

KARADENİZ TEKNİK ÜNİVERSİTESİ* SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ

TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI ANABİLİM DALI

TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI PROGRAMI

ŞERİF MUHAMMED EFENDİ'NİN MENÂKIBU'L-EVLİYÂ'SI

(İNCELEME-METİN-İNDEKS)

YÜKSEK LİSANS TEZİ

Seda UYSAL

MAYIS, 2011

TRABZON

KARADENİZ TEKNİK ÜNİVERSİTESİ* SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ

TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI ANABİLİM DALI

TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI PROGRAMI

ŞERÎF MUHAMMED EFENDİ’NİN MENÂKIBU’L-EVLİYÂ’Sİ

(İNCELEME-METİN-İNDEKS)

YÜKSEK LİSANS TEZİ

Seda UYSAL

Tez Danışmanı : Yrd. Doç. Dr. Melike TÜRKDOĞAN

MAYIS-2011

TRABZON

ONAY

Seda UYSAL tarafından hazırlanan *Şerîf Muhammed Efendi'nin Menâakıbu'l-Evliyâ'sı (İnceleme-Metin-İndeks)* adlı bu çalışma tarihinde yapılan savunma sınavı sonucunda (*oybirliği /oyçokluğu*) ile başarılı bulunarak jürimiz tarafından Türk Dili ve Edebiyatı Anabilim dalında **yüksek lisans tezi** olarak kabul edilmiştir.

.....
(Başkan)

Yrd. Doç. Dr. Melike TÜRKDOĞAN (Danışman)

.....
Yukarıdaki imzaların, adı geçen öğretim üyelerine ait olduklarını onaylarım. ... / ... /

.....
Enstitü Müdürü

BİLDİRİM

Tez içindeki bütün bilgilerin etik davranış ve akademik kurallar çerçevesinde elde edilerek sunulduğunu, ayrıca tez yazım kurallarına uygun olarak hazırlanan bu çalışmada orijinal olan her türlü kaynağa eksiksiz atıf yapıldığını, aksinin ortaya çıkması durumunda her tür yasal sonucu kabul ettiğimi beyan ediyorum.

Seda Uysal

16.05.2011

ÖN SÖZ

Klasik edebiyatın şekil ve türleri ağırlıklı olarak manzum eserlerden oluşmaktadır. Bu sebeple bu alanda yapılan çalışmaların ekserini manzum eserler üzerinde yapılan incelemeler teşkil etmektedir. Bununla beraber, klasik edebiyatın nesir sahasında da önemli bir birikimi olduğu yadsınamaz. Mensur eserler içerisinde ise cemiyetin manevî ve içtimâî özelliklerini yansıtan menâkıbnâmeler önemli bir yer tutmaktadır. Kültür tarihi açısından sahip oldukları öneme rağmen menâkıbnâmeler üzerinde yapılmış ilmî çalışma sayısı oldukça azdır. Bu sebeple Şerif Muhammed Efendi'nin Menâkıbu'l-Evliyâ'sı, hem muhtevasının zenginliği hem de neşredilmiş metin sayısının az olduğu bu alana yeni bir kaynak sağlaması açısından önemlidir.

Bu çalışma, menkıbe ve menâkıbnâme terimlerinin açıklanmasıyla eserin türüne dair bilgiler vererek başlamaktadır. Çalışmanın ikinci bölümünde de Şerif Muhammed Efendi'nin hayatı, ailesi ve edebi kişiliği hakkındaki bilgilerin yanında Menâkıbu'l-Evliyâ'nın tespit edilen nüshaları tanıtılıp dil özellikleri, muhtevası ve üslup özellikleri irdelenmiştir. Çalışmanın esasını teşkil eden tenkitli metin kısmı ise üçüncü bölümde yer almaktadır. Okuma sözlüğü ve metinde geçen önemli kişi ve yer adlarına dair indeks de araştırmacıların yararına sunulmuştur.

Tez konusunun tespitinden çalışmanın bitimine dek desteğini gördüğüm danışmanım ve değerli hocam Prof. Dr. Abdülkadir Gürer'e minnettarlığımı sunmak isterim. Yatay geçişle KTÜ'ye geldiğim yıldan beri danışmanlığımı yürüten Yrd. Doç. Dr. Melike Türkdoğan'a; tezimi hazırlarken yardım aldığım bölüm hocalarımdan Prof. Dr. Osman Kemal Kayra, Doç. Dr. Asiye Mevhibe Coşar, Yrd. Doç. Dr. Mücahit Kaçar'a ve ailemin tüm bireylerine sonsuz teşekkürlerimi sunuyorum.

Mayıs 2011

Seda UYSAL

İÇİNDEKİLER

ÖN SÖZ	IV
İÇİNDEKİLER	V-VI
ÖZET	VII
ABSTRACT	VIII
KISALTMALAR LİSTESİ	IX
METİNDE KULLANILAN TRANSKRİPSİYON ALFABESİ	X
GİRİŞ	1-3

BİRİNCİ BÖLÜM

1. EVLİYÂ MENKİBELERİ VE MENÂKİBNÂMELER.....	4-12
1.1. Menkıbenin Tanımı, Menşei ve Özellikleri	4-6
1.2. Menâkıbnâmenin Tanımı, Menşe’i ve Özellikleri	7-10
1.3. Türk Edebiyatında Menâkıbnâmeler	10-12

İKİNCİ BÖLÜM

2. ŞERİF MUHAMMED EFENDİ.....	13- 24
2.1. Hayatı	13-14
2.2. Ailesi	14-17
2.3. Eserleri	17-18
2.3.1. Menâkıbu’l-Evliyâ	18- 24
2.3.1.1. Menâkıbu’l-Evliyâ’nın Nüshaları	18-20
2.3.1.2. Eserin Muhtevası	21-22
2.3.1.3. Şerif Muhammed Efendi’nin Dili ve Üslubu	22-24

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

3. MENÂKIBU'L-EVLIYÂ'NIN TENKİTLİ METNİ.....	25-123
SONUÇ VE ÖNERİLER	124-126
YARARLANILAN KAYNAKLAR	127-132
KİŞİ ve YER ADLARI İNDEKSİ	133-137
SÖZLÜK	138-153
EKLER.....	154-207
ÖZ GEÇMİŞ.....	208

ÖZET

Çalışmanın konusu XVI. yüzyılın ortaları ile XVII. yüzyılın başlarında yaşamış ve önemli devlet görevlerinde bulunmuş Şerif Muhammed Efendi'nin Menâkıbu'l-Evliyâ adlı eseridir. Bu tez, üzerinde çalışılan eserin ve yazarının birkaç çalışma dışında hiçbir kaynakta yer almaması nedeniyle hazırlanmıştır.

Üç bölümden oluşan bu çalışmanın birinci bölümünde menâkıbnâme türü tanımlanmış, Türk Edebiyatı'ndaki menâkıbnâmeler örneklerle kronolojik olarak aktarılmıştır. İkinci bölümde Şerif Muhammed Efendi'nin yaşamı, ailesi, mensup oldukları tarikat silsilesi, eserleri, Menâkıbu'l-Evliyâ'nın muhtevası, yazarın üslubu ve eserin nüshaları hakkında bilgiler verilmiştir. Çalışmanın esasını teşkil eden üçüncü bölümde, "Menâkıbu'l-Evliyâ" transkribe edilerek ulaşılabilen 5 nüshası karşılaştırılmış, metinler arasındaki farklar dipnotta verilerek metindeki hatalar ve eksikler tamamlanmıştır.

Bunların yanında ekte, isimler ve yer adları indeksi ve okuma sözlüğü araştırmacılara kolaylık sağlama amacıyla sunulmuştur. Sonuç bölümünde ise eserin yazarı, dili, içeriği ve nüshalarına dair ulaşılan bilgiler yorumlanmıştır.

Anahtar Sözcükler: menâkıbnâme, Şerif Muhammed Efendi, Menâkıbu'l-Evliyâ, Şeyh Burhaneddin

ABSTRACT

This study's subject is Menakıbu'l-Evliya which belongs to Sheriff Muhammed Efendi who lived in the middle of the XVI. and early XVII. Century and who also worked on important governmental duties. This thesis has been prepared because of the fact that the name of the work and its writer is not found except in a few studies.

This study is composed of three parts. In the first part, genre of legend hagiography has been described and legend hagiographies in Turkish Literature have been illustrated with examples chronologically. In the second part, informations were given about Sheriff Muhammed Efendi's life, his family, the tariqa which he tend to and his works and Menakıbu'l-Evliya's content and editions, the style he used on. In the third part of the study which forms the base, after Menakıbu'l-Evliya was written with transcription, and the acquired 5 editions were compared and the differences of the editions were shown in footnotes, mistakes and deficiencies in the text were completed.

Moreover, in the attachment index of the people and the place names and dictionary were presented in order to provide convenience for researchers. In the result section, acquired information about writer and the writer's style and content and editions of the work were commented on.

Key Words: legend hagiography, Sheriff Muhammed Efendi, Menakıbu'l-Evliya, Sheikh Burhaneddin,

KISALTMALAR

a.g.e. : Adı geçen eser

a.g.m. : Adı geçen makale

Akt. : Aktaran

b: bin(oğlu)

BAU: Balıkesir Üniversitesi

bkz. Bakınız

Çev. : Çeviren

H. : Hicrî

Haz. Hazırlayan

K: Kahire-Mısır Hidiv Kütüphanesi

KM : Kahire-Mısır Milli Kütüphanesi

M. : Miladî

M1 : Milli Kütüphane Arşiv No : 06 Mil Yz A 8836

M2: Milli Kütüphane Arşiv No: 06 Mil Yz A 9337

s. : sayfa

S1: Süleymaniye Kütüphanesi Hacı Mahmut Efendi Kitaplığı 4552

S2: Süleymaniye Kütüphanesi Nafiz Paşa Kitaplığı 1200

T: Topkapı Sarayı Müzesi Türkçe Yazmaları

TTK: Türk Tarih Kurumu

vb: ve benzeri

(??) : Okunamayan ya da okunup da emin olunamayan kelimeler için kullanılmıştır.

(NY) : Bir nüshada bulunup başka nüshada yer almayan kelime, kelime grubu ya da cümleler için kullanılmıştır.

() : Bir nüshada yer almayıp diğer nüsha ya da nüshalarda yer alan kelimeler parantez () içerisine yazılarak gösterilmiştir.

[] : Oluşturduğumuz nüsha içerisine yerleştirilen, yerleştirilmezse anlam bozukluğuna yol açan kelime ya da kelime grupları için kullanılmıştır.

METİNDE KULLANILAN TRANSKRİPSİYON ALFABESİ

ا	a, e	ط	ṭ
ب	b	ظ	ẓ
پ	p	ع	‘
ت	t	غ	ġ
ث	ṯ	ف	f
ج	c	ق	q
چ	ç	ك	k, g, ħ
ح	ḥ	ل	l
خ	ḫ	م	m
د	d	ن	n
ذ	ẓ	و	v, ū
ر	r	ه	h, e-a
ز	z	ی	y, i, ī
ژ	j	ء	’
س	s		
ش	ş		
ص	ş		
ض	ż, ḍ		

GİRİŞ

İlk örnekleri IX. yüzyıldan itibaren görülmeye başlanan hadis kitaplarında Hz. Muhammed ve ashabının faziletlerine dair rivayetleri ihtiva eden bölümlerin adı olarak geçen “menâkıbnâmeler”, XII. yüzyıldan itibaren tasavvufi hareketin tarikatlar şeklinde yapılanarak yayılmasıyla velîlerin fazilet ve kerametlerinin anlatıldığı özel türe dönüşmüştür. Başlangıçta sadece büyük tarikat mürşidleri için kaleme alındığı görülen menakıbnâmelerin muhtevası, zamanla tarikat içinde önemli yere sahip şeyhleri, şeyhlerin halifelerini ailelerini ve tarikat silsilesinde yer alan diğer sûfilere de içine alacak şekilde genişlemiştir.¹ En yaygın örnekleriyle menakıbnâmeler, velînin fazilet ve kerametlerini nakletmek suretiyle müritlerin tarikata bağlılığını arttırmak ve tarikate yaygınlık kazandırmak amacıyla genellikle o yolun mensuplarından biri tarafından kaleme alınır. Bu tür eserlerin “tezkire, kerâmât ve vilâyetnâme” şeklinde de adlandırıldıkları da görülmektedir.

Kültür ve edebiyat tarihimiz açısından son derece önemli yeri olan menakıbnâmelerden biri olan ve tahminen XVII. yüzyılda yazılan Şerif Muhammed Efendi'nin “Menakıbu'l-Evliya” adlı eseri üzerinde yapılan bu çalışma, soyu Hz. Hüseyin'e dayanan Şerifi ailesinin bireylerinden Şerif Muhammed Efendi'yi ve onun menakıbnâmesini detaylı olarak ortaya koymayı amaçlamaktadır.

Şerif Muhammed Efendi'nin Menâkıbu'l-Evliyâ adlı eserinin tenkitli metninin hazırlanma amaçlarından birinci ve en önemlisi soyu Hz. Hüseyin'e dayanan Şerifi ailesinin bireylerinden Şerif Muhammed Efendi'yi ve onun menâkıbnâmesini detaylı olarak ortaya koymaktır. Diğer bir amaç ise eserin hangi yüzyıla ait olduğunun ve hangi yöreye ya da ile ve kişilere tanıklık ettiğinin saptanmasıdır. Transkribe edilen metnin yayınlanmasıyla birlikte çalışmanın bu türdeki diğer çalışmalara olduğu kadar tarih,

¹ Haşim Şahin, “Menâkıbnâme” , **Türkiye Diyanet Vakfı İslâm Ansiklopedisi**, 29. Cilt, Ankara: Türkiye Diyanet Vakfı Yayın Matbaacılık ve Ticaret İşletmesi 2004, s.112.

kültür tarihi, tasavvuf tarihi gibi alanlarda yapılacak araştırmalara da kaynak teşkil edebileceğini ümit ediyoruz.

şerif Muhammed Efendi'nin tarafımızdan hazırlanan tenkitli metni 3 ana bölümden oluşmaktadır. Birinci bölümde, menkıbenin tanımı, menâkıbnâme ve menakıpname çeşitleri hakkında bilgiler verildikten sonra Türk Edebiyatı'ndaki menâkıbnâmeler kısaca yüzyıllara göre tasnif edilmiştir.

İkinci bölüm, şerif Muhammed Efendi'nin hayatı, ailesi ve eserleri gibi kişisel bilgilerinin verildiği bölümdür. Bu bölümde, şerif Muhammed Efendi'nin hangi görevlerde bulunduğu, Hz. Muhammed'e dayanan aile silsilesi ve şeyh Abdüllatif Kudsi'ye dayanan tarikat silsilesi hakkında eseri anlamaya yarayan muhtevaya dair bilgiler yanında şerif Muhammed Efendi'nin bu eserinde kullandığı dil ve üsluba, metnin şekil özelliklerine yönelik tespitler de yer almaktadır.

Üçüncü bölüm ise metnin transkripsiyonlu hali ve okuma sözlüğünden oluşmaktadır. Bunlara ek olarak da indeks verilip tezden faydalanmak isteyenlere kolaylık sağlanmaya çalışılmıştır.

Yöntem

Metnin incelenmesi ve transkribe edilmesinde Times Turkish Transcription yazı fontu kullanılmıştır. Metin haricindeki bölümlerin yazılmasında Türk Dil Kurumu'nun Yazım Kılavuzu esas alınmıştır. Yazım Kılavuzu'nda bulunmayan kelimeler için ise ait oldukları dilin özellikleri göz önünde tutulmuştur. Karşılaştırma yapılırken nüsha farklarını göstermek için geleneksel dipnot sisteminden yararlanılmıştır. Dipnotta, öncelikle metne uygun olduğu tespit edilen kelime ya da cümle bulunduğu nüshayla birlikte yazılıp bu nüsha için oluşturulan kısaltma verilmiştir. Sonra ise = (eşitir) işaretiyle diğer nüshalardaki karşılık ya da karşılıkları gösterilmeye çalışılmıştır. Eserin 5 nüshadan hiçbirini müellif hatıyla yazılmamıştır. En süslü ve altın yaldızlı olan M1 nüshası, saraya sunulduğu ve eldeki nüshaların en eskisi olduğu düşüncesiyle ana nüsha olarak kabul edilmiştir. Bu nedenle karşılaştırma bu nüsha üzerinden yapılmıştır. Metinde okumayı zorlaştıran

hataların ve harf düşüklüklerinin bulunması veya yüklem yer almaması gibi durumlarda metin tamiri yapılarak metnin kurgusu oluşturulmuştur.

M1 nüshasında olmayıp başka nüshalarda bulunan kelime ve kelime grupları dipnotta () parantez içerisine yazılmıştır. Okunamayan kelimeler için (??) şeklinde bir kodlama yapılmıştır. Bir nüshada bulunup başka nüshada yer almayan kelime, kelime grubu ya da cümleler için nüshada yok anlamında (NY) kısaltması kullanılmıştır. Oluşturduğumuz nüsha içerisine yerleştirilen, yerleştirilmezse anlam bozukluğuna yol açan kelime veya kelime grupları ise [] köşeli parantez içerisine yazılmıştır. Tez hazırlanırken genel ağ üzerinden ulaşılmaya çalışılan metinlerin içeriğinin tam olarak görülememesi, eserlere ulaşmada yaşanan maddî imkânların sınırlılığı ve kütüphanelerin yaşanan şehirden uzak olması gibi sebepler dışında sorunla karşılaşılmamıştır.

BİRİNCİ BÖLÜM

1. EVLİYÂ MENKİBELERİ VE MENÂKİBNÂMELER

1.1. Menkıbenin Tanımı, Menşei ve Özellikleri

Menkıbe, “isabet etmek, bir şeyden bahiste bulunmak ya da haber vermek” anlamlarına gelen Arapça nekabe kökünden türemiştir. Çoğulu menâkıb olan bu kelime sözlükte iftihara layık güzel iş, hareket ve davranış anlamlarına gelmektedir.²

Menkıbe, dinî efsanelere verilen ad olarak da tanımlanmıştır.³ Dinî efsanelere verilen ad olarak tanımlanması menkıbeyi efsanelerin alt türü yaparak gerçek ile hayal arasına koyar. Dinî efsaneler de menkıbeler gibi insan-Tanrı ilişkilerini ve dinler içerisinde yer alan bazı sorunları konu edinir.⁴

Tasavvufi bir terim olarak menkıbe, sûflerin içerisinde yer aldığı olağanüstü olaylar demek olan kerametleri aktaran küçük hikâyeler anlamında, tahminen IX. yüzyıldan itibaren kullanılmaya başlanmıştır.⁵

İlber Ortaylı da menkıbeyi “...menkıbeden bizim anladığımız şey, aslında belirgin ölçüde tarihi realiteye ayaklarını uzatmış siyasal nedenlerle veya bazen doğrudan doğruya edebi imaj dolayısıyla dallanıp budaklandırılmış, bir proza nesir...”⁶ diye tanımlamıştır.

Türk-İslam kültüründe evliyâ menkıbeleri, olağanüstü olayları konu edinmeleri sebebiyle masal ve destan türüne benzemesine rağmen; belli bir zamanda ve mekânda yaşadığına inanılan gerçek kişileri anlatması sebebiyle bu türlerden ayrılarak efsaneye

² F. Steingass, **A Comprehensive Persian-English Dictionary**, Lübnan: Librairie Du Liban, 1975, s. 1332.

³ Pertev Naili Boratav, 100 Soruda Türk Halk Edebiyatı, İstanbul: Gerçek Yayınevi, 1969, s. 106.

⁴ Boratav, a.g.e., s. 116.

⁵ Mustafa Kutlu, “Menâkıbnâme”, **Türk Dili ve Edebiyatı Ansiklopedisi -Devirler/İsimler/Eserler/Terimler-**, 6. Cilt, İstanbul: Dergah Yayınları, 1986, s. 253

⁶ İlber Ortaylı, “Menkıbe”, **Osmanlı Devletinin Kuruluşu Efsaneler ve Gerçekler Panel Bildirileri**(ODTÜ Tarih Topluluğu), Ankara: İmge Kitabevi, 2000, s. 11.

yaklaşırlar.⁷ Evliyâ menkıbelerinin temel özellikleri, kahramanlarının gerçek ve mukaddes kişiler olması, olayların belli yer ve zamanda zuhur etmiş olması, uydurma olmayıp gerçek olduklarına inanılmaları, yarı mukaddes olup kendilerini halk içinde dogma gibi kabul ettirmiş olmaları ve biçim itibariyle kısa ve sade bir anlatıma sahip olmaları şeklinde sıralanabilir.⁸ Bu özellikler efsane için de benzer bir şekilde ifade edilmektedir.⁹ Evliyâ menkıbeleri, toplumun ihtiyacı olan inanma ve inandıklarını doğrulama açlığına hizmet eden sosyal ve psikolojik iletilerin yer aldığı bir tür olarak değerlendirilebilirler.¹⁰

Evliyâ menkıbelerinin meydana gelmesinde İranlı mutasavvıfların zengin sûfi kaynaklarındaki evliyâ menkıbelerini Türk Edebiyatı'na aktarması ve tarihsel süreç içerisinde Şamanist kültür, Budist inançlar (Budist rahiplerin bazı olağanüstü güçlerinin olduğu inancı) gibi Türk dinî tecrübe ve birikimlerinin etkisi olduğu belirtilebilir.¹¹ Bu tecrübe ve birikimler diğer toplumlarda olduğu gibi Türklerde de önceleri destan geleneğini oluşturmuştur.¹² Destanlar, gerçeği yansıtmaları bile ait oldukları toplumların geçmişe dair neler bilip neler düşündükleri hakkında bilgiler sunabilirler.¹³ Efsanenin çeşitlerinden birisi olan dinî nitelikli efsane, içindeki motifler İslam inancına uygun hale getirilerek İslamiyet sonrasında evliyâ menkıbeleri adını almıştır.¹⁴ Bu oluşum çevresinde gelişen edebî ürünlerde velîlerin üstün özellikleri anlatılarak tarikat halkasını genişletmek ve tarikatların düşünce sistemlerini yaymak amaçlanmıştır diyebiliriz.

Evliyâ menkıbelerinin veya menâkıbnâmelerin menşei de türün özellikleri kadar önemli bir konudur. Masal, hikâye, şiir vb. türlerde olduğu gibi evliyâ menkıbelerinde de coğrafi konunun, karşılaşılan medeniyetlerin ve inanılan dinlerin etkileri olduğunu

⁷ Ahmet Yaşar Ocak, **Kültür Tarihi Olarak Menâkıbnâmeler (Metodolojik Bir Yaklaşım)**, Ankara: Türk Tarih Kurumu Yayınları, 1992, s. 33

⁸ Ocak, **Kültür Tarihi Olarak Menâkıbnâmeler (Metodolojik Bir Yaklaşım)**, s. 33

⁹ Saim Sakaoğlu, **Efsane Araştırmaları**, Konya: Selçuk Üniversitesi Yayınları, 1992, s. 9.

¹⁰ Ahmed Eflâki, "Önsöz", **Ariflerin Menkıbeleri**, (Çev: Tahsin Yazıcı), 1. Baskı, İstanbul: Kabalcı Yayınevi, 2006, s. 11

¹¹ Ocak, **Kültür Tarihi Olarak Menâkıbnâmeler (Metodolojik Bir Yaklaşım)**, Ankara: Türk Tarih Kurumu Yayınları, 1992, s. 31

¹² Mehmet Şeker, **Anadolu'nun Türkleşmesi ve Kültürel Hayatı**, İstanbul: Ötüken Neşriyat, 2006, s. 30.

¹³ Nihat Sami Banarlı, **Resimli Türk Edebiyatı Tarihi I. Cilt**, İstanbul: Millî Eğitim Bakanlığı Yayınları, 2004, s. 2

¹⁴ Ocak, **Kültür Tarihi Olarak Menâkıbnâmeler (Metodolojik Bir Yaklaşım)**, Ankara: Türk Tarih Kurumu Yayınları, 1992, s. 31

söyleyebiliriz.¹⁵ Ocak, menkıbelerin menşeinin dört çeşit etkene bağlı olduğunu şu şekilde ifade etmiştir:

Bu itibarla Müslüman Türkler arasında evliyâ menkabelerinin, İslami; eski Türk geleneklerine dayanan ananevî; Budist ve nihayet İrani olmak üzere dört ana tesirle doğup geliştiğini söylemek kanaatimizce doğruya en yakın görüş olacaktır.¹⁶

Evliyâ menkıbeleri hayalî ve tarihî gerçeklere dayanan menkıbeler olmak üzere sınıflandırılmıştır. Tarihî gerçekliğe dayanan evliyâ menkıbeleri, adından da anlaşılacağı gibi belli bir zaman ve mekânda yaşanmış olayların anlatıldığı menkıbelerdir.¹⁷ Hayalî menkıbeler ise toplumun sosyal ve psikolojik yönlerini yansıtan gerçek olaylara dayanmayan menkıbelerdir. Bu tür menkıbeler de kendi arasında içtimaî değerler sisteminden kaynaklananlar, ahlakî bir teolojiye dayananlar ve propaganda maksadını güdenler olmak üzere üçe ayrılırlar.¹⁸

Tahsin Yazıcı, evliyâ menkıbelerinin, toplumun ihtiyacı olan inanma ve inandıklarını doğrulama açlığına hizmet eden sosyal ve psikolojik iletilerin yer aldığı bir tür olduğunu dile getirmiştir.¹⁹ Doğrudan olmasa da dolaylı olarak halkın yaşadığı siyasî, iktisadî ve sosyal bunalımlar önce tarikatların kurulmasına sonra da menâkıbnâmelerin oluşumuna katkı sağlamıştır denilebilir. Örneğin; Mevleviliğin kurucusu olan Mevlana Anadolu'ya geldiğinde Anadolu halkı Doğu'dan gelen Moğol istilasıyla karşı karşıyadır. Halkın bu dönemde manevî zümrelere olan itibarındaki artışı rahatlama ve huzura erme isteğine bağlanabilir.²⁰ Tarikat ve tasavvuf ehli etrafında gerçekleşen menâkıbnâmelerin yazılışlarının öncelikli nedeninin velîlerin müritlerinin yetiştirilmesi ve tarikatın bütünlüğünün sağlanması amacına dayandığı söylenebilir.²¹ Bunun kadar önemli diğer nedenin ise resmî din görüşünü benimseyen alimlerin gözünde velîyi ve müritlerini kabul ettirme çabası olduğu belirtilmelidir.²²

¹⁵ Adnan Karaismailoğlu, *Klasik Dönem Türk Şiiri İncelemeleri*, 1. Baskı, Ankara: Akçağ Yayınları, s. 18- 23

¹⁶ Ocak *Kültür Tarihi Olarak Menâkıbnâmeler (Metodolojik Bir Yaklaşım)*, s. 32

¹⁷ Ocak, *Kültür Tarihi Olarak Menâkıbnâmeler (Metodolojik Bir Yaklaşım)*, s. 34

¹⁸ Ocak, *Kültür Tarihi Olarak Menâkıbnâmeler (Metodolojik Bir Yaklaşım)*, 34-35

¹⁹ Eflâki, a.g.e., "Önsöz", *Ariflerin Menkıbeleri*, (Çev: Tahsin Yazıcı), 1. Baskı, İstanbul: Kabcacı Yayınevi, 2006, s. 11

²⁰ Ayrıntılı bilgi için bkz. Nezih Uzel, *Mevlana ve İnsan*, İstanbul: Göl Yayınları, 1975, s. 43-49.

²¹ Ocak, *Kültür Tarihi Olarak Menâkıbnâmeler (Metodolojik Bir Yaklaşım)*, s. 36

²² Ocak *Kültür Tarihi Olarak Menâkıbnâmeler (Metodolojik Bir Yaklaşım)*, s. 36

1.2. Menâkıbnâmenin Tanımı, Menşe’i ve Özellikleri

Menâkıbnâme “genel olarak bir tarikata mensup bir velînin menkabelerini ihtiva eden eserler” olarak tanımlamıştır.²³ Menâkıb teriminin önceleri, içinde Hz. Muhammed’in ve dostlarının övünülecek işlerinin olduğu hadis kitapları, sonraları tarihî şahısların hâl tercümelerinin yer aldığı evliyâ tezkireleri için de kullanıldığı bilinmektedir.²⁴ Evliyâ tezkireleri, menâkıbnâmelerden farklı olarak birçok velînin biyografik özelliklerinin içinde yer aldığı tercüme-i hâl kitaplarıdır.²⁵ Bu kitaplarda velîye ayrılmış kısımlarda öncelikle velî hakkında bilgiler verildikten sonra velînin mevcut menkıbelerinin bazıları yer almaktadır ve bu özellikleriyle de menâkıbnâmelerin öncüleri sayılmaktadırlar.²⁶

Tahsin Yazıcı Eflakî’nin Tezkiretü’l-Evliyâ adlı eserinin ön sözünde menâkıbnâmelerin 2 ana başlık altında toplanabileceğini söyler. Bunlar; bir din uğrunda savaşanların yaşadıklarından, maceralarından ve olağanüstü kuvvetlerinden söz eden menâkıbnâmeler ve züht ve takvasıyla şöhret bulmuş veya halkın bu şekilde tanıdığı velîler (Avrupalılar için Saint) hakkındaki menâkıbnâmeler olarak tanımlanabilir.²⁷ İkinci grup menâkıbnâmeler ise kendi arasında “aşırı derecede züht ve takva sahipleri, züht ve takvasıyla birlikte tarikat kuran veya bir tarikatın kurulmasına vesile olanlar ve züht ve takva perdesi altında siyasi bir akımın savunucuları” olmak üzere üçe ayrılmıştır.²⁸

Menâkıbnâme tanımında yer alan velî, keramet gibi terimlerin ve bunlarla karıştırılan mucizenin açıklanması gerekmektedir. Velî, hak te’alaya ulaşmış ve onun yakınlığına nail olmuş kişi demektir.²⁹ Bir başka deyişle velî, kendini Allah’da yok etmek suretiyle üstün vasıflar kazanıp bunları gösterebilen yüce insan olarak tanımlanabilir.³⁰ Keramet velîlerin gerekli gördükleri anda gösterdikleri harikulade hâller iken³¹ mucize, peygamberlerin halkı aciz bırakan, imana gelmelerini sağlayan harikulade hâlleri³²

²³ Ocak, **Kültür Tarihi Olarak Menâkıbnâmeler (Metodolojik Bir Yaklaşım)**, s. 36

²⁴ Ahmet Ateş, “Menâkıb”, **İslam Ansiklopedisi: İslam Alemi, Tarih, Coğrafya, Etnoğrafya ve Biyografya Lügati** 7. Cilt, İstanbul: Maarif Matbaası, 1957, s. 701-702

²⁵ Örnekler için bkz. Feridüddin Attar, **Evliya Tezkireleri**, İstanbul: Kabcacı Yayınevi, 2007.

²⁶ Ocak, **Kültür Tarihi Olarak Menâkıbnâmeler (Metodolojik Bir Yaklaşım)**, s. 38

²⁷ Eflakî, a.g.e., s. 10

²⁸ Eflakî, a.g.e., s. 10

²⁹ Şemseddin Sami, **Kâmus-ı Türkî**, İstanbul: Çağrı Yayınları, 2005, s. 1499.

³⁰ Ocak, **Kültür Tarihi Olarak Menâkıbnâmeler (Metodolojik Bir Yaklaşım)**, s. 1

³¹ Sami, **Kâmus-ı Türkî**, s. 1154

³² Sami, **Kâmus-ı Türkî**, s. 1370

anlamında kullanılan bir terimdir. Mucizeyi kerametten ayıran en önemli özellikler arasında Allah'ın gösterilen harikayı yaptırın güç olması ve bu harikanın peygamber olduğu bilinen kişide zuhur etmesi gösterilebilir.³³ İslam inancına göre kerametler Allah'ın sevdiği kuluna lütfu olarak kabul edilir.³⁴ Ayrıca çok karıştırılan iki kavram olarak menâkıbnâme ve vilayetnâmenin birbirinin içerisinde yer aldığı görülmektedir. Menâkıbnâmenin bir alt kolu olarak vilayetnâme kavramı, XV. yüzyıldan itibaren Alevi, Bektaşî dergâhı çevresinde faaliyet gösteren pîrler hakkında yazılmış biyografik menkıbeler için kullanılmaktadır.³⁵

Olaylar günü gününe kaydedilmediği için menâkıbnâmelerin meydana gelişini anlatmaların sözlü kültürden derlenerek yazıya aktarılmasına bağlamak mümkündür.³⁶ Üreteni halk olmasına rağmen yazarının şeyh ya da pîrin çevresindeki mürit veya dervişlerinden biri (menkıbenin ait olduğu kişiye yakın) olması, menâkıbnâmeyi hayal ürünü bir tür olmaktan çıkararak daha gerçekçi bir düzleme oturtabilir.³⁷ Menâkıbnâmeler çoğunlukla bu özellikler göz önünde tutularak yazılmasına rağmen özellikle İran'da Farsça olarak yazılanların halk arasında oluşan rivayetlerle, kısmen de yazarların eklemeleriyle abartıldığı belirtilmiştir.³⁸ Menâkıbnâme yazarları, bazen menkıbelerini yazdığı kişinin tarikatından yetişen, yazma becerisi kuvvetli, sağlam bir kültüre sahip aydın birisi olabildiği gibi bazen de basit bir mürit ya da tarikat dışından bir kişi de olabilir.³⁹

Menâkıbnâmelerin büyük oranda sözlü kültürün ürünleri olması kabul edilmiş bir yargı olmasına rağmen yazılı kültür ortamına aktarılmalarında ve dolayısıyla günümüze ulaşmalarında yazarlarının, müelliflerinin veya müstensihlerinin etkileri olduğu yadsınamaz. Bu metinlerin günümüze ulaşmasını sağlayan kişiler, ya konu edilen şeyh zamanında ya da şeyh öldükten sonra aynı muhitte yaşamışlardır.⁴⁰ Menâkıbnâmelerin gerçeklikle olan ilişkisini menâkıbları aktaran kişilerin olaylara tanık olup olmaması, kişiyi ve konuyu kulaktan dolma bilgilerle öğrenip öğrenmemesi belirleyebilir.

³³ Hasan Köksal, **Battalnâmelerde Tip ve Motif Yapısı**, Ankara: Başbakanlık Basımevi, 1984, s. 173.

³⁴ Ateş, a.g.e., s. 253

³⁵ Kemal Üçüncü, (Kış- 2004), **Sözlü Kültür / Tarih Bağlamında Edebî Bir Metin Olarak Otman Baba Vilâyetnâmesi**, Bilig Dergisi, 28. Sayı, s. 9

³⁶ Üçüncü, a.g.m., s. 10

³⁷ Ocak **Kültür Tarihi Olarak Menâkıbnâmeler (Metodolojik Bir Yaklaşım)**, s. 37

³⁸ Eflâkî, "Önsöz", **Ariflerin Menkıbeleri**, s. 11

³⁹ Ocak, **Kültür Tarihi Olarak Menâkıbnâmeler (Metodolojik Bir Yaklaşım)**, s. 37

⁴⁰ Ocak, **Kültür Tarihi Olarak Menâkıbnâmeler (Metodolojik Bir Yaklaşım)**, s. 37

Konu edindiği velîyle aynı dönem ve aynı muhitte yaşamış kişiler olan menâkıbnâme yazarlarının, menâkıbnâmelerin kendi görgü ve bilgilerine dayalı metinler olmaları dolayısıyla gerçeklik düzlemine yakınlıkları mümkündür. Fakat yazarları velîden sonraki dönemlere ait ise görgü ve bilgi farkının değişebilmesi ya da kulaktan kulağa aktarılan bilgilerin bazen abartılması bazen de azımsanması nedeniyle bu tür menâkıbnâmeler gerçeklik düzleminden ayrılabilirler.⁴¹ Bu özellikleri nedeniyle menâkıbnâmeler uzun yıllar gerçekle ilgisi olmayan hikâyeler olarak değerlendirilmiş, temel amaçları olan “inandırmak” vasfından uzak tutulmuşlardır.⁴² Menâkıbnâmelerin tarihi bir kaynak olarak kullanılmaya başlamasının Eflâkî'nin Menâkıbu'l-Ârifin'indeki Anadolu Beylikleri ve Bektaşilik'e dair bilgilerin tespitiyle ortaya çıktığı söylenebilir.⁴³

Ocak, yazarın velîden sonraki dönemde yaşamış olması dolayısıyla üç tür kaynağa(sözlü gelenek, yazılı kaynaklar ve tarihî kalıntılar) itibar etmek zorunda kalacağını belirtmiştir.⁴⁴ Bu kaynaklar yazar için büyük önem arz etmekle birlikte bazen güvenilir durumlara da sebep olabilir. Örneğin; bu kaynakların hepsinin bir arada olmadığı durumlarda, yazarın işi oldukça güçleşir ve bu durum menâkıbnâmenin güvenilirliğini de güçleştirebilir.

Müstakil menâkıbnâmeler içerik bakımından biyografik ve derleme menâkıbnâmeler olarak Türk Edebiyatında yerlerini almışlardır. Biyografik olanlar “Velînin ailesini, doğumunu, yetişmesini, şeyhliğe geçişini, etrafına toplanan müritlerini, çeşitli faaliyetlerini ve nihayet vefatını menkabeler halinde, üstelik kronolojik bir sıra ve irtibat dahilinde...”⁴⁵ anlatarak çoğu zaman yazarının velîye yakın birisi olması sayesinde güvenilir bilgiler sunarlar. Derleme menâkıbnâmeler ise gerçek ve hayalî menkıbelerin tamamen rastgele bir şekilde bir araya getirilmesi sebebiyle oluşmuşlardır. Ocak, bu türe “menkıbe mecmuası” demenin doğru olacağına vurgu yapmıştır.⁴⁶

⁴¹ Ocak **Kültür Tarihi Olarak Menâkıbnâmeler (Metodolojik Bir Yaklaşım)**, s. 37

⁴² Haşim Şahin, “Menâkıbnâme” **Türkiye Diyanet Vakfı İslam Ansiklopedisi**, s. 113.

⁴³ Fuad Köprülü, “Anadolu Selçuklu Tarihi'nin Yerli Kaynakları”, **TTK Belleten**, VII. Cilt/ Sayı 27, (1943), s. 422-423.

⁴⁴ Ocak, **Kültür Tarihi Olarak Menâkıbnâmeler (Metodolojik Bir Yaklaşım)**, s. 37-38

⁴⁵ Abdurrahman Güzel, **Dinî-Tasavvufî Halk Edebiyatı**, 2. Baskı, Ankara: Akçağ Yayınları, 2004, s. 646

⁴⁶ Güzel, a.g.e., s. 646.

Menâkıbnâmeler, tarihî kaynaklarla karşılaştırıldığında içerisinde devrinin özellikle iktisadî hayatıyla, örf ve adetleriyle ilgili verilerin olduğuna rastlanmıştır.⁴⁷ Hacı Bektâş-ı Velî Vilâyetnâmesi ve Eflâkî'nin Menâkıbu'l-Ârifîn'i buna örnek olarak verilebilir.⁴⁸

Menâkıbnâmeler sayesinde hakkında menkıbe yazılmış veliler ve müritlerin bilgileri(mezhep kurucusunun adı, soyu, memleketi, devrinde neler olduğu ve ne tür meziyetlere sahip olduğu vb.) günümüze sağlıklı bir şekilde ulaşabilmişlerdir. Bu menkıbeler, içerilerindeki uydurma hikâyeler ayrıştırıldığında tarihî vesika değerindedirler.⁴⁹ Diğer bir deyişle “Evliyâ menkabeleri ait oldukları toplumun sosyal yönlerini ortaya koyan, o toplumun değer hükümlerini sembolleştiren ve dinî teşkilatının izahını yapan metinlerdir.”⁵⁰ Örneğin; Menâkıb-ı Sultan Osman, II. Osman'ın biyografisini ve 1622'de gerçekleşen Yeniçeri isyanını anlatmaktadır.⁵¹ Eflâkî de menâkıbnâmelerin dönemlerinin siyasî, sosyal, dinî ve ruhsal görüntüleri olduğunu belirtmiştir.⁵²

1.3. Türk Edebiyatında Menâkıbnâmeler

İslamiyetin yayılmaya başlaması, tasavvuf hareketinin ve tarikatların yaygınlaşmasıyla birlikte evliyâ menkıbeleri edebî bir tür olarak gelişmeye başlamıştır.⁵³ Bu menâkıbnâmeler tasavvuf ve tekke kültürünün yaygınlaşmasında rol oynamışlardır.⁵⁴ Menkıbelerin öncelikle şehirlere ait hususî tarihlerde sonra ise bazı zümrelere mensup kişilerin tercüme-i hâllerini anlatan menkıbelerin yer aldığı tabakat kitaplarında yer aldığı bilinmektedir.⁵⁵ Ocak tabakat kitaplarına örnek olarak Sülemî'nin Tabakatu's-Sûfiyye'sini, Ebû Nuaym Ahmed El-İsfehânî'nin Hilyetu'l-Evliyâ'sını göstermiştir. Bununla birlikte “menâkıb” kelimesinin bu türün ilk örneklerine verilen kitap adlarında yer almaması bunun daha sonraki zamanların uygulaması olduğunu gösterebilir.⁵⁶

⁴⁷ Ateş, a.g.e., s. 702

⁴⁸ Ocak, **Kültür Tarihi Olarak Menâkıbnâmeler (Metodolojik Bir Yaklaşım)**, s. 65

⁴⁹ İsmail Hakkı Mercan, “**Türk Tarihinin Kaynaklarından Olan Bazı Menakıbnameler ve Gazavatnameler Hakkında**”, BAU Sosyal Bilimler Dergisi, Cilt 6, sayı 10, 2003, s. 117.

⁵⁰ Kutlu, a.g.e., s. 254.

⁵¹ Mercan, “**Türk Tarihinin Kaynaklarından Olan Bazı Menakıbnameler ve Gazavatnameler Hakkında**”, s. 119

⁵² Eflâkî, “Önsöz”, **Ariflerin Menkıbeleri**, s. 11

⁵³ Ocak, **Kültür Tarihi Olarak Menâkıbnâmeler (Metodolojik Bir Yaklaşım)**, s. 40

⁵⁴ Reşat Öngören, **Osmanlılar'da Tasavvuf- Anadolu'da Sûfler, Devlet ve Ulemâ (XVI.Yüzyıl)**- İstanbul: İz Yayıncılık, 2003, s. 53.

⁵⁵ Ocak, **Kültür Tarihi Olarak Menâkıbnâmeler (Metodolojik Bir Yaklaşım)**, s. 40

⁵⁶ Ocak, **Kültür Tarihi Olarak Menâkıbnâmeler (Metodolojik Bir Yaklaşım)**, s.41

Daha önceki bölümlerde de belirtildiği gibi İslamiyet'in Türk dünyasında yayılması tasavvufi cereyanı tetiklemiş ve tekke çevresinde gerçekleşen edebî ürünleri ortaya çıkarmıştır denilebilir. Bunlardan biri olan menâkıbnâmeler, ilk olarak Karahanlılar Dönemi'nde Karahanlı hükümdarı Satuk Buğra Han'ın hayatını anlatmak suretiyle Tezkire-i Satuk Buğra Han adıyla ortaya çıkmıştır. Menâkıbnâmenin asıl nüshasının günümüze ulaşmadığı bilinmektedir.⁵⁷ Bu eserdeki birçok tarihi olayın gerçeklik payının olduğu ve olayların geçtiği coğrafi yerlerin bile belirlendiği belirtilmiştir.⁵⁸ Tezkire-i Satuk Buğra Han'dan sonra ilk olarak Hoca Ahmed Yesevî ile ilgili menâkıbnâmelerin yazıldığı bilinmektedir.⁵⁹ Tezkire-i Satuk Buğra Han hakanın islamiyeti kabulünü ve islamiyetin Anadolu'da yayılmasını anlatması açısından da öneme sahiptir.⁶⁰

Anadolu Selçukluları devrindeki menâkıbnâmelerin en önemlileri ise mevlevîlik çevresinde meydana gelmiş Sipehsalar Menâkıbı (Risâle-i Sipehsâlâr der Menâkıb-ı Hazret-i Hudâvendigâr), Menâkıb-ı Seyyid Hârûn-ı Velî, Menâkıb-ı Sadruddîn-i Konevî ve Menâkıbu'l-Ârifîn⁶¹'dir. Menâkıbu'l-Ârifîn'i ilk defa tarihî vesika olarak kullanan Ali Bey'dir; uzun yıllar bu eser sadece nesep tayini ve siyasi tarih açısından değerli bulunmuştur.⁶² Avrupa'da ise hıristiyan azizlerin yaşamlarını anlatan ve XIX. yüzyıldan sonra "hagiograpie" adı altında toplanan eserler üzerinde eleştiriler yapıldıktan sonra din, tarih ve sosyoloji gibi alanlarda önemli kaynaklar olarak araştırmacıların yararına sunulmuştur.⁶³

Anadolu sahasında beylikler döneminde yazılan ilk ve en önemli menâkıbnâmelerden birisi Aşık Paşa'nın oğlu Elvan Çelebi tarafından yazılmış olan Menâkıbu'l-Kudsiyye fî Menâsıbu'l-Ünsiyye'dir.⁶⁴ Bu menâkıbnâme, Anadolu coğrafyası için dinî ve siyasî önemli rollerde bulunmuş, Baba İlyas ve ailesini menkıbevi tarzda anlatan şeyh ailesi tarihidir.⁶⁵

⁵⁷ Şahin, a.g.e., s. 112.

⁵⁸ Ocak, **Kültür Tarihi Olarak Menâkıbnâmeler (Metodolojik Bir Yaklaşım)**, s. 44

⁵⁹ Şahin, a.g.e., s. 113.

⁶⁰ Ömer Soner Huncan, "Satuk Buğra Han", **Türkiye Diyanet Vakfı İslam Ansiklopedisi**, 36. Cilt, İstanbul: Türkiye Diyanet Vakfı Yayın Matbaacılık ve Ticaret İşletmesi, s. 182

⁶¹ Ayrıntılı bilgi için bkz. Ahmed Eflâki, **Ariflerin Menkıbeleri**, İstanbul: Kabalcı Yayınevi, 2006

⁶² Köprülü, a.g.m., s. 423

⁶³ Şahin, a.g.e., s. 113.

⁶⁴ Ocak, **Bektâşî Menâkıbnâmelerinde İslam Öncesi İnanç Motifleri**, İstanbul: Enderun Kitabevi, s. 3

⁶⁵ Ocak, **Kültür Tarihi Olarak Menâkıbnâmeler (Metodolojik Bir Yaklaşım)**, s. 50

XV. yüzyıldan itibaren dinî politikayı aklî bir konuma yerleştiren Osmanlı Devleti, tasavvufun gelişmesi ve Osmanlının imparatorluk haline gelmesi sayesinde tasavvuf erkânına kucak açmış ve bunun etrafında ortaya çıkabilecek edebî ürünlere zemin hazırlamıştır diyebiliriz.⁶⁶ “Vilâyetnâme” denilen Bektaşî menâkıbnâmeleri de bu yüzyılın sonlarında ortaya çıkmıştır.⁶⁷ Tasavvuf ve tarikatların yavaş yavaş kendini hazırladığı bu dönemde Bektaşilik’in öne çıkması ve Bektaşilik’le ilgili menâkıbnâmeler göze çarpmaktadır. Bunlara Vilâyetnâme-i Hacım Sultan, Menâkıb-ı Hacı Bektaş-ı Velî, Vilâyetnâme-i Otman Baba gibi eserler örnek olarak gösterilebilir.⁶⁸

XVI. yüzyılda da nitelik açısından diğerlerinden çok farklı olmamakla beraber menâkıbnâmeler yazılmıştır. Bunlardan en bilinenleri Menâkıb-ı Emir Sultan, halvetîlerle ilgili Menâkıb-ı İbrahim Gülşenî, Bayramîlik’le ilgili Menâkıb-ı Hacı Bayram-ı Velî, Bektaşilik tarikatıyla ilgili olarak da Menâkıb-ı Kaygusuz Baba zikredilebilir.⁶⁹ Bunlara tenkitli metni tarafımızdan hazırlanan, tam tarihi tespit edilememekle beraber içerisinde geçen olaylardan XVI. yüzyılın sonu XVII. yüzyılın başında yazıldığı anlaşılan Şerif Muhammed Efendi’nin Menâkıbu’l-Evliyâ adlı eseri de eklenebilir.

XVII. ve XVIII. yüzyıllar ise imparatorluğun siyasî ve iktisadî açıdan güç kaybettiği bir dönemdir. Halk tarikatlarına ve mistik hayata daha çok ihtiyaç duymaktadır.⁷⁰ Bu nedenle şeyhler, pirlar ve tarikatın ileri gelenleri etrafında gerçekleşen olaylar da daha dikkat çekici olmuş ve birçok menâkıbnâme meydana getirilmiştir.⁷¹ Örnek olarak da halvetilik muhitlerinde geçen Bursalı Hüsâmuddîn’in Menâkıb-ı Şeyh Üftâdesi, Lutfî’nin Tuhfetü’l-Asrî fî Menâkıbi’l-Mısırîsi, Bayramilik tarikatıyla ilgili olanlardan Müstakimzâde Süleyman Efendi’nin Menâkıb-ı Melâmiyye-i Bayrâmiyyesi verilebilir.⁷²

⁶⁶ Güzel, a.g.e., s. 648 ve Ocak, **Kültür Tarihi Olarak Menâkıbnâmeler (Metodolojik Bir Yaklaşım)**, s. 51,

⁶⁷ Şahin, a.g.e., s. 113

⁶⁸ Ocak, **Kültür Tarihi Olarak Menâkıbnâmeler (Metodolojik Bir Yaklaşım)**, s. 52.

⁶⁹ Ocak, **Kültür Tarihi Olarak Menâkıbnâmeler (Metodolojik Bir Yaklaşım)**, s. 59-62

⁷⁰ Ocak, **Kültür Tarihi Olarak Menâkıbnâmeler (Metodolojik Bir Yaklaşım)**, s. 62

⁷¹ Ocak, **Kültür Tarihi Olarak Menâkıbnâmeler (Metodolojik Bir Yaklaşım)**, s. 62

⁷² Ocak, **Kültür Tarihi Olarak Menâkıbnâmeler (Metodolojik Bir Yaklaşım)**, s. 62-65.

İKİNCİ BÖLÜM

2. ŞERİF MUHAMMED EFENDİ

2.1. Hayatı

Farklı kayıtlarda “Şerîfî-zâde Muḥammed Çelebi” veya “Şerîf b. Şerîfî” olarak da zikredilen Şerîf Muhammed Efendi'nin İstanbul'da doğduğu söylenmiştir.⁷³ Fakat bu bilgi sadece bir kaynakta yer aldığından doğruluğu kesin olmayabilir. Şerîf Muhammed H.960/M.1553'de doğmuştur.⁷⁴ Nesepleri on dokuzuncu atada İmam Zeynel Âbidin'e dayanmaktadır. Nesebi hakkındaki bilgilerden Zeyniyye⁷⁵ tarikatından Şeyh Burhaneddin'in torunu, Şerîfî Muhammed Efendi'nin oğlu olduğu anlaşılmaktadır.⁷⁶

Şerîf Muhammed Efendi gençliğinde kendini eğitime adanmış ve ilim, irfan sahibi kişiler arasında yerini almıştır.⁷⁷ Eğitimini tamamladıktan sonra 1582'de Zekeriya Efendi'ye bağlanmış ve onun kazaskerliği döneminde tezkirecisi olmuştur.⁷⁸

Şerîf Muhammed Efendi müderrislik yapmış; sırasıyla 1604'te Halep, 1606'da Galata, 1608'de Şam kadılıklarında bulunmuştur.⁷⁹ 1610 tarihinde Mekke-i Mükerrreme'ye

⁷³ Şemsettin Sâmi, **Kâmûsu'l-A'lâm**, 4. Cilt, Ankara: Kaşgar Neşriyat, 1996, s. 2856.

⁷⁴ Ahmet Nazif, **Riyâzu'n-nukabâ**, Süleymaniye Hacı Mahmud Efendi Kitaplığı 4590, s. 16b, Ahmet Rıf'at, **Devhatü'n-Nukabâ**, (Haz.Hasan Yüksel, M. Fatih Köksal), Sivas: Dilek Matbaası, 1998, s. 72; Mehmet Nâilî Tuman, **Tuhfe-i Nâilî**, (Haz. Cemâl Kurnaz- Mustafa Tatcı), II. Cilt, Ankara: Bizim Büro Yayınları, 2001, s. 478; Mehmed Süreyya, **Sicill-i Osmanî V. Cilt**, Eski Yazıdan Akt. Seyit Ali Kahraman, İstanbul: Tarih Vakfı Yurt Yayınları, s. 1588.

⁷⁵ Ayrıntılı bilgi için bkz. Mustafa Kara, **Türk Tasaavuf Tarihi Araştırmaları**, İstanbul: Dergâh Yayınları, 2005

⁷⁶ Ahmet Nazif, a.g.e., s. 16b, Ahmet Rıf'at, a.g.e., s.72; Beyâni Mustafa Bin Carullah, **Tezkiretü's-Şuarâ**, (Haz. İbrahim Kutluk), Ankara: Türk Tarih Kurumu Yayınları, 1997, XVIII. Dizi- Sa.7, s. 136; Kınalı-zade Hasan Çelebi, **Tezkiretü's-şuarâ**, (Haz. İbrahim Kutluk), I. Cilt. 2. Baskı, Ankara: Türk Tarih Kurumu Yayınları, 1989,s. 516; Mahmut Kıyıcı, **Ispartalı ve Isparta'ya Hizmet Etmiş Büyük Adamlar**, Isparta: Göltaş Kültür Yayınları No: 4, 1998, s. 54; Şemsettin Sâmi, **Kâmûsu'l-A'lâm**, s. 2856; Mehmet Nâil Tuman, a.g.e., s. 478.

⁷⁷ Ahmet Nazif, a.g.e., s. 16b

⁷⁸ Beyâni Mustafa Bin Carullah, a.g.e., s. 136, Ahmet Rıf'at, a.g.e., s.72; Kınalı-zade Hasan Çelebi, a.g.e, s. 516; Şemsettin Sâmi, **Kâmûsu'l-A'lâm**, s. 2856

⁷⁹ Ahmet Nazif, a.g.e., s. 16b, Mahmut Kıyıcı, a.g.e., s. 54.

gidip döndükten sonra 1611'de Anadolu'ya geçmiştir.⁸⁰ 1615'te Edirne, 1616'da Mısır ve 1618'de de İstanbul kadısı olarak görevlendirilmiştir.⁸¹ 1620 yılında Anadolu kazaskeri olarak atanmış, kısa süre sonra azl edilip Ruscuk kazası arpalığı verilmiştir.⁸² Anadolu kazaskerliği sırasında Mere Hüseyin Paşa'ya karşı âlimleri Sultan Muhammed Camisi'nde topladığı iddiasıyla görevden alınmış ve Bursa'ya sürgün edilmiştir.⁸³ Sultan IV. Murat'ın tahta oturmasından sonra affedilmiş ve 1624'te tekrar Anadolu kazaskeri olmuştur. 1625'te de nakibüleşraflıkla⁸⁴ görevlendirilmiştir.⁸⁵ Aynı yılın şevval ayında Rumeli kazaskerliğine getirilmiş fakat azl edilip kendisine Dimetoka arpalığı verilmiştir.⁸⁶

Şerîf Muhammed Efendi 1630'da amcasının oğlu Allâme Şeyhî adına nakibüleşraflıktan vazgeçip bu görevi ona devretmiş ve onu kızıyla evlendirip damat edinmiştir.⁸⁷ H.1040/M.1631 yılında vefat eden Şerîf Muhammed Efendi Eyüp'te defnedilmiştir.⁸⁸

2.2. Ailesi

Şerîf Muhammed Efendi'nin babası kaynaklarda Eğirdirli(Hamidî) Şerîfi Muhammed Efendi(Çelebi) olarak geçmektedir.⁸⁹ Bazı kasabalarda kadılık ve hâkimlik yapmıştır.⁹⁰ Doğum tarihine ait kesin bir bilgi olmamakla birlikte 1520'lerde doğmuş olabileceği hakkında tahminler öne sürülmüştür.⁹¹ Vefat tarihinin III. Murat döneminin

⁸⁰ Ahmet Rıf'at, a.g.e., s. 72

⁸¹ Ahmet Nazif, a.g.e., s. 16b, Ahmet Rıf'at, a.g.e., s. 72.

⁸² Ahmet Nazif, a.g.e., s. 16b, Ahmet Rıf'at, a.g.e., s. 72.

⁸³ Ahmet Nazif, a.g.e., s. 16b, Ahmet Rıf'at, a.g.e., s. 73.

⁸⁴ Nakibüleşraf, Osmanlı Devleti'nde yaşanan seyyid ve şeriflerin silsilelerini ve secere-i Tayyibe denilen soy kütüklerini kaydedip koruyan, aynı zamanda bunların reisleri olan görevliye verilen addır. Ayrıntılı bilgi için bkz. Ahmet Rıf'at, a.g.e., s. 19-22.

⁸⁵ Ahmet Nazif, a.g.e., s. 16b, Ahmet Rıf'at, a.g.e., s. 73.

⁸⁶ Sadık Yazar, "Seyyid Şerîfi Mehmed Efendi ve Hilyesi", Turkish Studies/ Türkoloji Araştırmaları, Volume 2/4 Fall 2007, 1026-1044.

⁸⁷ Ahmet Nazif, a.g.e., s. 16b, Ahmet Rıf'at, a.g.e., s. 73.

⁸⁸ Ahmet Nazif, a.g.e., s. 16b, Ahmet Rıf'at, a.g.e., s. 73; Mehmet Nâilî Tuman, a.g.e., s. 478; ; Mahmut Kıyıcı, a.g.e., s. 54.

⁸⁹ Beyâni Mustafa Bin Carullah, a.g.e., s. 136, Kınalı-zade Hasan Çelebi, a.g.e., s. 515; Mehmet Nâil Tuman, a.g.e., s. 478

⁹⁰ Beyâni Mustafa Bin Carullah, a.g.e., s. 136, Kınalı-zade Hasan Çelebi, a.g.e., s. 516; Mahmut Kıyıcı, a.g.e., s. 43; Mehmet Nâilî Tuman, a.g.e., s. 478;

⁹¹ Nuri Güngör Veziroğlu, **Eğirdir Ansiklopedisi ve Hamidoğlu Tarihî Oyun**, Isparta/Eğirdir: Sinan Ofset Tipo Matbaacılık, 2005, s. 213; Sadık Yazar, "XVI. Asır Şairlerinden Eğirdirli Şerîfi'nin Şevâhidü's-şühedâ'sı", Turkish Studies/Türkoloji Araştırmaları, Volume 4/2 Winter 2009, s. 1060-1084.

ortalarına(1574-1595) denk geldiği zikredilmiştir.⁹² Sadece Kınalızade, Şerîfi Muhammed Efendi'nin şairliği ile ilgili bilgi vermiştir.⁹³

Şerîf Muhammed Efendi'nin dedesi Şeyh Burhaneddin Efendi Şehribanu Hatun'dan(Şeyh Muhammed Çelebi Sultan'ın kızı) 1495'te doğmuştur.⁹⁴ Şerîf b. Şerîfi'nin incelediğimiz eserinden anlaşıldığı üzere soyları Hz. Hüseyin'e dayanan bu aile "seyyid" olarak adlandırılır. Şeyh Burhaneddin, babası Tosyalı Muhiddin'in (Dünder Bey Medresesi müderrisi) erken ölümü nedeniyle boş kalan posta genç yaşta geçmek zorunda kalmış fakat posta geçmesi için zahiren birisinden icazet alması gerekliliği söz konusu edilince Bursa'ya gidip Şeyh Nasuh'tan icazet alıp Bursa'daki Tâceddin Dergâhında halvete girmiştir.⁹⁵ Bardakçı, Şeyh Burhaneddin'in üveysi⁹⁶ olarak manevî ilimleri kısa sürede dedesi Şeyh Muhammed Çelebi'den tahsil etmiş olmasına rağmen annesinin bunu dervişlere söylemediğini dile getirmiştir.⁹⁷ Şeyh Burhaneddin eğitimini tamamladıktan sonra Zeyniyye tarikatının başına geçmiş ve dedesi şeyh Muhammed Çelebi Sultan gibi camilerde vaaz vererek ve nasihatlerde bulunarak halkı irşat faaliyetlerini sürdürmüştür.⁹⁸ M. 1562/1563 yıllarında öldüğü ve mezarının dedesinin mezarının batısında olduğu belirtilmiştir.⁹⁹

Şerîf Muhammed Efendi'nin dedesinin dedesi Şeyh Muhammed Çelebi Sultan'dır. Özel niteliklere sahip bir kişi olarak hayatını sürdüreceğinin çocukluğunda anlaşıldığı dile getirilmiştir.¹⁰⁰ Babasının ölümü üzerine genç yaşta tarikatın başına geçmiş ve irşat faaliyetlerine başlamıştır.¹⁰¹

Şeyh Muhammed Çelebi'nin babası da Pir Muhammed Hoyî, Piri Halife Sultan, Hamidî, Şeyh Piri Halife gibi isimlerle kaynaklarda yer almaktadır. Şerîf Muhammed Efendi'nin menâkıbında bu isimlerin hemen hepsinin kullanıldığı tarafımızdan tespit

⁹² Mahmut Kıyıcı, a.g.e., s. 43; Mehmet Nâilî Tuman, a.g.e., s. 478; Mehmed Süreyya, a.g.e. V. Cilt, s. 1586.

⁹³ Kınalızâde Hasan Çelebi, a.g.e., s. 516.

⁹⁴ Mahmut Kıyıcı, a.g.e., s. 40, Mehmed Süreyya, a.g.e., s. 376.

⁹⁵ Mehmed Necmeddin Bardakçı, **Eğirdir Zeynî Zâviyesi ve Şeyh Mehmed Çelebi Divanı(Hızırnâme)**, Isparta/Eğirdir: Sinan Ofset, 2008, s. 35-37, Nuri Güngör Veziroğlu, a.g.e., s. 212, Sadık Yazar, "**Seyyid Şerîfi Mehmed Efendi ve Hilyesi**", s. 1034.

⁹⁶ İlhan Ayverdi, **Misalli Büyük Türkçe Sözlük**, 3. Cilt, İstanbul: Kubbealtı Neşriyat, 2005, s. 3280. Üveysî: Görmediği bir mürşidin rûhâniyetinden feyz alan ve onun mânevî terbiyesine giren kimse.

⁹⁷ Mehmed Necmeddin Bardakçı, a.g.e., s. 36.

⁹⁸ Mehmed Necmeddin Bardakçı, a.g.e., s. 40.

⁹⁹ Mehmed Necmeddin Bardakçı, a.g.e., s. 40, Nuri Güngör Veziroğlu, a.g.e., s. 212.

¹⁰⁰ Mehmet Necmeddin Bardakçı, a.g.e., s. 29

¹⁰¹ Mehmet Necmeddin Bardakçı, a.g.e., s. 31, Nuri Güngör Veziroğlu, a.g.e., s. 206.

edilmiştir. Menâkıbnâmede İran’da Hoy şehrinde olduğu, nesebinin Şeyh Ali Tirmîzî’ye dayandığı ve şeyhülislam sultanın ve şeyh Abdüllatif Kudsî hazretlerinin halifesi olduğu bildirilmiştir.¹⁰² Eğirdir’deki Yazla yakınlarına geldiğinde Şeyh Berdaî’nin kızıyla(Zeynep Hatun) evlenmiş ve bu evlilikten Şeyh Burhaneddin’in dedesi dünyaya gelmiştir.¹⁰³ Pir Muhammed Hoyî kayınpederi Şeyhülislam Berdaî’nin yanında tasavvufî eğitimini aldıktan sonra Konya’daki Zeyniyye tarikatı şeyhi Şeyh Abdüllatif Kudsî hazretlerinin hizmetinde bulunup onun halifesi olarak irşat faaliyetlerini Eğirdir’de sürdürmüştür.¹⁰⁴ Pir Muhammed Hoyî’nin ölüm tarihine dair farklı kayıtlar söz konusu olmuştur. Böküzade Tarihi’nde, Ispartalı Büyük Adamlar Ansiklopedisi’nde verilen tarih 1555’li yıllara işaret etse de Eğirdir Ansiklopedisinde, Sicill-i Osmanî’de ve Eğirdir Zeynî Zâviyesi ve Şeyh Mehmed Çelebi Sultan Divanı’ndaki bilgilerin ışığında Şeyh Muhammed Çelebi’nin 1495’te vefat ettiği de göz önünde tutularak 1440-1480 tarihleri arasında öldüğüne dair bilgilerin doğru olduğunu söyleyebiliriz.¹⁰⁵

Şerîfî ailesinin büyük dedeleri olan Şeyhülislam Berdaî de Horasan’ın ünlü âlimlerinden ve şeyhlerinden biridir.¹⁰⁶ Doğum tarihiyle ilgili bilgi yoktur ve hayatının olgunluk çağından sonraki kısmı hakkında bilgilere ulaşılabilmektedir. Hamîd(Isparta) iline gelişi Hızır Bey(Osmanlı subaşı) ile karşılaşması sonucunda gerçekleşmiş ve kendisinden Hamîd ili halkının irşat edilmesi istenmiştir.¹⁰⁷ Kendisi ve diğer aile fertleri hakkında yazılan menâkıbnâme, dönemlerinde ailenin sahip olduğu saygınlığı ve önemi gösterir niteliktedir. Eğirdir Ansiklopedisi’nde M. 1432 tarihinde öldüğü belirtilmesine rağmen “Eğirdir Zeynî Zâviyesi ve Şeyh Mehmet Çelebi Divanı” adlı kitapta tam tarih verilmeyerek ölümünün 1430’dan önce olduğuna dair not düşülmüştür.¹⁰⁸

Tenkitletli metnini hazırladığımız Menâkıbu’l-Evliyâ adlı eserde dedesi Şeyh Burhaneddin ve ailenin mensup olduğu tarikat silsilesi hakkında “...Silsile-i tarîk-i

¹⁰² Şerîf Muhammed, M1 nüshası s. 10b

¹⁰³ Mehmet Necmeddin Bardakçı, a.g.e., s. 24

¹⁰⁴ Mehmed Süreyya, a.g.e., IV. Cilt s. 1334, Nuri Güngör Veziroğlu, a.g.e., s. 204; Reşat Öngören, a.g.e., s. 188; Sadık Yazar, “Seyyid Şerîf Mehmed Efendi ve Hilyesi”, s. 1033-1034.

¹⁰⁵ Mehmed Süreyya, a.g.e., IV. Cilt s. 1334, Nuri Güngör Veziroğlu, a.g.e., s. 204

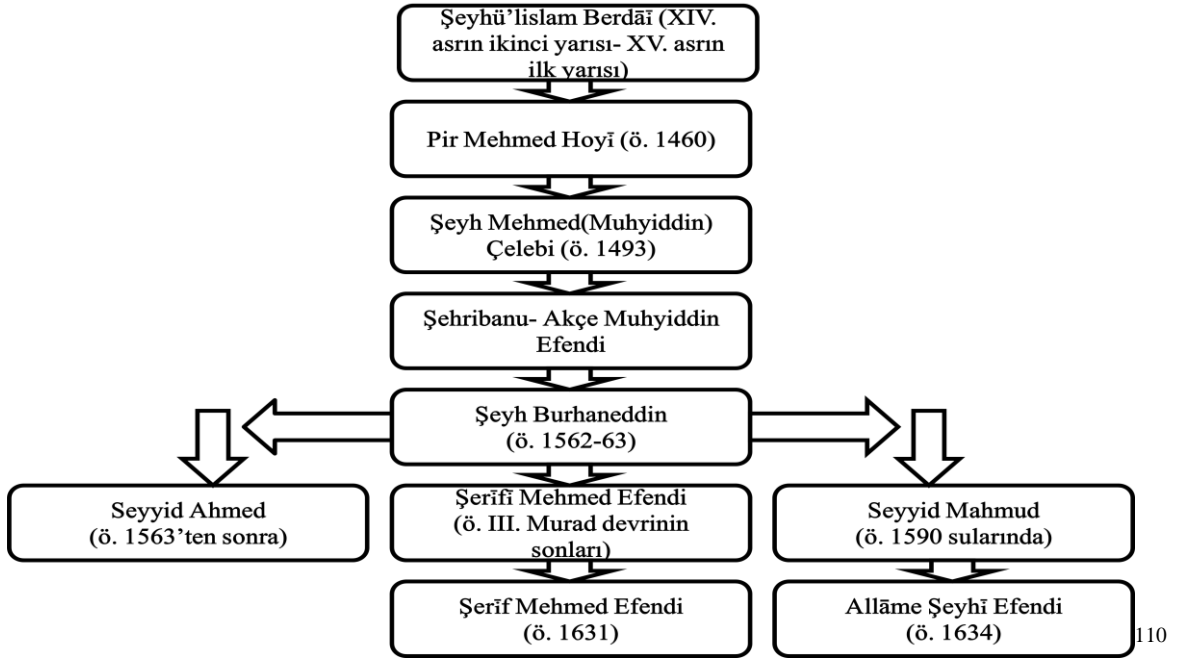
¹⁰⁶ Mehmet Necmeddin Bardakçı, a.g.e., s. 19

¹⁰⁷ Mehmet Necmeddin Bardakçı, a.g.e., s. 19, Nuri Güngör Veziroğlu, a.g.e., s. 212.

¹⁰⁸ Mehmet Necmeddin Bardakçı, a.g.e., s. 23

neseblerin...”¹⁰⁹ sözcükleriyle başlayan, hem baba, dede, büyük dede gibi batınî hem de mürşidi olup tasavvufî ilimler öğrendiği zahirî kişiler hakkında bilgi verilmektedir.

Sadık Yazar da “XVII. Asır Şairlerinden Allâme Şeyhî, Divanı ve Bir Kasidesi” adlı makalesinde aile fertlerinin şeceresini şu şekilde göstermiştir:

2.3. Eserleri

Çalışmamızda incelediğimiz eseriyle birlikte, T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı Türkçe Yazmaları Kataloğu'na kaydedilen eserler arasında Şerîf Muhammed Efendi'ye ait toplam 6 eser tarafımızdan tespit edilmiştir. Bu eserlerden 2 tanesi tercüme olup üzerine kayıtlı bir de divanı bulunmaktadır. Üzerlerinde inceleme yapılmadığından bu eserlerin kesin olarak ona ait olduğunun söylenmesi doğru değildir. Tezimin konusu dışında yer alması ve zamanın kısıtlı olması nedeniyle eserlerin içeriği hakkında bilgi verilememektedir. “Şerîf Muhammed Efendi” adına kayıtlı olup tespit edilebilen eserlerinin adları şunlardır:

¹⁰⁹ Şerîf b. Şerîfî, *Menâkıbu'l-Evliyâ*, M1 nüshası, 6a,6b.

¹¹⁰ Sadık Yazar, “XVII. Asır Şairlerinden Allâme Şeyhî, Divanı ve Bir Kasidesi”, *Turkish Studies/ Türkoloji Araştırmaları*, Volume 2/3 Summer 2007, 586-605.

Divan
Fetâvâ-yı Gerebeniŝî
Hâŝiye alâ Ŗerhi'l-Akâ'id
Terceme-i Mesâlikü'l-Memâlik
Terceme-i Miftâhu Cefri'l-Câmî
Menâkıbu'l-Evliyâ

2.3.1. Menâkıbu'l-Evliyâ

2.3.1.1. Menâkıbu'l-Evliyâ'nın Nüshaları

Ŗerîf Muhammed Efendi'nin Menâkıbu'l-Evliyâ adlı eserinin ikisi Mısır, ikisi Ankara ve üçü de İstanbul'da toplam yedi nüshası olduğu tarafımızdan tespit edilmiştir. Mısır kütüphaneleriyle irtibata geçilmek istenmesine rağmen nüshaların CD çekimlerine ulaŝılamamıŝ ve Mısır'daki yazma nüshalar hakkında etraflıca bilgiye sahip olunamamıŝtır. Bu nedenle eserin elde edilen beş nüshası çalışmamızda kullanılmıştır. Tenkitli metin hazırlanırken nüshaların yer aldıkları kütüphanelerin baş harfleri alınarak kısaltmaları yapılmıştır. Aynı kütüphanedeki iki eser için de hem kütüphanenin baş harfi hem de numara verilmiştir. Tenkitli metin çalışmamızda kullanılan nüshaların özellikleri alfabetik sıraya göre sunulacaktır.

K nüshası Kahire Hidiv Kütüphanesi Türkçe Yazmaları 9023'e kayıtlıdır. Bu eserin, yazarının adı ve yaprak sayılarının elimizdeki nüshalara yakın olması nedeniyle Ŗerîf Muhammed Efendi'nin Menâkıbu'l-Evliyâ'sının bir nüshası olduğu söylenebilir. Yukarıda da bahsettiğimiz gibi nüshalara ulaŝamadığımız için nüsha özellikleri hakkında da elimizde fazla bilgi yoktur. Boyutları belirtilmemiŝ olmakla beraber 71 yaprak ve ortalama 16 satırdan oluşan bir nüshadır. Yazı türü nesihdir. Fakat ciltle ilgili hiçbir bilgi bulunmamaktadır.¹¹¹

KM nüshası Kahire-Mısır Milli Kütüphanesi'nde bulunmaktadır. Arşiv numarası "m Tarihi Türkî 227"dir. Mısır'da bulunan diğer nüsha gibi bu nüsha da elimizde bulunan nüshalardan daha fazla yaprak sayısı ile 70 yapraktır. Ortalama 15 satır olan KM

¹¹¹ https://www.yazmalar.gov.tr/detay_goster.php?k=110165# (17.03.2011)

nüshasının dış boyutu 195X115'tir. Yazı türü, kağıt türü, mihrabiyesi, cildi gibi konularda bilgi edinilememiştir.¹¹²

M1 nüshası 06 Mil Yz A 8836 arşiv numarasıyla Milli Kütüphane Yazmalar Koleksiyonu'nda yer almaktadır. Bu nüsha, Mehmed Şerîf Efendi olarak yazarın adıyla; Mecmûatu'l-Letâif olarak da eserin adıyla diğer nüshalardan farklılık arz etmektedir. Eserin dış boyutları 226X130 iken iç boyutları 170X75 mm'dir. 55 yaprak olan eser ortalama 15 satırdan oluşmaktadır. Talik yazı türü kullanılarak abadî kağıt üzerine yazılmıştır. Eserin ser-levhası bozulmuş tezhipli olup bölüm başları, ayet bölümleri ve cetveller altın yaldızlıdır. Sırtı siyah meşin, kapaklar ise ebru kağıt kaplıdır ve yeni mukavva cildi vardır. Bu nüshada 2a, 2b, 3a ve 3b sayfaları yerlerinden koparak ileriki sayfalardan 10a, 10b, 11a ve 11b'nin yerine geçmişlerdir. Metin okunduktan ve diğer nüshalarla karşılaştırıldıktan sonra anlam bağlantısı kurularak sayfalar yerlerine yerleştirilip metin tekrardan numaralandırılmıştır.

M2 nüshası Milli Kütüphane Yazmalar Koleksiyonu 06 Mil Yz A9337 numaraya kayıtlıdır. Eser Menâkıbu'l-Arifin olarak adlandırılmıştır. Eserin 56b nolu sayfasında "Bismi'l-lahi'-rahmani'r-rahîm. El-ḥamdüli'llâhi rabbü'l-'âlemîn. Ve's-şalâtü ve's-selâmü 'alâ resûlinâ Muhammedin ve 'âlihi ve şaḥbihi ecma'in." cümleleriyle başlayan dua yer almaktadır. Müstensihi Mustafa Seyyid Nuri ve istinsah tarihi H. 1251/ M. 1835'tir.¹¹³ Dış boyutları 188X110, iç boyutları 128X62 milimetre olarak hesaplanmıştır. Yaprak sayısı 55, satır sayısı ortalama 15'tir. Yazı türü harekeli nesih olup eser sarı kağıda yazılmıştır. M2 nüshasının mihrabiyesi müzehhep ve mülevven, cetvelleri yaldızlıdır. Sırtı kahverengi meşinli onarılmış olup miklebi düşük, zencirekli bordo meşin cildi vardır. Muhtemelen cilt sonradan geçirilmiştir. Nüsha içindeki söz başları kırmızı ve nüsha onarılmıştır. Bu cildin 21b ve 22a nolu sayfaları kopuktur.

S1 nüshası Süleymaniye Kütüphanesi Hacı Mahmut Efendi Koleksiyonu numara 4552'ye kayıtlıdır. Eser adı "Menâkıb-ı Şeyh Burhaned-din" olarak kaydedilmesine rağmen eserin başlangıcında adının Menâkıb-ı Evliyâ olduğu belirtilmiştir. Eserin sonunda "Elḥamdüli'llâhi 'ale'l-etmâm betaḥrîri hazîhi'l-cevâhiri'l-'izâm 'an yed-i 'âciz Dervîş

¹¹² https://www.yazmalar.gov.tr/detay_goster.php?k=123464 (17.03.2011)

¹¹³ M2, s. 56b.

Muhammed” cümleleriyle başlayıp müstansihin adının ve istinsah tarihinin yazıldığı bir bitiş kısmı bulunmaktadır. Müstensihinin Derviş Muhammed, istinsah tarihinin ise H. 1231/ M. 1815 olduğu eserin sonundaki bu bölümden anlaşılmaktadır. Eserin dış boyutları 240X165, iç boyutları ise 170X100 milimetredir. Eserin bu nüshası 50 yaprak ve ortalama 19 satırdır. Rika yazı türüyle sarı aharlı kağıt üzerine yazılmıştır. Cetveller ilk iki sayfada (1b ve 2a) yaldızlıdır, sonraki sayfalarda iki kırmızı çizgi halindedir. S1 nüshası şemseli kırmızı meşin bir cilde sahip olup mikleplidir ve nüshanın başlığı tezhipte süslenmiştir.

S2 nüshası ise Süleymaniye Kütüphanesi Nafiz Paşa Koleksiyonu numara 1200’e kayıtlıdır. S1 nüshası gibi kayda geçilirken “Menâkıb-ı Şeyh Burhaned-din” olarak adlandırılmasına rağmen kitabın miklebinde Menâkıbu’l-Evliyâ yazılmıştır. Dış boyutları 230X130, iç boyutları 160X70 milimetredir. 47 yapraktan oluşan bu nüsha 47b sayfası ile son bulur. Nesih yazı türüyle esmer kağıda yazılmıştır. Cetveller yaldızlı ve başlık ise mavi zemin üzerine tezhiplidir. Cildi adi mukavva cilttir. Ciltte Vâkıf Nafiz Paşa’nın mührü vardır.

Son olarak T nüshası da Topkapı Müzesi Türkçe Yazma Eserler bölümünde H. 1243 numaraya kayıtlıdır. Ancak bu eser “Mecmua” olup üç bölümden oluşmaktadır. Eserin ilk bölümü olan 1b-2a’da Hilye-i Şerîf, ikinci bölümü olan 3b-23b arasında Hilye-i Hâkânî ve üçüncü bölümde 24b-85b arasında ise Menâkıb-ı Şeyh Burhaneddin yer almaktadır. 85a-86b’de “Beyân-ı Neseb-i Muhammed ‘Aleyhi ve sellem min-ledünnihi ‘alâ ‘Âdem” başlıklı bir risale vardır. Müstensihi belirlenememesine rağmen istinsah tarihi H. 1079/ M. 1668’dir. Kitabın dış ebatı 200X130 mm olarak hesaplanmıştır. Talik yazı türüyle aharlı kağıda yazılmıştır. Ortalama satır sayısı 15, yaprak sayısı da 62’dir. Cildi miklepli ve şemseli olup vişne çürüğü rengindedir.

Eser birçok adla kaleme alınmıştır. Bu adların hangisinin eserin adı olması gerektiği konusuna karar verirken eserin muhtevassından yararlanılmıştır. Menkıbelerin çoğu şeyh Burhaneddin’e ait olmasına rağmen Şeyh Burhaneddin’in dedesi ve büyük dedesine ait menkıbelerin de bulunması nedeniyle Menâkıbu’l-Evliyâ adının eser adı olarak kabul edilmesine karar verilmiştir.

2.3.1.2. Eserin Muhtevası

Şerîf Muhammed Efendi'nin Menâkıbu'l-Evliyâ'sı diğer evliyâ menkıbeleri gibi mensur bir eserdir. Fakat bu eserin bazı yerlerinde manzum kısımlar da yer almaktadır. Buradaki beyitlerin bazıları Şeyh Burhaneddin'in dedesi Şeyh Muhammed Çelebi Sultan'ın Hızırnâme'sindendir.¹¹⁴ İçerisinde Şerîf Muhammed Efendi'nin dedesi Şeyh Burhaneddin'e, Şeyh Burhaneddin'in babası Şeyh Muhammed Çelebi Sultan'a, dedesi Şeyh Pir Muhammed Hoyî'ye ve Şeyhülislam Berdaî'ye ait menkıbeler bulunmaktadır.

Türk menâkıbnâmelerindeki motiflerin kaynakları İslam öncesi eski Türk inançları, İslamî inançlar(Kur'an-ı Kerim ve hadisler), Kitab-ı Mukaddes kaynaklı inançlar, destanî, mitolojik ürünler ve halk gelenekleri, Feridüddin Attar'ın Tezkîretü'l-Evliyâ'sı olmak üzere 5 koldan gelişim arz etmektedir.¹¹⁵ İncelediğimiz eserin de bu tür kaynaklardan beslendiğini içerisindeki inanç motifleri ve anlatılara bakarak söyleyebiliriz.

Eser önce Allah'a dua ve şükür ile başlar. Sonrasında dönemin padişahı III. Mehmed'e övgülere ve Eğri Kalesi'nin alınışına dair bilgilere yer verilmiştir. Eserin menkıbeleri içeren kısmı dört fasıldan oluşur. Bu fasıllarda Şeyhülislam Berdaî ve Pir Muhammed Hoyî hakkında dörder tane, Muhammed Çelebi Sultan hakkında 25 ve Şeyh Burhaneddin hakkında da 28 tane olmak üzere toplam 61 menkıbe bulunmaktadır. Bunların yanısıra Şeyhülislam Berdaî'nin Anadolu'ya gelmesine vesile olan olay da "...zıkr-i sebeb-i kudüm..."¹¹⁶ başlığı altında anlatılmıştır. Hakkındaki bu menkıbeden sonra onun düzenlediği davetlerde gelenlerle sohbet ederken aynı zamanda halvetinden hiç dışarı çıkmayıp ibadet ettiği aktarılmıştır. Sonraki menkıbede ise Şeyh'in bazı kişilere selam verip bazılarına selam vermediği ve dervişlerinden birinin merakı üzerine bunu ona göstererek anlattığı yazılmıştır. Son olarak da Şeyhülislam Berdaî'nin rüyasında Hz Muhammed tarafından davet edildiğini görüp, kendisinde Hz Muhammed'e layık bir hediye olmadığını söylediği anlatılmıştır. Sonuç olarak Hz Muhammed'in 16 oğlundan birkaçını vermesini istemesi üzerine bütün oğulları bu yolda canlarını feda etmiş ve damadı şeyhlik seccadesinde uzun yıllar kalmıştır.

¹¹⁴ Bkz. Mehmed Necmeddin Bardakçı, **Eğirdir Zeynî Zâviyesi ve Şeyh Mehmed Çelebi Divanı (Hızırnâme)**, Isparta/Eğirdir: Sinan Ofset, 2008

¹¹⁵ Ocak, Kültür Tarihi Kaynağı Olarak Menâkıbnâmeler, s. 70-83

¹¹⁶ Şerîf Muhammed, M1 nüshası, s. 6b

Birinci fasılda Pir Muhammed Hoyî'nin menkıbeleri yer almaktadır. Bu menkıbelerde gelecekte hangi makamda olacağına dair gördüğü rüya, havada uçma ve imkansız mekanlara ulaşma gibi kerametleri aktarılmıştır.

İkinci fasılda Şeyh Burhaneddin'in dedesi Muhammed Çelebi Sultan hakkında anlatılan 25 menkıbe bulunmaktadır. Bu faslın ilk menkıbesinde Şeyh Muhammed Çelebi Sultan tanıtıldıktan sonra kendisinin kutp olduğunu rüyasında görmesi ve bu rüyayı şeyhi Abdüllatif Kudsî hazretlerine tabir ettirmesi anlatılmıştır. Sonraki menkıbeler ise su üzerinde yürüyebilme, Hızır ile görüşme, kötülük yapanları cezalandırma, akıldan geçenleri bilme, aynı zamanda birkaç yerde olma ve halka felaket musallat etme gibi konularla ilgilidir.

Sonuncu ve en geniş fasılda da Şeyh Burhaneddin'e ait olan 28 menkıbeye yer verilmiştir. Öncelikle Şeyh Burhaneddin'in doğumundan itibaren üstün yetileri olduğu ve beşiğinde 40 gün civarında zikir ettiği ifade edilmiştir. Şeyh Burhaneddin faslında da gaybdan ve gelecekte haber verme, felakete düşenleri kurtarma, ölüleri diriltme, akıldan geçenleri bilme gibi şeyhlik özelliklerinin bulunduğu övülerek anlatılmıştır.

Şerîf Muhammed Efendi'nin Menâkıbu'l-Evliyâ'sında yer alan menkıbelerin bir tane anlatıcısı yoktur. Birçok anlatıcısı ya da aktaranı olan bu menâkıbnâme, hakkında menkıbe anlattıkları kişiye yakınlıkları bildirilmediği için menkıbeleri aktaranlarla ilgili açıklama yapılamamaktadır.

2.3.1.3 Şerîf Muhammed Efendi'nin Dili ve Üslubu

Eski Türk Edebiyatında nesir üslubu başlangıçtan günümüze üç farklı kolda gelişimini sürdürmüş olup bunlar; sırasıyla sade nesir, orta nesir ve süslü nesirdir.¹¹⁷ Hemen her eser bir ya da birçok özelliğiyle bu üsluplardan en az birisine yakınlığıyla Türk Edebiyatı'nda değerlendirmeye alınabilir. Şerîf Muhammed Efendi'nin "Menâkıbu'l-Evliyâ" eserinin de bu üslup gelişimi içerisinde hangi özellikleriyle Türk Edebiyatı'nın

¹¹⁷ Ayrıntılı bilgi için bkz. Gencay Zavotçu, *Eski Türk Edebiyatı Yüz Yıllara Göre Nazım ve Nesir*, Ankara: Aydın Kitabevi, 2005, s. 218-223

neresinde yer aldığını belirlemek için öncelikle işlediği konuyu ve hitap ettiği kesimi belirlemek gerekmektedir.

Muhteva bölümünde eserin, Şerîf Muhammed Efendi'nin ailesi (Şeyhülislam Berdaî'den dedesi Şeyh Burhaneddin'e kadar) ve onların yaşadıkları olaylar silsilesini içerdiğine dair bilgiler verilmiştir. Buradan yola çıkarak eserin, bir şeyh ailesinin toplumdaki yerinin belirlenmesini ve tarikatın saygınlığının sürdürülmesini gösteren vesika niteliği vurgulanabilir. Bu tür eserlerin konuları ve amaçları(şeyhi müritleri arasında saygın bir konuma getirmek, tarikatın devamını sağlamak ve tarikatı yaymak vb.) genellikle halka hitaben yazıldığına kanıtı olduğu söylenebilir. Bu nedenle kullanılan dil sade ve konuşma diline yakındır.

İçerisinde manzum parçaların da bulunduğu bir menâkıbnâme olan eser “rivâyet olunur ki”, “hikâyet ider ki” gibi kalıp ifadelerle de dili hakkında bilgi vermektedir. “...Rivâyet olunur ki bir gün oğlu Şeyh Muhammed Çelebi Sulţân tazeliginde kimyâya heves idüb babası ...”¹¹⁸ cümlesi eserin dilinin sadeliğine dair bir örnek olarak verilebilir.

Eserin ilk sayfalarının yaklaşık on yapraklık kısmında yer yer inşâ üslubuna yakın uzun tamlamalı, Farsça-Arapça ibarelerin yer aldığı göze çarpmaktadır. Eğri Kale'sinin III. Mehmed tarafından alınışının ve Şerîf Muhammed Efendi'nin ailesinin dayandığı tarikat silsilesinin anlatıldığı bu kısımda bazı secili söyleyişlere de yer verilmiştir. Örneğin; “...maķâm-ı ķurb-ı ‘irfânında enbiyâ vü mürselîni mesned-nişîn-i a‘lâ’-i ‘ilîyyîn ü evliyâ-yı tâbi‘îni rehber-i dîn ü pîr ü nebiyyîn kılub...”¹¹⁹ veya “...ser[ver]-i enbiyâ vü rehber-i evliyâ...”¹²⁰ gibi cümlelerle seci yapılarak şiirsellik katılmıştır. Secili güzel örneklerden biri de S1 ve M2 nüshalarında yer alıp diğer nüshalarda yer almayan şu övgüdür:

... dest-i kerem-i gösterlerine teslim eyleyüb (idüb S1) anlar yediyle ‘aliyyetü’z-zât ve şafiyetü’ş-şifât durretü’t-tâcü’l-muħadderât cevher-i ikilü’l-muħaşşanât dürc-i dürr-i salţanat burc-ı dürr-i hilâfet muħabbetü’l-fuķarâ ve’ş-şulehâ mekrümetü’s-sâdât ve’ş-şurefâ mertebetü’l-‘ulemâ ve’l-fuzelâ ‘âyişetü’z-zamân fâtımatü’d-devrân el-müteķarribetü il’allahü’r-raħman beşşunüfu’t-teķarrübât min vücühü’l-birrü ve’l-ihsân ‘izzetlü (devletlü S1) vü saâdetlü Vâlide Sulţân hâzretlerine arz u işâl itdüm. (idem S1) Ta

¹¹⁸ Şerîf Muhammed Efendi, M1 nüshası, s. 12a

¹¹⁹ Şerîf Muhammed Efendi, M1 nüshası, s. 1b

¹²⁰ Şerîf Muhammed Efendi, M1 nüshası, s. 2a

ki ol zāt-ı melek şifātuñ manzūr u mesmū'ları olub dürcinde derc olunan dürer-i hikāyāt-ı kerāmāt āyāt u hidāyet-ı ğāyāt ma'lūm-ı şerif ü mersūm-ı tab'-ı laṭifleri olub bu evliyā-yı kirām ve meşāyih-i izāma i'tikādları muhkem olduğdan soñra murād-ı fu'ad ve kurretü'l-'aynları olub rûh-ı âlem ve sebep-i nizām-ı ahvâl-i ümem olan sa'âdetlü vü devletlü pād-şāh-ı âlem-penāh eyyeda'llāhü Subhānehu ve kuvvāhu vü naşrahu 'alā men'ādāhu ḥazretlerinüñ ḥuzūr-ı 'ālilerine ma'rūz kılub sem'-i şeriflerinde bu hikāyāt-ı pür-'iberi cilve-ger kıllalar...¹²¹

Yukarıda da bahsedilen, metnin süslü nesir üslubunu temsilen verilen örneklerinin bulunduğu Allah'a, Hz. Muhammed'e ve dönemin padişahına övgülerin yer aldığı ilk on yapraklık kısımda “*'alleme Ādeme'l-esma'e küllehā'*”¹²² veya “*İnna'llāhe ye'mürü bi'l-'adli ve'l-ihsān'*”¹²³ gibi ayetlere iktibas edilmiştir.

Eserde Eski Anadolu Türkçesi'nden günümüze ulaşmış, bugün bazı bölgelerde kullanılan ya da tamamen unutulmuş sözcükler de yer almaktadır. Örneğin; “...Āḥir bir eve koyub boğazına zencir ayağına *bukağı* urub evüñ kapusın üzerine kilidleyüb...” cümlesindeki “bukağı”, “...şüretinde zāhir olmuş gelüb sultānum hikmetin bildüm dimiş şeyḫ yine gözün *şığayub* perde tutmuş...” cümlesindeki “şığayub” kelimeleri gibi arkaik kelimeler de metinde göze çarpmaktadır.

Şerif Muhammed Efendi'nin Menākıbu'l-Evliyâ'sı süslü nesir özelliği gösteren ilk sayfalarına rağmen genel itibariyle sade nesir üslubunun içerisinde değerlendirilebilecek bir eserdir.

¹²¹ Şerif Muhammed Efendi, S1 nüshası, 4a-4b

¹²² Şerif Muhammed Efendi, M1 nüshası, 1b

¹²³ Şerif Muhammed Efendi, M1 nüshası, 3a.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

3. MENÂKIBU'L-EVLİYÂ'NIN TENKİTLİ METNİ

[1b] Hâmd u sipâs ve şükr-i bî-kıyâs ol Hâlîk-ı hâlk ve râzık-ı nâs (1) vâhib-i 'aql u havâss fâyiz-i fikr ü kıyâs hazretine¹²⁴ olsun ki(2) 'âlemi râh¹²⁵-ı tevhid ü 'irfânına 'alem ve âdemi ser-tâc-ı¹²⁶ ibtihâc-ı *velekad(3) kerremnâ benî âdeme*¹²⁷ birle ser-firâz¹²⁸ u mu'azzam ve hil'at-i dîbâc-ı mevvâc-ı ve 'alleme(4) *Âdeme'l*¹²⁹-esma'e küllehâ¹³⁰ ile mükerrrem kılduğdan şoñra hâmil-i hayr u şerr olan(5) nev'-i beşerden gürüh-ı bā-şüküh-ı enbiyâ vü evliyâyı ıstifâ eyleyüb(6) mağâm-ı kurb-ı 'irfânında enbiyâ vü mürselîni mesned-nişîn-i a'lâ'-i(7) 'illiyîn ve evliyâ-yı tâbi'îni reh-ber-i dîn ve pey-rev-i nebiyyîn kılub(8) ceyb-i câme-i teşrif-i kabûl ü iftihârların vişâh-ı âyet-i kerâmet-i¹³¹(9) mağrûn-ı *elâ inne evliyâallâhi lâ havfun 'aleyhim velâhüm yahzenûn*¹³² (10) birle müzeyyen ü mu'allem ve 'atf u dâmen-i ridâ-yı fahr ve kabâ-yı i'tibârların(11) [2a] *[inne]*¹³³ *evliyâ'i tahte kıbâbi lâ ya'rifühüm gayrı*¹³⁴ ırâz-ı mümtâziyle bî-hemtâ(1) vü müsellemler kıldı ve cevâhir-i şalât u selâm ve 'uğûd-ı dürûd u deriyyetü'n-nizâm(2) ol ser[ver]¹³⁵-i enbiyâ ve rehber-i evliyâ Muhammedü'l-Mustafâ'nuñ şalla'llâhu¹³⁶ 'aleyhi ve sellem(3) Ravza-i Muṭahhara ve merḳad-i mufahḳamları üzerlerine¹³⁷ olsun ki zebân-ı mu'ciz-beyân(4) ve lisân-ı şîrîn¹³⁸-kelâmları 'ilm-i¹³⁹ zâhir ü bâṭınuñ menba'ı ve kalb-i şerîf-i(5) pür-vaḳy ü

¹²⁴ hazretine M1, S2, M2, T = hazretine S1

¹²⁵ râh M1, S2, M2, T = mir'at S1

¹²⁶ sertâc M1 M, S1, S2 = tâc T

¹²⁷ İsrâ Suresi/ 70 : Biz, hakikaten insanog̃lunu şan ve şeref sahibi kıldık.

¹²⁸ ser-firâz M1, S1, M2 = ser-efrâz S2, T

¹²⁹ Âdeme M1, M2, S1, S2 = (NY) T

¹³⁰ Bakara Suresi/31 = Allah Adem'e bütün isimleri öğretti.

¹³¹ mağrûn M1, S2, M2, T = (NY) S1

¹³² Yunus Suresi/ 62: Bilesiniz ki, Allah'ın dostlarına korku yoktur; onlar üzülmeyecekler de.

¹³³ (NY) M1, S2, T = [inne] S1, M2 Ayettin aslına sağdık kalınarak bu kısım metne yerleştirilmiştir.

¹³⁴ Hakkında araştırma yapıp birçok çalışmada karşılaşılmamasına rağmen hiçbir çalışmada kaynak gösterilmemiştir. Kudsi hadis = Benim gök kubbemin altında öyle dostlarım vardır ki onları benden başka kimseler bilmez.

¹³⁵ server S1, S2, M2, T = ser M1

¹³⁶ şalla'llâhü M1, S2, M2, T = şalla'llâhü te'âlâ S1

¹³⁷ üzerlerine M1, T = üzerine S1, M2

¹³⁸ şîrîn M1, S1, M2 = şeker-feşân S2, T

¹³⁹ 'ilm M1, S2, M2, T = Bu sözcük bulunmamaktadır S1

ilhām ve cenān-ı yaqazān-ı lā-yenāmları bahreyn-i şerī‘at(6) u haqīkatūñ mecma‘ıdur.
Beyt¹⁴⁰

Resūl-ı maşrıq u mağrib imām-ı ins ü melek(7)

Ki ber-bisāt-ı şeref şehsuvār-ı kevneynest

Zihī büleñd kemānī ki der-şaff-ı da‘vā(8)

Heme nişāne-i ü qalb-i qābe kavseynest¹⁴¹

ve daħi dūrūd-ı bī-ħisāb ‘ıtret-i¹⁴² t̄āhire¹⁴³ ve āl ü ashāb¹⁴⁴ ve sā‘ir(9) evliyā¹⁴⁵ üzerlerine olsun ki qā‘idān-ı dīn ü reh-berān-ı vādī-i yaqīn(10) olmağla mevşūflardur. Rıd̄vānu‘llāhi te‘ālā ‘aleyhim ecma‘īn. Ammā ba‘dü(11) işbu faqīr-i haqīr hāk-pāy-ı evliyā-yı etkīyā ğulām-ı kem-terīn-ı¹⁴⁶ ḥānedān-ı¹⁴⁷(12) Āl-i ‘Abā zümre-i ‘ulemānuñ kem-teri ve firqa-i müderrisīnūñ aḥqarı Şerīf bin¹⁴⁸(13) Şerīfī eydür ki egerçi sevq-i İlāhī ile zāhirde ḥālā¹⁴⁹ ‘ilm-i zāhirde¹⁵⁰ müştāğıl(14) olub fūnūn-ı āliyye vü aşliyye ve ‘ulūm-ı ‘aqliyye vü naqliyye iktisābına(15) [2b] mütevağğıl idüm. Ammā ecdād-ı emcādum olan meşāyiḥ-i evtād tarīkasına(1) gitmedüğüme müte‘essif ü nādīm olub envār-ı ma‘ārif-i İlāhiyye ve āşār-ı leṭā‘if-i(2) ‘ulūm-ı ledünniyye iktibās u istinbāsı ḥırmānınuñ nīrānıyla her dem derūn-ı(3) ḥāne-i dil müştā‘il idi. Binā‘en ‘aleyh *mālā yüdrük küllehū lā yetrük küllehū*¹⁵¹(4) feḥvāsıyla¹⁵² ervāḥ-ı muqaddese-i evliyā-yı kibārdan kimseler iḥyā¹⁵³ vü istimdād idüb(5) gāḥ gāḥ tettebbu‘-ı letāyif-ı şūfīyye ve siyer-i şāliḥīn ve aḥyānen mütālā‘a-ı¹⁵⁴ kütüb-i(6) meşāyiḥ ve esfār-ı kümmelīn eyler¹⁵⁵ ve ekşer-i evkāt taleb-i feyz ü imdād-

¹⁴⁰ beyt M1, M2, S1, S2 = kıt‘a T

¹⁴¹ Bu mısra sayfa kenarına yazılmıştır. M1

¹⁴² ‘ıtret M1, S1, M2, T = ‘ışret S2

¹⁴³ t̄āhire M1, S1, S2, T = zāhire M2

¹⁴⁴ ashāb M1, S2, T = ashābına S1; ashābı M2

¹⁴⁵ evliyā M1, S2 = evliyā u aḥbābı S1, M2; evliyā-yı ‘ālicenāb T

¹⁴⁶ kem-terīn M1, S2, T = kem-ter S1, M2

¹⁴⁷ ḥānedān M1, M2, S1, S2 = (NY) T

¹⁴⁸ bin M1, S1, M2, T = ibn S2

¹⁴⁹ ḥālā M1, S1, M2, T = (NY) S2

¹⁵⁰ zāhirde M1, T = zāhire S, S2, M2

¹⁵¹ lā yetrük küllehu M1, M2, S1, S2 = (NY) T. Mehmet Yılmaz, **Kültürümüzde Arapça ve Farsça Asıllı Vecizeler Sözlüğü**, 2. Cilt, İstanbul: Sütun Yay., 2008, s. 603.

¹⁵² feḥvāsıyla M1, S2, T = feḥvāsınca S1, M2

¹⁵³ iḥyā M1, M2, T = aḥyānen S1, S2

¹⁵⁴ mütālā‘a M1, M2, S1, S2 = (NY) T

¹⁵⁵ eyler M1, M2, S2 = eyle S1; eylerdüm T

1¹⁵⁶ ervāh-ı(7) ecdādumı taqđim semtine sālİK olub ne¹⁵⁷ deñlü mücrim ü günāh-kār isem dağı(8) qarābet-i¹⁵⁸ nesebiyye ĥasebiyle çār[e]-sāz¹⁵⁹ u meded-res olmaların recā idüb(9) ba‘zı evķātda ceddümün cediti sulţān şeyĥ ĥazretlerinün dīvān-ı(10) şerīflerin okuyub rūĥ-ı pür-fütūĥlarına du‘ā ve ba‘zı ezmānda¹⁶⁰ ceddüm(11) Şeyĥ Burĥāne‘d-dīn‘ün ĥuddise sırruhū¹⁶¹ cem‘ olan¹⁶² menāķıbların¹⁶³ okuyub(12) himmetlerin istid‘ā iderdüm. Vaktā kim¹⁶⁴ tārīĥ-i hicret-i nebeviyyenün(13) biñ beşinci sālinde sulţānu‘l-ġuzāt ve‘l-mücāhidīn kāsirü‘l-ekāsire(14) rāġimü‘l-mütemerridīn server-i devr-i zamān ser-firāz-ı¹⁶⁵ āl-i Oşmān mümteşil-i naşş-ı şerīf¹⁶⁶ (15) **[3a]** *İnna‘llāhe ye‘mürü bi‘l-‘adli ve‘l-ihsān*¹⁶⁷ sulţānu‘s-selātīn¹⁶⁸ (1) ĥahrāmānu‘l-ma‘ u‘t-ţīn ĥāmiyyü‘s-sünneti ve‘l-farż mażhar-ı *innā ce‘alnāke ĥalīfeten fi‘l-‘arz*¹⁶⁹(2) şīr-i¹⁷⁰ rüz-ı veġā bebr-i beyān-ı şaff-ı heycā fāris-i¹⁷¹ meydān-ı ma‘ārik ü maġāzī(3) sa‘ādetlü pādişāhumuz Sulţān Muĥammed Ĥān¹⁷² Ġāzī medda‘llāhu zillehu‘z-zalīl(4) ü saķā bi-zülāl ‘adlıĥü‘l-ġalīl¹⁷³ küffār-ı füccār-ı Macar üzre ‘asker¹⁷⁴ çeküb bi‘zzāt(5) şehir-i İstānbul‘dan¹⁷⁵ i‘lā-yı¹⁷⁶ kelimetu‘llāhi‘l-‘ulyā ĥaşdına¹⁷⁷ sefer-i zafer eşer¹⁷⁸(6) ihtiyār idüb sa‘ādet ü iķbāl ve devlet ü iclāl ile müteveccih-i(7) ġazā olduklarında yedi sekiz ay miķdārı dārü‘s-salţāna-i kübrā¹⁷⁹(8) ol mihr-i cihān-ārāsız ĥalub

156 imdād M1, S2, M2 = imdādda S1, imdāda T

157 ne M1 = her ne S1, S2, M2, T

158 qarābet M1, M2, S1, S2 = qarā‘ib T

159 çāre-sāz S1, S2, M2, T = çār-sāz M1

160 ezmānda M1, S1, S2 = zamānda M2

161 sırruhū M1, S2 = sırruhūnuñ S1, M2

162 olan M1, M2, S2, T = olunan S1

163 menāķıbların M1 = menāķıbın M2, S2; menāķıblarından S2

164 kim M1, S1, M2, T = ki S2

165 ser-firāz M1, S2 = (NY) S1 ve M2 ; ser-eftāz T

166 naşş-ı şerīf M1, S1, M2, T = naşş-ı Kur‘ān S2

167 Nahl Suresi /90 = Muhakkak ki Allah, adaleti, iyiliġi emreder.

168 sulţāni‘s-selātīn M1, S2, M2 = sulţāni‘s-selātīn (ĥāķānu‘l-ĥavāķīn) S1

169 Sād Suresi /26 = Biz seni yeryüzünde halife kıldık.

170 şīr M1 = şīr-i dilīr S1, S2, M2, T

171 fāris M1, S1, M2 = fānūs S2, T

172 Ĥān M1, S1, S2, T = (NY) M2

173 ġalīl M1, M2, T = ‘alīl S1, S2

174 ‘asker M1, S2, M2, T = ‘asker-i cezzār S1

175 şehir-i İstānbul‘dan M1, S2, T = şehir-i Sitānbul‘dan M2, S1

176 i‘lā M1, S1, S2, T = eādī M2

177 ĥaşdına M1, S1, M2 = ĥaşd S2, T

178 eşer M1, S1, S2, T = iş M2

179 dārü‘s-salţāna-i kübrā M1, M2 = dārü‘ş-şalţānatü‘l-kübrā S1, S2, T

bī-rūh almıř¹⁸⁰ cism-i bī-cān¹⁸¹ gibi(9) bī-revna u fer olub¹⁸² dīde-i ehl-i ‘irfānda řehr-i İstānbūl¹⁸³ zindāna dōnūb(10) řā‘ir-i nūkte-perdāz¹⁸⁴ Hāyālī-i sihr-sāzuñ beyt(11)

Sitānbūl ol řeh-i Yūsuf-liāsuz

Hemān ūstū aı zindāna beñzer(12)

beyti dillerde ezber olduėundan mā-‘adā gāh u bī-gāh hūcūm-ı ‘aduvv-i(13) řūm ve vefret-i ‘asker-i kūffār-ı meřyūm ma‘lūm olduėca ve muhāřarasına(14) toėruldukları Egri al‘ası’nuñ dem-be-dem hāřānet ū metāneti¹⁸⁵ hāberleri¹⁸⁶(15) [3b] gelūb¹⁸⁷ eyyām-ı řayf u mevsim-i ıtāl gecdūkce¹⁸⁸ kaffe-i mūslimīne huřuřan(1) ‘ulemā-i dīn ū řulehā-i mūteverri‘ine envā‘-ı huvf u ıztırāb mūstevlī olub her vat(2) u ān¹⁸⁹ ‘ulemā-i a‘yān du‘ā¹⁹⁰ vū nāliř ve tazarru‘ u niyāza¹⁹¹ gūřiřden hāli(3) olmayub huřuřan eyyām-ı mu‘tāde de tilāvet-i sūre-i fetħ ū en‘ām-ı řerīf(4) iūn¹⁹² cevāmi‘-i řerīfe memlū olub¹⁹³ āh u enīn-i ehl-i vecd¹⁹⁴ ū hāl ve ihlāř(5) u te‘mīn-i ma‘řūmīn ū etfāl mūteřā‘id ū mūtevālī olurdu. Ol(6) eřnālarda¹⁹⁵ bu ‘abd-ı hāır daı zūmre-i mūderrisīn ile tilāvet-i en‘ām u du‘āda(7) tařır itmeyūb cenāb-ı rabbū’l-‘ālemīne huřūl-i¹⁹⁶ fetħ ū zaferler ūn bī-hadd(8) niyāzlar¹⁹⁷ olunurdu.¹⁹⁸ Ba‘zi ayān olurdu ki ecdādımız olan meřāyiħ-i emcād(9) ve evliyā-yı evtāduñ ervāh-ı řayyibe-i muaddeselerinden istimdād idūb(10) huřuřan ‘ařında Āl-i Ořmān memleketinūñ bir¹⁹⁹ zamān²⁰⁰ gōzcisi olub ba‘de(11) uťbu’l-aťāb olan sultān řeyħ hāzretlerinūñ rūh-ı pūr-fūtūhından(12) istimdād²⁰¹ eyleyūb²⁰² ve ‘ālem-i řabāvetde hāyr

¹⁸⁰ almış M1, S2, T = ve S1, M2

¹⁸¹ bī-cān M1, M2, S1, S2 = (NY) T

¹⁸² olub M1, S2, T = alub S1, M2

¹⁸³ řehr-i İstānbūl M1, S2, T = řehr-i Sitānbūl M2, S1

¹⁸⁴ nūkte-perdāz M1, S2, M2, T = nūkte-dān S1

¹⁸⁵ metāneti M1, M2, S1, S2 = metānetini T

¹⁸⁶ hāberleri M1, M2, S1, S2 = hāber T

¹⁸⁷ gelūb M1, M2, S1, S2 = alub T

¹⁸⁸ gecdūkce M1, S2, M2, T = geldūkce S1

¹⁸⁹ ān M1, S2, M2, T = her ān S1

¹⁹⁰ du‘ā M1, S2, M2, T = du‘ā-yı S1

¹⁹¹ niyāza M1, S2, M2, T = niyāza (sa‘y u) S1

¹⁹² iūn M1, S1, M2, T = (NY) S2

¹⁹³ olub M1, S2 = u S1, M2

¹⁹⁴ ehl-i vecd M1, M2, S1, S2 = ehl-i cedd T

¹⁹⁵ eřnālarda M1, S1, M2 = eřnāda S2, T

¹⁹⁶ huřūl M1, S1, M2 = (NY) S2, T

¹⁹⁷ niyāzlar M1, S2, M2, T = niyāz S1

¹⁹⁸ olunurdu M1, M2, S1, S2 = olunur idi T

¹⁹⁹ bir M1, S2, M2 = biraz S1; (NY) T

²⁰⁰ zamān M1, S2 = zamān (maħřuř) S1, M2; (NY) T

²⁰¹ istimdād M1, S2, M2, T = istimdād (kendimiz mūlāāt idūb) S1

du‘āsına mazhar olduğumuz ceddüm²⁰³(13) Şeyh Burhāne‘d-dīn quddise sırruhūnuñ²⁰⁴ sırrlarından istimdād taleb²⁰⁵(14) eyleyüb naşr-ı a‘dā²⁰⁶ için haṭṭ-ı şerīfleri ile mazbūtımız olan hizbü‘n-naşruñ(15) [4a] kırā‘atinden ḥālī olmazdum. Çün ehl-i İslām‘uñ lā-siyyemā şehr-i İstānbül‘da(1) olan meşāyih-i kirām ve ‘ulemā-i a‘lāmuñ da‘avātı ve serāy-ı ‘āmirelerinden²⁰⁷(2) vālide-i mācideleri ‘aliyyetü‘z-zāt ve şafıyyetü‘ş-şifāt ḥazretlerinüñ fuḡarā(3) vü ‘uffāna bezl itdükleri²⁰⁸ şadaḡāti²⁰⁹ maḡbül-i cenāb-ı²¹⁰ rabbü‘l-erbāb(4) ve mālīkū‘r-riḡāb olub bir feḡvāyı **Beyt**

Her nāvek-i du‘ā ki güşādend ehl-i rāz(5)

Ez bāzū-yı niyāz sū-yı āsmān resīd.²¹¹

tīr-i du‘ā hedef-i icābete²¹² isābet(6) idüb fetḡ ü nuşret haberleri mütevātir²¹³ ü müte‘ākib olıcaḡ²¹⁴ herkes(7) zebān-ı şükr ü şenāyı açub cān u dilden dīdār-ı şāh-ı cihān(8) ve cemāl-i ḡalīfe-i zamāna arzūmend ve nigerān-ı şeref-i qudūm u sa‘ādet-(9)lüzūmlarına müteraḡḡıb oldılar. Ol yevm-i sa‘īd geldükde zümre-i ehl-i imāna(10) rüz-ı ‘ıyd olub ḡurbān²¹⁵ itdiler²¹⁶ ve ‘ulemā vü şuleḡā rikāb-ı hümāyūnlarına(11) yüzler sürüb bu ḡazā-yı bī-hemtā mübārek olsun didiler. Ol(12) eşnālarda²¹⁷ bu faḡır ü ḡaḡır-i kemter-keyfiyyet-i ḡusūl-i fetḡ ü zaferi istimā‘(13) itdükce gelen ḡuzāt-ı pāk-i‘tikāduñ taḡrīrinden²¹⁸ ricālu‘llāhuñ(14) ‘avni tamām zāhir olduḡın²¹⁹ diñledükce āyine-i zamīrde bu şüret-i(15) [4b] dil-peḡır mersūm [u] cāy-gīr olurdı ki ervāḡından istimdād itdigümüz(1) ecdād-ı pāk-nijādımızuñ cem‘ olan²²⁰ menāḡıbın²²¹ tertīb-i ḡüsn üzre(2) tekrār cem‘ ü te‘līf eyleyüb nām-ı

²⁰² eyleyüb M1 = idüb S1, S2, M2, T

²⁰³ ceddüm M1, S2, T = (NY) S1, M2

²⁰⁴ sırruhūnuñ M1, M2, S1, S2 = sırruhū (ḡazretlerinüñ) T

²⁰⁵ istimdād taleb M1, M2 = istimdād S2; taleb-i imdād S1; istimdād T

²⁰⁶ a‘dā M1, S1, M2 = ‘ale‘l-a‘dā S2, T

²⁰⁷ ‘āmirelerinden M1, M2, S1, S2 = ‘āmirelerinde T

²⁰⁸ itdükleri M1, S2, T = itdüḡi S1, M2

²⁰⁹ şadaḡāti M1, M2, S1, S2 = şadaḡāt T

²¹⁰ cenāb M1, M2, S1, S2 = (NY) T

²¹¹ resīd M1, S2, M2, T = resīd (neşr) S1

²¹² icabete M1, S2, M2, T = (kabül u) icabete S1

²¹³ mütevātir M1, M2, S1, S2 = mütevātir (ü müte‘ārif) T

²¹⁴ olıcaḡ M1, M2, S1, S2 = olub T

²¹⁵ ḡurbān M1, S2, M2 = ḡurbānlar S1, T

²¹⁶ itdiler M1, S2, M2, T = zebḡ eylediler S1

²¹⁷ eşnālarda M1, S1, M2 = eşnāda S2, T

²¹⁸ taḡrīrinden M1, S2, M2, T = taḡrīrlerinden S1

²¹⁹ “olduḡın” kelimesinde imla hatası yapılmıştır. S1

²²⁰ olan M1, M2, S2, T = olunan S1

²²¹ İmla hatası vardır. S1

şeriflerine dinmiş bir mecmū‘a-i menāķib(3) ve sem‘-i şeriflerinde cilve-ger olmağa lāyık bir maķāle-i münāsib idüb(4) ol²²² mecmū‘a-i maţbū‘ayı ol pādişāh-ı Cemşid-iķtidāra²²³ ihdā u ıřdār(5) itdüm. Ümiddür ki ol şāh-ı cem-cāh²²⁴ hāzretlerinüñ sem‘-i şeriflerinde bu hikāyāt(6) pür-‘iber-i cilve-ger olduķca²²⁵ *tenezzelü’r-raħmete ‘inde zikrū’ş-şāliħin*²²⁶ müsted‘āsınca(7) meclis-i²²⁷ istimā‘ında raħmet [ü] ğufrān-ı ilahī ve iħsān-ı Subħān ve feyz-i nā-mütenāhī(8) nāzil olub ol pādişāh-ı cem-cāh-ı Cemşid-iķtidāruñ kār-gāh-ı dīn(9) ü devletinde²²⁸ düşen her kār-ı düşvārın hāzret-i Melik-i Müte‘āl yümn-i(10) himem-i ricāl birle āsān u hemvār idivirüb²²⁹ hemişe fetħ-i mübīn(11) ve naşr-ı ‘aziz ile mesrūr u hemvāre küffār-ı ħāk-sārı maħzūl u maķhūr(12) kılıvire. Āmin bi’n-nebiyyi’l-emīn ve bu kitāb-ı laţifün hikāyāt-ı(13) sa‘ādet-i ğāyātı mesmu‘-ı şerifleri olan ulu’l-ebşāre ve eşħāb-ı(14) aħlām²³⁰ ve erbāb-ı i‘tibāra gerek diħķān ve²³¹ ħāķān ve gerek derviş(15) [5a] ve²³² sulţān ve gerek şāh ve²³³ vezir ve gerek ğanī ve faķir olsun lāyık u cedirdür ki(1) kerāmātı mestūr olan eşrāf-ı evliyāya²³⁴ şafā-yı niyyet ve şıdķ-ı(2) derün ile²³⁵ i‘tikād eyleyüb ħalbinde vilāyet ü²³⁶ kerāmetine²³⁷ mu‘teķid(3) ü mu‘temid olduğı meşāħir-i evliyā-yı

²²² ol M1, S2, T = evvelen ol S1, M2

²²³ iķtidāra M1, S2, T = iķtidāruñ S1, M2

²²⁴ şāh-ı cem-cāh M1, T = ‘alā men’ādāhu S1, S2, M2

²²⁵ ihdā u ıřdār itdüm ümiddür ki ol şāh-ı cem-cāh hāzretlerinüñ sem‘-i şeriflerinde bu hikāyāt pür-‘iber-i cilve-ger olduķca M1, S2 = [bende-i şadāķat-kār u çāker-i emek-dāri olub eyyām-ı ħızırda maħrem-i esrār ve hengām-ı seferde ābd-ı ħafā-dāri belki rüz-ı maşāfda şir-i dilir ve maħall-i dār-ı girde Şāħib-i rāy u şāyib-i tedbir olan pır-ı meydān-ı veğā [‘izzetlü] Ķapuağası Ķazanfer Ağa ħıdmetlerinün ki bu ğazā-yı mübāreķde zühür iden ‘avn-i ilāhīyi kemāyenbağı müşāhid ve ħalife-i zamānuñ yanlarından bir an münfikk olmamağın vāķı‘ olan himmet-i evliyāya ħüsn-i i‘tikād ile mu‘teķiddür. Anlaruñ dest-i kerem-i ğüsterlerine teslim eyleyüb (idüb S1) anlar yediyle ‘aliyyetü’z-zāt ve şafıyyetü’ş-şıfāt dürretü’t-tācü’l-muħadderāt cevher-i iklilü’l-muħaşşanāt dürc-i dürr-i salţanat burc-ı dürr-i ħilāfet muħabbetü’l-fuķarā ve’ş-şuleħā mekrümetü’s-sādāt ve’ş-şurefā mertebetü’l-‘ulemā ve’l-fuzelā ‘āyişetü’z-zamān fāţımatü’d-devrān el-müteķarribetü ila’llāhü’r-raħman beşşunūfu’t-teķarrübāt min vücūhü’l-birru ve’l-iħsān ‘izzetlü (devletlü S1) vü saādetlü Vālide Sulţān hāzretlerine arz u işāl itdüm. (idem S1) Ta ki ol zāt-ı melek şıfātuñ manzūr u mesmū’ları olub dürcinde derc olunan dürer-i hikāyāt-ı kerāmāt āyāt u hidāyet-ı ğāyāt ma’lüm-ı şerif ü mersüm-ı tab‘-ı laţifleri olub bu evliyā-yı kirām ve meşāyih-i izāma i‘tikādları muħkem olduķdan soñra murād-ı fu‘ad ve ħırretü’l-‘aynları olub rüh-ı ālem ve sebeb-i nizām-ı aħvāl-i ümem olan sa‘ādetlü vü devletlü pād-şāh-ı ālempenāh eyyeda’llāhü Subħānehu ve ħıvvāhu vü naşrahu ‘alā men’ādāhu hāzretlerinüñ ħızır-ı ‘ālilerine ma’rüz kılıb sem‘-i şeriflerinde bu hikāyāt-ı pür-‘iberi cilve-ger kılalalar ümiddür ki] S1, M2; ıřdār itdüm pādişāh ‘alā ‘ali min ‘ādāhu hāzretlerinüñ sem‘-i şeriflerine bu hikāyet pür-‘iber-i cilve-ger olduķca T

²²⁶ Ebü’l-Fida İsmail b. Muhammed Acluni, Keşfü’l-Hafā, (thk. Ahmet Kalas), 2. Cilt, Halep: Mektebetü’t-Türasi’l-İslāmī, s. 70. Kudsi hadis: Salihler zikredilince rahmet iner.

²²⁷ meclis M1, S2, M2, T = ħüsn S1

²²⁸ devletinde M1, M2 = devletde S1, S2, T

²²⁹ idivirüb M1, S2, M2, T = idüb S1

²³⁰ aħlām M1, M2, S1, S2 = a’lām T

²³¹ ve M1, S2, M2, T = ve (gerek) S1

²³² ü M1, S2, M2, T = ü (gerek) S1

²³³ u M1, S2, M2, T = u (gerek) S1

²³⁴ eşrāf-ı evliyāya M1, M2, S1, S2 = evliyā-yı ‘azāma T

²³⁵ derün ile M1, S1, M2 = derünla S2

²³⁶ şıdķ-ı derün ile i‘tikād eyleyüb ħalbinde vilāyet ü M1, M2, S1, S2 = (NY) T

²³⁷ kerāmetine M1, S1, M2, T = kerāmete S2

kibār ve nahārīr-i aşfiyā-yı(4) ahyāra ilhāk eyleyüb rühāniyyetlerinden istimdād eyle²³⁸ ki(5) hūsn-i i'tikādı sebebiyle mazhar-ı imdād-ı himmetleri olub dünyevî(6) vü uhrevî murād u fu'adlarına²³⁹ nā'il ü vāşil ola. Evliyā-yı kirāmuñ(7) menākıb-ı 'āliyye ve esāme-i sāmıyyeleri zıkr olundığı meclisde(8) rühāniyyetleri vü sırları hāzır olduğında iştibāh yokdur.(9) Hattā ba'zı ecille-i kibār esāmī-i evliyā vü ebrār zıkr olundığı meclisde(10) olan²⁴⁰ du'ā maqbūldür diyü taşrih ü tanşış itmişlerdür. Hemān hikmet-i(11) hūsn-i irādet ve pāk-i'tikāddedür. Elhāmdüli'llāh²⁴¹ bu mecmu'a-i maṭbū'anuñ(12) ihdāsı kaçd olunub ism-i şerifleriyle mu'anven olan²⁴² devletlü(13) pādişāh-ı cem-cāh u Cemşid-'unvān²⁴³ ḥazretlerinde²⁴⁴ bu ḥaşlet-i ḥasene(14) kemā-yenbağī mevcūddur ve evliyā-yı kirāma hūsn-i irādet ile mevşūflardur²⁴⁵ **[5b]** ve ricālu'llāha kemāl-i i'tikād birle ma'rūflardur. Hāḫḫ celle vü 'alā dāyim mu'tekid-i(1) evliyā ve mürebbī-i 'ulemā kılub murādāt-ı dünyā vü 'uqbāları²⁴⁶ müyesser ü müheyyā(2) kılivire.²⁴⁷ Biḥürmeti seyyidü'l-mürselin ve қа'idü'l-'izzü'l-muḥaccilin Fe-lā-cerem tertib-i(3) risāleye 'azm eyledüm. Ceddüm şeyḫ Burhāne'd-din Efendi'nün ḫuddise sırruhū²⁴⁸(4) fuḫarāsından Ḥalife-zāde Muḥammed Çelebi'nün cem' itdügi menākıbın(5) 'ibāretiyle²⁴⁹ yazdum. Lākin ba'zı yirlerinde bir miḫdār tezyil ü naḫl-i(6) tafşilinde²⁵⁰ nev'-i ḫuşūr fehm itdügüm yirlerin tekmil eyledüm.²⁵¹ Ol(7) cāmi'-i menākıb-ı²⁵² 'aziz²⁵³ şāhib-i ḥāl ve mürid-i şāhib-i kemāl²⁵⁴(8) 'ibārātı budur.²⁵⁵ Risālesinden bi-'aynihā teberrük kaçd olunub(9) naḫl olundu. Ammā ba'dü bilgil²⁵⁶ ki bu faḫir-i²⁵⁷ keşirü't-ḫaḫşir 'azizlerimizün kerāmātın(10) ve ḫavāriḫ-i 'ādātın 'ilme'l-yaḫin ü 'ayne'l-yaḫin müşāhede idüb(11) zāhirde²⁵⁸ vü bātında şüretde vü

²³⁸ eyle M1 = eyleye S1, S2, M2, T

²³⁹ fu'adlarına M1, S2, M2, T = fu'adına S1

²⁴⁰ olan M1, S2, M2, T = (NY) S1

²⁴¹ Elhāmdüli'llāh M1, S2, M2, T = Elhāmdüli'llāh [te'ālā] S1

²⁴² ism-i şerifleriyle mu'anven olan M1, S2, T = ism-i şerifleri zıkr olunan S1, M2

²⁴³ Cemşid-'unvān M1 = Cemşid-'unvān (ve vālideleri 'izzetlü sultān 'Alişān) S1; Cemşid-penāh S2, M2, T

²⁴⁴ ḥazretlerinde M1, S2, T = ḥazretlerinün (her birinde) S1, M2

²⁴⁵ mevşūflardur M1, S2, T = mevşūflar S1, M2

²⁴⁶ 'uqbāları M1 = 'uqbāların S1, S2, M2, T

²⁴⁷ kılivire M1, S2, M2, T = kıla āmin S1

²⁴⁸ ḫuddise sırruhū M1, M2, S1, S2 = (NY) T

²⁴⁹ ibāretiyle M1, S2, T = 'ayn-ı ibāretiyle S1, M2

²⁵⁰ tafşilinde M1, M2, S2 = tafşilde S1

²⁵¹ eyledüm M1, S1, M2, T = etdim S2

²⁵² cāmi'-i menākıb M1, M2, S2 = cāmi'-i menākıb (olan) S1, T

²⁵³ 'aziz M1, M2, S1, S2 = mezbūr-ı 'aziz T

²⁵⁴ kemāl M1 = kemālün S1, S2, M2, T

²⁵⁵ budur M1 = budur ki S1, S2, M2, T

²⁵⁶ bilgil M1, S2, M2, T = ma'lüm olsun S1

²⁵⁷ faḫir M1, S1, M2, T = faḫir ḫaḫşir S2

²⁵⁸ zāhirde M1, M2, T = zāhir S1, S2

ma'nāda şer'-i kavīm ve şırāt-ı(12) müstakīm üzere metin bolub 'ulemā-i²⁵⁹ müctehidīn kavilleri ile²⁶⁰(13) mütemessikīn olmağın²⁶¹ diledüm ki anlaruñ²⁶² ba'zı kerāmātların vilāyetlerin(14) mu'temedün 'aleyh mevşūķun bih Müslimānlar'dan işitdügüm ve bi'z-zāt(15) [6a] u mu'āyene vü müşāhede²⁶³ eyledügüm üzre beyān idem.²⁶⁴ Silsile-i şarīķ-i(1) neseblerin²⁶⁵ hāzret-i faħr-ı 'āleme²⁶⁶ şalla'llāhü²⁶⁷ 'aleyhi ve selleme²⁶⁸ nice vāşıl²⁶⁹ oldu(2) vü nice muttaşıl olur beyān²⁷⁰ kılam. İmdi bilgil²⁷¹ kim²⁷² şeyhüm ü²⁷³ sultānum sālīk-i(3) kāmīl ve mürşid-i mükemmil kuṭbü'l-evliyā ve faħrū'l-etķiyā kelāmı devā ve nazarı(4) kīmiyā şeyhü'ş-şuyūh²⁷⁴ şeyh Burhāne'd-dīn Muḥammed bin²⁷⁵ Muḥammed ez-zeynī el-Hüseynī(5) ḳuddise²⁷⁶ sırruhūnuñ feyz ü fetḫi bāṭinen kendünün ecdādı Şeyhü'l-islām(6) Sultān Pīrī Ḥalīfe Sultān²⁷⁷ ve kuṭbü'l-evliyā vü ğavşü'l-etķiyā(7) şāhibü'l-ḫızrū'n-nebī²⁷⁸ vāriş-i 'ilm-i ledünni²⁷⁹ Şeyh Muḥammed Sultān²⁸⁰ ervāh-ı(8) ṭayyibelerindendür ve zāhiren mürşidi sālīk-i kāmīl [mürşid-i] mükemmil²⁸¹ şeyh Naşūh(9) Ṭosyevī hāzretleridür. Anuñ²⁸² şeyhi şeyh Tāce'd-dīn anuñ şeyhi Şeyh²⁸³(10) 'Abdü'l-laṭīf Ḳudsī hāzretleridür. Bu minvāl üzere hāzret-i risālet-(11)penāha²⁸⁴ silsile-i irşadı vāşıldur²⁸⁵ ve bāṭın tarafından mürşid(12) ü şeyhi cedd-i qarībi Şeyh Muḥammed Sultān'dur ki zamānında kuṭbü'l-(13) aḳṭāb olduğı meşhūr u müte'ārefdür.²⁸⁶ Hāzret-i

²⁵⁹ 'ulemā M1, M2, S2, T = 'ulemā ve S1

²⁶⁰ kavilleri ile M1, S2, M2 = kavilleriyle S1, kavillerine T

²⁶¹ olmağın M1, S1, M2 = bulub S2, buldum T

²⁶² anlaruñ S1, S2, M1, M2 = (NY) T

²⁶³ mu'āyene vü müşāhede M1, S1, M2, T = (NY) S2, müşāhede vü mu'āyene S1

²⁶⁴ idem M1, S1, M2, T = etdüm S2

²⁶⁵ neseblerin M1, S1, M2 = nesebleri S2

²⁶⁶ 'āleme M1, M2, S2 = 'ālem T, S1

²⁶⁷ şalla'llāhü M1, S2, M2, T = şalla'llāhü (te'ālā) S1

²⁶⁸ ve selleme M1, S1, S2, T = ve sellem M2

²⁶⁹ vāşıl M1, S2, M2 = vāşıl (u muttaşıl) S1, muttaşıl T

²⁷⁰ vāşıl oldu vü nice muttaşıl olur beyān M1, S2, M2 = vāşıl u muttaşıl olur 'ayān S1 = muttaşıl olur T

²⁷¹ bilgil M1, S2, M2, T = ma'lüm ola S1

²⁷² kim M1, S2, M2, T = ki S1

²⁷³ şeyhüm ü M1, M2, S1, S2 = şeyh T

²⁷⁴ şeyhü'ş-şuyūh M1, S2, M2, T = (NY) S1

²⁷⁵ bin M1, M2, S1, S2 = ibn T

²⁷⁶ ḳuddise M1, S1, M2, T = (NY) S2

²⁷⁷ Sultān M1, S2, M2, T = (NY) S1

²⁷⁸ şāhibü'l-ḫızrū'n-nebī M1, S1, M2 = şāhib-i ḫızr nebī S2, şāhib-i ḫızrū'n-nebī

²⁷⁹ vāriş-i 'ilm-i ledünni M1, S2, T = vārişü'l-'ilmü'l-ledünni S1, M2

²⁸⁰ Şeyh Muḥammed Sultān M1, M2, T = Şeyh Muḥammed (Çelebi) Sultān S1; "Şeyh Muḥammed Sultān ervāh-ı ṭayyibelerindendür ü zāhiren mürşidi" kelimeleri yer almaz. S2

²⁸¹ mürşid-i mükemmil S1 = mükemmil M1, S2, M2; (NY) T

²⁸² anuñ M1, S2, M2, T = anlaruñ S1

²⁸³ şeyh M1, M2, S1, S2 = (NY) T

²⁸⁴ risālet-penāha M1, S2, M2, T = risālet-penāh (şalla'llāhu te'ālā 'aleyhi ve selleme) S1

²⁸⁵ vāşıldur M1, S2 = vāşıl S1, M2, vāşıl olur T

²⁸⁶ müte'ārefdür M1 = müte'āref olub S1, S2, M2, T

Hızır ile dāyim²⁸⁷ seyr(14) ü sülük üzre oldukları şāyi'dür. Anlaruñ şeyhi²⁸⁸ ve mürşidi(15) [6b] atası Pīrī Ḥalīfe Sultāndur.²⁸⁹ Anuñ şeyhi kayın atası Şeyhü'l-İslām'dur.²⁹⁰ (1) İmām Zeyne'l-'Ābidīn ḥazretine²⁹¹ on toközuncı atada neseb-i şerīfleri(2)²⁹² mazbūt²⁹³ u vāşıl olub anlardan İmām Hüseyn'e İmām Hüseyn'den(3) Ḥazret-i²⁹⁴ 'Aliyyü'l-Murtaẓā'ya ve Fāṭıma-i Zehrā'dan²⁹⁵ ḥabīb-i Ekrem Muḥammedü'l-Mustafā'ya²⁹⁶ (4) şalla'llāhü 'aleyhi ve sellem ḥazretlerine²⁹⁷ muttaşıl u mütevāşıl²⁹⁸ olub menākıb-ı(5) keşiresi bī-ḥadd u bī-şumārdur. Ammā biz bu risālede ihtışār idüb(6) şeyhlerinüñ isimlerin²⁹⁹ beyān itmedük. Lākin ceddleri Şeyhü'l-İslām(7) ḥazretlerinüñ³⁰⁰ 'acemden bu diyāra gelmelerine bā'ış ne olmuşdur. Naḳl-i(8) şaḫīḥ ile³⁰¹ istimā' itdigümüz üzere³⁰² beyān idelüm. *Zikr-i sebeb-i kudüm*(9) Ḥazret-i Şeyhü'l-İslām ez-diyār-ı Acem Şeyhü'l-İslām Berda'ī ḥazretlerinüñ diyār-ı(10) Rūma gelmelerine³⁰³ bā'ış budur ki muḳaddemā livā'-ı Ḥamīd iline vāli olan(11) merḥūm³⁰⁴ Hızır Beg³⁰⁵ muḥıbb-i 'ulemā vü meşāyiḥ kimesne imiş. Ḥacca³⁰⁶ varur.(12) İttifāken Şeyhü'l-İslām el-Berda'ī ḥazretleri daḫi ol sene bir va'dden(13) ḥacc-ı şerīfe gelüb muṭāfda Şeyhü'l-İslām ḳuddise sırruhü ḥazretlerine³⁰⁷ (14) mülākī olub muşāḥabet itdüklerinde Hızır Beg merḥūm şeyh ḥazretlerinüñ(15) [7a] muşāḥabet-i şerīfe ve kelimāt-ı laṭīfelerinden tarīḳāt-i meşāyiḥde mürşid-i(1) kāmil idüklerin müşāhede idüb dir ki vilāyet-i Rūmda Ḥamīd ili dimekle(2) ma'rūf vilāyetün vālisiyem. Ol diyār-ı kemāl-mertebe āb u hevāsı mu'tedil(3) ü bilād³⁰⁸ ḳurāsı bāğ u rāğ ile ma'mūr memleketdür. Lākin

²⁸⁷ dāyim M1, M2 = dā'im S1, S2, T

²⁸⁸ Şeyhi M1, S2, T = Şeyh S1, M2

²⁸⁹ Sultāndur M1, S1, M2, T = sultān S2

²⁹⁰ şeyhü'l-İslāmdur M1, S2, M2, T = şeyhü'l-İslām Berda'ī ḥazretleridür S1

²⁹¹ ḥazretine M1, S1, M2, T = ḥazretlerine S2

²⁹² 8b.2 şu şeklde yazılmıştır: (ve neseb-i şerīfleri yegirmi ikinci atada İmām Zeyne'l-'ābidīn ḥazretlerine) S1

²⁹³ mazbūt M1, M2 = (NY) S1, S2, T

²⁹⁴ Ḥazret M1, M2, S1, S2 = (NY) T

²⁹⁵ Fāṭıma-i Zehrā'dan M1, S2, M2 = Fāṭıma-i Zehrā'ya (andan) S1, Fāṭımatü'z-Zehrā'dan (Ḥazret-i) T

²⁹⁶ Muḥammedü'l-Mustafā M1, S1, M2, T = (NY) S2

²⁹⁷ şalla'llāhü 'aleyhi ve sellem M1, S2, M2, T = şalla'llāhü (te'ālā) 'aleyhi ve sellem S1

²⁹⁸ mütevāşıl M1, S1, M2 = (NY) S2, T

²⁹⁹ isimlerin M1, S2, M2, T = isimlerinüñ (ve ecdādınüñ nām-ı şerīflerüñ cemī'an zikr ü) S1

³⁰⁰ ḥazretlerinüñ M1, S1, M2 = ḥazretleri S2, T

³⁰¹ ile M1, M2, S1, S2 = üzere T

³⁰² üzere M1, M2, S1, S2 = (NY) T

³⁰³ Zikr-i sebeb-i kudüm ḥazret-i şeyhü'l-İslām ez-diyār-ı Acem Şeyhü'l-İslām Berda'ī ḥazretlerinüñ diyār-ı Rūma gelmelerine M1, S2, T = (NY) S1, M2

³⁰⁴ Merḥūm M1, S2, M2, T = merḥūm (u mağfūr) S1

³⁰⁵ Beg M1, M2, S2, T = Beg ki S1

³⁰⁶ Ḥacca M1, S2, M2, T = ḥacc-ı şerīfe S1

³⁰⁷ ḥazretlerine M1, T = ḥazretine S1, S2 ve M2

³⁰⁸ bilād M1, S1, M2 = bilāddur S2, T

halkını³⁰⁹ tarîk-i(4) haqka irşad ider mürşid-i kâmil yokdur. Ol cihetden halkı hevâ vü dâlâletden(5) hâlî degüldür. ‘Acabâ sultânüm ihsân idüb ol diyârüñ halkını işlâh(6) u irşad içün ol diyâra hicret buyursañuz³¹⁰ sevâb-ı bî-hisâb ve ecr-i bî-kıyâs(7) ihrâz itmeñüzde şübhe yogıdı. Eger huzûr-ı şerîfiñüzde bu me’mülün huşûli(8) câ’iz görilür ise ben³¹¹ kuluñuz sultânüm için kaşaba-i Egirdir civârında(9) âb u hevâsı mu’tedil bir maħalde bir maħâm bünyâd idüb du‘â-i hayruñuza³¹² (10) mazhar olalum³¹³ diyü şeyh hazretlerini da‘vete ikdâm itdükde istiḥâre idelüm(11) diyü³¹⁴ buyurmışlar. Ba‘de’l-istiḥâre yine cem‘ olduklarında şeyh hazretleri buyurmışlar ki³¹⁵ (12) istiḥâremüzde Rüm tarafına da‘vetine icâbet itmege işâret olundı³¹⁶ in-şâ’-Allâh³¹⁷(13) bu def‘a bir ‘uddet³¹⁸ maħâmımuza varalum. Gelecek sene bi-‘inâyeti’llâh³¹⁹ taraf-ı Rûma teveccüh(14) idelüm diyü cevâb virür.³²⁰ Hızır Beg daḥi bu³²¹ va‘de-i kerîmeye³²² mesrûr olub şeyh³²³ hazretlerini³²⁴ vedâ’(15) [7b] idüb³²⁵ Ḥamîd iline gelüb hâlâ³²⁶ şeyhü’l-İslâm hazretlerinün merķâd-ı şerîfleri(1) olduğı maħaldeki Egirdir fenâsında Yazla dimekle ma‘rûf maħalde³²⁷ mezâr-ı(2) şerîf dimekle³²⁸ mevşûf mevzi‘de hâlâ ma‘müre³²⁹ olan zâviyeyi binâ(3) idüb kudüm-ı hazret-i şeyhe muntazır olub³³⁰ Şeyhü’l-İslâm hazretleri³³¹(4) sene-i âtiye-i mev‘ûda³³² geldükde sa‘âdetle bir va‘din³³³ hicret idüb(5) on altı oğlı dört menkûhası ve kırık dervîşiyle Rüm’a müteveccih(6) olub Pîri Ḥalîfe Sultân daḥi Hüy’da bir h‘âcenün oğlı(7) olub bezzâzistânda oturub³³⁴ ‘araḳıyye dikmek daḥi bilür imiş.³³⁵(8) Vâkı‘asında hazret-i

³⁰⁹ halkını M1, M2, S1, S2 = halkı T

³¹⁰ buyursañuz M1, S2, M2, T = buyursañuz (olmaz mı) S1

³¹¹ ben M1, M2 = (NY) S1, S2, T

³¹² hayruñuza M1, S2, M2, T = hayr du‘ânıza S1

³¹³ olalum M1, M2, S1, S2 = olam T

³¹⁴ diyü M1, M2, S2, T = (NY) S1

³¹⁵ şeyh hazretleri buyurmışlar ki M1, S2, M2, T = (NY) S1

³¹⁶ olundı M1, S2, M2, T = olundı (buyurub) S1

³¹⁷ in-şâ’-Allâh M1, S2, T = in-şâ’-Allâh (te‘âlâ) S1, M2

³¹⁸ ‘uddet M1, S2 = (NY) S1, va‘de T; M2 nüshasında yazım hatası vardır.

³¹⁹ bi-‘inâyeti’llâh M1, M2, S2, T = bi-‘inâyeti’llâhi (te‘âlâ) S1

³²⁰ virür M1, S2, T = virürler S1; virdiler M2

³²¹ bu M1, S2, M2, T = ol S1

³²² va‘de-i kerîmeye M1, S2, T = va‘d-ı kerîmeye S1, M2

³²³ Şeyh M1, S1, M2 = Şeyhü’l-İslâm S2

³²⁴ Hazretlerini M1, S1, M2 = hazretlerinün merķâd-ı şerîflerine S2

³²⁵ idüb M1, S2, M2 = ider S1

³²⁶ şeyh hazretlerini vedâ’ idüb Ḥamîd iline gelüb hâlâ M1, M2, S1, S2 = (NY) T

³²⁷ maħalde M1, S2 = maħalle kurbunda S1, M2; (NY) T

³²⁸ ma‘rûf maħalde mezâr-ı şerîf dimekle M1, M2, S1, S2 = (NY) T

³²⁹ ma‘müre M1, S1, M2 = ma‘mür S2, T

³³⁰ olub M1, S2, M2 = olur (bu tarafdan) S1, T

³³¹ hazretleri M1, M2, S1, S2 = (NY) T

³³² mev‘ûda M1, S1, S2, T = mev‘ûdaya M2

³³³ bir va‘din M1, M2, S2, T = ber-vu‘idet (??) S1

³³⁴ oturub M1, M2, S1, S2 = (NY) T

resûli³³⁶ ‘aleyhi’s-selâmı görüb buyurmuşlar ki³³⁷ yâ Pîr Muḥammed(9) benüm tarîķumda saḥîḥü’n-neseb evlādumdan şeyḥ-i kâmil ve mürşid-i mükemmil(10) Şeyḥü’l-İslâm gelse gerekdür ğâfil olma Rûm’a bile git diyü emr eylemişler³³⁸.(11) Ol daḥi muntazır iken nâġâḥ Şeyḥü’l-islâm Sulṭân Ḥöy’a gelür. Bir gün(12) bezzâzistâna³³⁹ uğrayub oġlum Pîr Muḥammed emre itâ‘at ider misün diyüb(13) çıķub³⁴⁰ gitmiş. Şehrden taşra konub Pîr Muḥammed ḥâzreti daḥi arduna(14) düşüb anası vü atası ve akrabâsı varub tütüb bir kaç kerre evine(15) [8a] getürüb çâre idüb şeyḥden³⁴¹ men‘ idememişler. Âḥir bir eve koyub(1) boġazına zencîr ayaġına buķaġı urub evün ķapusın üzerine³⁴² kilidleyüb³⁴³(2) soḥra varub³⁴⁴ ķapuyı açub görürler³⁴⁵ zencîr ü buķaġı yatur. Pîr Muḥammed³⁴⁶ yok³⁴⁷.(3) Gelüb³⁴⁸ şeyḥün yanında bulurlar. Şeyḥ³⁴⁹ daḥi bunlara eydür cânib-i Ḥaķķ’dan³⁵⁰ böyle(4) emr olmuşdur ki bunu Rûm’a alub gidüb terbiye vü irşâd olunsa gerekdür. Âḥir bu(5) kerâmeti³⁵¹ görüb râzî olub³⁵² bile göndermişler.³⁵³ Meger ol zamânda ķuṭb-ı devrân Ḥacı Bayrâm(6) Sulṭân³⁵⁴ ḥayâtda imiş.³⁵⁵ Anķara’da olurlar imiş³⁵⁶. Mübârek tâcları eskimegin(7) bir gün dervîşler sulṭânüm tâciñuz³⁵⁷ köhne oldı. Hediye gelen a’lâ³⁵⁸ kiçelerden(8) tâc dikdirelüm didüklerinde şabr idün tâķiyeci gelsün³⁵⁹ buyurur³⁶⁰ her bâr³⁶¹ sulṭânüm³⁶² tâciñuz(9) yeñilensün dinildükde bu cevâbı virür imiş.³⁶³ Şeyḥü’l-islâm

³³⁵ bilür imiş M1, M2, = bilürmüş S1, S2, T

³³⁶ ḥâzret-i resûli M1 = resûl S; resûl ḥâzreti S2, M2, T

³³⁷ ki M1, S2, M2, T = kim S1

³³⁸ eylemişler M1, M2, T = itmişler S1, S2

³³⁹ bezzâzistâna M1, S2, T = bezzâzistân içine S1, M2

³⁴⁰ çıķub M1, S2, M2, T = geçüb S1

³⁴¹ çâre idüb şeyḥden M1, M2 = çâre idüb ḥâzret-i şeyḥden S2, T; şeyḥden çâre olub S1

³⁴² üzerine M1, S1, M2 = (NY) S2, T

³⁴³ kilidleyüb M1, S2, T = kilidlemişler S1, M2

³⁴⁴ varub M1, S1, M2, T = (NY) S2

³⁴⁵ görürler M1, S1, S2, T = gördiler M2

³⁴⁶ Muḥammed M1, S1, M2, T = Muḥammed (ḥâzretleri) S1

³⁴⁷ yok M1, S1, M2 = ğâ’ib olmuş S2, T

³⁴⁸ gelüb M1, M2, S1, S2 = (NY) T

³⁴⁹ şeyḥ M1, S2, M2, T = şeyḥü’l-islâm ḥâzretleri S1

³⁵⁰ cânib-i ḥaķķdan M1, M2, S1, S2 = cânib-i ḥaķķdan (bize) T

³⁵¹ kerâmeti M1, S2, T = kerâmâtı S1, M2

³⁵² olub M1, S1, M2 = olurlar ve S2, T

³⁵³ göndermişler M1, M2, S1, S2 = gönderürler T

³⁵⁴ Sulṭân M1, S2, M2, T = Sulṭân (ķuddise sırruhü) S1

³⁵⁵ imiş M1, S1, M2 = olub S2, T

³⁵⁶ olurlar imiş M1, S2, M2 = olurlarımış S1, T

³⁵⁷ tâciñuz M1, S2, M2, T = tâciñuz (eskidi ve) S1

³⁵⁸ a’lâ M1, S2, M2, T = a’lâ (ince) S1

³⁵⁹ gelsün M1, M2, S1, S2 = gelsün (diyü) T

³⁶⁰ buyurur M1, M2, S1, S2 = buyurub T

³⁶¹ her bâr M1, S1, S2, T = bir niçe kerre M2

³⁶² sulṭânüm M1, M2, S2, T = (NY) S1

³⁶³ virür imiş M1, S2, M2 = virürler imiş (tâkiyecî gelsün yenilesün diyü remz iderler imiş) S1, virürmiş T

Sultān³⁶⁴ daḥi(10) Ḥōy'dan yāb yāb menāzil³⁶⁵ ü merāhilde bezl-i feyz ü irşād iderek altı ayda³⁶⁶(11) Anḳara'ya gelürler.³⁶⁷ Ḳarīb³⁶⁸ olduklarında³⁶⁹ Ḥacı Bayrām Sultān'a ma'lūm olur.³⁷⁰ Dervişlerine(12) eydür tākiyecı geliyor³⁷¹ karşı çıkalum diyüb³⁷² dervişler ile³⁷³ karşı giderler.(13) Şeyhü'l-İslām Sultān daḥi Pır Muhammed³⁷⁴ ḥazretlerini terbiye vü irşād iderek³⁷⁵(14) altı ayda merātib ü maḳāmātı kat' idüb³⁷⁶ vāşıl-ı ḥaḳḳ ider. Ḥacı Bayrām Sultān(15) **[8b]** daḥi varub Şeyhü'l-islām Sultān ḥazretlerine³⁷⁷ buluşub ḥāl u³⁷⁸ ḥātır(1) şoruşduḳdan³⁷⁹ şoñra alub Anḳara'ya getürüb ḥānḳāhlarına ḳondurub birkaç gün(2) ziyāfet idüb muşāḥabetler³⁸⁰ itdükden şoñra Ḥacı Bayrām Sultān hediye gelen³⁸¹ kiçeleri(3) vü çuḳaları³⁸² getürüb Pır Muhammed Ḥōyī'nün önünde ḳoyub buyururlar ki oḒlum Pır Muhammed(4) buñlardan bize³⁸³ tāc dik³⁸⁴ didükleründe nola sultānum diyü³⁸⁵ kiçeleri kesüb³⁸⁶ bir(5) a'lā tāc dikivirüb³⁸⁷ önlerinde ḳoduklarında Ḥacı Bayrām Sultān dimişler ki³⁸⁸(6) Pır Muhammed³⁸⁹ bu tācı baña üstāduñdan [gördüğün]³⁹⁰ gibi giydür didükleründe³⁹¹ Pır Muhammed ḥazretleri(7) emre imtişāl idüb telḳin ü tekbir idüb tācı Ḥacı Bayrām Sultān'a³⁹² giydürmişler.³⁹³ Ḥacı Bayrām³⁹⁴(8) ḥazretleri³⁹⁵ ḥōş şeyhü'l-

³⁶⁴ Sultān M1, M2, S2, T = (NY) T

³⁶⁵ menāzil M1, S1, S2, T = menzil M2

³⁶⁶ altı ayda M1, S1, M2 = altı ay S2, (NY) T

³⁶⁷ gelürler M1, S1, M2 = gelüb S2, T

³⁶⁸ ḳarīb M1, S2, M2, T = yakın S1

³⁶⁹ olduklarında M1, S2, M2, T = geldüklerinde S1

³⁷⁰ olur M1, M2, S1, S2 = olub T

³⁷¹ geliyor M1, M2, T = gelür S1

³⁷² "Dervişlerine ider tākiyecı geliyor karşı çıkalım diyüb" bölümü yoktur. S2

³⁷³ dervişler ile M1, M2, S1, S2 = dervişleriyle T

³⁷⁴ Muhammed M1, S2, M2, T = Muhammed (Sultān) S1

³⁷⁵ iderek M1, S2, T = idüb S1, M2

³⁷⁶ idüb M1 = itdirüb S1, T; idürüb S2, M2

³⁷⁷ ḥazretlerine M1, S2, M2, T = ḥazretleriyle S1

³⁷⁸ u M1, S2, T = (NY) S1, M2

³⁷⁹ şoruşduḳdan M1, S1, M2 = şordukdan S2, T

³⁸⁰ muşāḥabetler M1, M2, S1, S2 = muşāḥabet T

³⁸¹ gelen M1, M2, S1, S2 = gelen (a'lā) T

³⁸² vü çuḳaları M1, M2, S1, S2 = (NT) T

³⁸³ bize M1, M2 = bize (bir) S1, baña S2; baña (bir) T

³⁸⁴ dik M1, S2, T = dikivir S1, M2

³⁸⁵ diyü M1, M2, S1, S2 = diyüb T

³⁸⁶ kesüb M1, M2, S1, S2 = kesüb (fi'l-ḥāl) T

³⁸⁷ dikivirüb M1, M2 = diküb S1, S2, T

³⁸⁸ ki M1, T = kim S1, S2, M2

³⁸⁹ Pır Muhammed M1 = (oḒlum) Pır Muhammed S1, S2, M2, T

³⁹⁰ M1 nüshasında yazım hatası vardır. görkün M1 = gördüğün S1, S2, M2, T

³⁹¹ didükleründe M1, S2, M2, T = didüğünde S1

³⁹² sultāna M1, M2 = sultān (ḥazretlerine) S2, T; sultāna (tācı) S1;

³⁹³ giydürmişler M1, M2, S1, S2 = giydürmişler (ba'de) T

³⁹⁴ Ḥacı Bayrām M1 = Ḥacı Bayrām (Sultān) S1, S2, M2, T

³⁹⁵ Ḥazretleri M1, M2, S1, S2 = Ḥazretleri (tebessüm idüb) T

islâmsın.³⁹⁶ Altı aylık mürebbâña³⁹⁷ Rûm'ün seksân(9) yaşında kocasına tâc giydürürsin diyü buyurmuşlar. Andan sonra Anqara'dan³⁹⁸ (10) Hâcî Bayrâm Sultân ile vedâ'laşub Hamîd ilinde Barla dimekle ma'rûf(11) qaşabaya gelüb Egirdir göli kenârından³⁹⁹ öte tarfetü'l-'ayn içinde⁴⁰⁰ [Yazla]⁴⁰¹ (12) cânibine işâret idüb bizüm toprağımız şu maqâmdan alınmışdur⁴⁰² dimişler. Andan daği(13) gidüb Yazla'ya gelürler.⁴⁰³ Hızır Beg'ün binâ itdüğü hânkâha nüzül iderler.(14) Ol köşkde⁴⁰⁴ sâkin olub maqâm idinürler. Anda⁴⁰⁵ şeyh⁴⁰⁶ Pîr Muhammed hazretlerine(15) **[9a]** kızın virüb güyegü idinüb⁴⁰⁷ Şeyh Muhammed Çelebi Sultân andan⁴⁰⁸ olmuşdur. **Hikâyet**⁴⁰⁹ (1) Şeyhü'l-islâm Sultân Emir Seyyid Sultân ile⁴¹⁰ şağdıclar imiş. Bir gün(2) Emir Sultân'ı⁴¹¹ şıla⁴¹² itmek⁴¹³ için Bursa'ya 'azîmet idüb Gönen'e gelürler ki(3) Bursa'ya gideler. Ol gice Gönen'de yaturken Bursa'dan yana ayakların(4) uzatmış iken⁴¹⁴ yine⁴¹⁵ çeküb Emir Seyyidüme karşı ayak⁴¹⁶ uzatdum dimiş.⁴¹⁷ (5) Şoñra⁴¹⁸ Bursa'ya gelür.⁴¹⁹ Emir Seyyid Sultân karşılamağa⁴²⁰ çıkdıkdâ dimişler kim⁴²¹ (6) sultânım ayağınuz⁴²² niçün çekdiñüz⁴²³ istirâhat itseydünüz⁴²⁴ diyü buyurmuşlar. Ba'de ol(7) gelişlerinde 'âşürâ olmuş cem'iyet murâd idinüb⁴²⁵ ol iki

³⁹⁶ Şeyhü'l-İslâmsın M1, M2, S1, S2 = Şeyhü'l-İslâmsın (hoş) T

³⁹⁷ mürebbâña M1, M2, S1, S2 = (mürîd ü) mürebbâña T

³⁹⁸ Anqara'dan M1, S2, T = Anqara (çıqub) S1; Anqara'dan (çıqub) M2

³⁹⁹ kenârından M1, M2, S1, S2 = kenârında T

⁴⁰⁰ tarfetü'l-'ayn içinde M1, S2 = tarafa baqub S1, tarafa M2; tarfetü'l-'aynda T

⁴⁰¹ Yazla S2, M2 = Barla M1, Yazlı S1

⁴⁰² alınmışdur M1, S2, M2, T = alınmış ancak S1

⁴⁰³ gelürler M1, M2, S1, S2 = gelür T

⁴⁰⁴ köşkde M1, S2, T = küşede S1, M2

⁴⁰⁵ anda M1, S1, M2, T = (NY)S2

⁴⁰⁶ Şeyh M1 = şeyhü'l-islâm sultân S1, M2; şeyhü'l-islâm S2, T

⁴⁰⁷ idinüb M1, S2, M2, T = idinüb (azîm nazâr iderler) S1

⁴⁰⁸ andan M1, S2, M2, T = anlardan S1

⁴⁰⁹ hikâyet M1, S2, T = rivâyet olunur ki S1; hikâyet (olunur) M2

⁴¹⁰ ile M1, M2, S2, T = (NY) S1

⁴¹¹ Sultânı M1, M2, S1, S2 = Sultân (hazretlerini) T

⁴¹² şıla M1, M2, T = şılaya S1; ziyâret S2

⁴¹³ itmek M1, S2, M2, T = gitmek S1

⁴¹⁴ uzatmış iken M1, M2, S1, S2 = uzatmışlariken T

⁴¹⁵ yine M1, M2, S1, S2 = yine (tiz) T

⁴¹⁶ ayak M1, S2, T = (NY) S1, M2

⁴¹⁷ dimiş M1, M2, S1, S2 = dimişler T

⁴¹⁸ şoñra M1, M2, S1, S2 = ba'de T

⁴¹⁹ gelür M1 = gelüb S1, S2, M2

⁴²⁰ karşılamağa M1, S2, M2 = karşı S1

⁴²¹ Bursa'ya gelür Emir Seyyid Sultân karşılamağa çıkdıkdâ dimişler kim(ki S1) M1, M2, S1, S2 = mülâkât olduklarında T

⁴²² ayağınuz M1, M2, S1, S2 = (mübârek) ayağınuz (ile müşerref olurken) T

⁴²³ çekdiñüz M1, S2, M2 = çekdiñüz (kosañuz) S1

⁴²⁴ itseydünüz M1, S2 = itsenidi S1, M2

⁴²⁵ idinüb M1, S2, M2 = idinmişler S1, idüb T

sultān(8) bize tābi‘ olub muḥibb olan gelsün diyü ḥalkā⁴²⁶ tenbīh itmişler. Yetmiş⁴²⁷ biñ(9) ādeme qarīb⁴²⁸ kimesne cem‘ olub⁴²⁹ ol zamānda pādişāh olan Yıldırım Bāyezīd(10) Ḥāna bu ‘azīzleri ğamz idüb⁴³⁰ iki şūfī baş qaldırub⁴³¹ bu denlü ādem cem‘(11) eyledi⁴³² dimişler.⁴³³ Ḥavf idüb ‘asker gönderüb cāsūsuları tecessüs iderek(12) şeyḫün çadırına gelür. Bunlara ma‘lūm olur çıkub çağırub⁴³⁴ dirler ki(13) bugün⁴³⁵ Allāh için⁴³⁶ qurbān gerek.⁴³⁷ Kişi⁴³⁸ niçe⁴³⁹ qurbānlar⁴⁴⁰ nezr idüb ‘arz iderler.⁴⁴¹ Yok⁴⁴²(14) kendü cānın⁴⁴³ qurbān itmege rāzı olan gelsün diyicek⁴⁴⁴ bir qarıcık ile⁴⁴⁵(15) **[9b]** bir er⁴⁴⁶ kimesne bulunur.⁴⁴⁷ Biz cānımızı⁴⁴⁸ ḥaqq yoluna qurbān itmege rāzıyuz diyü kendülerin(1) teslim itmişler. Bunları çadır içine alub bir koyun boğazlayub qanın taşra(2) aqıtmışlar. Ḥalk bunı göricek qarı⁴⁴⁹ ve qocayı qurbān itdi şanub nefret(3) idüb ferāġate⁴⁵⁰ yüz tutmuşlar. Cāsūsa bu ḥālī izhār itdükden soñra buyurmuşlar ki(4) var imdi pādişāha de⁴⁵¹ kim⁴⁵² bir bucuk mürīd ile savaş⁴⁵³ olmaz. Heb bu cem‘ olan⁴⁵⁴(5) ölmege rāzı⁴⁵⁵ şanmasun dimişler.⁴⁵⁶ Cāsūs varub ḥaber viricek i‘tikād(6) itmeyüb ‘asker ile bunların üzerine hücum itdükde Şeyḫü’l-islām Sultān(7) qudret-i Ḥaqqdan bir yeşil kılıc çıkarub Emir Sultān bir yeşil yay izhār(8) idüb⁴⁵⁷

⁴²⁶ ḥalkā M1, M2, S1, S2 = (NY) T
⁴²⁷ yetmiş M1, S2, M2, T = (NY) S1
⁴²⁸ qarīb M1, S1, M2, T = miqdārı S2
⁴²⁹ olub M1, S2, T = olmuş S1, M2
⁴³⁰ idüb M1, M2, S1, S2 = eyleyüb T
⁴³¹ qaldırub M1, S2, T = qaldırdı S1, M2
⁴³² eyledi M1, S2 = itdi S1, eylediler M2; iderler T
⁴³³ dimişler M1 = dimişler (pādişāh) S1, S2, M2, T
⁴³⁴ çağırub M1, S2, M2, T = çağırur S1
⁴³⁵ bugün M1, M2, S1, S2 = (NY) T
⁴³⁶ için M1, S2, T = için (bize) S1, M2
⁴³⁷ gerek M1, T = gerekdür S1, S2, M2
⁴³⁸ kişi M1, S2, M2 = her kimse ki S1, niçe kimesneler T
⁴³⁹ niçe M1, M2, S1, S2 = (NY) T
⁴⁴⁰ qurbānlar M1, M2, S2, T = qurbān S1
⁴⁴¹ iderler M1, S2, M2, T = ide S1
⁴⁴² yok M1, S2, M2, T = (NY) S1
⁴⁴³ cānın M1, S2, M2, T = cānın (qurbān gibi) S1
⁴⁴⁴ diyicek M1, S2, M2, T = diyücek S1
⁴⁴⁵ ile M1, M2, S1, S2 = ve T
⁴⁴⁶ er M1, S2, M2, T = erkek S1
⁴⁴⁷ bulunur M1, S2, M2 = bulunmuş S1, T
⁴⁴⁸ cānımızı M1, M2, S1, S2 = cānımızı T
⁴⁴⁹ qarı M1, M2, S2 = qarayı S1, T
⁴⁵⁰ ferāġate M1, S1, M2 = firāġa S2, T
⁴⁵¹ de M1, S2, M2, T = söyle S1
⁴⁵² kim M1, S2, M2 = kim (bir bucuk mürīd vardur) S1, ki T
⁴⁵³ savaş M1, S2, M2, T = ceng S1
⁴⁵⁴ olan M1 = olan (ḥalkı) S1, S2, M2
⁴⁵⁵ rāzı M1, S2, M2, T = rāzı (oldı) S1
⁴⁵⁶ dimişler M1, S1, M2 = (NY) S2, T
⁴⁵⁷ izhār idüb M1, S1, M2 = çıkarub S2, T

çadır⁴⁵⁸ icinden⁴⁵⁹ hamle iderler imiş. Şeyhü'l-İslām Sultān yā Pīr Muḥammed sen(9) hızbü'l-bahre meşgūl ol diyüb kendü hamle itdükce 'asker arasında(10) kılıc oynayub ve yeşil oğlar atılıb niçe ādem helāk olmuş. Āḥir bu hikmete(11) ḥayrān olub gelüb⁴⁶⁰ Emir Sultān'a dilek itmişler. Anlar⁴⁶¹ daḥi⁴⁶² taşarruf(12) Şeyhü'l-İslām Sultān'undur.⁴⁶³ Andan dilek idüñ dimiş.⁴⁶⁴ Āḥir Şeyhü'l-islām Sultān'a(13) gelüb⁴⁶⁵ tazarru' eyleyüb şulḥ itmişler. Bu hikāyet Emir Sultān menākıbında(14) daḥi meşūrdur. **Hikāyet** rivāyet olunur ki Şeyhü'l-islām⁴⁶⁶ Kārahisār'a⁴⁶⁷ (15) **[10a]** uğraduḡda⁴⁶⁸ kırk kişi bir gicede⁴⁶⁹ da'vet itmişler. Her birine gelüb da'vet(1) eyledükde⁴⁷⁰ nola diyü va'de⁴⁷¹ itmişler. Ol gice kırk meclisde ḥāzır⁴⁷² olub(2) her birine⁴⁷³ şabāḥa dek⁴⁷⁴ şohbet itmiş.⁴⁷⁵ Şabah da'vet şāhibleri(3) nizā'a düşüb āḥer ḥātūnlarına⁴⁷⁶ şordurmışlar.⁴⁷⁷ Ḥātūnları buyurmuşlar ki bu gice(4) şeyḥ ašlā ḥalvetinden⁴⁷⁸ taşra çıkmayub şabāḥa dek⁴⁷⁹ meşgūl idi⁴⁸⁰ diyü cevāb(5) virmişler.⁴⁸¹ Bu bir sırdur ki bunu ehl-i taşarruf olan ehlu'llāh bilür. Kāddesa'llāh(6) esrārūhüm ve efāze 'aleynā envārūhüm.⁴⁸² **Hikāyet** rivāyet olunur ki şeyhü'l- İslām(7) Sultān⁴⁸³ ḥāzretleri⁴⁸⁴ kaşaba-i Egirdir'de cāmi'e giderken çok kimesneye⁴⁸⁵ buluşurlar.(8) Ammā hemān⁴⁸⁶ iki vü⁴⁸⁷ üç kimesneye selām virürler ġayrısına⁴⁸⁸ selām⁴⁸⁹ virmez[ler].⁴⁹⁰

⁴⁵⁸ çadır M1, M2, S1, S2 = (NY) T

⁴⁵⁹ icinden M1, M2, S1, S2 = içinde T

⁴⁶⁰ gelüb M1, M2, S2, T = gelüb S1

⁴⁶¹ anlar M1, M2, S1, S2 = ol T

⁴⁶² daḥi M1, M2, S2, T = daḥi (bu) T

⁴⁶³ Sultānundur M1, M2, S1, S2 = Sultān (ḥāzretlerinündür) T

⁴⁶⁴ dimiş M1, M2, S1, S2 = buyurmuşlar T

⁴⁶⁵ gelüb M1, M2, S1, S2 = (NY) T

⁴⁶⁶ Şeyhü'i-islām M1, S1, M2 = Şeyhü'i-islām (Sultān) S2, Şeyhü'i-islām (ḥāzretleri) T

⁴⁶⁷ Kārahisār'a M1, M2, S1, S2 = Kārahisār'ı T

⁴⁶⁸ uğraduḡda M1, M2, S1, S2 = müşerref itdüklerinde T

⁴⁶⁹ gicede M1, S1, M2, T = gice S2, gicede (şeyḥi) S1

⁴⁷⁰ gelüb da'vet eyledükde M1, S2, M2 = (NY) S1, gelüb da'vet eyledüklerinde T

⁴⁷¹ va'de M1, S1, M2 = va'd S2, da'vet T

⁴⁷² ḥāzır M1, M2, S1, S2 = bile T

⁴⁷³ her birine M1, M2, S1, S2 = anda T

⁴⁷⁴ dek M1, S2, M2, T = deñlü S1

⁴⁷⁵ itmiş M1, M2 = itmişler S1, S2, T

⁴⁷⁶ ḥātūnlarına M1, S1, S2, T = ḥātūnlarından M2

⁴⁷⁷ şordurmışlar M1, S1, M2, T = şoravarmışlar S2

⁴⁷⁸ ḥalvetinden M1, M2, S1, S2 = (NY) T

⁴⁷⁹ dek M1, M2, S1, S2 = dek (meşgūl) T

⁴⁸⁰ idi M1, S2, M2, T = oldı S1

⁴⁸¹ cevāb virmişler M1, M2, S1, S2 = buyurmuşlar T

⁴⁸² envārūhüm M1, M2, S1, S2 = esrārūhüm ve (envārūhüm) T

⁴⁸³ Sultān M1, M2, S1, S2 = (NY) T

⁴⁸⁴ ḥāzretleri M1, S2, M2, T = (NY) S1

⁴⁸⁵ kimesneye M1, M2, S1, S2 = kimseye T

⁴⁸⁶ hemān M1, M2, S1, S2 = (NY) T

⁴⁸⁷ vü M1, S2 = veyā S1; (NY) M2, T

⁴⁸⁸ ġayrısına M1, M2 = ġayra da S1, S2; ġayra T

imiş.(9) Dervişlerden⁴⁹¹ biri⁴⁹² şormuşlar.⁴⁹³ Şeyh⁴⁹⁴ dervişin gözün şığayub(10) şehri içine göndermiş. Derviş tekyeden çıkub şehre varur⁴⁹⁵ görür⁴⁹⁶(11) halkuñ kimisi⁴⁹⁷ meymün ve kimisi hınzır ve kimisi dilkü ve kimisi çaçal ve kimisi kelb(12) ve kimisi ayu⁴⁹⁸ şeklinde muhaşşal-ı kelām⁴⁹⁹ şeyh selām virdügi kimesnelerden(13) gayrları⁵⁰⁰ hayvānāt⁵⁰¹ şüretinde zāhir olmuş. Gelüb⁵⁰² sultānum hikmetin bildüm(14) dimiş. Şeyh yine⁵⁰³ gözün şığayub perde tutmuş. **Hikāyet**(15) [10b] Rivāyet olunur ki bir gün şeyhü'l-islām sultān der⁵⁰⁴ ki dervişler bu gice(1) vākı'anda Hāzret-i Resül şalla'llāhu⁵⁰⁵ 'aleyhi ve sellemi gördüm. Baña buyurdı⁵⁰⁶ ki(2) oğlum⁵⁰⁷ bu dünyānıñ cevr ü cefāsın yeter çekdüñ. Şimden gerü⁵⁰⁸ baña gel.⁵⁰⁹ Ben didüm ki(3) Yā resülü'llāh saña neyle varayım⁵¹⁰ saña⁵¹¹ lāyık armağanum yok didüm.(4) Buyurdı⁵¹² ki on altı oğluñ⁵¹³ var⁵¹⁴ bir kaçın tutağel baña armağan⁵¹⁵ yeter didi⁵¹⁶(5) diyü haber virür. Dervişlerden⁵¹⁷ feryād u giriv kıpar.⁵¹⁸ Oğullarına benüm ile⁵¹⁹ kangıñuz(6) gider diyücek cümlesi cān u dilden sefer-i āhireti ve kırb-ı hāzreti(7) ihtiyār iderler.⁵²⁰ Muhaşşal-ı kelām ol gün⁵²¹ cemi'en⁵²² tabutlarını

⁴⁸⁹ selām M1, S2, M2, T = (NY) S1

⁴⁹⁰ virmezler S1, S2, T = virmez M1, M2

⁴⁹¹ dervişlerden M1, M2 = dervişlerinden S1; dervişler S2, T

⁴⁹² biri M1, S1, S2 = birisi M2, su'al T

⁴⁹³ şormuşlar M1, S2 = şormuş S1, M2; itmişler T

⁴⁹⁴ Şeyh M1, M2, S1, S2 = hāzret-i şeyh

⁴⁹⁵ varur M1, S1, M2 = varduğda S2, T

⁴⁹⁶ görür M1, S2, T = görür (ki) S1, M2

⁴⁹⁷ kimisi M1, S2, M2 = kimi S1, T

⁴⁹⁸ kimisi kelb ü kimisi ayu M1, S2, M2, T = kimi ayu (kimi kırd) kimi kelb S1

⁴⁹⁹ muhaşşal-ı kelām M1, M2, S1, S2 = muhaşşal T

⁵⁰⁰ gayrları M1, S2 = gayrısı S1, M2

⁵⁰¹ hayvānāt M1, S1, M2 = hayvān S2, T

⁵⁰² gelüb M1, S2, M2, T = (derviş) gelüb S1

⁵⁰³ yine M1, S1, M2 = yine (ol dervişin) S2, T

⁵⁰⁴ der M1, S1, M2, T = buyurdılar S2

⁵⁰⁵ şalla'llāhu M1, S2, M2, T = şalla'llāhu (te'ālā) S1

⁵⁰⁶ buyurdı M1, S1, M2 = buyurdılar S2, T

⁵⁰⁷ oğlum M1, S2, M2, T = oğul S1

⁵⁰⁸ gerü M1, M2, S1, S2 = sonra T

⁵⁰⁹ gel M1, S2, M2, T = gel (buyurdı) S1

⁵¹⁰ varayım M1, S1, S2, T = varayın M2

⁵¹¹ saña M1, M2, S1, S2 = sultānuma T

⁵¹² buyurdı M1, S1, M2 = buyurdılar S2, T

⁵¹³ oğluñ M1, S2 = oğluñ S1, M2, T

⁵¹⁴ var M1 = (NY) S1, S2, M2, T

⁵¹⁵ armağan M1, S1, M2 = armağan (anlar) S2, T

⁵¹⁶ didi M1, M2, S1, S2 = didiler T

⁵¹⁷ dervişlerden M1, M2, S1, S2 = dervişler T

⁵¹⁸ kıpar M1, M2, S1, S2 = kıparurlar T

⁵¹⁹ benüm ile M1, T = benümle S1, S2, M2

⁵²⁰ iderler M1, S2, T = ider S1, M2

⁵²¹ ol gün M1, M2, S1, S2 = anlar T

⁵²² cemi'en M1, S2, M2, T = cemi'sünüñ S1

düzdürürler ⁵²³(8) ve ol aḥşām cümlesi teslim-i rūḥ idüb *fî maḳ‘adi şıḍḳın ‘inde melikin*⁵²⁴(9) *muḳtedir*⁵²⁵ karar iderler.⁵²⁶ Rahmetu’llāh ‘aleyhim ecma‘in yerlerine dāmādları⁵²⁷(10) Pīrī Ḥalīfe Sulṭān geḩub maḳāmların⁵²⁸ iḩyā idüb seccādede nice yıl⁵²⁹(11) irşād⁵³⁰ iderler⁵³¹. ***Faşlu fî kerāmāti’ş-şeyḩi’l-kāmil eş-samedānī(12) Pīr Muḩammed el-Ḥōyi***⁵³² Bu faşl Pīr⁵³³ Ḥalīfe Sulṭānuḩ⁵³⁴ kerāmātın beyān(13) ider. İsm-i şerīfleri Pīr Muḩammed’dür. Aşlları vilāyet-i ‘Acemde Ḥōy şehrindendür.(14) Şaḩīḩü’n-neseb evlād-ı resūldür. Nevādir-i uşul şāḩibi şeyḩ ‘Ali Tirmizī neslindendür.(15) **[11a]** ‘Ālim ü fāzıl-ı rabbānī ve mürşid-i kāmil-i şamedānī olub⁵³⁵ şeyḩ ‘Abdü’l-laṭīf(1) Ḳudsī’nün⁵³⁶ [mürebbaşı]⁵³⁷ vü ḩalīfesidür. **ḩikāyet** Mevlānā Cemāl(2) Dede⁵³⁸ naḩl ider ki şeyḩ ‘Ali Semerḩandī⁵³⁹ didi ki bir gün Şām-ı(3) şerīfde Cāmi‘-i Benī Ümeyye‘de⁵⁴⁰ Pīrī Ḥalīfe⁵⁴¹ i‘tikāfa(4) girmiş. Ben daḩi⁵⁴² i‘tikāf üzere idüm. Ben yedi ḩat(5) yerlere ve⁵⁴³ göklere nazār iderüm.⁵⁴⁴ Nā-gāḩ Piri Ḥalīfe Sulṭān uçub(6) ‘arş-ı ‘azīme ḩıḩub ṭavāf idüb yine fî’l-ḩāl mesnedine indi.(7) Bu ḩālī görüb ben nidā⁵⁴⁵ itdüm⁵⁴⁶ ki ya şeyḩ bu ne ḩāldür buyurdı⁵⁴⁷ ki(8) Bunda ne vardur⁵⁴⁸ nazār eyle [didi].⁵⁴⁹ Gördüm ki yedi ḩat yer altında(9)

⁵²³ düzdürürler M1, M2, T = yapıdırub S1; düzdiler S2

⁵²⁴ melikin S1, S2, M2 = melikin M1, T

⁵²⁵ muḳtedir M1, S1, M2 = muḳtedirde S2, T Kamer Suresi/55 Yüze Allah’ın huzurunda hak meclisindedirler.

⁵²⁶ iderler M1, M2, S1, S2 = itdiler T

⁵²⁷ damādları M1, S2, M2 = damād-ı mükerrerleri S1

⁵²⁸ maḳāmların M1, S2, M2, T = dergāḩların S1

⁵²⁹ seccādede nice yıl M1, M2, S1, S2 = nice yıl seccādede T

⁵³⁰ irşād M1, S2, M2 = irşād (ile ba‘id olanları ḩaḩḩa ḩurbiyyet taşarrufiyle meşḩul oldılar.) S1, (terbiye ve irşād) T

⁵³¹ Cümlemin ortasındaki deḩişiklik sebebiyle fiil deḩişmiş ve bu fiil kullanılmamıştır. S1

⁵³² faşlu fî kerāmāti’ş-şeyḩi’l-kāmili’ş-samedānī Pīr Muḩammed el-Ḥōyi M1, M2 = faşlu fî-kerāmāti’ş-şeyḩi’l-kāmil Pīr Muḩammed Ḥōyi S2; faşl-ı fî-kerāmāti’l-evliyā Pīr Muḩammed el-Ḥōyi S1; faşlu fî zıkr-i kerāmāti’ş-şeyḩi’l-kāmili’ş-samedānī Pīr Muḩammed el-Ḥōyi

⁵³³ Pīr M1 = Pīrī S1, S2, M2, T

⁵³⁴ Sulṭānuḩ M1, M2, S1, S2 = Sulṭān T

⁵³⁵ olub M1, S2, M2, T = olub (şeyḩü’l-islam sulṭānuḩ ve hem) S1

⁵³⁶ Ḳudsīnün M1, S2, M2 = Ḳudsi ḩazretlerinün S1, T

⁵³⁷ mürebba S1, T = mürebbsi M1, S2, M2

⁵³⁸ naḩl M1 = (babasından) naḩl (u rivāyet) S1; (babasından) naḩl S2, M2

⁵³⁹ Semerḩandī M1 = raḩmeta’llāḩi ‘aleyh S1, M2; “Şeyḩ ‘Ali Semerḩandī didi ki” yer almamaktadır. S2, T

⁵⁴⁰ ümeyyede M1, S1, S2, T = Emeviyede M2

⁵⁴¹ Pīrī Ḥalīfe M1 = Pīrī Ḥalīfe Sulṭān S1, S2, M2, T

⁵⁴² daḩi M1, S2, M2 = de S1, T

⁵⁴³ yerlere ve M1, M2, S1, S2 = (NY) T

⁵⁴⁴ iderüm M1 = iderdüm S1, S2, M2, T

⁵⁴⁵ nidā M1, S1, M2 = (NY) S2, T

⁵⁴⁶ itdüm M1, M2, S1, S2 = eyitdüm T

⁵⁴⁷ buyurdı M1, M2, S1, S2 = buyurdılar T

⁵⁴⁸ vardur M1, M2, S1, S2 = vardur (hemān) T

⁵⁴⁹ didi S1, S2, M2 = diyü M1

elin uzadub⁵⁵⁰ yerleri⁵⁵¹ ve dünyâyı götüren öküzün arkasından(10) bir elma gibi kaldırub yine yerine kodı. Ben ağlayub sulţānum⁵⁵² bu ne(11) hāldür⁵⁵³ didüm. Şeyh eyitdi insān eşref-i maḥlūkātdur. Bir kuş(12) tayerān ider ve bir öküz dünyâyı⁵⁵⁴ kıyāmete degin⁵⁵⁵ götürür. İnsān(13) kābil bir sā‘at götürse ne var gel ya şeyh⁵⁵⁶ senünle bunların(14) Hālik’ına vuşul bulmağa sa’y idelüm diyü beni irşād eyledi diyü(15) **[11b]** ağlardı.⁵⁵⁷

Hikāyet Piri⁵⁵⁸ Ḥalīfe Sulţān’uñ⁵⁵⁹ ‘Ali Faḫīh dirler bir dervīşi(1) var imiş.⁵⁶⁰ Ol rivāyet ider ki şeyh⁵⁶¹ ḥuzūrunda ḥıdmet iderken(2) bir gice vākı‘amda⁵⁶² görürin. Gördüğüm vākı‘ayı yine vākı‘amda İstānbül’da(3) Ḥācı Bayrām⁵⁶³ ḥalīfesi Aḫşemse’d-dīn’e⁵⁶⁴ ta‘bīr itdüririr. Anlar daḫi(4) ta‘bīr iderler ki⁵⁶⁵ uyanırın.⁵⁶⁶ Te‘accüb iderek şeyhün⁵⁶⁷ ḥuzūr-ı şerīflerine⁵⁶⁸(5) varırın.⁵⁶⁹ Şeyh Piri Ḥalīfe Sulţān⁵⁷⁰ beni görüb⁵⁷¹ didi ki ‘Ali Faḫīh(6) Aḫşemse’d-dīn vākı‘anı yañlış ta‘bīr itdi.⁵⁷² Ol ta‘bīr senün(7) maḫāmuñ degildür. Şimdi sen fülān maḫāmdasın. Senün vākı‘añuñ⁵⁷³(8) ta‘bīri fülāndur⁵⁷⁴ didi. Mā-beynde niçe günler geçdi. Şoñra şeyh baña(9) İstānbül’a⁵⁷⁵ gitmege emr itdi. Ben daḫi nola didüm.⁵⁷⁶ Ammā ne ḥıdmet için(10) gitsem gerek diyü şormadım. Hemān⁵⁷⁷ çıkub gitdüm.⁵⁷⁸ İstānbül’a vardum.(11) İttifāḫ Cum‘a günü idi. Cum‘a namāzını kılmak için Ayasofiyeye(12)

⁵⁵⁰ nazar eyle diyü gördüm ki yedi kat yer altında elin uzadub M1, M2, S1, S2 = (NY) T

⁵⁵¹ yerleri M1, S2, M2, T = (NY) S1

⁵⁵² Sulţānum M1, S2, M2, T = (NY) S1

⁵⁵³ hāldür M1, S2, M2, T = hāletdür S1

⁵⁵⁴ dünyâyı M1, M2, S1, S2 = (NY) T

⁵⁵⁵ degin M1, M2, S1, S2 = dek T

⁵⁵⁶ Şeyh M1, S2, M2, T = şeyh (‘Ali Semerḳandī) S1

⁵⁵⁷ ağlardı M1, S2, M2, T = ağlardı (ḳaddesa’llāhu esrāruhüm ve efāze ‘aleynā envārühüm) S1

⁵⁵⁸ Piri M1, M2, S1, S2 = Pir T

⁵⁵⁹ Sulţānuñ M1, S2, M2, T = sulţān ḥazretlerinüñ S1

⁵⁶⁰ var imiş M1, M2, S1, S2 = varımış T

⁵⁶¹ şeyh M1, M2, S1, S2 = ḥazret-i şeyh T

⁵⁶² vākı‘amda M1, S2, M2 = vākı‘amda (bir vākı‘a) S1

⁵⁶³ Ḥācı Bayrām M1, S2, T = Ḥācı Bayrām (Sulţān) S1, M2

⁵⁶⁴ Aḫşemse’d-dīne M1, T = Aḫşemse’d-dīn (ḥazretine) S1, M2; Aḫşemse’d-dīn (ḥazretlerine) S2

⁵⁶⁵ iderler ki M1, M2, S1, S2 = iderlerken T

⁵⁶⁶ ki uyanırın M1, M2 = uyanub ve S1, S2, uyanub T

⁵⁶⁷ şeyhün M1, M2, S1, S2 = ḥazret-i şeyhün T

⁵⁶⁸ ḥuzūr-ı şerīflerine M1, S2, M2, T = ḥuzūrına S1

⁵⁶⁹ varırın M1, S2, M2 = geldüm S1, vardum T

⁵⁷⁰ Sulţān M1, S2, T = sulţān (ḳuddise sırruhū) M2, S1

⁵⁷¹ görüb M1 = göricek S1, S2; görünce M2, T

⁵⁷² itdi M1, M2, S1, S2 = itdiler T

⁵⁷³ vākı‘añuñ M1, M2, S1, S2 = maḫāmuñuñ T

⁵⁷⁴ fülāndur M1, S2, T = fülāndur (u fülāndur) S1, M2

⁵⁷⁵ İstānbül’a M1, M2, S1, S2 = (NY) T

⁵⁷⁶ didüm M1, M2, S1, S2 = diyüb T

⁵⁷⁷ hemān M1, S2, M2, T = hemān (emre imtişāl idüb) S1

⁵⁷⁸ gitdüm M1, M2, S1, S2 = (NY) T

Cāmi‘i’ne vardum.⁵⁷⁹ Terler⁵⁸⁰ Direk dimekle ma‘rūf derūñ⁵⁸¹ dibinde cum‘a namāzını(13) kıldum.⁵⁸² Namāzdan şöra Akşemse’d-dīn hāzreti va‘z itdi⁵⁸³ diñledüm.(14) Kürsiden indi. Halk muşāfahaya müteveccih oldu. Ben daħi⁵⁸⁴ mübārek ellerin(15) **[12a]** öpmege ‘azīmet itdüm. Yaħın varduğumda burnı ile etrāfımı⁵⁸⁵ koħlar⁵⁸⁶(1) gördüm.⁵⁸⁷ Şeyħ⁵⁸⁸ Pīrī Hālīfe’nün⁵⁸⁹ koħısın almış elin öpdüğümde beni(2) şalıvirmeyüb dost koħısın aldum diyüb⁵⁹⁰ ħalk⁵⁹¹ tağıldıħdan(3) şöra ħalvetine alub gitdi.⁵⁹² Pīr⁵⁹³ Hālīfe Sulţān’uñ ħāl⁵⁹⁴ ü ħātırın(4) şorub bir miķdār müşāħabet itdükden şöra didi ki Mevlānā ‘Alī⁵⁹⁵(5) biz senüñ maķāmuñı bilmemüşüz. Vāķı‘añı yañlıř ta‘bīr itmişüz. Ta‘bīr şeyħüñdür⁵⁹⁶(6) didi. Vāfir du‘ā vü şenā ışmarladı. Ben daħi fikr⁵⁹⁷ itdüm ki şeyħ beni(7) İstanbul’a göndermekden⁵⁹⁸ murād⁵⁹⁹ bu imiř. **Hikāyet** rivāyet(8) olunur ki bir gün oğlı Şeyħ Muhammed Çelebi Sulţān tāzeliginde kimyāya(9) heves idüb babası Pīr⁶⁰⁰ Hālīfe Sulţān ne dilerse⁶⁰¹ virür.⁶⁰²(10) Bir gün der ki⁶⁰³ oğul⁶⁰⁴ taħşīl itdüñ mi didükde⁶⁰⁵ daħi zamān ister(11) diyü cevāb virdükde⁶⁰⁶ Pīr⁶⁰⁷ Hālīfe Sulţān⁶⁰⁸ olduğı evde(12) bir boş řandukā⁶⁰⁹ var imiř⁶¹⁰ eydür⁶¹¹ ki oğul⁶¹² var

⁵⁷⁹ vardum M1, S2, M2, T = varub S1

⁵⁸⁰ Terler M1, S2, T = Derler S1, M2

⁵⁸¹ dimekle ma‘rūf derūñ M1, S2, M2, T = (NY) S1

⁵⁸² kıldum M1, S2, M2, T = edā eyledüm S1

⁵⁸³ itdi M1, S1, M2, T = itdi (ben de) S2

⁵⁸⁴ daħi M1, S2, M2, T = de S1

⁵⁸⁵ etrāfımı M1, M2 = etrāfın S1; etrāfı S2, T

⁵⁸⁶ koħlar M1, S2, M2, T = koħar S1

⁵⁸⁷ gördüm M1, S2, M2 = gördüm (benden) S1, (NY) T

⁵⁸⁸ Şeyħ M1, M2, S1, S2 = (NY) T

⁵⁸⁹ Hālīfenüñ M1, M2, S1, S2 = Hālīfe (Sulţānuñ) T

⁵⁹⁰ diyüb M1, M2, S1, S2 = diyü T

⁵⁹¹ ħalk M1, S1, M2, T = (NY) S2

⁵⁹² alub gitti M1, S2, M2, T = beni getirüb S1

⁵⁹³ Pīr M1, S2, M2 = Pīrī S1, T

⁵⁹⁴ ħāl M1, S1, M2, T = ħālın S2

⁵⁹⁵ Mevlānā ‘Alī M1, S2, M2 = Mevlānā ‘Alī (Faķīh) S1, (NY) T

⁵⁹⁶ şeyħüñdür M1, S1, M2, T = şeyħ ħāzretlerinüñdür S2

⁵⁹⁷ fikr M1, M2, S1, S2 = fikrüm üzere fehm

⁵⁹⁸ göndermekden M1, S1 = göndermeden S2, T; göndermekde M2

⁵⁹⁹ murād M1, M2, S1, S2 = murād-ı řerīfleri T

⁶⁰⁰ Pīr M1, S2, M2 = Pīrī S1, T

⁶⁰¹ dilerse M1, S2, M2, T = dilerse (ħarcuñ) S1

⁶⁰² virür M1 = virürler imiş S1; virüñ dir S2, T

⁶⁰³ der ki M1, M2, S1, S2 = (NY) T

⁶⁰⁴ oğul M1, S2, M2, T = oğul (kimyāyı) S1

⁶⁰⁵ didükde M1, S2, M2, T = didükde (baba) S1

⁶⁰⁶ diyü cevāb virdükde M1, S2, M2 = didükde S1, virür T

⁶⁰⁷ Pīr M1, S2, M2 = Pīrī S1, T

⁶⁰⁸ Sulţān M1, S1, M2, T = Sulţān (sākin) S2

⁶⁰⁹ řandukā M1, M2 = şanduk S1, S2, T

⁶¹⁰ var imiş M1, M2, S1, S2 = varımış T

⁶¹¹ eydür M1, S2, M2, T = buyurur S1

⁶¹² oğul M1, M2, S1, S2 = ey oğul T

şol⁶¹³ şandukı(13) elünle kilidle daği bir miqdār⁶¹⁴ tevḥide meşğül ol Ƙudretu'llāhı(14) göresin.⁶¹⁵ Anlar daği şanduka kilid urub bir miqdār tevḥide meşğül(15) [12b] olurlar.⁶¹⁶ Ba'de açub gördi⁶¹⁷ ki toḅ tolu altun olmuş. **Hikāyet(1)** rivāyet olunur ki bir gün Pirī Ḥalīfe Sulṭān Edirne'ye varur.⁶¹⁸ Ol zamān(2) bir ruhbān uçar diyü meşhūr olur.⁶¹⁹ Pir⁶²⁰ Ḥalīfe Sulṭān añ işidüb(3) ba'zı 'āmiyyelerün i'tikādın⁶²¹ zāyil idüb hıfz-ı dīn⁶²² içün ol(4) rāhibi getirüb⁶²³ der ki yā mel'ün uc göreyüm⁶²⁴ rāhib bir tağdan(5) bir tağa geçer yine gelür. Pir⁶²⁵ Ḥalīfe Sulṭān dir ki⁶²⁶ kerāmet degildür(6) riyāzetle beden hafif olur. Ammā ehl-i⁶²⁷ tayy ḥālin gör diyüb ol(7) sā'at gā'ib oldı.⁶²⁸ Mekke-i şerīfeye⁶²⁹ varur. Bir laḥzada yine gelür.(8) Rāhib anı görüb ol sa'at Müslimān olur ve altı nefer kişiler⁶³⁰(9) daği Müslimān şuretiyle gelüb imtiḥān içün şeyḥe mülākāt itmişler.⁶³¹ Anlara⁶³²(10) ḥāllerin izhār idüb tamām murādların keşf idicek ayağına düşüb⁶³³(11) Müslimān olmuşlar. **Faşlu fi-kerāmātu's-şeyḥü'l-kāmil ve'l mürşidü'l-(12) fāzıl vaḥid-i 'aşra vü gāvş-ı dehre şāhib Ḥızru'n-nebī vāriş-i(13) 'ilm-i ledünni Ḥazret-i⁶³⁴ Muhammed Çelebi Sulṭān ibnü's-şeyḥü'l-emced⁶³⁵ Pir Muhammed Ḥöyī⁶³⁶**(14) şıḳāt-ı müslimānden istimā' etdük ki ḳuṭbü'l-evliyā Şeyḥ Muhammed Çelebi Sulṭān(15) [13a] ḳuddise sırruhū⁶³⁷ yedi yaşında iken vāḳı'asında görür ki 'ālem deryā(1) olmuş ğarbdan tā şarka varınca ḥalk-ı 'ālem bir tarafda müteḥayyir tururlar.(2) Muhammed Çelebi Sulṭān deryā üzerine uzanub köpri gibi⁶³⁸ olub⁶³⁹(3)

⁶¹³ şol M1, S2, M2, T = şu S1

⁶¹⁴ miqdār M1, S2, M2, T = miqdār (teveccühle) S1

⁶¹⁵ göresin M1, M2 = gör S1, göresin (dir) S2; göresin (diyüb) T

⁶¹⁶ olurlar M1, S2, T = olub S1, M2

⁶¹⁷ gördi M1, M2 = görür S1, S2, T

⁶¹⁸ varur M1, M2, S1, S2 = varur (meger) T

⁶¹⁹ olur M1, M2, S1, S2 = olmuş T

⁶²⁰ Pir M1, S2 = Pirī S1; Pirī M2, T

⁶²¹ i'tikādın M1, M2, S1, S2 = i'tikādların T

⁶²² dīn M1, S1, M2 = (NY) S2, dīn (itmek) T

⁶²³ getirüb M1, S2, T = getürdüb S1, M2

⁶²⁴ göreyüm M1, M2, S1, S2 = göreyüm (dir) T

⁶²⁵ Pir M1, S2 = Pirī S1, M2, T

⁶²⁶ ki M1, M2, S1, S2 = ki (bu) T

⁶²⁷ ehl M1, S1, M2 = ehl'ullāhuñ S2, T

⁶²⁸ oldı M1, M2, T = olub S1, S2, T

⁶²⁹ Mekke-i şerīfeye M1 = Mekke-i müşerrefeye S1, M2; Mekke-i mükerreremeye S2

⁶³⁰ kişiler M1, M2, T = keşişler S1, S2

⁶³¹ itmişler M1, T = itmişler (şeyḥ) S1, S2 ve M2

⁶³² anlara M1, M2, S1, S2 = anlara (daği) T

⁶³³ düşüb M1, M2, S1, S2 = düşüb (cümlesi) T

⁶³⁴ şeyḥü'l-kāmil ve'l-mürşidü'l-fāzıl. Vaḥid-i 'aşra vü gāvş-ı dehre şāhib Ḥızru en-nebī vāriş-i'ilm-i ledünni ḥazret-i M1, S2, M2, T = ḳuṭbu'l-aḳṭāb fi 'aşra eş-şeyḥ S1

⁶³⁵ şeyḥü'l-emced M1, S1, S2, T = şeyḥü'l-eḥad M2

⁶³⁶ ibnü's-şeyḥü'l-emced (eḥad) Pir Muhammed Ḥöyī M1, S2, M2, T = (NY) S1

⁶³⁷ ḳuddise sırruhū M1, M2, S1, S2 = (NY) T

⁶³⁸ gibi M1, M2, S1, S2 = (NY) T

cemî⁶⁴⁰ maḥlûḳât⁶⁴¹ üzerinden geçerler ve yine görür ki bir Pîr cemî‘ dünyâyı(4) ḥallâc yayıyla penbe gibi sulṭānuñ üzerine⁶⁴² atarlar ve daḥi görür ki(5) başı göge berāber olmuş cümle ḥalk aña⁶⁴³ aṣağādan baqarlar. Bu vāḳı‘aları(6) babası Pîrî Ḥalīfe Sulṭāna⁶⁴⁴ ḥaber virdükde anlar daḥi şeyḥimüz(7) ‘Abdü’l-laṭîf Ḳudsî ḥazretleri gelivirür.⁶⁴⁵ Aña⁶⁴⁶ ta‘bîr itdirelüm diyü⁶⁴⁷ (8) ‘Abdü’l-laṭîf Ḳudsî ḥazretleri geldükde oğlını ḥuzûr-ı şerîflerine⁶⁴⁸ (9) iletüb vāḳı‘asını ‘arz idicek⁶⁴⁹ şeyḥ der ki hazā ibnî hazā(??)(10) ḳuṭbu’z-zamān üç def‘a şeyḥ⁶⁵⁰ söyle şayḥa ider ki şeyḥüñ(11) ‘imāmesi başından düşer. Taşra çıkıcaḳ babasına eydür⁶⁵¹ (12) şeyḥüñ ḳuṭb-ı zamān didügi nedür babası eydür oğul⁶⁵² saña(13) ḳuṭb olmaḳ beşāret itdi. Ḳuṭb Allāh te‘ālānuñ(14) bir ḳolıdır ki ḥaḳḳ te‘ālā⁶⁵³ ālem-i mülk-i⁶⁵⁴ melekût aḥvālinde ḥalīfe idinüb⁶⁵⁵ (15) **[13b]** ‘ālemde olan aḥvālî⁶⁵⁶ cümle anuñ emriyle olur diyicek sulṭān⁶⁵⁷ dir⁶⁵⁸ ki(1) baba ḥaḳḳ te‘ālā⁶⁵⁹ şāhid olsun kırḳ⁶⁶⁰ yıldan eksikde⁶⁶¹ ḳabûl(2) itmeyin⁶⁶² dimiş. Sulṭān şoñra kırḳ yıl şulṭān-ı⁶⁶³ ‘ālem⁶⁶⁴ olmuş. Vālidî(3) Pîrî⁶⁶⁵ Ḥalīfe⁶⁶⁶ Sulṭān ‘azm-ı civār-ı rahmān itdükden şoñra seccādeye gecüb(4) Müslimānlar’ı irşād itmişler. Kerāmātlarına⁶⁶⁷ ḥadd u gāyāt yoḳdur. Ḥamīd(5) ilinde ḳuṭb olmaları şāyi‘dür ve mütevātirdür.⁶⁶⁸ **Hikāyet(6)** Ḥayre’d-dîn Ḥalīfe’nüñ oğlu Ḥacı Ḥalīfe ḥikāyet

⁶³⁹ olub M1, S2, M2, T = olur S1

⁶⁴⁰ cemî’ M1, S2 = cümle S1; (NY) M2, T

⁶⁴¹ maḥlûḳât M1, M2, S1, S2 = (NY) T

⁶⁴² üzerine M1, S2, M2, T = üzerinden S1

⁶⁴³ aña M1, M2, S1, S2 = (NY) T

⁶⁴⁴ Sulṭāna M1 = Sulṭān ḥazretine S1, S2 ve M2; (NY) T

⁶⁴⁵ gelivirür M1, M2 = geliyor S1; geliyorlar S2, T

⁶⁴⁶ aña M1, M2, S1, S2 = (NY) T

⁶⁴⁷ diyü M1, S1, M2 = diyüb S2, T

⁶⁴⁸ şerîflerine M1, M2, S1, S2 = şeyḥe T

⁶⁴⁹ idicek M1, M2, S1, S2 = eyleyicek T

⁶⁵⁰ şeyḥ M1, M2, S1, S2 = şeyḥ T

⁶⁵¹ eydür M1, S2, M2, T = dir ki S1

⁶⁵² oğul M1, S2, M2, T = oğul (şeyḥ) S1

⁶⁵³ Te‘ālā M1, M2 = (NY) S1, S2; ‘ālem-i melekûtta ya’ni T

⁶⁵⁴ mülk M1, S1, M2 = (NY) S2, T

⁶⁵⁵ idinüb M1, S2, M2, T = idüb S1

⁶⁵⁶ aḥvālî M1, S2, M2 = aḥvāl S1, T

⁶⁵⁷ Sulṭān M1, S2, M2, T = (NY) S1

⁶⁵⁸ dir M1, S1, M2, T = dirler S2

⁶⁵⁹ te‘ālā M1, M2, S1, S2 = (NY) T

⁶⁶⁰ “kırḳ” kelimesinde yazım hatası vardır. T

⁶⁶¹ eksikde M1, S2, T = eksik S1, M2

⁶⁶² itmeyin M1 = itmeyim S1, S2, M2, T

⁶⁶³ Sulṭān M1, S2 = ḳuṭb S1, M2

⁶⁶⁴ ‘ālem M1, M2, S1, S2 = (NY) T

⁶⁶⁵ Pîrî M1, M2, S1, S2 = Pîr T

⁶⁶⁶ Sulṭān şoñra kırḳ yıl şulṭān-ı ‘ālem olmuş. Vālidî Pîrî Ḥalīfe M1, S2, M2 = (NY) S1

⁶⁶⁷ kerāmātlarına M1, M2, S1, S2 = kerāmāt u vilāyetlerine T

⁶⁶⁸ ü mütevātirdür M1, S1, M2 = (NY) S2, T

ider⁶⁶⁹ eydür⁶⁷⁰ çünkü(7) hacc-ı şerîfe gitmek⁶⁷¹ niyyet itdüm.⁶⁷² Kıtıb-ı âlem şeyh Muhammed⁶⁷³ Sultân'a icâzete⁶⁷⁴(8) vardum. Şeyhi gördüm mescidde mihrâba⁶⁷⁵ müteveccih oturur. Kendi kendüye⁶⁷⁶(9) söylenüb⁶⁷⁷ hay Hâcî Halîfe bir yıl daği şabr ideydün⁶⁷⁸ ki bizümle⁶⁷⁹ gidesin dir.(10) Ba'de benüm geldüğüm tıyub baña müteveccih oldu. Hâcî Halîfe şimdi seni(11) aňayordum.⁶⁸⁰ Senün haccı gidicegün Şeyhü'l-islâm Sultân'un(12) rûhı⁶⁸¹ gelüb haber virdi. Bizüm Hayre'd-dîn Halîfe'nün oğlu haccı Halîfe(13) Mekke'ye gider. Aña ögüt⁶⁸² du'â himmet eyle didi. Andan bildüm haccı gidersin(14) didi. Beni hoş gördi. Ba'de dervişler ile⁶⁸³ beni Boğâz Ovası'na(15) [14a] varınca bile gönderdi. Yolda didi⁶⁸⁴ ki Hâcî Halîfe kıtıbı görmek diler misin⁶⁸⁵(1) ben didüm ki isterin sultân himmeti ile⁶⁸⁶ didi ki⁶⁸⁷ 'Arafât'a varıcağ sağ(2) tarafda fülân yerde bir çadırda ricâlu'llâh⁶⁸⁸ cem' olsalar gerek.⁶⁸⁹ Başda(3) yüzi⁶⁹⁰ niķâblı oturan kıtıb-ı 'âlemdür ziyâret idesün didi.(4) Çünkü bu âteş kılbüme⁶⁹¹ düşdi. 'Arafât'a varduğında ol çadırı buldum.(5) Varub içinde olan ricâlu'llâhuñ hâk-pâyalarına yüz urdum ve başda oturan(6) sultânı görüb didüm ki seni yaradan pâdişâh hürmetine sultânım luţf eyle(7) mübârek cemâlünü⁶⁹² göreyüm.⁶⁹³ Perdeyi kıldur ben⁶⁹⁴ saña şeyhimün 'âlâ himmeti ile⁶⁹⁵(8) irişdüm diyü ağladum⁶⁹⁶ niyâz itdüm.⁶⁹⁷ Ol sultân çün⁶⁹⁸ tazarru' itdüğüm(9) gördi. Niķâbın kıldırub⁶⁹⁹

⁶⁶⁹ ider M1, S2, T = idüb S1, M2

⁶⁷⁰ eydür M1, M2, S1, S2 = (NY) T

⁶⁷¹ gitmek M1, S2, M2 = gitmege S1, T

⁶⁷² itdüm M1, S2, M2, T = eyledüm S1

⁶⁷³ Muhammed M1, M2, S1, S2 = Muhammed (Çelebi) T

⁶⁷⁴ icâzete M1, S2, M2, T = icâzet talebine S1

⁶⁷⁵ mihrâba M1, M2, S1, S2 = (NY) T

⁶⁷⁶ kendüye M1, M2, S1, S2 = kendine T

⁶⁷⁷ söylenüb M1, S2, T = söylenür S1, M2

⁶⁷⁸ ideydün M1, S2, T = idemedün mi S1, M2

⁶⁷⁹ bizümle M1, S1, M2 = bizümle (bile) S2, T

⁶⁸⁰ aňayordum M1, S2, M2 = aňayorurdum S1, T

⁶⁸¹ rûhı M1, M2, S1, S2 = rûh-ı şerîfi T

⁶⁸² ögüt M1, S2, M2 = (NY) S1, T

⁶⁸³ dervişler ile M1, M2, S1, S2 = dervişleriyle T

⁶⁸⁴ didi M1, S2, M2, T = buyurdı S1

⁶⁸⁵ diler misin M1 = ister misin S1, S2, M2, T

⁶⁸⁶ ki isterin sultân himmeti ile M1, M2, S1, S2 = himmet eyle sultânım

⁶⁸⁷ didi ki M1, S2, M2, T = didükde S1

⁶⁸⁸ ricâlu'llâh M1, S2, T = ricâl-i ğayb S1, M2

⁶⁸⁹ gerek M1, S2, M2, T = gerekdür S1

⁶⁹⁰ yüzi M1, S1, M2 = (NY) S2, T

⁶⁹¹ kılbüme M1, M2, S1, S2 = gönlüme T

⁶⁹² cemâlünü M1, S2, M2, T = cemâlinde S1

⁶⁹³ göreyüm M1, S2, T = (NY) S1; göreyin M2

⁶⁹⁴ ben M1, M2, S1, S2 = (NY) T

⁶⁹⁵ himmeti ile M1, M2, S1, S2 = himmetiyle T

⁶⁹⁶ ağladum M1, M2, S2, S2 = ağlayub T

⁶⁹⁷ itdüm M1, M2, S1, S2 = eyledüm T

gördüm ki⁷⁰⁰ şeyhimün kendüsidür ki Muhammed Çelebi(10) Sultān'dur. Bir kerre na'rā urub kendümi yere urdum.⁷⁰¹ Ba'de zamān kalkdum.⁷⁰²(11) Gördüm ki cümle gā'ib olmuşlar. Şoñra haccdan gelicek sultān karşı çıkub(12) didi ki Hācı Hālıfe kutbı gördün mi⁷⁰³ zinhār ben dünyāda iken keşf-i(13) rāz itme didi.⁷⁰⁴ **Hikāyet** Gönān yanında⁷⁰⁵ Kışlacık⁷⁰⁶ imāmı(14) Naşūh Faķih didi ki babam eydür.⁷⁰⁷ Bir gice evde⁷⁰⁸ yata rdum. Kapu⁷⁰⁹ ka kdılar.⁷¹⁰ [14b] Çıkub⁷¹¹ gördüm⁷¹² Şeyh Muhammed Çelebi Sultān⁷¹³ kudde sırruhū tırur. Elinde bir şofra⁷¹⁴(1) ve bir nacaķ⁷¹⁵ şofrayı baña virdi.⁷¹⁶ Ardumca gel didi giderken bir deryāya(2) erdük. Şeyh yūri korķma diyüb önümce yürüdi. Deryā üzerinde ayağımız(3) tahtaya başar gibi oturdı. Sehl⁷¹⁷ zamānda bir hiřāra irdük. 'Asker-i İslām(4) çevre⁷¹⁸ alub otururlar. Kapusına sultān bir nacaķ urdı. Bir ruhbān(5) gelüb kapuyı açdı. Şeyhün önüne düşdi. Evine varduk bir⁷¹⁹ dehliz(6) açıldı bir nerd-bān zāhir oldı.⁷²⁰ Ařađa indük gördük ki bir güzel mescid raħleleriyle⁷²¹(7) muşaflar u mumlar⁷²² yanar.⁷²³ Ol kiři dağı küfr şüretin giderüb tāc u hırķa(8) giydi oturdı. Şeyh baña şofrayı⁷²⁴ çıkar didi çıkardum. Gördüm içinde(9) bir kıuzı söğüři⁷²⁵ tāze buğı burar⁷²⁶ yediler ve⁷²⁷ du'ā kııldılar. Sultān aña didi ki(10) şimden girü hiřārı virün. Ol 'aziz didi ki emr sizündür.⁷²⁸ Andan

⁶⁹⁸ çün M1, S2, M2 = çünki (and virüb) S1, çünki T

⁶⁹⁹ niķābın kıaldırub M1, S2, M2 = cemālınden niķābın kıaldırub 'arz-ı dīdar eyledi S1; niķābın ref' idüb

⁷⁰⁰ gördüm ki M1, S2, M2, T = gördüm ki (şeyh) S1

⁷⁰¹ urdum M1 = urmuşum ('aqlum gitmiş) S2, urdum ('aqlum gitti) S1, M2; urmuşum (aqlum gitmiş) T

⁷⁰² kalkdum M1, M2, S1, S2 = gözüm açub T

⁷⁰³ mi M1, M2, S1, S2 = (NY) T

⁷⁰⁴ didi M1, S2, M2, T = buyurdılar S1

⁷⁰⁵ yanında M1, M2, S2, T = yanında ki S1

⁷⁰⁶ Kışlacık M1, S2, T = kıarye-i Kışlacık S1, M2

⁷⁰⁷ eydür M1, S2, M2, T = (hikāyet) iderdi ki S1

⁷⁰⁸ evde M1, S2, M2, T = evimde S1

⁷⁰⁹ kapu M1, S2, M2, T = kapumı S1

⁷¹⁰ ka kdılar M1, S2, M2, T = çaldılar S1

⁷¹¹ çıkub M1, S1, M2, T = (NY) S2

⁷¹² gördüm M1, M2, S2, T = gördüm ki

⁷¹³ Şeyh Muhammed Çelebi Sultān M1, M2, S2, T = Şeyh Çelebi Muhammed Sultān S1

⁷¹⁴ şofra M1, M2, S1, S2 = nacaķ T

⁷¹⁵ nacaķ M1, M2, S1, S2 = şofra (var) T

⁷¹⁶ virdi M1, S2, M2, T = virüb S1

⁷¹⁷ sehl M1, S2, M2, T = az S1

⁷¹⁸ çevre M1, M2, S1, S2 = çevresin T

⁷¹⁹ bir M1, M2, S1, S2 = (NY) T

⁷²⁰ oldı M1, M2, S1, S2 = olub T

⁷²¹ raħleleriyle M1, M2, S1, S2 = raħleler ile T

⁷²² mumlar M1, S1, M2 = mumlar ile S2, mumlarıyla T

⁷²³ yanar M1, S1, M2 = müzeyyen S2, T

⁷²⁴ şofrayı M1, M2, S1, S2 = şofra T

⁷²⁵ söğüşi M1, M2, S1, S2 = söğüş T

⁷²⁶ buğı burar M1, S2, M2 = buğıyı çıkar S1

⁷²⁷ ve M1, M2, S1, S2 = (NY) T

⁷²⁸ sizündür M1, M2, T = sizün S1; (NY) S2

şoñra şeyh ile(11) çıķduķ. ⁷²⁹ Ğisāruñ ⁷³⁰ burcı ⁷³¹ yere berāber itdi. ⁷³² Biz taşra çıķduķ yine kemākān oldı ⁷³³(12) gördük. Şubĥ-ı şādık toğmış. Benüm abtestüm yoķ idi. Sulţān didi ki(13) fülān ağac dibinde ⁷³⁴ bir arı su vardur ⁷³⁵ abdest al. ⁷³⁶ Varub abdest aldum.(14) Namāzı sulţān kılıvirdi. Andan yūri beri ⁷³⁷ didi yine ⁷³⁸ ol deryāya yürüyüb(15) **[15a]** geķdük. Gün henüz toğmadan biz dađi Egirdir'de mezār-ı şerīfe geldük ⁷³⁹ didüm ki(1) sulţānum bu ķadıyye ĥōd rüşen degildür bu ne ĥāldür. ⁷⁴⁰ Şeyĥ buyurdı ki(2) varduğumuz Kefe Ğisāri'dur. ⁷⁴¹ 'Asker-i İslām almağa varmışlardı. ⁷⁴² Bu gün ķapusın(3) açarlar. Tārīĥ ķodıydı. ⁷⁴³ Ol gün ⁷⁴⁴ ol sā'atde fetĥ olmuş. **Ğikāyet(4)** Dervişlerden birisi der ⁷⁴⁵ ki ķuţb-ı 'ālem Şeyĥ Muĥammed Ğelebi Sulţān ⁷⁴⁶ ile(5) bir gün İsā ⁷⁴⁷ Ğorus Tağına çıķduķ. Gice ile ĥaylī zıkr etdiler. ⁷⁴⁸(6) Ba'de cümle ⁷⁴⁹ yatub uyudılar. Şeyĥ gelüb beni kıaldurdı eyitdi. ⁷⁵⁰ Ay aydınına(7) ķarşu biraz seyrān idelüm. Bile gidüb tađıñ kıllesine çıķduķ. ⁷⁵¹ Sulţān(8) şeyĥ ⁷⁵² baña sen burada tır ben şuraya varayum ⁷⁵³ üç def'a işāret(9) etsem gerek. ⁷⁵⁴ Ücūnci işāretde ⁷⁵⁵ dađi gelesün ⁷⁵⁶ didi. Sulţān varub(10) bir kenārda ⁷⁵⁷ oturdu. Nā-gāĥ gördüm ki etrāfdan nice ādemlar uçub gelürler(11) Niķe yüz miķdārı ādem ⁷⁵⁸ gelüb sulţān ile niķe ⁷⁵⁹ zamān söyleşürler. ⁷⁶⁰ Şoñra(12) anlar gidüb hemān üç kişi kıaldı. Şeyĥ

⁷²⁹ ol 'azīz didi ki emr sizüñdür. Andan şoñra şeyh ile çıķduķ M1, S1, M2 = (NY) S2, T

⁷³⁰ Ğisāruñ M1, S2, M2 = (NY) S1, ol T

⁷³¹ burcı M1, S2, M2, T = burc deve gibi S1

⁷³² itdi M1, S2 = egildi S1, geldi M2; idüñ T

⁷³³ oldı M1, M2, S1, S2 = ķapu ķapandı T

⁷³⁴ dibinde M1, S2, T = altında S1, M2

⁷³⁵ vardur M1, S2 = vardur var M2, S1, T

⁷³⁶ al M1, M2, S1, S2 = al (didi) T

⁷³⁷ beri M1, S2, M2, T = bire S1

⁷³⁸ yine M1, M2, S1, S2 = (NY) T

⁷³⁹ geldük M1, M2, S1, S2 = gelüb T

⁷⁴⁰ bu ne ĥāldür M1, M2, S1, S2 = (NY) T

⁷⁴¹ Ğisāridur M1, M2, S1, S2 = Ğisāri T

⁷⁴² varmışlardı M1, M2, S2 = varmışlar ıdı S1, varmışlar T

⁷⁴³ tārīĥ ķodıydı M1, S2 = tārīĥ ķodum S1, M2; tārīĥ ķodı T

⁷⁴⁴ ol gün M1, M2, S1, S2 = (NY) T

⁷⁴⁵ der M1, S2 = naķl eyledi S1; dir M2, T

⁷⁴⁶ Sulţān M1, M2, S1, S2 = (NY) T

⁷⁴⁷ İsā M1, M2, S1, S2 = (NY) T

⁷⁴⁸ etdiler M1, S2, M2, T = eylediler S1

⁷⁴⁹ cümle M1, M2, S2, T = cümlesi S1

⁷⁵⁰ eyitdi M1, M2, T = eyitdi (gel) S2; (NY) S1

⁷⁵¹ çıķduķ S1, S2, M2, T = çıķdı M1

⁷⁵² şeyĥ M1, M2, S1, S2 = (NY) T

⁷⁵³ varayum M1, S2, T = varayın M2, S1

⁷⁵⁴ gerek M1, S2, M2, T = gerekdür S1

⁷⁵⁵ işāretde M1, S2, T = işāretde (sen) S1, M2

⁷⁵⁶ gelesün M1, S2, T = gelesin M2, S1

⁷⁵⁷ kenārda M1, S2, M2, T = kenāra S1

⁷⁵⁸ ādem M1, M2, S2, T = ādemler S1

⁷⁵⁹ niķe M1, M2, S2 = ĥayli S1, biraz T

üçüncü işâret[i]⁷⁶¹ idüb(13) ben dağı yanına vardum gördüm. Birisi pîr ikisi yigitlerdür. Anlar⁷⁶² beni görüb(14) gitmege yüz tıtdılar. Sulţān didi ki kaçmañ bizüm mañsūs dervişimüzdür⁷⁶³(15) **[15b]** diyicek⁷⁶⁴ bunlar gitmeden fâriğ olub didiler ki Sulţānum yarın karye-i Anamus(1) ĥalkından çok kimesne bu tağa ava çıkarlar⁷⁶⁵ gerekdür ki ne verelüm. Sulţān didi⁷⁶⁶ ki(2) şol⁷⁶⁷ boynuzı şınuğ⁷⁶⁸ tekeyi virüñ ħanā‘at itmezlerse aqsak⁷⁶⁹ tekeyi(3) dağı virüñ.⁷⁷⁰ Anlar didiler ki tama‘-kār tā‘ifedür ħanā‘at itmezler. Sulţān⁷⁷¹ buyurdı ki⁷⁷²(4) ħanā‘at⁷⁷³ itmezlerse alaca kelbe gösterüñ didi. Eyle olıcağ bunlar dağı(5) selāmlayub gitdiler. Didüm⁷⁷⁴ ki sulţānum bu köy ĥalkı bu gice ne çok geldiler. (6) Sulţān didi ki hey ebleh köy ĥalkı uçmağa ħādir⁷⁷⁵ olur mı⁷⁷⁶ Bunlar ricāl-i ħaybdur.(7) Bizüm ile⁷⁷⁷ müşāhabete geldiler. Ol üç kişiler üçlerdür. Seni görsün için⁷⁷⁸(8) alıĥodum didi. Yarındası biz gitdükden şoñra işıtdüm ki Anamus ĥalkı(9) tağa ava çıkub boynuzı şınuğ⁷⁷⁹ ve aqsak tekeyi⁷⁸⁰ şikār etmişler⁷⁸¹ ħanā‘at(10) etmeyüb dağı şikār ararken⁷⁸² bir⁷⁸³ ħablan çıkub bunları tağıtmış. (11) Şoñra sulţān şeyĥ ile ol derviş⁷⁸⁴ ba‘de zamān⁷⁸⁵ Ağrus’a bir düğün⁷⁸⁶ da‘vetine⁷⁸⁷(12) gelürler. Görür⁷⁸⁸ ki ol üçlerüñ ikisi düğünde ta‘ām taşırlar. Gelüb şeyĥe(13) ĥaber viricek ya sen⁷⁸⁹ ricāl-i ħaybı ĥalkdan taşra mı şanduñ diyü cevāb

⁷⁶⁰ söyleşürler M1, S2 = söyleşdiler S1, M2, T

⁷⁶¹ işâreti S1, S2, M2, T = işâret M1

⁷⁶² anlar M1, S2, M2, T = ol üç kişi dağı S1

⁷⁶³ kaçmañ bizüm mañsūs dervişimüzdür M1, M2, S2, T = bizüm mañsūs dervişimüzdür kaçmañ S1

⁷⁶⁴ diyicek M1, M2, S2, T = (öyle) diyücek S1

⁷⁶⁵ çıkarlar M1, M2 = çıkşalar S1; çıkarlar (ta‘ām) S2, T

⁷⁶⁶ didi M1, S1, M2 = buyurdı S2, buyurdılar

⁷⁶⁷ şol M1, M2 = şu S1; (NY) S2, T

⁷⁶⁸ şınuğ M1, S2, M2, T = kırık S1

⁷⁶⁹ aqsak M1, S1, M2 = ağsak S2

⁷⁷⁰ ħanā‘at itmezlerse aqsak tekeyi dağı virüñ. M1, M2, S1, S2 = (NY) T

⁷⁷¹ Sulţān M1, M2, S1, S2 = şeyĥ T

⁷⁷² buyurdı ki M1, M2, S2, T = buyurdı ki (andan sonra) S1

⁷⁷³ ħanā‘at M1, M2, S1, T = (NY) S2

⁷⁷⁴ didüm M1, T = (ben) didüm M2, S1, S2

⁷⁷⁵ ħādir M1, S2, M2, T = ħādir mi S1

⁷⁷⁶ olur mı M1, S2, M2, T = olurlar S1

⁷⁷⁷ bizüm ile M1, M2, S1, S2 = bizümle T

⁷⁷⁸ için M1, M2, S1, S2 = diyü T

⁷⁷⁹ şınuğ M1, S2, M2 = şınuğ (tekeyi) S1, şınuğ (teke) T

⁷⁸⁰ tekeyi M1, M2, S1, S2 = teke T

⁷⁸¹ etmişler M1, M2, S2, T = eylemişler S1

⁷⁸² ararken M1, S1, M2 = iderlerken S2, T

⁷⁸³ bir M1, M2, S1, S2 = bir (‘azim) T

⁷⁸⁴ derviş M1, S1, M2, T = dervişler S2

⁷⁸⁵ ba‘de zamān M1, M2, S1, S2 = (NY) T

⁷⁸⁶ düğün M1 = düğüne S1, S2, M2, T

⁷⁸⁷ da‘vetine M1 = (NY) S1, S2, M2, T

⁷⁸⁸ görür M1, S1, M2 = gördüm S2, T

⁷⁸⁹ sen M1, M2, S1, S2 = (NY) T

virdiler.⁷⁹⁰(14) **Hikāyet** Kutb-ı ‘ālem şeyh sultān⁷⁹¹ mezār-ı şerīfleri önünde olan⁷⁹² evlerinde(15) **[16a]** gāhī oturub қа[r]şularunda Egirdir deñizine⁷⁹³ nazar idüb otururlar⁷⁹⁴ imiş.(1) Hāzret-i Hızır ‘aleyhi’s-selām deñiz yüzünden boz atıyla⁷⁹⁵ yürüyüb gelüb⁷⁹⁶ şeyhe(2) buluşub girü gitdükde⁷⁹⁷ görürler imiş.⁷⁹⁸ ‘Ālim-i rabbānī Dāvud Hālife nice(3) def’a⁷⁹⁹ gördüm diyü hikāyet itmişdür.⁸⁰⁰ **Hikāyet** Bir gün sultān deñiz(4) kenārunda seyr iderken⁸⁰¹ bir ulağ gelüb Afşar⁸⁰² yolın şorar. Şeyh(5) işte Afşar⁸⁰³ gölün öte yaqasıdır⁸⁰⁴ tolaşub neylersin(6) hemān yürü⁸⁰⁵ dir.⁸⁰⁶ Ulağ daği nefesi⁸⁰⁷ kabül idüb i’tikādla⁸⁰⁸ aşarlar.⁸⁰⁹(7) Karşu yaqaya geçerler.⁸¹⁰ Afşar⁸¹¹ halkı bunu deryādan gelür⁸¹² görürler.⁸¹³ Hızır⁸¹⁴(8) diyü ayağına düşerler. Ulağ bende nesne yoğdur.⁸¹⁵ Karşu yaqada bir(9) sultān var. Anuñ nefesine⁸¹⁶ uğradum dir.⁸¹⁷ Ol nāhiye⁸¹⁸ halkınuñ i’tikādları(10) sultāna⁸¹⁹ muhkem olub⁸²⁰ irādet getirürler.⁸²¹ **Hikāyet** Sultān şeyhüñ(11) çiftinde bir ortağı var imiş.⁸²² Qaryesinde bir sipāhī olub⁸²³ mezbürüñ⁸²⁴(12) degirmenine⁸²⁵ taş birağub kendü⁸²⁶

⁷⁹⁰ virdiler M1, S2, M2 = virür S1, virürler T
⁷⁹¹ şeyh sultān M1, S2 = sultān şeyh M2, S1, T
⁷⁹² olan M1, S1, M2, T = olan (olan) S2
⁷⁹³ deñizine M1, M2, S1, S2 = deñize T
⁷⁹⁴ otururlar M1, S2, M2, T = muntazır olurlar S1
⁷⁹⁵ boz atıyla M1, S2, M2 = boz ile S1, atıyla T
⁷⁹⁶ gelüb M1, M2, S1, S2 = (NY) T
⁷⁹⁷ gitdükde M1, S2, M2, T = gitdügün S1
⁷⁹⁸ görürler imiş M1, M2, S1, S2 = görürlerimüş T
⁷⁹⁹ def’a M1, S2, T = kerre S1, M2
⁸⁰⁰ itmişdür M1, M2, S1, S2 = itmişler T
⁸⁰¹ iderken M1, S2, M2, T = тұrurken S1
⁸⁰² Afşar M1, M2, S1, S2 = Aқşar T
⁸⁰³ Afşar M1, M2, S1, S2 = Aқşar T
⁸⁰⁴ yaqasıdır M1, M2, S1, S2 = yaqasımdadır T
⁸⁰⁵ yürü M1, S2, T = yürüyüvir S1, M2
⁸⁰⁶ dir M1, S1, S2, T = dirler M2
⁸⁰⁷ nefesi M1, M2, S1, S2 = (mübārek) nefesi T
⁸⁰⁸ i’tikādla M1, S2 = pāk i’tikādla S1, M2; i’tikād-ı pāk ile T
⁸⁰⁹ aşarlar M1, M2, S2 = aşar S1, (NY) T
⁸¹⁰ geçerler M1, M2, S2 = geçer S1, T
⁸¹¹ Afşar M1, M2, S1, S2 = Aқşar T
⁸¹² deryādan gelür M1, S1, M2 = (NY) S2, T
⁸¹³ görürler M1, S2 = görüb M1, S1, T
⁸¹⁴ Hızır⁸¹⁴ M1, M2, S1, S2 = Hızırdur T
⁸¹⁵ yoğdur M1, M2, S1, S2 = yoğ (ammā) T
⁸¹⁶ nefesine M1, S1, M2 = nefes-i zāhirine S2, T
⁸¹⁷ dir M1, M2, S1, S2 = diyicek T
⁸¹⁸ nāhiye M1, M2, S1, S2 = köy T
⁸¹⁹ Sultāna M1, M2, S1, S2 = (NY) T
⁸²⁰ olub M1, S2, M2, T = olur S1
⁸²¹ getirürler M1, M2, S2 = getirür S1, getirler T
⁸²² var imiş M1, M2, S1, S2 = olub T
⁸²³ olub M1, M2, S1, S2 = (NY) T
⁸²⁴ mezbürüñ M1, M2, S2, T = mezbür S1
⁸²⁵ degirmenine M1, M2, S2, T = degirmene (degirmene) S1

degirmenine⁸²⁷ işlesün diyü baṭṭāl idüb(13) dāyim rencide iderimiş.⁸²⁸ Birkaç kerre tezellüm⁸²⁹ idüb⁸³⁰ bir gün yine⁸³¹ ‘āciz olub(14) şeyḥe gelüb sipāhiden ziyāde⁸³² şikāyet itmiş.⁸³³ Şeyḥ ayruḳ itmesün diyü(15) [16b] buyurmuş.⁸³⁴ Ol kimesne şeyḥi ihmāl idüb⁸³⁵ ḳadıya⁸³⁶ ḥaber gönderilmedi⁸³⁷ diyü dervişlere şikāyet(1) itmiş. Şeyḥün aḥvāline vāḳıf olan dervişler şeyḥün⁸³⁸ saña⁸³⁹ nefes itdi dimişler.⁸⁴⁰ (2) Ayruḳ etmesün⁸⁴¹ diyü ḥaber virdi dimiş.⁸⁴² Dervişler⁸⁴³ söz tamām olmuş⁸⁴⁴ ḳurtulmuşsun⁸⁴⁵ (3)hemān⁸⁴⁶ nefesi gözle diyü tesliyet etmişler. Ol kimesne gidüb degirmenine varur⁸⁴⁷ görse⁸⁴⁸ oluḡı(4) taşub yabana aḳar girü taş bıraḳdılar⁸⁴⁹ şanur⁸⁵⁰ yoḳlar. Sipāhī cānibden⁸⁵¹ (5) taş bıraḳmaḡa gelen ādemi degirmen oluḡına düşüb ölmüş bulub⁸⁵² ‘aceb⁸⁵³ (6) sipāhī nice öldü diyü⁸⁵⁴ köyüne varur. Sipāhī⁸⁵⁵ ölmüş⁸⁵⁶ bulunur.⁸⁵⁷ Zālim elinden(7) ḳurtulub ḥaḳḳa şükr eyleyüb⁸⁵⁸ şeyḥe⁸⁵⁹ i’tikādı muḥkem olur. **Ḥikāyet** Sultān Şeyḥ⁸⁶⁰ (8) zamānında Barla’dan iki tācir Bursa’ya

⁸²⁶ kendü M1, M2, S1, S2 = kendi T

⁸²⁷ degirmenine M1, M2, S1, S2 = degirmenini T

⁸²⁸ iderimiş M1, S2 = iderimiş (şeyḥe) S1, M2; idermiş T

⁸²⁹ tezellüm M1, S2, M2, T = tezellüm-i ḥāl S1

⁸³⁰ idüb M1, S2, T = eylemiş S1; itmiş M2

⁸³¹ yine M1, M2, S1, S2 = (NY) T

⁸³² sipāhiden ziyāde M1, S2 = sipāhiden muḥkem M1, S1; (NY) T

⁸³³ itmiş M1, M2, S1 = idüb S2, idüb (ḳadıya ḥaber gönder didükde) T

⁸³⁴ Şeyḥ ayruḳ itmesün diyü buyurmuş M1, M2 = Şeyḥ ḥazretleri buyurmuşlar ki ayruḳ itmesün deyü S1; ayruḳ itmesün diyü buyurmuşlar S2, T

⁸³⁵ idüb M1, S2, M2, T = idüb (muḳayyed olmadı) S1

⁸³⁶ ḳadıya M1, S1, S2, T = ḳadıısına M2

⁸³⁷ gönderilmedi M1, S2, M2 = göndermedi S1, T

⁸³⁸ şeyḥün M1, M2 = şeyḥ S1, ḥazret-i şeyḥ S2, T

⁸³⁹ saña M1, S2 = saña (ne) S1, M2, T

⁸⁴⁰ dimişler M1, M2, S1, S2 = didüklerinde T

⁸⁴¹ etmesün M1, S2, M2, T = etmesün (didi) S1

⁸⁴² virdi dimiş M1, S2, M2 = virmiş S1, virdi diyicek T

⁸⁴³ dervişler M1, M2, S1, S2 = (NY) T

⁸⁴⁴ olmuş M1, S2, M2, T = olmuş (min ba’d) S1

⁸⁴⁵ ḳurtulmuşsun M1, S2, M2, T = ḳurtulmuşsun (var) S1

⁸⁴⁶ hemān M1, S2, M2, T = hemān (sen) S1

⁸⁴⁷ varur M1, S1, M2, T = varub S2

⁸⁴⁸ görse M1, S2, M2, T = görse (ki) S1

⁸⁴⁹ bıraḳdılar M1, S2, M2, T = bıraḡıldı S1

⁸⁵⁰ şanur M1, S2, T = şanub S1, M2

⁸⁵¹ cānibden M1, S2, M2 = ṭarafından S1, cānibinden T

⁸⁵² bulub M1, M2, S2, T = bulur S1

⁸⁵³ ‘aceb M1, S2, M2 = (bu kez) ‘aceb S1

⁸⁵⁴ diyü M1, S2, T = ola diyü S1; ol M2

⁸⁵⁵ sipāhī M1, S2, M2, T = sipāhī (füc’aten) S1

⁸⁵⁶ ölmüş M1, M2, S1, S2 = öldi T

⁸⁵⁷ bulunur M1, S2 = bulur M2, S1; dirler T

⁸⁵⁸ eyleyüb M1, M2 = eyler S2, ider S1; eyle T

⁸⁵⁹ şeyḥe M1, S1, M2 = şeyḥ ḥazretlerine S2, şeyḥ ḥazretine T

⁸⁶⁰ Sultān Şeyḥ M1, M2, S1, S2 = Şeyḥ Sultān T

gelür.⁸⁶¹ Birisine ecel irişüb⁸⁶² hemyānı ile(9) aķcesin bađrına bařarken intikāl ider. Yoldařı ki⁸⁶³ Hācı ‘Ivaź imiř⁸⁶⁴ muħabbet-i(10) dūnyā⁸⁶⁵ ile⁸⁶⁶ öldüğünü⁸⁶⁷ göricek ağlayurak Bursa’da Őeyħ Tāce’d-dīn(11) ĥuzūrına varub tevbe idüb ĥalvete girer. Őeyħ dervīřlere dir ki siz dađı(12) Hācı ‘Ivaź’a mu‘āvenet idüñ. Ďarb-ı tevĥīd iderken āna dađı niyyet idüñ.(13) Çok oturmađa mecālī yoķdur. Bir tācir kimesnedür⁸⁶⁸. Hācı ‘Ivaź vāķı’asında bir gice⁸⁶⁹(14) görür ki⁸⁷⁰ bir vādi iķinde imiř. Her cānibi⁸⁷¹ cīfe vü müħmelāt ile toľmuř.(15) **[17a]** Cīfeler tađlar gibi yıđılmıř kendüyi⁸⁷² bođmađa bir nefes ķalmıř. Őeyħ Tāce’d-dīn(1) bir tađ üzerinde muntazır olub nazar iderler.⁸⁷³ Dervīřler bu müħmelāti vü cīfeyi(2) alub⁸⁷⁴ yabana atarlar. Andan⁸⁷⁵ Őońra Őeyħ Tāce’d-dīn elin alub ķaldırub bir tađ(3) üzerine ķor. Őabāħ bu vāķı’ayı Őeyħe⁸⁷⁶ ĥaber⁸⁷⁷ virdükde⁸⁷⁸ Őeyħ Tāce’d-dīn dir ki(4) üzerinde ölen cīfeler ķalbinde olan⁸⁷⁹ dūnyā muħabbetidir.⁸⁸⁰ Đakkuñ emriyle⁸⁸¹ cümle(5) dūnyā senüñ olursa muħabbetüñ olmasun. Ařl muħabbet Allāhu te‘ālāya ve Allāħ dostlarına(6) gerekdür.⁸⁸² Meřāyiĥ-i ‘iźām müřāħabetinden ĥafil olmañ diyü nařīħat⁸⁸³ ü icāzet(7) virdi.⁸⁸⁴ Hācı ‘Ivaź dir ki sultānum⁸⁸⁵ bizüm diyārda⁸⁸⁶ kimesne yoķdur⁸⁸⁷ kimüñle müřāħabet(8) idelüm.⁸⁸⁸ Őeyħ dir ki Pīri Đalīfe ođlı⁸⁸⁹ Muħammed Đelebi⁸⁹⁰ nice

⁸⁶¹ gelür M1, M2, S1, S2 = gelüb T

⁸⁶² irişüb M1, S2, T = irüb S1, M2

⁸⁶³ ki M1, S2 = ki (adı) M2, S1

⁸⁶⁴ ‘Ivaź imiř M1, M2, S1, S2 = ‘Ivaź’dur T

⁸⁶⁵ Müstensih hatası vardır M1.

⁸⁶⁶ ile M1, S2, M1, T = birle S1

⁸⁶⁷ öldüğünü M1, T = yoldařınıñ öldüğün S1, yoldařınıñ öldüğünü S2

⁸⁶⁸ kimesnedür M1, S2, M2 = kimesnedür (dir) S1, T

⁸⁶⁹ Hācı ‘Ivaź vāķı’asında bir gice M1, M2, S1, S2 = bir gice Hācı ‘Ivaź vāķı’asında T

⁸⁷⁰ ki M1, M2, S1, S2 = (NY) T

⁸⁷¹ cānibi M1, S2, M2, T = cānibi (vü arķası) S1

⁸⁷² kendüyi M1, S2, M2, T = kendüyi (ķazurak) S1

⁸⁷³ iderler M1, S2, T = ider S1, M2

⁸⁷⁴ alub M1, S2, M2, T = alub (bunuñ üzerinden) S1

⁸⁷⁵ andan M1, M2, S1, S2 = (NY) T

⁸⁷⁶ Őeyħe M1, S1, M2, T = ĥazret-i Őeyħe S2

⁸⁷⁷ ĥaber M1, S1, M2 = arz S2, T

⁸⁷⁸ virdükde M1, S1, M2 = itdükde S2, T

⁸⁷⁹ olan M1, T = ki S2, M2, S1

⁸⁸⁰ muħabbetidir M1, S2, T = muħabbetleridir M2, S1

⁸⁸¹ emriyle M1, T = ‘ināyetiyle S1, M2; ‘ināyetiyle (gitti min ba’d) S1

⁸⁸² Aşl muħabbet Allāħ te‘ālāya vü Allāħ dostlarına gerekdür. M1, S2, M2, T = Aşl muħabbet Allāħ te‘ālā’nuñ muħabbetidir, muħabbet Allāħ’a vü Allāħ dostlarına gerekdür. S1

⁸⁸³ nařīħat M1, S2, M2 = nařīħat (idüb) S1, T

⁸⁸⁴ ü icāzet virdi M1, S2, M2 = ü icāzet virür S1, (NY) T

⁸⁸⁵ sultānum M1, S1, M2 = (NY) S2, T

⁸⁸⁶ diyārda M1, M2, S1, S2 = diyārmuzda T

⁸⁸⁷ yoķdur M1, M2, S1, S2 = yoķ T

⁸⁸⁸ idelüm M1, M2, S2 ideyin S1, idelüm (didükde) T

⁸⁸⁹ oğlı M1, S2, M2, T = Sultān-zāde S1

⁸⁹⁰ Muħammed Đelebi M1, T = Őeyħ Muħammed Đelebi Sultān S1, Őeyħ Muħammed Đelebi M2, S2

oldı. Ol⁸⁹¹ dir⁸⁹² ki aña(9) i'tikādım yok⁸⁹³ eyü şūflar giyer⁸⁹⁴ eyü atlara biner eyü kılıc
kuşanur⁸⁹⁵ dir ki(10) bre zālīm eyle⁸⁹⁶ dime şimdi ol sulṭān ḳuṭb-ı 'ālemdür. İnkār
eyleme⁸⁹⁷ belāya(11) giriftār olursun.⁸⁹⁸ Bunu işidüb Hācı 'Ivaz ḥalīfenüñ ḳalbine āteş(12)
düşer. Şılası Barla'ya varduğı gibi ḳarārı ḳalmayub mezār-ı şerīfe varub görür ki(13) Şeyḥ
Muḥammed Sulṭān⁸⁹⁹ deryāya ḳarşu oturmuş⁹⁰⁰ Ḥazret-i Hızr'uñ ḥuzūruna⁹⁰¹ müntazır⁹⁰²
ḥacı⁹⁰³(14) varub⁹⁰⁴ keşf-i rāz itmedin gördüğümü⁹⁰⁵ şeyḥ Tace'd-dīn ḥaber virmeyince
bize i'tikād(15) [17b] olmaduñ⁹⁰⁶ ola mı dirler. Ol daḥi ağlayu⁹⁰⁷ ayağına⁹⁰⁸ düşer⁹⁰⁹ tevbe
ider ḥalvete girer.(1) Ṭarīḳ⁹¹⁰ tekml idüb vilāyete yetişür⁹¹¹ şeyḥ aña ḥilāfet virür.⁹¹² Bir
cāriyesi(2) daḥi⁹¹³ var imiş.⁹¹⁴ Vilāyete ḳadem başmış ba'zı zamānda ṭa'ām bişirüb⁹¹⁵(3)
öylelik yoldan ṭayy-ı mekān idüb ṭa'āmı sulṭān şeyḥüñ⁹¹⁶ önünde ḳor(4) imiş ve bayrām
günlerinde bir çömlek ṭa'ām bişirüb dört yüz miḳdārı(5) ādemi ziyāfet ider imiş.⁹¹⁷ Ol
diyārda meşhūrdur.⁹¹⁸ **Hikāyet** Bursalı⁹¹⁹(6) Şeker Ḥāce eydür ben suhte iken üç nefer
suhte⁹²⁰ şeyḥ Muḥammed Çelebi Sulṭān⁹²¹(7) ḳuṭbdur⁹²² dirler.⁹²³ Eger ḳuṭb⁹²⁴ ise evvelā

⁸⁹¹ ol M1, M2, S2, T = Hācı 'Ivaz

⁸⁹² dir M1, S1, M2, T = didi S2

⁸⁹³ yok M1, M1, S2 = yokdur S1, (NY) T

⁸⁹⁴ eyü şūflar giyer M1, M2, S1, S2 = şūfiler T

⁸⁹⁵ kuşanur M1, S1, M2 = kuşanur (şeyḥ) S2, T; kuşanur (anda öyle dervişlik eglemedim şeyḥ Tāc dir ki) S1

⁸⁹⁶ eyle M1, S2, M2 = böyle S1, T

⁸⁹⁷ eyleme M1, M2, S2 = itme S1, eyleme (bir) T

⁸⁹⁸ olursun M1, S2, M2, T = olursun (didi) S1

⁸⁹⁹ Muḥammed Sulṭān M1, M2, S2 = Muḥammed Sulṭān Çelebi (ḳuddise sırruhū) S1, (NY) T

⁹⁰⁰ oturmuş M1, M2, S1, S2 = oturmuşlar T

⁹⁰¹ ḥuzūruna M1, S2, T = ḳudümüne S1, M2

⁹⁰² müntazır M1, M2, S1, S2 = müntazırlar T

⁹⁰³ Hācı M1 = Hācı ('Ivaz daḥi) S1, M2, S2, T

⁹⁰⁴ varub M1, M2, S1 = (NY) S2, T

⁹⁰⁵ gördüğümü M1, S2, T = gördüğü (gibi fetḥ-i kelām idüb) S1; gördüğümü (fetḥ-i kelām idüb) M2

⁹⁰⁶ olmaduñ M1, S2, M2 = itmedüñ S1, T

⁹⁰⁷ ağlayu M1, S2, M2 = ağlayub S1, T

⁹⁰⁸ ayağına M1, S2, M2, T = ayaklarına S1

⁹⁰⁹ düşer M1, M2, S1, S2 = düşüb T

⁹¹⁰ ṭarīḳ M1, S2 = ṭarīḳi S1, M2; (NY) T

⁹¹¹ yetişür M1, M2 = yetişürler S2, T; yetişüb S1

⁹¹² virür M1, M2, S1, S2 = virür (ve) T

⁹¹³ daḥi M1, M2, S1, S2 = (NY) T

⁹¹⁴ var imiş M1, S2, M2 = var imiş (ol daḥi yanında meşgūl olub) S1, varımış T

⁹¹⁵ vilāyete ḳadem başmış ba'zı zamānda ṭa'ām bişirüb M1, M2, S1, S2 = (NY) T

⁹¹⁶ sulṭān şeyḥüñ M1, M2, S1, S2 = şeyḥ T

⁹¹⁷ ider imiş M1, M2, S1, S2 = itmiş T

⁹¹⁸ meşhūrdur M1, S2, M2, T = meşhūr olmuşdur S1

⁹¹⁹ Bursalı M1, M2 = Burusa'daki S1; Bursalı S2

⁹²⁰ suhte M1, S2, M2 = suhte (varduḳ) S1, suhte (şeyḥe) T

⁹²¹ Muḥammed Çelebi Sulṭān M1, M2, S2 = Muḥammed Sulṭān S1, (NY) T

⁹²² ḳuṭbdur M1, M2, S1, S2 = ḳuṭb T

⁹²³ dirler M1, S2, T = dirler (tecrībe edelüm didük, birimüz didi ki) S1, M2

⁹²⁴ ḳuṭb M1, S2, M2 = şaḥiḥ S2, T

bir⁹²⁵ du‘ā kıla.⁹²⁶ Birimüz daği⁹²⁷ didi ki Bursa‘da(8) Ulu Cāmi‘de ricāl-i ğayb anķı şafda namāz kıurlar.⁹²⁸ Birimüz daği didi ki(9) anķı apudan girür⁹²⁹ şormadan ħaber vırsün diyü⁹³⁰ varduķ.⁹³¹ Şeyĥ apuda⁹³²(10) urur⁹³³ elin öpüp arşu urduķ. Şeyĥ didi ki evvelā şu⁹³⁴ monlānuñ(11) niyyetine fātiĥa andan şonra didi ki ricāl-i ğayb şarkī apusundan girür⁹³⁵ daği(12) üçüncü şafda namāz kıurlar didi.⁹³⁶ **Ĥikāyet** Mesīĥ Paşa merĥūm(13) Ĥamīd vilāyetinüñ begi olub Şeyĥ Muĥammed Sultān‘ı⁹³⁷ ziyārete⁹³⁸ varub(14) tazarru‘ u niyāz idüb vezīr olmaĥa himmet ister. Eger vezīr olusam⁹³⁹ sizi dervīşlerinüz ile(15) **[18a]** ĥazāya alub gideyüm⁹⁴⁰ diyü ‘ahd ider.⁹⁴¹ Şeyĥ ĥalīfesi Ĥayre‘d-dīn Ĥalīfe‘ye(1) var⁹⁴² istiĥāre ile görelüm vezīr olur mı dir. Ol daği istiĥāre ider(2) görür ki şeyĥ⁹⁴³ bir yeşil uşaķ getürür⁹⁴⁴ altun şırma ile işlenmiş(3) Mesīĥ Paşa‘nuñ başına şarmaĥa⁹⁴⁵ emr ider. Dervīş⁹⁴⁶ şarmaĥa ādir(4) olmaz.⁹⁴⁷ Şeyĥ⁹⁴⁸ kendüsi⁹⁴⁹ alur şarar.⁹⁵⁰ Şabāĥ gelür⁹⁵¹ şeyĥe ĥaber virmek(5) için⁹⁵² Şeyĥ Sultān⁹⁵³ dir ki Ĥayre‘d-dīn⁹⁵⁴ uşaĥı şardılar mı in-şā‘-Allāh⁹⁵⁵(6) vezīr olur⁹⁵⁶ didükde⁹⁵⁷ ba‘de çok zamān gecmeyüb vezīr oldı.⁹⁵⁸ Rodos⁹⁵⁹

⁹²⁵ bir M1, M2, S1, S2 = birimüze bir T

⁹²⁶ kıla M1, M2, S1, S2 = kılsun T

⁹²⁷ daği M1, M2, S1, S2 = (NY) T

⁹²⁸ kıurlar M1, S2, M2, T = kıurlar (şormadan diyüvırsün) S1

⁹²⁹ girür M1, S2, T = girürler M2, S1

⁹³⁰ şormadan ĥaber vırsün diyü M1, S2, M2, T = beyān itsün S1

⁹³¹ varduķ M1, S2, M2, T = varduķ (gördük) S1

⁹³² apuda M1, S2 = apusu önünde S1, M2; apudan içere

⁹³³ urur M1, M2, S1, S2 = ururlar T

⁹³⁴ şu M1, S2, T = şol S1, M2

⁹³⁵ girür M1, M2, S2 = girürler S1, girür (ve) T

⁹³⁶ didi M1, S1, M2 = diyü ĥaber virdi S2, T

⁹³⁷ Sultān‘ı M1, M2, S1, S2 = Sultān ĥazretlerini T

⁹³⁸ ziyārete M1, M2, S2, T = ziyāretine S1

⁹³⁹ olusam M1, M2, S1, S2 = olursam T

⁹⁴⁰ alub gideyüm M1, S2, T = alıgideyim M2; alub giderim S1

⁹⁴¹ ider M1, S2, M2, T = eyler S1

⁹⁴² var M1, M2, S1, S2 = (NY) T

⁹⁴³ şeyĥ M1, S1, M2 = ĥazret-i şeyĥ S2, T

⁹⁴⁴ getürür M1, S2 = getürür (ki) S1, M2; (NY) ki T

⁹⁴⁵ şarmaĥa M1, M2, S2 = (NY) S1

⁹⁴⁶ başına şarmaĥa emr ider. Dervīş M1, M2, S1, S2 = (NY) T

⁹⁴⁷ olmaz M1, M2, S1, S2 = olmayub T

⁹⁴⁸ şeyĥ M1, S1, M2 = ĥazret-i şeyĥ S2, T

⁹⁴⁹ kendüsi M1, M2, S1, S2 = kendüler T

⁹⁵⁰ şarar M1, M2, S1, S2 = şararlar T

⁹⁵¹ gelür M1, M2, S1, S2 = gelüb T

⁹⁵² için M1 = aşd idicek S1, S2, M2, T

⁹⁵³ Sultān M1, M2 = ĥazreti S2, T; (NY) S1;

⁹⁵⁴ Ĥayre‘d-dīn M1, M2 = Ĥayre‘d-dīn (ĥalīfe) S2, T; Ĥayre‘d-dīn (dede) S1

⁹⁵⁵ in-şā‘illāh M1, S2, M2, T = in-şā‘allāhu (te‘ālā) S1

⁹⁵⁶ olur M1, M2, S1, S2 = olurlar T

⁹⁵⁷ didükde M1, S2, M2, T = dir S1

⁹⁵⁸ oldı M1, M2 = olur S1, S2; oldılar (ve) T

⁹⁵⁹ Rodos M1, M2, S2, T = Rados S1

seferin(7) idüb şeyhi añmaz.⁹⁶⁰ Sultān şeyh yine Hayre'd-din Dede'ye⁹⁶¹ dir ki(8) ol Mesih bizüm şakalımuza güldi. Murādı hāşıl oldı. İhmāl idüb(9) bizi añmadı. Yine istiḥāre eyle görelüm ḳal'ayı⁹⁶² alabilür⁹⁶³ mi dir.⁹⁶⁴ İstiḥāre ider⁹⁶⁵(10) görür ki Rodos yanında 'asker⁹⁶⁶ ḳonmuş⁹⁶⁷ içinde Şeyh Muhammed Sultān⁹⁶⁸ (11) oturur. Bir⁹⁶⁹ yanında dedesi Şeyhü'l-İslām Sultān ve bir yanında Bursa'da⁹⁷⁰(12) Emir Sultān. Bunlar şeyhe⁹⁷¹ dir⁹⁷² ki oğul kerem eyle ḥisāri Müslimānlar'a vir.(13) Şeyh eydür bu def'a⁹⁷³ olmaz vezir beni maşharalığa aldı⁹⁷⁴ diyü Ḥazret-i Hızır'a(14) didi ki nerd-bānı ḳomañuz. Şeyh böyle diyicek Ḥazret-i Hızır⁹⁷⁵ Müslimānlar'ın⁹⁷⁶(15) [18b] ḥisāra ḳoduḳları⁹⁷⁷ nerd-bāna bir ḳamcı urub nerd-bānı⁹⁷⁸ pāre pāre eyledi.⁹⁷⁹ Didi ki(1) ya⁹⁸⁰ kāfirler⁹⁸¹ bir ḳaç gün daḫi çiftiñüz sürün⁹⁸². Hemān ḳara şabḳalu kāfir⁹⁸³(2) şaḫrāya taḡıldı.⁹⁸⁴ Hayre'd-din Ḥalife bu vāḳı'ayı dimege geldükde sultān⁹⁸⁵ aña⁹⁸⁶ dir ki(3) kāfirlere izn oldı gibi ḳo bir ḳaç gün yürisünler 'ahde muḫālefet nice olur.⁹⁸⁷(4) Mesih de görsün⁹⁸⁸ buyurdılar. Fi-nefsi'l-emr ol vāḳı'a şaḫih olub⁹⁸⁹ ol def'a(5) Rodos ḳal'ası alınamadı⁹⁹⁰. Alıncaḳ zamānda nerd-bān ḳırılıb⁹⁹¹ mu'attal ḳaldı.⁹⁹² **Hikāyet(6)** Aḡruslı⁹⁹³ Ḥacı Ya'ḳub eydür Egirdir'de bir ḳavī

⁹⁶⁰ añmaz M1, M2, S1, S2 = añmazlar T

⁹⁶¹ Dede'ye M1, M2, S1, S2 = Ḥalife'ye T

⁹⁶² ḳal'ayı M1, S1, M2 = ḳal'a-i Rodos'u (bu sene) S2, ḳal'ayı (bu sene) T

⁹⁶³ alabilür M1, M2, T = alabilürler S2; alıyor S1

⁹⁶⁴ dir M1, M2, S1, S2 = (NY) T

⁹⁶⁵ ider M1, M2, S1, S2 = idüb T

⁹⁶⁶ 'asker M1, S1, M2 = 'asker-i İslām S2, T

⁹⁶⁷ ḳonmuş M1, M2, S1, S2 = ḳonmuşlar T

⁹⁶⁸ Şeyh Muhammed Sultān M1, M2, S2 = Şeyh Çelebi Sultān S1, Şeyh Sultān Muhammed T

⁹⁶⁹ bir M1, M2, S1, S2 = (NY) T

⁹⁷⁰ Bursa'da M1 = Bursa'daḡı M2, S1, S2, T

⁹⁷¹ Şeyhe M1, M2 = ḥazret-i şeyhe S2, T; sultāna S1

⁹⁷² dir ki M1, T = dirler ki M2, S1, S2

⁹⁷³ def'a M1, S1, M2 = sene S2

⁹⁷⁴ bu def'a olmaz vezir beni maşharalığa aldı M1, M2, S1, S2 = vezir beni maşharalığa aldı bu sene olmaz T

⁹⁷⁵ Ḥazret-i Hızır M1, M2, S1, S2 = Ḥazret-i Hızır (daḫi) T

⁹⁷⁶ Müslümānlar'ın M1, M2, S1, S2 = Müslimān'ın T

⁹⁷⁷ ḳoduḳları M1, S1, M2 = ḳoruduḳları S2

⁹⁷⁸ nerd-bānı M1, M2, S1, S2 = nerd-bānlar T

⁹⁷⁹ eyledi M1, M2, S1, S2 = oldı T

⁹⁸⁰ ya M1, S2, T = bre S1, M2

⁹⁸¹ kāfirler M1, S1, M2 = küffār S2, T

⁹⁸² sürün M1, S1, M2, T = sürün (didükde) S2

⁹⁸³ kāfir M1, M2 = küffār S2, T; kāfirler S1

⁹⁸⁴ taḡıldı M1, M2, S2 = taḡıldılar S1, T

⁹⁸⁵ sultān M1, M2, S2, T = sultān şeyh S1

⁹⁸⁶ aña M1, M2, S1, S2 = (NY) T

⁹⁸⁷ olur M1, S1, M2 = olurmuş görsünler S2, olurmuş görsünler diyü buyurdılar

⁹⁸⁸ mesih de görsün M1, S1, M2 = (NY) S2, T

⁹⁸⁹ ol vāḳı'a şaḫih olub M1 = (NY) S1, S2, M2; ol vāḳı'a muḳarrer olub T

⁹⁹⁰ alınamadı M1, S2 = alınmaz S1, M2

⁹⁹¹ ḳırılıb M1, S2, T = ḳırılır S1, M2

⁹⁹² mu'attal ḳaldı M1, S2, T = (NY) S1, M2

düşmenüm var idi.⁹⁹⁴ Elinden(7) ‘āciz olmuş idüm.⁹⁹⁵ Ahir-i kār öldürmege niyyet itdüm. Giderken deryā kenārına varıcağ(8) k̄uṭb-ı ‘ālem⁹⁹⁶ Şeyḫ Muḫammed⁹⁹⁷ Sultān evi çardağunda⁹⁹⁸ yüce āvāzla⁹⁹⁹ çağırub(9) dir ki hay¹⁰⁰⁰ Ya‘kūb tiz gel. Hıdmetine vardum buyurdı ki ol niyyet etdigün¹⁰⁰¹ dünyāda¹⁰⁰²(10) üç gün ömri qaldı şabr eyle yoq yere qanlı olma.¹⁰⁰³ Vāqı‘ada¹⁰⁰⁴ üç gündən sonra(11) ol kişi¹⁰⁰⁵ intikāl¹⁰⁰⁶ itdi. Sultān beni vebālden kurtardı dir.¹⁰⁰⁷ **Hikāyet**(12) Bir gün k̄uṭb-ı ‘ālem Gönan yanunda Gevges köyüne varub şöḫbet eyler. Dervişler(13) dir¹⁰⁰⁸ ki bize bir¹⁰⁰⁹ ḫalīfe bulub re’is eyle.¹⁰¹⁰ Şeyḫ eydür ‘Alā’d-dīn Ḫalīfe’yi size(14) re’is idelüm didükde¹⁰¹¹ dervişler¹⁰¹² sultānum ol kişi ehl-i tarīke¹⁰¹³ kāfirdür¹⁰¹⁴ diyü söyler(15) **[19a]** gāyet de münkirdür. Bundan ğayrı bir ehl-i ‘ilm vardur. Gāyet¹⁰¹⁵ ‘ālim ü ‘āqıl¹⁰¹⁶ kişidür. Anı(1) eyleñ dirler. Şeyḫ Allāh ‘ināyet eyleye dir. Gicesi ‘Alā’d-dīn Ḫalīfe vāqı‘asında(2) görür ki başunda bir kāfir qalpağı ve bilinde bir zünnār ve arkasında bir kāfir libāsı var.(3) Bu ḫāline¹⁰¹⁷ bī-ḫuzūr olub bu libāsı kendüden gidermege ol¹⁰¹⁸ kadar sa’y ider ašlā(4) giderimez. Bu ḫalde iken Pirī Ḫalīfe Sultān zāhir olur dir ki ya ‘Alā’d-dīn(5) bu küfr libāsını¹⁰¹⁹ senden oğlum Şeyḫ Muḫammed’den ğayrı kimesne¹⁰²⁰ çıkarmağa qādir olmaz.(6) Bunı işidüb uyanur. Gāyet bī-ḫuzūr olur. Hemān nişfü’l-leylde şeyḫ(7) qapusına varur.¹⁰²¹ Tazarru‘ u niyāz¹⁰²² ider¹⁰²³

⁹⁹³ Ağruslı M1, S1, M2 = Ağrusi S2, T

⁹⁹⁴ var idi M1, M2, S1, S2 = varıdı T

⁹⁹⁵ olmuş idüm M1, M2, S1, S2 = olmuşidum T

⁹⁹⁶ k̄uṭb-ı ‘ālem M1, M2, S1, S2 = k̄uṭb T

⁹⁹⁷ Muḫammed M1, S2, M2 = Muḫammed (Çelebi) S1, Muḫammed (Sultān) T

⁹⁹⁸ çardağunda M1, S1 = çartağından S1; çardağından M2, T

⁹⁹⁹ āvāzla M1, M2 = āvāzile S2, T; āvāz ile S1

¹⁰⁰⁰ hay M1, S2, M2 = hay (Ḫācı) S1

¹⁰⁰¹ etdigün M1, M2 = etdigün (kişinün) S1; etdigün (kimesnenün) S2, T

¹⁰⁰² dünyāda M1, M2, S1, S2 = (NY) T

¹⁰⁰³ olma M1, S2, T = olma (didi) S1, M2

¹⁰⁰⁴ vāqı‘ada M1, S2, T = vāqı‘ada (ol kişi) S1, M2

¹⁰⁰⁵ ol kişi M1, S2 = (NY) S1, M2; ol ḫerif T

¹⁰⁰⁶ intikāl M1, S2, M2, T = vefāt S1

¹⁰⁰⁷ dir M1, M2 = diridi S1, S2

¹⁰⁰⁸ dir M1, S2, T = dirler S1, M2; dir idi T

¹⁰⁰⁹ bir M1, M2, S1, S2 = (NY) T

¹⁰¹⁰ eyle M1, M2, S2 = eyleseñüz S1, eyle (didükde) T

¹⁰¹¹ didükde M1, M2, S2 = (NY) S1, dir T

¹⁰¹² dervişler M1, T = dervişler (ider) S1, S2, M2

¹⁰¹³ ehl-i tarīke M1, M2, S1, S2 = ehl-i tarīk T

¹⁰¹⁴ kāfirdür M1, M2, S1, S2 = kāfirlerdür T

¹⁰¹⁵ gāyet M1, M2, S1, S2 = (NY) T

¹⁰¹⁶ ‘āqıl M1, S2, M2, T = ‘āmil S1

¹⁰¹⁷ ḫāline M1, S2, T = ḫālete S1, M2

¹⁰¹⁸ ol M1, S2, M2, T = şol S1

¹⁰¹⁹ libāsını M1, M2, S2, T = libāsın S1

¹⁰²⁰ kimesne M1, M2, S1, S2 = kimse T

¹⁰²¹ varur M1, M2, S1, S2 = varub T

emr ider kapuyı açarlar. İcerü girüb¹⁰²⁴ ağlar şeyh eydür ki(8) ya ‘Alā’-d-dīn¹⁰²⁵ saña ben¹⁰²⁶ her zamān¹⁰²⁷ babam gibi bir şahidi nirde¹⁰²⁸ bulayın.¹⁰²⁹ Bu kerāmeti(9) daği görüb tevbe idüb¹⁰³⁰ inkār libāsını selb idüb¹⁰³¹ irādet ü taqvā(10) libāsıyla müzeyyen olur. Şeyhün hıdmetinde kıyım olur şeyh hilāfet virür¹⁰³²(11) ehlu’llāh’dan olur¹⁰³³. **Hikāyet** Borlu’da¹⁰³⁴ Emīr Halīfe eydür Sultān Şeyh’ün(12) bir dervīşi rivāyet ider. Şeyh¹⁰³⁵ intikāl idüb¹⁰³⁶ kırk yıl mürür etdikden¹⁰³⁷(13) sonra kabr-i şerīfün¹⁰³⁸ bir tarafı çökmüş açduğ gördük. Kuṭb-ı ‘ālem mübārek(14) mirqatde¹⁰³⁹ nūra müstağrağ olmuş¹⁰⁴⁰ yatur. Mübārek beñzi daği müteğayyir olmamış¹⁰⁴¹(15) **[19b]** hemān diri gibi yatur.¹⁰⁴² Yanumda şeyhün birāz edlü kolu var idi.¹⁰⁴³ Ol didi ki(1) benüm efendim sağlığında¹⁰⁴⁴ şıtma¹⁰⁴⁵ tütana¹⁰⁴⁶ mübārek şaḳalundan bir tel¹⁰⁴⁷ virürdi.(2) Bir oğlum var¹⁰⁴⁸ şıtma tutar.¹⁰⁴⁹ Şaḳalundan bir kıl alayum didi. Ben eyitdüm kendi(3) ihtiyāriyla virmek bir¹⁰⁵⁰ daği dir. Ğāfil olma bir belāya uğrarsun didüm¹⁰⁵¹ muḳayyed(4) olmadı.¹⁰⁵² İkdām itdüm.¹⁰⁵³ Sultānuñ mübārek şaḳalundan bir kıl¹⁰⁵⁴ yapuṣub(5) çekdi. Anı gördi¹⁰⁵⁵ ki sultān yüzün¹⁰⁵⁶ öte döndürdi.¹⁰⁵⁷

¹⁰²² u niyāz M1, M2, S1, S2 = (NY) T
¹⁰²³ ider M1 = ider (şeyh) S1, S2, M2, T
¹⁰²⁴ girüb M1 = girer S1, S2, T = girüverür M2
¹⁰²⁵ ‘Alā’-d-dīn M1, M2, S1, S2 = ‘Alā’-d-dīn (Halīfe) T
¹⁰²⁶ ben M1, M2, S1, S2 = (NY) T
¹⁰²⁷ “Her zamān” sözcüğü cümle içinde başka bir yerde bulunur. S1
¹⁰²⁸ nirde M1, S2 = kanda S1, M2; nirede T
¹⁰²⁹ bulayın M1, M2, S1, S2 = bulayum (didükde)T
¹⁰³⁰ idüb M1, S2, T = ider M2, S1
¹⁰³¹ inkār libāsını selb idüb M1, M2, S1, S2 = (NY) T
¹⁰³² virür M1, M2, S1, S2 = (NY) T
¹⁰³³ Şeyh hilāfet virür ehlu’llāh’dan olur M1, S2, M2 = (NY) S1
¹⁰³⁴ Borlu’da M1, M2, S2, T = Uluborlu’da S1
¹⁰³⁵ Şeyh M1, M2, S1, S2 = hazret-i şeyhün T
¹⁰³⁶ intikāl idüb M1, M2, S1, S2 = intikālinden T
¹⁰³⁷ mürür etdikden M1, M2, S1, S2 = (NY) T
¹⁰³⁸ kabr-i şerīfün M1, M2, S1, S2 = kabr-i şerīflerinin
¹⁰³⁹ mirqatde M1 = mirkadinde M2, S1, S2, T
¹⁰⁴⁰ olmuş M1, M2, S2, T = olub S1
¹⁰⁴¹ yatur mübārek beñzi daği müteğayyir olmamış M1, M2, S1, S2 = (NY) T
¹⁰⁴² hemān diri gibi yatur M1, M2, S2 = hemānen sağ ve sālīm gibi yatur S1
¹⁰⁴³ var idi M1, M2, S1, S2 = varıdı T
¹⁰⁴⁴ sağlığında M1, M2, S1, S2 = sağlığı (şıtma için) T
¹⁰⁴⁵ şıtma M1, M2, S2, T = ışıtma S1
¹⁰⁴⁶ tütana M1, M2, S1, S2 = tütanlara T
¹⁰⁴⁷ tel M1, M2 = kıl S1, T
¹⁰⁴⁸ var M1, M2 = var (bir yıldur) S1, (NY) bir yıldur T
¹⁰⁴⁹ şaḳalundan bir tel(kıl S1, T) virürdi. Bir oğlum var şıtma tutar M1, S1 = (NY) S2
¹⁰⁵⁰ bir M1, S2, T = bir (hāl) S1
¹⁰⁵¹ uğrarsun didüm M1, S1, S2 = giriftār olursun T
¹⁰⁵² olmadı M1, S2 = olmayub S1, T
¹⁰⁵³ itdüm M1, S1, S2 = itdi T
¹⁰⁵⁴ kıl M1, S1, S2 = kıla T
¹⁰⁵⁵ gördi M1 = gördüm S1, S2, T
¹⁰⁵⁶ yüzün M1, S1, S2 = yüzün (çevirüb) T

K ul yine idr ak(6) itmey b kılı  ekicek sult n bir  abanca urdu ki hem n ol s 'at teslim-i
 r h(7) itdi. Ben da i¹⁰⁵⁸ ol¹⁰⁵⁹ heybetden kend mi yabana atdum. B -h d¹⁰⁶⁰ oldum.
  hir(8) derv şler gel b sult nun  abr-i Şerifin  rdtiler. Altı ay ben da i(9) haste oldum
 didi. **Hik yet** Riv yet olunur ki  utb-ı ' lem¹⁰⁶¹(10) Őoye fa r u f ka¹⁰⁶²  zere ge in r
 imiŐ¹⁰⁶³ ki k bil-i t bir¹⁰⁶⁴ degild r¹⁰⁶⁵ ve riy zetin(11)  at'en evi cem 'atine t yurmaz
 imiş.¹⁰⁶⁶  a' m va ti gelicek taşra gider(12) imiş.  a' mı taŐra¹⁰⁶⁷ get rseler¹⁰⁶⁸
 Şavma'asına varur imiş.¹⁰⁶⁹  cer de(13) ta' m yedi¹⁰⁷⁰ zann iderler imiş.¹⁰⁷¹ Őo ra mel 'ike
 ve cin m s h ar olub H zır¹⁰⁷² 'aleyhi's-sel m(14) ile m Ő habet¹⁰⁷³ olıca  secc desi
 altında ne mi d r altun u a ce l zım olursa¹⁰⁷⁴(15) [20a] bulunur imiş.¹⁰⁷⁵ Vekil-i  arc olan
 derv ş alub  arc ider imiş. Yine(1) kem -kan mevc d bulunur imiş.¹⁰⁷⁶ **Hik yet Ol**¹⁰⁷⁷
 sult n¹⁰⁷⁸ ba'zı  adıların¹⁰⁷⁹ ve¹⁰⁸⁰(2) ta' mında¹⁰⁸¹ Ő bhe¹⁰⁸² olan¹⁰⁸³ kimesneler¹⁰⁸⁴ da'vet
 itd klerinde¹⁰⁸⁵ da'vete ic bet(3) id b ta' mların varub¹⁰⁸⁶ yer imiŐ¹⁰⁸⁷ yolda gel r¹⁰⁸⁸
 istifr g iderler(4) imiş.¹⁰⁸⁹ Bir gice oyalanub ta' m Őikemden istifr g¹⁰⁹⁰ itmege¹⁰⁹¹ mec l

1057 d nd rdi M1, S2, T = d ndi S1

1058 ben da i M1, S1, S2 = (NY) T

1059 ol M1, S2, T = bu S1

1060 b -h d M1, S1, S2 = b -h Ő T

1061  utb-ı ' lem M1, S2, T =  utb-ı ' lem (evvel h linde) S1

1062 f ka M1, S2, T = fen  S1

1063 ge in r imiş M1, S1, S2 = ge in rlerimiŐ T

1064 k bil-i t bir M1, S1, S2 = t bir T

1065 degild r M1, S2, T = degilmiŐ S1

1066 t yurmaz imiş M1, S1, S2 = t yurmazlarımıŐ T

1067 taşra M1, S2, T = taŐrada iken S1

1068 get rseler M1, S1, S2 = get rs nler diy b T

1069 varur imiş M1, S1, S2 = varurımıŐ T

1070 ta' m yedi M1, S2 = olanlar taŐrada yedi Őanurlar ve taŐrada olanlar  cer de ta' mlandı S1, ta' m yir T

1071 iderler imiş M1, S1, S2 = iderlerimiŐ T

1072 H zır M1, S2, T = H zır (neb ) S1

1073 m Ő habet M1, S2, T = m Ő hib S1

1074 olursa M1, S1 = olsa S2, T

1075 bulunur imiş M1, S1, S2 = bulunurımıŐ T

1076 Vekil-i  arc olan derv ş alub  arc ider imiş. Yine kem -kan mevc d bulunur imiş. M1, S1, S2 = (NY) T

1077 ol M1, S2, T = (NY) S1

1078 sult n M1, S2, T = sult nı S1

1079  adıların M1, S2, T =  adılar S1

1080 ve M1, S1 = (NY) S2, T

1081 ta' mında M1, S1, S2 = ta' mına T

1082 Ő bhe M1, S2 = Ő bhel  S1

1083 olan M1 = (NY) S1; id b S2, T

1084 kimesneler M1, S1 = (NY) yine S2, T

1085 itd klerinde M1, S1, S2 = itd kde T

1086 varub M1 = (NY) S1, S2, T

1087 yer imiş M1, S1, S2 = yerlerimiŐ T

1088 gel r M1 = gel rken S1, S2, T

1089 iderler imiş M1, S1, S2 = iderlerimiŐ T

1090 istifr g M1, S1, S2 = istifr ga T

1091 itmege M1, S1, S2 = (NY) T

olmamış. Ta‘āmuñ(5) kuvvetinden hāşıl olan şehvetle çıkar diyü¹⁰⁹² hātūnlarına kurbān iderler.(6) Ol viķā‘dan hāşıl¹⁰⁹³ olub bir kız toġar sultān buyurur ki bu kızumdan¹⁰⁹⁴(7) ehl-i tarīķ gelmeye¹⁰⁹⁵ fi‘l-vāķı‘ ol kızlarınınū¹⁰⁹⁶ evlādından t̄alib-i haķķ¹⁰⁹⁷ zuhūr etmedi meşhūrdur. (8) **Hikāyet** Rivāyet olunur ki ķuţb-ı ‘ālem şeyh¹⁰⁹⁸ Muḥammed Ćelebi(9) Sultān Uluborlı‘ya¹⁰⁹⁹ da‘vete varınca¹¹⁰⁰ Müslimānlar‘ı tarīķ-i haķķa irşād idüb(10) da‘vet¹¹⁰¹ istedükde bir derviş evine da‘vet idüb¹¹⁰² irtesi şeyh vedā‘(11) idüb gider. Dervişler ile Belköy nām maḥalle varıcaķ at başın çeküb¹¹⁰³(12) bir şūfisin çağırub eydür. Var şol¹¹⁰⁴ evinden ķalkduġumuz dervişūñ(13) ķapusın çal. Bir ķab iste iķine aġzın ac¹¹⁰⁵ ķudret-i Haķķı göresin(14) [20b] ve ev şāhibine di ki şeyh giden¹¹⁰⁶ ḥarcına peşimān olmasun¹¹⁰⁷ haķķını(1) dünyāda alsun¹¹⁰⁸ ahirete ķalmasun didi diyesin.¹¹⁰⁹ Şūfī emre imtişāl(2) idüb varub ķab ister aġzın açar. Şāhib-i ḥānenūñ ziyāfetine(3) neķadar aķce¹¹¹⁰ ḥarc eyledi¹¹¹¹ ise ol ķadar¹¹¹² aķce(4) gelür.¹¹¹³ Şeyhūñ¹¹¹⁴ kelāmuñ naķl idüb gider ḥerīf aġlayu ķalır. Meger ‘av[r]etiyle¹¹¹⁵(5) ol sā‘atde ḥarcların ḥesāb idüb da‘vete¹¹¹⁶ peşimān olmuş.¹¹¹⁷ **Hikāyet**(6) Bir gün¹¹¹⁸ Uluborlu‘da ķuţb-ı ‘ālem Muḥammed¹¹¹⁹ Ćelebi Sultān Ḥācī Sinān evine(7) gelüb on beş gün miķdārı eglenüb ba‘de der ki Ḥācī Sinān sürgünci(8) gelmek üzeredür. Senūñ evūñ ḥaķķını dilek itdüm. Ben şehirden ķıķayın(9) daḥi Allāh

¹⁰⁹² çıkar diyü M1, S1, S2 = (NY) T
¹⁰⁹³ hāşıl M1, S2, T = hātūn ḥāmīle S1
¹⁰⁹⁴ kızumdan M1, S1, S2 = kızumdan (toġan) T
¹⁰⁹⁵ gelmeye M1, S1, S2 = olmaya T
¹⁰⁹⁶ kızlarınınū M1, S1, S2 = kızınıñ T
¹⁰⁹⁷ t̄alib-i haķķ M1, S1, S2 = t̄alib T
¹⁰⁹⁸ şeyh M1, S1, S2 = (NY) T
¹⁰⁹⁹ Uluborlı‘ya M1, S2, T = Uluborlu ķaşabasında S1
¹¹⁰⁰ varınca M1, S2, T = gelür nice S1
¹¹⁰¹ da‘vet M1, S2, T = ‘avdet itmek S1
¹¹⁰² idüb M1, S2, T = idüb (ibrām ider şeyh icābet idüb) S1
¹¹⁰³ çeküb M1 = çeküb тұrur S1, S2, T
¹¹⁰⁴ şol M1, S2, T = şu S1
¹¹⁰⁵ ac M1, S1, S2 = ac (ta) T
¹¹⁰⁶ giden M1, M2, S2, T = (NY) S1
¹¹⁰⁷ olmasun M1, M2, S2, T = olmasun (didi) S1
¹¹⁰⁸ alsun M1, S1, S2 = alub T
¹¹⁰⁹ diyesin M1, M2, S2 = diyesin (dir) S1, T
¹¹¹⁰ aķce M1, M2, S1, S2 = aķcesi T
¹¹¹¹ eyledi M1, M2 = itdi S1; olındı S2, T
¹¹¹² ol ķadar M1, S2, M2 = ol denlü S1, (aġzından) ol miķdār T
¹¹¹³ gelür M1, S2 = dökilür S1, M2
¹¹¹⁴ şeyhūñ M1, M2, S1, S2 = Şeyh T
¹¹¹⁵ ‘avretiyle M2, S1, S2, T = ‘avretle M1
¹¹¹⁶ da‘vete M1, M2, T = (NY) S1, S2
¹¹¹⁷ olmuş M1, S2, T = olmuş imiş M2, S1
¹¹¹⁸ bir gün M1, S2, M2, T = bir gün (yine) S1
¹¹¹⁹ Muḥammed M1, M2, S1, S2 = (NY) T

teālānuñ emrini¹¹²⁰ göresin dir. Sultān gitdükden şoñra şehre bir(10) tã'ün girer ki kãbil-i tã'bir degül. Āmmā Hācı Sinān'ũñ ašlā bir kimesnesi(11) maţ'ũn olmaz dađı¹¹²¹ ol zamāndan berü ol hāneden maţ'ũn¹¹²²(12) kimesne gitdügi¹¹²³ ma'lüm degüldür dirler.¹¹²⁴ **Hikāyet** Gönenī Hācı Muḥammed Dede(13) rivāyet ider. Şeyḫũñ¹¹²⁵ evinde ḫıdmet iderdüm. Bir kimesne geldi baña¹¹²⁶(14) şeyḫũñ evinden¹¹²⁷ etmek¹¹²⁸ isteyüvir didi. Ben dağı vardum gördüm şeyḫ(15) **[21a]** kapu öñinde oturur. Bu kimesnenũñ etmek¹¹²⁹ istediğın söyledüm. Şeyḫ eyitdi(1) ol ādem degüldür tã'ün askerindendür. Borlu'da¹¹³⁰ iken bunlar¹¹³¹ gelüb baña(2) bu¹¹³² şehrde eyü oturduñ.¹¹³³ Bizüm dađı¹¹³⁴ ḫıdmetimüz vardur¹¹³⁵ gitseñ gerek didiler. Bu kimesne¹¹³⁶(3) anlaruñ¹¹³⁷ ile bile idi ço yıkılsun gitsün¹¹³⁸ Ben dağı geldüm ki¹¹³⁹ ol herīfi(4) kovam gördüm ki gā'ib olmuş. Etrāfi tecessüs itdüm bulamadum¹¹⁴⁰. Şoñra şeyḫũñ(5) dervīşleri ḫaber virdiler ki şeyḫ¹¹⁴¹ Borlu'da iken tã'ũndan¹¹⁴² ḫasta çođ(6) idi.¹¹⁴³ Āmmā bi-izni'llāhi te'ālā bir kimesne fevt olmadı idi.¹¹⁴⁴ Hemān(7) Şeyḫ Borlu'dan çıķub¹¹⁴⁵ Aḫur nām¹¹⁴⁶ mevzi'e dek şeyḫi gönderüb¹¹⁴⁷ döndüğüümüz(8) gibi¹¹⁴⁸ anı işitdük ki şehrden feryād u fiğān çoğdı.¹¹⁴⁹ Kimi hay oğlum(9)

¹¹²⁰ emrini M1, M2, S1, S2 = kadrin T

¹¹²¹ dağı M1, M2, S1, S2 = (NY) T

¹¹²² maţ'ũn M1, S2, M2 = tã'ũndan S1, maţ'ũna T

¹¹²³ gitdügi M1, M2, S1, S2 = kuvvet olduğı T

¹¹²⁴ dirler M1, M2, S1, S2 = (.....) T

¹¹²⁵ şeyḫũñ M1, M2 = (ben) şeyḫũñ S1

¹¹²⁶ şeyḫũñ evinde ḫıdmet iderdüm. Bir kimesne geldi baña M1, S1, M2 = (NY) S2, T

¹¹²⁷ evinden M1, S1, M2 = evinden (bir kimse) S2, evinden (bir kimesne) T

¹¹²⁸ etmek M1, S2, M2 = etmek S1, T

¹¹²⁹ etmek M1, S2, M2 = etmek S1, T

¹¹³⁰ Borlu'da M1, T = (ben) Borlu'da S1

¹¹³¹ bunlar M1, M2, S2, T = bunlar (tã'ũn 'askeriyle) S1

¹¹³² bu M1, M2, S1, S2 = (NY) T

¹¹³³ Borlu'da iken bunlar gelüb baña bu şehrde eyü oturduñ. M1, S2 = Cümleinin söz dizimi farklıdır. S1, M2;

oturduñ M1, M2, S1, S2 = olduñ T

¹¹³⁴ dağı M1, M2, S1, S2 = dağı şehrde T

¹¹³⁵ gitseñ M1, M2, S2, T = gitseñ (āḫir yere) S1

¹¹³⁶ kimesne M1, M2, S1, S2 = kimse T

¹¹³⁷ anlaruñ M1, M2 = anlar S1, S2, T

¹¹³⁸ gitsün M1, M2, S1, S2 = gitsün (didi) T

¹¹³⁹ ki M1, M2, S1, S2 = (NY) T

¹¹⁴⁰ bulamadum M1, S2, M2, T = bilmezem yire mi geçdi, yoksa göge mi çıķdı S1

¹¹⁴¹ şeyḫ M1, S2, M2, T = şeyḫ (ol zamānda) S1

¹¹⁴² tã'ũndan M1, S2, T = tã'ũndan (yatur ḫasta) S1, M2

¹¹⁴³ çoğ idi M1, M2, S2, T = çoğıdı S1

¹¹⁴⁴ idi M1, M2, S1, S2 = (NY) T

¹¹⁴⁵ çıķub M1, M2, S2, T = çıķub (biz dağı) S1

¹¹⁴⁶ Aḫur nām M1, S2, M2, T = Aḫurlı nām S1

¹¹⁴⁷ gönderüb M1, M2, S1, S2 = gönderdük T

¹¹⁴⁸ gibi M1, S2, M2, T = zamānda S1

¹¹⁴⁹ çoğdı M1, S2, M2, T = çoğub (nāle vü efgān zemīnden āsmāna irişdi) S1

kimi¹¹⁵⁰ kızum diyü ağlaşdılar diyü haber virdiler. **Hikāyet** Bir gün kütüb-ı ‘ālem(10) Borlu Ovası’nda Yaşşivirān nām kıryeye varub halkı irşād iderdi.¹¹⁵¹(11) Bedevī Dede derler bir kimesne eydür. Köyimüz¹¹⁵² degirmenin¹¹⁵³ yürüden¹¹⁵⁴ şu¹¹⁵⁵ kesilüb¹¹⁵⁶(12) Müslimānlar ağız suyına daği muhtāc oldılar.¹¹⁵⁷ Çün sultān köyümüze kadem basdı.(13) Köy halkı ile¹¹⁵⁸ varub didük¹¹⁵⁹ ki sultānum bizüm¹¹⁶⁰ şuyımuza¹¹⁶¹ himmet eyle kütüb-ı ‘ālem(14) sen Hızır nebī ‘aleyhi’s-selām hürmetine didük.¹¹⁶² Eyle¹¹⁶³ olıcağ sultān¹¹⁶⁴ mürākabeye vardı.(15) **[21b]** Hattā mübārek şağalından¹¹⁶⁵ aşığa derler ağıdı. ‘Ālem-i istiğrākdan bir zamān şöıra¹¹⁶⁶(1) baş kıldurdı.¹¹⁶⁷ Gözler¹¹⁶⁸ yemeni ‘ağıka dönmüş buyurdılar.¹¹⁶⁹ Sizün şuyıñuz¹¹⁷⁰ Ağruslı¹¹⁷¹(2) şuyı¹¹⁷² birle¹¹⁷³ bir olmuş.¹¹⁷⁴ Zelzelede bir taş sizden¹¹⁷⁵ yaña dönüb şuyı¹¹⁷⁶ sedd(3) itmiş.¹¹⁷⁷ Aña bir¹¹⁷⁸ omuz urub¹¹⁷⁹ kıldurdum. Şu berü yaña döndi. Varuñ görüñ didükde(4) köy halkı yügürüb¹¹⁸⁰ varub¹¹⁸¹ görüb¹¹⁸² degirmen şuyı kemā-kān tağdan berü¹¹⁸³ gelür(5) şād¹¹⁸⁴ oldılar.¹¹⁸⁵ Ammā¹¹⁸⁶ ol¹¹⁸⁷ sultān oturduğı yerden bātınıyle

¹¹⁵⁰ kimi M1, M2 = kimi (hay) S1, S2, T

¹¹⁵¹ iderdi M1, S1, S2, T = eylerdi M2

¹¹⁵² köyimüz M1, M2, S1, S2 = köyimüzün T

¹¹⁵³ degirmenin M1, M2, S1, S2 = degirmeni T

¹¹⁵⁴ yürüden M1, M2, S1, S2 = (NY) T

¹¹⁵⁵ şu M1, S1, M2 = şuyı S2, T

¹¹⁵⁶ kesilüb M1, S1, M2 = şogulub S2, T

¹¹⁵⁷ oldılar M1, S1, M2 = idi S2, T

¹¹⁵⁸ ile M1, S2, M2, T = ilerü S1

¹¹⁵⁹ didük M1, M2, S1, S2 = didüm T

¹¹⁶⁰ bizüm M1, M2, S1, S2 = köyimüz T

¹¹⁶¹ şuyımuza M1, M2, S1, S2 = şuyına T

¹¹⁶² didük M1, M2, S1, S2 = (NY) T

¹¹⁶³ eyle M1, M2, S2, T = öyle S1

¹¹⁶⁴ sultān M1, M2, S2 = (NY) S1, sultān (bir miqdār) T

¹¹⁶⁵ şağalından M1, M2, S2, T = şağallarından S1

¹¹⁶⁶ bir zamān şöıra M1, M2, S1, S2 = (NY) T

¹¹⁶⁷ baş kıldurdı M1, M2, S2, T = başuñ kıldurdı S1

¹¹⁶⁸ gözler M1, M2, S1, S2 = gözleri T

¹¹⁶⁹ buyurdılar M1, M2, S1, S2 = buyurdi ki T

¹¹⁷⁰ şuyıñuz M1, S1, M2, T = şuyıñuz (ile) S2

¹¹⁷¹ Ağruslı M1, M2 = Ağruslu S2, T; Ağrus S1

¹¹⁷² şuyı M1, S2, M2, T = şuyıyla S1

¹¹⁷³ birle M1, M2 = (NY) S1, S2; ile T

¹¹⁷⁴ olmuş M1, S2, M2, T = imiş S1

¹¹⁷⁵ sizden M1, M2, S1, S2 = sizün şuyıñuzdan T

¹¹⁷⁶ şuyı M1, M2, S1 S2 = (NY) T

¹¹⁷⁷ itmiş M1, S1, M2 = eylemiş S2, T

¹¹⁷⁸ bir M1, M2, S1, S2 = (NY) T

¹¹⁷⁹ urub M1, M2, S2, T = urdum S1

¹¹⁸⁰ yügürüb M1, S2 = yügürüşüb S1, M2, T

¹¹⁸¹ varub M1, M2, S2, T = varduk S1

¹¹⁸² görüb M1, M2 = gördük S1, görmişler S2, T

¹¹⁸³ tağdan berü M1 = tağdan berü (ağduğı yire) S2, tağdan berü (ağub) S1, M2; (NY) (ağduğı yire) T

¹¹⁸⁴ şād M1, S1, M2 = şād (u hāndān) S2, T

¹¹⁸⁵ oldılar M1, S2, M2, T = olduğ S1

ayırduğı taş¹¹⁸⁸ (6) üç mil kadar¹¹⁸⁹ var idi¹¹⁹⁰ didiler.¹¹⁹¹ **Hikāyet** Turābī dirler¹¹⁹² ‘acem vilāyetinde¹¹⁹³ (7) bir müderris ehl-i ‘ilm var idi.¹¹⁹⁴ Bir gün vāqı‘asında sultān şeyhi görür. Senüñ(8) şeyhüñ ü¹¹⁹⁵ mürşidüñ budur didiler.¹¹⁹⁶ Müderris¹¹⁹⁷ medreseden¹¹⁹⁸ ferāgāt idüb(9) yola ‘azm ider. Ka‘betu’llāh’a gelür.¹¹⁹⁹ Anda daği senüñ mürşidüñ Rüm’dadur dirler.(10) Rüm’a var diyü işāret iderler.¹²⁰⁰ Ĥalilü’r-raĥmāna gelür. Anda daği işāret olur. Muĥaşşal-ı kelām(11) otuz yılda tederice gelüb Burdur nām kaşabaya¹²⁰¹ gelür¹²⁰². Yanında bir köyde sultān şeyhi(12) bulur.¹²⁰³ Da‘vete gelmiş imiş¹²⁰⁴ varub mübārek elin¹²⁰⁵ öper. Şeyh¹²⁰⁶ kaĥkub mezār-ı şerīfe(13) gider ol daği ardınca gider.¹²⁰⁷ Dervişler cem‘ olub şeyhi ziyāfet idüb¹²⁰⁸ ta‘ām(14) geldüğü zamānda¹²⁰⁹ Turābī¹²¹⁰ daği gelüb¹²¹¹ sultān¹²¹² kendü şofrasına da‘vet idüb¹²¹³ [22a] çünkü ta‘āma bismi’llāh diyüb şundılar. Turābī¹²¹⁴ şunmadı.¹²¹⁵ Sultān aña su’āl(1) idicek sultānum otuz yıl¹²¹⁶ sizi¹²¹⁷ vāqı‘amda görelî ĥayvānātdan¹²¹⁸ perĥizüm¹²¹⁹ var¹²²⁰ (2) Bāṭıl olmasun¹²²¹ diyicek¹²²² sultān aña dir ki şimdi

¹¹⁸⁶ ammā M1, M2, T = (NY) S1, S2

¹¹⁸⁷ ol M1, M2, S1, S2 = (NY) T

¹¹⁸⁸ ayırduğı taş M1, S2, M2, T = taş ayırduğı tağ koy S1

¹¹⁸⁹ kadar M1, M2, S2, T = (NY) S1

¹¹⁹⁰ var idi M1, M2, T = varıdı S2, var S1

¹¹⁹¹ didiler M1, M2 = didi S1, dirler S2, T

¹¹⁹² dirler M1, S2, M2, T = dirler (işiş) S1

¹¹⁹³ vilāyetinde M1, M2 = vilāyetinden S1, S2, T

¹¹⁹⁴ var idi M1, M2, S1, S2 = varıdı T

¹¹⁹⁵ şeyhüñ ü M1, S2, T = (NY) S1, M2

¹¹⁹⁶ didiler M1, M2, S1, S2 = dirler T

¹¹⁹⁷ müderris M1, S2, M2, T = (NY) S1

¹¹⁹⁸ medreseden M1, M2, S1, S2 = medresesinden T

¹¹⁹⁹ gelür M1, S2, T = gelür (şerrefeha’llāh) S1, M2

¹²⁰⁰ iderler M1, S2 = iderler (olur andan gidüb Medīne-i Münevvere’ye gelür anda daği Rüm’a var diyü işāret olur andan) S1, M2; olur T

¹²⁰¹ kaşabaya M1, S2, T = kaşaba yanında S1, M2

¹²⁰² gelür M1, T = (NY) S1, M2; dāđil olur S2

¹²⁰³ bulur M1, M2, S1, S2 = (NY) T

¹²⁰⁴ da‘vete gelmiş imiş M1, S1, M2 = da‘vet eylemişler imiş S2, da‘vete gelmişler imiş T

¹²⁰⁵ elin M1, M2, S2, T = ellerin S1

¹²⁰⁶ şeyh M1, M2, S2, T = şeyh (oradan) S1

¹²⁰⁷ gider M1, T = varur S1, S2, M2

¹²⁰⁸ idüb M1, S2, M2, T = iderler S1

¹²⁰⁹ zamānda M1, S1, M2, T = (NY) S2

¹²¹⁰ Turābī M1, M2, S1, S2 = Turābī’yi T

¹²¹¹ daği gelüb M1, M2, S1, S2 = (NY) T

¹²¹² sultān M1, S2, M2, T = sultān (iltifāt idüb) S1

¹²¹³ da‘vet idüb M1, M2 = alur S1; da‘vet ider S2, T

¹²¹⁴ şundılar Turābī M1, M2, T = şunarlar S1, (NY) S2

¹²¹⁵ şunmadı M1, M2, S2, T = şunmaz S1

¹²¹⁶ yıl M1, M2, S1, S2 = yıldur T

¹²¹⁷ sizi M1, M2, S1, S2 = sultānumı T

¹²¹⁸ ĥayvānātdan M1, M2, S1, S2 = ĥayvānāt (ve ta‘āmdan) T

¹²¹⁹ perĥizüm M1, M2 = perĥiz S1; perĥiz üzereyim S2, T

¹²²⁰ var M1, M2 = itdüm (perĥizüm)S1, (NY) S2, T

kalbünde bu kadar¹²²³ riyāzet(3) itdüm diyicek¹²²⁴ nefsüni püt idinmişsin. ‘İnda’llāh¹²²⁵ maḳbūl olmaz diyicek ol(4) kişi hemān¹²²⁶ estaḡfiru’llāh diyüb¹²²⁷ ḳarnı ṭoyunca¹²²⁸ yir. Şoñra şeyḫ seccādesin virüb¹²²⁹(5) bu gice bunuñ üzerine otursun¹²³⁰ ve¹²³¹ ḳudretu’llāhı görsün¹²³² diyicek¹²³³ Turābī daḫi(6) seccāde¹²³⁴ üzerine¹²³⁵ oturur. Ol gice¹²³⁶ resūlu’llāh şalla’llāhü¹²³⁷ ‘aleyhi ve sellemi(7) vāḳı’asında görür.¹²³⁸ Ba’de ricāl-i ḡaybı görür. Ba’de¹²³⁹ çok vilāyete¹²⁴⁰ ḳadem başub¹²⁴¹(8) çok¹²⁴² kerāmete yetişür.¹²⁴³ **Hikāyet** Barlılı¹²⁴⁴ Hācı¹²⁴⁵ Dede eydür. Bir gün sultān¹²⁴⁶(9) şeyḫe tazarru’ itdüm¹²⁴⁷. Baña Hāzret-i Hızır’ı göster didüm. Ba’de Barla yolunda olan¹²⁴⁸(10) şāhibü’l-ḡayrāt ve’l-ḡasenāt¹²⁴⁹ merḡūm Rüstem Paşa¹²⁵⁰ ta’mir idüb Müslimānlar du’ā(11) itdükleri şarb yola uğradum. Ol¹²⁵¹ maḡalle uğrayıcak¹²⁵² merkebüm çire yükiyle bir yardan(12) aşaḡa uçdı.¹²⁵³ Merkebden¹²⁵⁴ ümidi ḳat’ idüb ve pirlikten¹²⁵⁵ yürümege daḫi¹²⁵⁶ ṭāḳatüm(13)

-
- 1221 bāṭıl olmasun M1, S2 = bāṭıl olmasun (siz buyuruñ) S1, M2; (NY) T
1222 diyicek M1, M2, S2, T = diyücek S1
1223 ḳadar M1, S2, M2, T = ḳadar (zamān) S1
1224 diyicek M1, S2, T = diyü (fıkr idersin) S1, M2
1225 ‘İnda’llāh M1, S2, M2, T = ‘İnda’llāhi (te’ālā) S1
1226 hemān M1, M2, S1, S2 = (NY) T
1227 Estaḡfiru’llāh diyüb M1, M2 = istiḡfār idüb S1, S2, T
1228 ṭoyunca M1, S2, M2, T = ṭoyunca (ṭa’ām) S1
1229 virüb M1, S2, M2, T = gönderür S1
1230 otursun M1, M2, S1 = oturasın S2, otur T
1231 ve M1, M2 = (NY) S1, S2; ta ki T
1232 görsün M1, M2, S1 = göresin S2, müşāhede idesün T
1233 diyicek M1, M2, S2, T = (NY) S1
1234 seccāde M1, M2, S1, S2 = seccādede T
1235 üzerine M1, M2, S1, S2 = (NY) T
1236 gice M1, M2, S1, S2 = gice (ḡazret-i) T
1237 şalla’llāhü M1, S2, M2, T = şalla’llāhü (te’ālā) S1
1238 görür M1, M2, S1, S2 = görüb T
1239 ba’de M1, M2, S2, T = (NY) S1
1240 vilāyete M1, M2, S2, T = vilāyet S1
1241 ḳadem başub M1, S2, T = (NY) M2, S1
1242 çok M1, M2, S1, S2 = (NY) T
1243 yetişür M1, M2, S2, T = irişür S1
1244 Barlılı M1, M2, S2, T = Barla’dan S1
1245 Hācı M1, S1, M2, T = Hācı (Muḡammed) S2
1246 sultān M1, M2, S1, S2 = ḡazret-i T
1247 itdüm M1, S2, M2, T = idüb S1
1248 olan M1, M2, T = el-ān S1, (NY)S2
1249 ve’l-ḡasenāt M1 = (NY) S1, S2, M2, T
1250 Paşa M1, S2, M2, T = Paşa (ḡazreti) S1
1251 ol M1, S2, M2 = ol (uçurum) S1
1252 ol maḡalle uğrayıcak M1, M2, S1, S2 = (NY) T
1253 aşaḡa uçdı M1, M2, S1, S2 = düşüb T
1254 merkebden M1, T = (ol) merkebden S1, S2, M2, T
1255 pirlikten M1, M2, S2, T = pirligümde S1
1256 daḫi M1, M2, S1, S2 = (NY) T

yok idi.¹²⁵⁷ Anı gördüm bir şehsuvār çıkagelüb¹²⁵⁸ merkebümü yükiyle ƣaldırub yola(14) çıkardı¹²⁵⁹. Beni daħi¹²⁶⁰ üzerine bindürdi. Merkebüm Allāh¹²⁶¹ emriyle şöyle ƣuvvet¹²⁶² buldı¹²⁶³ kim¹²⁶⁴(15) **[22b]** ƣābil-i ta‘bīr degüldür.¹²⁶⁵ Şoñra şeyħe varub bir gün sultānum Hızır peygamberi baña göster¹²⁶⁶(1) didüm.¹²⁶⁷ Didi ki merkebün ƣurtarub seni bindüren Hızır nebīdür.¹²⁶⁸ Ben saña Hızır’ı gösterdüm(2) niħayet sen bilmedün didi¹²⁶⁹. Şoñra ģalvetde otururken Hızır¹²⁷⁰ ‘aleyhi’s-selām boz atıyla¹²⁷¹ (3) gelür. Derviş eydür ağlayub yine ayağuna düşdüm¹²⁷². Himmet taleb eyledüm buyurdı ki(4) bizi¹²⁷³ isterseñ tıtduğun elden ģāfil olma. Beni Şeyħ Muhammed’de bulasın diyüb(5) ģā’ib oldı. **Hikāyet** Yine ol derviş eydür bir gün ol şarb¹²⁷⁴ yola bir(6) taş indi. Müslimānlar gecmeden ƣaldı. Büyüklüğü ģare ev ƣadar¹²⁷⁵ var idi.¹²⁷⁶(7) Sultān şeyħ Barla’ya düğüne geldi. Ben didüm ki sultānum düğüne gelen t̄a’ifeye(8) emr eyle¹²⁷⁷ varalum ol taşı giderelüm.¹²⁷⁸ Şeyħ didi¹²⁷⁹ ki yüri imdi¹²⁸⁰ işde¹²⁸¹ ben daħi(9) ģalkı alub vardum. Çünki ben vardum ol taşuñ eṫrāfin ƣazdum gördüm ki¹²⁸²(10) sultān¹²⁸³ yalnız çıkageldi.¹²⁸⁴ Ol ‘azīm taşa yapuşub aşağā¹²⁸⁵ bırağdı.¹²⁸⁶ Baña dede(11) gördün mi didi ģā’ib oldı. Ben daħi Barla’ya vardum

¹²⁵⁷ yok idi M1, M2, S2 = yokdur (diyü fikr iderken) S1, yoğıdı T

¹²⁵⁸ çıkagelüb M1, M2, S1, S2 = çıkageldi T

¹²⁵⁹ çıkardı M1, S2, M2 = çıkarub S1, çıkarub (ve) T

¹²⁶⁰ daħi M1, M2, S1, S2 = (NY) T

¹²⁶¹ Allāh M1, S2, M2, T = Allāhu (te‘ālā) S1

¹²⁶² ƣuvvet M1, S1, M2 = ƣavī S2, T

¹²⁶³ buldı M1, S1, M2 = oldı S2

¹²⁶⁴ kim M1, M2, S1, S2 = ki T

¹²⁶⁵ ƣābil-i ta‘bīr degüldür M1 = ta‘bīre ƣābil degül S1, ta‘bīri ƣābil degüldür M2, S2, T

¹²⁶⁶ göster M1, S1, M2 = göstermedün S2, T

¹²⁶⁷ didüm M1, S2, M2, T = didüm (sultān) S1

¹²⁶⁸ didi ki merkebün ƣurtarub seni bindüren Hızır nebīdür M1, M2 = Yā merkebün ƣurtarub seni bindiren Hızır nebī degül midür S2,T; didi ki merkebün ƣurtarub Hızır nebī seni merkebüne bindürdi S1

¹²⁶⁹ didi M1, S2, M2, T = didi (ağlayub yine ayağına düşdüm) S1

¹²⁷⁰ Hızır M1, M2, S1, S2 = Hızır (nebi) T

¹²⁷¹ boz atıyla M1, S2, M2, T = boz atıyla (baña ƣarşu) S1

¹²⁷² Derviş ider ağlayub yine ayağuna düşdüm M1, S2, M2, T = Çıƣub ayağıña yüzüm sürdüm S1

¹²⁷³ bizi M1, S1, M2, T = beni S2

¹²⁷⁴ şarb M1, M2, S2, T = şarp S1

¹²⁷⁵ ƣadar M1, S2, M2, T = miğdārı S1

¹²⁷⁶ var idi M1, M2, S1, S2 = varıdı T

¹²⁷⁷ eyle M1, M2, S1, S2 = eyleñ T

¹²⁷⁸ giderelüm M1, M2, S1, S2 = giderelüm (didüm) T

¹²⁷⁹ didi M1, M2, S1, S2 = buyurdı T

¹²⁸⁰ imdi M1, M2 = imdi (sen var) S1, (NY) T

¹²⁸¹ imdi işde M1, S1, M2 = (NY) S2, T

¹²⁸² Çünki ben vardum ol taşuñ eṫrāfin ƣazdum gördüm ki M1, S1, M2 = (NY) S2, ba’de anı gördüm T

¹²⁸³ sultān M1, M2 = şeyħ S1, kendileri S2; (NY) T

¹²⁸⁴ çıkageldi M1, M2, S1, S2 = çıkageldiler T

¹²⁸⁵ aşağā M1, S2, M2, T = tağdan yaña S1

¹²⁸⁶ bırağdı M1, M2, S1, S2 = bırağdılar T

gördüm meclisde¹²⁸⁷ Müslimānlar’a¹²⁸⁸ (12) naşihāt ider.¹²⁸⁹ Şeyh taşra¹²⁹⁰ çıktı¹²⁹¹ mı didüm.¹²⁹² Hiç¹²⁹³ yerinden¹²⁹⁴ kalkmadı didiler.(13) Şeyh hayātda oldukca bu sırrı¹²⁹⁵ fāş itmedüm didi.¹²⁹⁶ **Hikāyet** Radumos¹²⁹⁷ (14) kıaryesinde¹²⁹⁸ bir dervīş var idi.¹²⁹⁹ Emīr ‘Ali Çelebi andan naql¹³⁰⁰ ider. Bir gice kūtḫ-ı ‘ālem¹³⁰¹ (15) **[23a]** ḥacca müteveccih iken¹³⁰² geldi yanınca¹³⁰³ Hızır nebī ‘aleyhi’s-selām önünde bir mu‘allaḫ çırāğ yanub(1) bile gelür. Baña bir balta ve bir kürek bile¹³⁰⁴ al didiler¹³⁰⁵. Virāneye varduḫ. Bir yeri emr(2) etdiler ḳazdum¹³⁰⁶ bir mermer¹³⁰⁷ ḳapu çıktı. Bilek gibi kilidi var¹³⁰⁸ oḳıdular açıldı.(3) İçerü girdük bir ḥazīne gördüm ki beyāna ḳābil degül. Altun buḡday¹³⁰⁹ ḥarmānı¹³¹⁰ gibi(4) yıḡulub yatar¹³¹¹. Etrāfında aylar ve yıldızlar¹³¹² gibi nesnelere var. Şeyh bir ḳaç aldı daḫi(5) ḳapuya¹³¹³ vardılar¹³¹⁴. Baña aşlā¹³¹⁵ nesne virmediler.¹³¹⁶ Bārī¹³¹⁷ bi dāne altun virseler diyü¹³¹⁸ fikr(6) iderdüm. Nā-gāh şeyh bir ‘aḳīḳ taş virdi. Dervīş bunu şat ama İstanbul’dan(7) ḡayrı yerde şatma didi. Ġāyetle bī-ḥuzūr oldum. Bir ‘aḳīḳi neylerüm bir dāne altun(8) vireydi¹³¹⁹ didüm. Şoñra şeyh eḫibbāsıyla ḥacca gitdi.¹³²⁰ Bir maşlaḫat¹³²¹

¹²⁸⁷ meclisde M1, M2, S1, S2 = meclisde (daḫi) T

¹²⁸⁸ Müslimānlar’a M1, S1, M2 = (NY) S2, T

¹²⁸⁹ ider M1, S2, T = ider (ḫalka su’āl itdüm) S1, M2

¹²⁹⁰ taşra M1, S1, M2 = ḫareket S2, T

¹²⁹¹ çıktı M1, S1, M2 = etdi S2, T

¹²⁹² didüm M1, S2, M2 = didüm (sen gideli) S1

¹²⁹³ hiç M1, M2, S2, T = (NY) S1

¹²⁹⁴ yerinden M1, M2 = (NY) S2, T; yarından S1

¹²⁹⁵ sırrı M1, M2, S1, S2 = sırr-ı müsevveri T

¹²⁹⁶ didi M1, M2, S2, T = (NY) S1

¹²⁹⁷ Bu kelimenin okunmasında yararlanılan kaynak: Nuri Güngör Veziroḡlu, **Eḡirdir Ansiklopedisi ve Hamidoḡlu Tarihi Oyun**, Eḡirdir: Sinan Ofset Tipo Matbaacılık, 2005, s. 191.

¹²⁹⁸ kıaryesinde M1, M2, S1, S2 = kıaryesinden T

¹²⁹⁹ var idi M1, M2, S2 = varıdı S1, T

¹³⁰⁰ naql M1, M2, S2, T = rivāyet S1

¹³⁰¹ kūtḫ-ı ‘ālem M1, S2, M2 = kūtḫ-ı ‘ālem (sulṫān şeyh) S1, kūtḫ-ı ‘ālem (sulṫān) T

¹³⁰² iken M1, S2, M2, T = olur atla S1

¹³⁰³ yanınca M1, M2, S1, S2 = (NY) T

¹³⁰⁴ bile M1, M2, S2, T = (NY) S1

¹³⁰⁵ didiler M1 = didiler (aldum) S1, M; didi (aldum) S2, T

¹³⁰⁶ ḳazdum M1, S2, M2, T = ḳazdum (hemān ben bahāne oldum) S1

¹³⁰⁷ mermer M1, S2, M2, T = demir S1

¹³⁰⁸ var M1, S2, M2, T = var (üzerine) S1

¹³⁰⁹ buḡday M1, M2, S1, S2 = (NY) T

¹³¹⁰ ḥarmānı M1, M2, S1, S2 = ḥarmānlar T

¹³¹¹ yatar M1, M2 = (NY) S2, yatur [ve] S1, T

¹³¹² aylar ve yıldızlar M1, M2, S2 = yıldızlar ve aylar S1

¹³¹³ ḳapuya M1, M2, S1, S2 = (NY) T

¹³¹⁴ vardılar M1, S1, M2 = çıktılar S2, T

¹³¹⁵ aşlā M1, S1, M2 = (NY) S2, bir T

¹³¹⁶ virmediler M1, M2, S1, S2 = virmedi T

¹³¹⁷ bārī M1, M2, S2, T = Cümleinin başka bir yerinde yer almaktadır. S1

¹³¹⁸ diyü M1, M2, S2, T = diyüb S1

¹³¹⁹ vireydi M1, M2, S1, S2 = virmediler T

¹³²⁰ gitdi M1, M2, S2, T = gitdi (ben daḫi) S1

düşdi¹³²².(9) Ben daği¹³²³ İstanbul'a¹³²⁴ geldüm. Şeyhün virdüğü taş yanumda idi¹³²⁵.
 Harchığa(10) şıkıldum. Nā-gāh hātıruma¹³²⁶ düşegeldi.¹³²⁷ Şāyed ki¹³²⁸ beş on aķceye
 şataydum¹³²⁹ diyü¹³³⁰(11) bir yahudiye bir şatılık nesne¹³³¹ var didüm. Beni tenhāya
 alub¹³³² firāsetle taş¹³³³(12) idügin bilmiş¹³³⁴ çıkar didi.¹³³⁵ Gösterdüm göricek¹³³⁶ ne
 vireyüm söyle¹³³⁷ didi. Beş(13) aķce mi disem yoħsa on mı¹³³⁸ diyü fikr¹³³⁹ iderken¹³⁴⁰
 şeyhün¹³⁴¹ himmeti¹³⁴² beni¹³⁴³ söyletmedi¹³⁴⁴ sen(14) söyle didüm. Evvel def'a elli biñ
 aķce bahā didi. Ben maşharalık ider şandum.(15) **[23b]** Taşı taleb itdüm.¹³⁴⁵ Yüz biñ¹³⁴⁶
 yüz elli biñe¹³⁴⁷ çıkub ibrām¹³⁴⁸ eyledi.¹³⁴⁹ Āhir ol qarāra(1) rāzı oldum. Ammā daği
 gönlüm inanmaz Yahudi¹³⁵⁰ tamām rızā göricek¹³⁵¹ beni evine alub gidüb(2) aķceyi¹³⁵²
 getirüb¹³⁵³ teslim itdi. Ben bunu¹³⁵⁴ nice götüreyüm¹³⁵⁵ didüm. Bir bārgir alub¹³⁵⁶
 yükledüb¹³⁵⁷(3) evüme¹³⁵⁸ getürdüm.¹³⁵⁹ Ben didüm ki evvel on aķceye rāzı idüm¹³⁶⁰

¹³²¹ maşlahat M1, S1, M2 = maşlahat (içün) S2, T

¹³²² düşdi M1, S1, M2 = (NY) S2, T

¹³²³ ben daği M1, M2, S2 = (NY) S1, T

¹³²⁴ İstanbul'a M1, M2, S1, S2 = İstanbul'a T

¹³²⁵ şeyhün virdiği taş yanımda idi M1, S1, M2 = (NY) S2

¹³²⁶ hātıruma M1, M2, S2, T = hātıra S1

¹³²⁷ düşegeldi M1, M2, S1, S2 = düşdi T

¹³²⁸ şāyed ki M1, S2, M2 = bolay ki S1, (NY) T

¹³²⁹ şataydum M1, M2, S2, T = şatabileydüm S1

¹³³⁰ diyü M1, M2, S1, S2 = diyüb T

¹³³¹ nesne M1, M2 = taşum S2, T; nesnem S1

¹³³² alub M1, M2, S1, S2 = çekdi T

¹³³³ taş M1, M2, S1, S2 = taş (eyü) T

¹³³⁴ bilmiş M1, M2, S1, S2 = bilüb T

¹³³⁵ didi M1, M2 = didi (çıkıru) S1, S2, T

¹³³⁶ göricek M1, S1, M2 = (NY) S2, T

¹³³⁷ söyle M1, M2, S1, S2 = (NY) T

¹³³⁸ yoħsa on mı M1, S1, M2 = (NY) S2, T

¹³³⁹ fikr M1, S1, M2, T = fikrde S2

¹³⁴⁰ iderken M1, S1, M2 = iken S2, T

¹³⁴¹ Şeyhün M1, M2, S1, S2 = şeyhün ('ālī) T

¹³⁴² himmeti M1, M2, S1, S2 = himmetiyle T

¹³⁴³ beni M1, M2, S1, S2 = ben T

¹³⁴⁴ söyletmedi M1, M2, S1, S2 = söylemeyüb T

¹³⁴⁵ itdüm M1, M2, S2, T = itdüm (hemān) S1

¹³⁴⁶ yüz biñ M1, M2, S1, S2 = Yüz biñ (aķce bahā virüb elbette vir taşımı diyicek) T

¹³⁴⁷ biñe M1, M2, S1, S2 = biñ (aķceye) T

¹³⁴⁸ ibrām M1, S1, M2 = tazarru' S2, ibrām u tazarru' T

¹³⁴⁹ eyledi M1, M2 = etdi S1, S2, T

¹³⁵⁰ Yahudi M1, S2, M2, T = Yahudi (benden) S1

¹³⁵¹ göricek M1, S1, M2 = göstericek S2, T

¹³⁵² aķceyi M1, S2, M2, T = aķceyi (kiseler ile) S1

¹³⁵³ getirüb M1, M2, S1, S2 = (NY) T

¹³⁵⁴ bunu M1, M2, S1, S2 = (NY) T

¹³⁵⁵ nice götüreyüm M1, S2, M2 = götürmege kadir degülüm S1; nice götüreyüm (bu kadar aķceyi) T

¹³⁵⁶ alub M1 = alvirüb S1, M2; getirüb S2, T

¹³⁵⁷ yükledüb M1, S2, M2, T = girārlar virdi S1

¹³⁵⁸ evüme M1, M2 = sakin olduğum maħalle S2, T; (NY) S1

Yahudi yüregın övdi.¹³⁶¹ Şoñra(4) eydür¹³⁶² var hayr eyle¹³⁶³ ol taşı iki yüz elli biñe dañı virmezem didi. Ol derviş¹³⁶⁴(5) evi¹³⁶⁵ öñünde¹³⁶⁶ hımmām yapıdı. Bir maķbūl¹³⁶⁷ ādem oldu. Şoñra hikāyet idüb şeyh(6) Burhān¹³⁶⁸ Efendi'ye¹³⁶⁹ dañı¹³⁷⁰ definenüñ yerin göstermiş¹³⁷¹. Nice yıl¹³⁷² sağ olub ba'de¹³⁷³(7) rahmet-i haķķa vāşıl olur¹³⁷⁴. **Hikāyet** **Ķuţb-ı** 'ālemüñ kerāmātın gördükce(8) Müslimānlar¹³⁷⁵ yanınca şol kadar¹³⁷⁶ olmuş kim¹³⁷⁷ atı önünce üç biñ miķdārı derviş(9) yürür olmuş. Merhūm Sultān Muħammed Hān'a Hamīd'üñ alay begisi bir şeyh¹³⁷⁸ baş¹³⁷⁹(10) kaldırdı diyü 'arz ider¹³⁸⁰. Anlar dañı İstanbul'a sürmege emr iderler. Ol¹³⁸¹ sultāna(11) ma'lūm olur. Halīfesi Hayre'd-din Halīfe'ye¹³⁸² imdi sen tārīh ķo kim¹³⁸³ görelüm.(12) Ol bizi mi sürer yoħsa Haķķ te'ālā anı mı sürer tārīh ķorlar¹³⁸⁴. Onuncı gün (13) emriyle¹³⁸⁵ bir çavuş gelür.¹³⁸⁶ Şeyh¹³⁸⁷ dir ki on gün bize mühlet vir esbābımız(14) şatalum.¹³⁸⁸ Çavuş rızā virüb müntazır olur.¹³⁸⁹ Toķuz

¹³⁵⁹ getürdüm M1, M2, S2, T = (NY) S1

¹³⁶⁰ on aķceye rāzı idüm M1, M2 = aķce ancaķ degerdi S2, T; on aķceye virmege rāzı idüm S1

¹³⁶¹ övdi M1, M2, S1, S2 = öğmege başladı T

¹³⁶² eydür M1, S2, M2 = baña didi ki S, (NY) T

¹³⁶³ eyle M1, S2, M2, T = it S1

¹³⁶⁴ derviş M1, M2, S1, S2 = derviş (şoñra) T

¹³⁶⁵ evi M1, S2, M2, T = ol S1

¹³⁶⁶ öñünde M1, M2 = köyde S1, öñünde laţif S2; öñünde (bir) T

¹³⁶⁷ maķbūl M1, S2 = zengin S1; müte'ayyin M2, T

¹³⁶⁸ Burhān M1, S2, M2, T = Burhāne'd-din S1

¹³⁶⁹ Efendi'ye M1, M2, S1, S2 = Efendi hażretlerine T

¹³⁷⁰ dañı M1, S2, M2 = haţtā S1, (NY) T

¹³⁷¹ göstermiş M1, S2, T = göstermiş (anlar taķayyud buyurmamışlar, Burhān Efendi zamānında ol derviş) S1, M2

¹³⁷² yıl M1, M2, S1, S2 = zamān T

¹³⁷³ ba'de M1, M2, S1, S2 = (NY) T

¹³⁷⁴ olur M1, M2 = oldu S1, S2; olmuş T

¹³⁷⁵ Müslimānlar M1, S1, M2 = haķķ S2, T

¹³⁷⁶ kadar M1, S1, M2 = kadar (cem') S2, T

¹³⁷⁷ kim M1, M2, S1, S2 = ki T

¹³⁷⁸ şeyh M1, S1, M2, T = derviş S2

¹³⁷⁹ baş M1, S1, M2, T = (NY) S2

¹³⁸⁰ ider M1, S1, M2, T = eyler S2

¹³⁸¹ ol M1, S2, M2, T = ol (gün) S1

¹³⁸² Halīfe'ye M1 = Dede'ye (dir ki) S1; Halīfe'ye (dir ki) S2, M2; Halīfe'ye (dir ki bizi İstanbul'a sürmege emr olundu fi'l-vāķı' çok zamān mürür itmedin. Emriyle bir çavuş) T

¹³⁸³ kim M1, M2, S2 = (NY) S1; "sen tārīh ķo görelüm. Ol bizi mi sürer yoħsa Allāh emriyle biz anları mı süreriz biz dañı tārīh ķoyub mabeynden" cümleleri T nüshasında M1 nüshasındaki yerinden birkaç cümle sonra yer almaktadır.

¹³⁸⁴ ķorlar M1, S1, M2 = ķodılar S2

¹³⁸⁵ emriyle M1, S2, T = emir ile M2, S1

¹³⁸⁶ gelür M1, M2, S1, S2 = gelüb T

¹³⁸⁷ şeyh M1, M2, S1, S2 = hażret-i şeyh (çavuşa) T

¹³⁸⁸ şatalum M1, M2, S1, S2 = şatalum (didükde) T

¹³⁸⁹ Çavuş rızā virüb müntazır olur M1, M2, S1, S2 = çavuş emr sizün diyüb sultān baña hitāb idüb Hayre'd-din Halīfe sen tārīh ķo görelüm. Ol bizi mi sürer yoħsa Allāh emriyle biz anları mı süreriz biz dañı tārīh ķoyub mabeynden T

gün gecer¹³⁹⁰ ašlā nesne ŧatmaz.¹³⁹¹(15) [24a] Çavuş ŧūfilere tažyīk¹³⁹² ider.¹³⁹³ Anlar dir¹³⁹⁴ ki aġa kerem eyle ŧeyhūñ mübārek¹³⁹⁵(1) nefesini¹³⁹⁶ gözle¹³⁹⁷ hācet degül söylemek¹³⁹⁸. Çünki on gün tamām oldu.¹³⁹⁹(2) Hāber geldi ki¹⁴⁰⁰ Sultān Muḥammed on gündür dar-ı beġāya rıhlet etdi. Çavuş¹⁴⁰¹(3) ŧeyhūñ ayaġına düŧüb aġlar. ŧeyh aña¹⁴⁰² sen bir emānet-gār¹⁴⁰³ kiŧisinin¹⁴⁰⁴(4) var git dir sultānuñ bu maġūle kerāmātın¹⁴⁰⁵ görenlere¹⁴⁰⁶ ḥadd¹⁴⁰⁷ yoġdur ve bunuñ(5) gibi¹⁴⁰⁸ vilāyetlerine¹⁴⁰⁹ nihāyet¹⁴¹⁰ yoġdur. ŧiġātden rivāyet idüb cem‘ itdügümde¹⁴¹¹(6) ‘āriflere kifāyet¹⁴¹² ḥāŧıldur. Ammā ḥayātlarından¹⁴¹³ ŧoñra rūḥāniyet ü¹⁴¹⁴ taŧarrufları¹⁴¹⁵(7) ḥāli olmadukları¹⁴¹⁶ mā-lā-kelemdur. Ammā ba‘dü¹⁴¹⁷ müte‘allik daġi bir kaç ḥikāyet irād¹⁴¹⁸(8) olundu. **Hikāyet** ‘Ālim-i rabbānī ŧeyh-i nūrānī¹⁴¹⁹ vālidüm merḥūm rivāyet(9) ider eydür¹⁴²⁰ ḳuṭb-ı ‘ālemūñ rūḥ-ı muġaddesi ile¹⁴²¹ aŧinā olub sābıġā(10) ŧeyh¹⁴²² Burhān Efendi’ye irādet getürüb zāhiren ve bātinen bizi irŧād(11) iderken bir gün¹⁴²³ ḥalvetde otururken ŧeyh zuhūr itmeyüb¹⁴²⁴ bī-ḥuzūr(12) oldum. ŧeyh

¹³⁹⁰ gecer M1 = gecer (ŧeyh) S1, S2 ve M2; geġdi T

¹³⁹¹ ŧatmaz M1, M2, S1, S2 = ŧatmadı T

¹³⁹² tažyīk M1, M2, S1, S2 = taġallüd T

¹³⁹³ ider M1, M2, S1, S2 = idüb T

¹³⁹⁴ dir M1, M2, S1, S2 = dirler T

¹³⁹⁵ mübārek M1, S1, M2, T = (NY) S2

¹³⁹⁶ nefesini M1, M2, S1, S2 = nefesin T

¹³⁹⁷ gözle M1, S1, S2 = gözle (söze) M2

¹³⁹⁸ hācet degül söylemek M1 = söze hācet yoġdur S2, T; “Söylemek” sözcüġü kullanılmamıŧtır M2; söz hācet degül S1

¹³⁹⁹ tamām oldu M1, M2 = geġer S2, T; tamām olur S1

¹⁴⁰⁰ geldi ki M1 = gelür ki M2, S2, T; gelür S1

¹⁴⁰¹ çavuş M1, M2, S1, S2 = çavuş (kendüden gidüb) T

¹⁴⁰² aña M1, M2 = aña (cevāb virüb) S2, T; aña (dir ki) S1

¹⁴⁰³ emānet-gār M1, S2, M2 = me’mür S1, emānet-gārın T

¹⁴⁰⁴ kiŧisinin M1, S1, M2 = (NY) S2, T

¹⁴⁰⁵ kerāmātın M1, S2, T = kerāmātına M2, S1

¹⁴⁰⁶ görenlere M1 = görenlerüñ S2, T; (NY) M1, S1

¹⁴⁰⁷ ḥadd M1, M2 = ḥadd (u ḥaŧrı) S2; ḥadd u ġāyet S1

¹⁴⁰⁸ gibi M1, S1, M2 = emŧāli S2, T

¹⁴⁰⁹ vilāyetlerine M1, M2, S1, S2 = vilāyetleri T

¹⁴¹⁰ nihāyet M1, M2, S1, S2 = ḳatī T

¹⁴¹¹ itdügümde M1, M2, S2, T = itdügümüzde S1

¹⁴¹² kifāyet M1 = ḳadr-i kifāyet S1, S2, M; ḳadr-i kifāye T

¹⁴¹³ ḥayātlarından M1, M2, S1, S2 = ḥayātlarında T

¹⁴¹⁴ ŧoñra rūḥāniyet ü M1, M2, S1, S2 = (NY) T

¹⁴¹⁵ taŧarrufları M1, S2 = taŧarrufları (daġi münġatı‘ olmayub ilā-yevmi’l-ḳıyame himmet ü taŧarrufdan) M2, S1; taŧarrufları (niġe ise rūḥāniyetleri daġi taŧarrufdan) T

¹⁴¹⁶ olmadukları M1, M2, S1, S2 = olmadıġı T

¹⁴¹⁷ ammā ba‘dü M1 = aña S1, S2, T; ammā aña M2

¹⁴¹⁸ irād M1, M2, S1, S2 = (NY) T

¹⁴¹⁹ ŧeyh-i nūrānī M1, M2, S1, S2 = ŧeyh T

¹⁴²⁰ eydür M1, M2, S1, S2 = (NY) T

¹⁴²¹ rūḥ-ı muġaddesi ile M1, M2, S1, S2 = rūḥ-ı muġaddesiyle T

¹⁴²² ŧeyh M1, M2, S1, S2 = (NY) T

¹⁴²³ bir gün M1, M2, S1, S2 = bir gün (anlar İstanbul’a gidüb ben) T

Muhammed Sultān ƣuddise sırruhū zāhir¹⁴²⁵ olub¹⁴²⁶ bī-ħuzūr¹⁴²⁷ olma şeyħ(13) Burhān¹⁴²⁸ İstanbul'a ğitmişdür.¹⁴²⁹ Nice Müslimānlar'ı irşād itmektedir.¹⁴³⁰ Ğattā¹⁴³¹ bizi¹⁴³²(14) gönderdi¹⁴³³. Erkān-ı irşādını¹⁴³⁴ oğluna teslim itdi¹⁴³⁵. Vālidüm merħüm¹⁴³⁶ eydür.(15) **[24b]** Didüm ki sultānum pir oldum şuğle taƣātüm ƣalmadı. Sultān eydür Resül 'aleyhi's-selām(1) buyurmuşdur ki bir kimesne¹⁴³⁷ ilm-i zāhirde¹⁴³⁸ veya ilm-i bātında¹⁴³⁹ iken aħrete ğitse Allāh te'ālā(2) aña¹⁴⁴⁰ melek gönderür. Ol kişinüñ rüħuna¹⁴⁴¹ ta'līm ü terbiye iderler ta ƣıyāmete değin¹⁴⁴²(3) kāmiller ile bile¹⁴⁴³ ğaşır olur. **Ħikāyet** Ğunki vālidüm merħüm sultānuñ rüħiyle āşinā(4) oldı. Ol yıl ramazān-ı şerīfüñ ğurresi¹⁴⁴⁴ cum'a-irtesine¹⁴⁴⁵ olmaƣ zann(5) iderdük. Ƙāđımız yevm-i eħadden ğükm eyledi. Bir dağı bizüm mescidüñ ƣıblesinde(6) şübhe itdiler ve bir dağı sultānuñ¹⁴⁴⁶ aƣrabāsından bir zālim vālidüm merħümü¹⁴⁴⁷(7) ƣatı bī-ħuzūr etmişdi. Aña bed-du'ā taleb itdükde edeb ri'āyet idüb(8) bed-du'ādan fāriğ olub yetmişdi¹⁴⁴⁸. Bu üç ƣadıyye için istihāre itdiler. Ba'de(9) didi¹⁴⁴⁹ ki ğördüm ƣuţb-ı 'ālemüñ türbesine varmışum. Bilmezem¹⁴⁵⁰ nice geldüm bir sā'atde(10) diyüb¹⁴⁵¹ fikr iderken sultān ƣabrinden¹⁴⁵² ƣıkub buyurdı ki¹⁴⁵³ Allāh emriyle biz getürdük.(11) Ben¹⁴⁵⁴ didüm ki sultānum size bir ƣac su'ālüm var. Sultān buyurdı ki

¹⁴²⁴ itmeyüb M1, S2, M2 = itmeyicek (tamām) S1,

¹⁴²⁵ itmeyüb bī-ħuzūr oldum. Şeyħ Muhammed Sultān ƣuddise sırruhū zāhir M1, M2, S1, S2 = (NY) T

¹⁴²⁶ olub M1, M2, S1, S2 = idüb T

¹⁴²⁷ bī-ħuzūr M1, S1, M2 = (NY) S2

¹⁴²⁸ Burhān M1, M2, S1, S2 = Burhān (Efendi) T

¹⁴²⁹ ğitmişdür M1, M2, S2, T = ğitmişdür (İstanbul'da) S1

¹⁴³⁰ itmektedir M1, M2, S2, T = itmekde S1

¹⁴³¹ ğattā M1, M2, S1, S2 = (NY) T

¹⁴³² bizi M1, S2, M2 = biz (himmeti) S1, T

¹⁴³³ gönderdi M1, S2, M2 = göndermekteyiz S1, T

¹⁴³⁴ irşādını M1, M2 = irşadı S1, S2, T

¹⁴³⁵ itdi M1, S2, M2 = itdi (didi) S1, T

¹⁴³⁶ merħüm M1, S2, M2, T = (NY) S1

¹⁴³⁷ kimesne M1, M2, S1, S2 = kimse T

¹⁴³⁸ 'ilm-i zāhirde M1, S2, T = 'ilm-i zāhir S1, M2

¹⁴³⁹ ilm-i bātında M1, S2, T = 'ilm-i bātıñ talebinde S1, M2

¹⁴⁴⁰ aña M1, M2, S1, S2 = aña (iki) T

¹⁴⁴¹ rüħuna M1, M2, S1, S2 = rüħuna (ta ƣıyāmete dek) T

¹⁴⁴² ta ƣıyāmete değin M1, M1, S2 = ta ƣıyāmete dek S1, (NY) T

¹⁴⁴³ bile M1, M2, S1, S2 = (NY) T

¹⁴⁴⁴ Ramazān-ı şerīfüñ ğurresi M1, S2, M2 = ramazān S1, Ramazān-ı şerīf ğurresi T

¹⁴⁴⁵ cum'a-irtesine M1, M2, S1, S2 = cum'a-irtesi T

¹⁴⁴⁶ sultānuñ M1, M2, S1, S2 = sultān T

¹⁴⁴⁷ vālidüm merħümü M1, M2, S2 = vālid-i merħümü S1

¹⁴⁴⁸ yetmişdi M1 = itmemişdi M2, itmemişdi S1; yatmışdı S2, T

¹⁴⁴⁹ didi M1, S2, T = didiler M2, S1

¹⁴⁵⁰ bilmezem M1, M2, S1, S2 = bilmezem (ammā) T

¹⁴⁵¹ diyüb M1, M2, S1, S2 = diyü T

¹⁴⁵² ƣabrinden M1, M2, S1, S2 = ƣabr-i şerīfinden T

¹⁴⁵³ ki M1, M2, S1, S2 = ki (seni) T

¹⁴⁵⁴ ben M1, M2, S2, T = (NY) S1

birisi(12) mescid¹⁴⁵⁵ kıblesi degül mi toğrı Ka'be'yedür¹⁴⁵⁶ şübhe etme didi.¹⁴⁵⁷ Sultānum bir dağı(13) var didüm¹⁴⁵⁸ muğarrer ramazānuñ ğurresi¹⁴⁵⁹ cum'a-irtesidür. Qāđıñuz ehl-i keşf (14) degüldür. Ehl-i şerī'atdür¹⁴⁶⁰. Şābit olmadın¹⁴⁶¹ hükm itmedi.¹⁴⁶² Ben didüm ki sultānum(15) [25a] ol qāđınuñ sizüñ tarīkıñuzda¹⁴⁶³ ğayli rağbeti¹⁴⁶⁴ vardur¹⁴⁶⁵. Sultān didi¹⁴⁶⁶ ki(1) vardur ammā riyāsetden gecüb meydāna girmege¹⁴⁶⁷ qādir degüldür. Ben didüm ki sultānum(2) bir şoracağum¹⁴⁶⁸ dağı qaldı.¹⁴⁶⁹ Sultān buyurdı ki ol bize mensüb(3) olan¹⁴⁷⁰ bī-devlet degül mi bizüm ğatırımıza ri'āyet olunub¹⁴⁷¹ bed-du'ā olunmadı.¹⁴⁷²(4) Ğazz itdük ammā çünki bize şaldın¹⁴⁷³ Allāh¹⁴⁷⁴ emriyle bir kerre terbiye idelüm ıslāh(5) olmazsa ğağğundan gelüvüz didiler. Vākı'ada o¹⁴⁷⁵ ğerīfi nice belālara¹⁴⁷⁶ ğiriftār etdiler.(6) Şoñra yine merĥüm babama yevm-i terviyede¹⁴⁷⁷ ğacca ğiden evliyāyı¹⁴⁷⁸ ğösterüb ba'de(7) dār-ı beqāya rıĥlet¹⁴⁷⁹ idicek kendünün rūhı¹⁴⁸⁰ dağı ervāh-ı evliyā ile ğacca¹⁴⁸¹ ğitdüğine(8) işāret olunmuşdur. Bu fağire merĥümüñ¹⁴⁸² rūhı tarafından ma'lüm oldı(9) ve bi'l-cümle ol sultānuñ rūh-ı muğaddesi taşarrufuna nihāyet yoğđur ve her ne(10) yerdeki kerāmeti mezkūr olsa ol mağalde rağmet nāzil olduğına aşlā(11) şübhemüz qaldı. Menākıbı yād olunduğca rūĥāniyeti ve ricāl-i ğaybdan(12) ğazır olduğlarını müşāhede itdük. Ol sultānuñ taşarrufını vü ululuđını¹⁴⁸³(13) isteyen¹⁴⁸⁴ dīvān-ı şerīfine

¹⁴⁵⁵ mescid M1, M2, S1, S2 = (NY) T

¹⁴⁵⁶ Ka'be'yedür M1, S2, T = Ka'be'dür M2, S1

¹⁴⁵⁷ didi M1, M2, S1, S2 = (NY) T

¹⁴⁵⁸ didüm M1, S2, M2, T = didüm (ramazan degül mi didi belı sultānum dedüm) S1

¹⁴⁵⁹ ramazānuñ ğurresi M1, M2, S2 = (NY) S1, ramazān ğurresi T

¹⁴⁶⁰ şerī'atdür M1 = şer'dür S1, S2, M2, T

¹⁴⁶¹ olmadın M1, M2, S2, T = olmadan S1

¹⁴⁶² itmedi M1 = idemedi S1, T; itdi S2, M2

¹⁴⁶³ tarīkıñuzda M1 = tarīkıñuza S1, S2, M2, T

¹⁴⁶⁴ rağbeti M1, S2, M2, T = muğabbeti S1

¹⁴⁶⁵ vardur M1, S1, M2, T = ider S2

¹⁴⁶⁶ didi M1, M2, S1, S2 = buyurdı T

¹⁴⁶⁷ girmege M1, S2, M2, T = gelmege S1

¹⁴⁶⁸ şoracağum M1, M2, S1, S2 = su'alüm T

¹⁴⁶⁹ qaldı M1, M2, S1, S2 = vardur T

¹⁴⁷⁰ mensüb olan M1, M2, S1, S2 = müntesibdür ol

¹⁴⁷¹ olunub M1, S2, M2, T = idüb S1

¹⁴⁷² olunmadı M1, S2, M2, T = olunmaduğına S1

¹⁴⁷³ şaldın M1 = şaldıñuz S1, S2, M2, T

¹⁴⁷⁴ Allāh M1, M2, S2 = Allāhu te'ālā S1

¹⁴⁷⁵ o M1, M2, S2 = ol S1, T

¹⁴⁷⁶ belālara M1, M2, S1, S2 = belāya T

¹⁴⁷⁷ yevm-i terviyede M1, M2, S1, S2 = terviyede T

¹⁴⁷⁸ evliyāyı M1, M2, S2, T = ervāh-ı evliyāyı S1

¹⁴⁷⁹ rıĥlet M1 = intikāl S1, S2, M2, T

¹⁴⁸⁰ rūhı M1, M2, S1, S2 = (NY) T

¹⁴⁸¹ ğacca M1, S2, M2, T = ğacca (alub) S1

¹⁴⁸² merĥümüñ M1, S1, M2, T = merĥüm vālidüñ S2

¹⁴⁸³ ululuğını M1, S2, M2 = ululuğını (bilmek) S1

nazar etsün.¹⁴⁸⁵ **Hikāyet**¹⁴⁸⁶ Cāmi‘ menākıb olan(14) ‘aziz böyle diyüb bu faşlı bu maḥālde tamām etmiş¹⁴⁸⁷. Ammā bu faķır ḥaķır¹⁴⁸⁸(15) **[25b]** ceddüm Sultān Şeyḥ’uñ dīvān-ı şerifleri bu diyārda şāyi‘ ü zāyi‘¹⁴⁸⁹(1) olmağın bir kaç maḥallinde¹⁴⁹⁰ bu risāleye ba‘zı ebyātın ilḥāk etmegi münāsib(2) gördüm. Cümleden evāyil dīvān-ı şerifinde keyfiyyet-i sülükun¹⁴⁹¹ ve ba‘zı¹⁴⁹² aḥvālin¹⁴⁹³(3) ve ba‘zı¹⁴⁹⁴ kerāmātın ḥalka keşf ü¹⁴⁹⁵ beyān etmege muraḥḥaş u me’mūr olduğın¹⁴⁹⁶(4) beyān eyleyüb buyurmuşlar.¹⁴⁹⁷ **Beyt**¹⁴⁹⁸(5)

Rāh-ı tevḥidüñde sırrum dāyima

İnsilāḥ ider ḳapuna ḳāyimā(6)

Hem ‘urüciyle telaḳķi irtikā

Reddile dā’im tecellī iltikā(7)

Keşf idüb kenzü’l-ḥaḳāyık ‘ilmini

Fetḥ ḳılduñ cümle millet dilini(8)

Hem vuḥuşuyla ḥuyuruñ mantıḳın¹⁴⁹⁹

Ḳuluña ta’lim ḳılduñ her birin(9)

Yerde gökde esfel ü a’lāsını

Gösterüb aḳşasını evlāsını¹⁵⁰⁰(10)

Bu nücüm ü nühfelek edvārını

¹⁴⁸⁴ isteyen M1, M2, S1, S2 = (NY) T

¹⁴⁸⁵ etsün M1, M2, S1, S2 = iden T

¹⁴⁸⁶ hikāyet M1, S2 = ilḥāk faķır ḥaķır S1, M2; (NY) T

¹⁴⁸⁷ etmiş M1, S2, M2, T = eylemiş S1

¹⁴⁸⁸ ḥaķır M1, S1, M2, T = (NY) S2

¹⁴⁸⁹ zāyi‘ M1, S2, M2, T = (NY) S1

¹⁴⁹⁰ maḥallinde M1, M2, S1, S2 = maḥalde T

¹⁴⁹¹ sülükun M1, M2, S1, S2 = sülük T

¹⁴⁹² ba‘zı M1, M2, S1, S2 = (NY) T

¹⁴⁹³ aḥvālin M1, M2, S1, S2 = aḥvāl T

¹⁴⁹⁴ ba‘zı M1, M2, S1, S2 = (NY) T

¹⁴⁹⁵ ḥalka keşf ü M1, S1, M2 = (NY) S2

¹⁴⁹⁶ me’mūr olduğın M1, M2, S1, S2 = (NY) T

¹⁴⁹⁷ buyurmuşlar M1, M2, S1, S2 = buyurmuşlardur T

¹⁴⁹⁸ beyt M1, M2 = nazm S1, T; ebyāt-ı inest S2

¹⁴⁹⁹ Hem vuḥuşuyla ḥuyuruñ mantıḳın M1, S2, M2, T = Hemm ḥuyuriyle vuḥuşuñ mantıḳuñ S1

¹⁵⁰⁰ evlāsını M1, M2, S1, S2 = a’lāsını T

Cümle ‘ulviyyāt içinde varını(11)

Seyr idüb cümle temāşa eyledüm
Emrünüle gördüğümü söyledüm(12)

Cümle esmāda taşarruf mührünü
Baña virdüñ hem¹⁵⁰¹ gönüller mihrünü(13)

Cümle emlāk¹⁵⁰² ü ünāsı ismini
Eyledüñ ta‘līm ism¹⁵⁰³ ü resmini(14)

Hālüm oldu bu ‘acāyib hāller
‘Aqla sığmaz bī-şumār aḥvāller(15)

[26a] Taḥt-ı sırruñda velī mestūr idüm

Lütfunile her nefes mesrūr idüm¹⁵⁰⁴(1)

¹⁵⁰⁵Niçe meh¹⁵⁰⁶ sāl olmuşidüm çün ḥamūş
Nā-gehān deryā-yı kudret kıldı¹⁵⁰⁷ cūş¹⁵⁰⁸(2)

Ṭaşra şaldı bu ma‘ānī cevherin
‘Ālem-i ğayb-ı şehādet gevherin(3)

Kim açıla bu ḥaḳīkat gülşeni
Ḥikmetu’llāh iḳtizā etdi anı¹⁵⁰⁹(4)

¹⁵⁰¹ hem M1, S1, S2, T = heb M2

¹⁵⁰² emlāk M1, S1, M2, T = esmā S2

¹⁵⁰³ ism M1, S2, T = vesm S1; semt M2

¹⁵⁰⁴ “Taḥt-ı setründe velī mestūr idüm *** Lütfunile her nefes mesrūr idüm” M1, S1, M2 = (NY) S2

¹⁵⁰⁵ niçe M1, M2, S1, S2 = (bir) niçe T

¹⁵⁰⁶ meh M1, S2, M2 = deh S1, (NY) T

¹⁵⁰⁷ kıldı M1, M2, S1, S2 = etdi T

¹⁵⁰⁸ cūş M1, S2 = hoş S1; “Nā-gehān deryā-yı kudret kıldı cūş” mısraı yoktur. M2

¹⁵⁰⁹ Kim açıla bu ḥaḳīkat gülşeni *** Ḥikmetu’llāh iḳtizā etdi anı M1 = Ḥikmetu’llāh iḳtizā etdi anı *** Kim açıla bu ḥaḳīkat gülşeni S1, S2, M2, T

Söylene hem Türkî dilce bu kelâm
Tâ kim ola her kişîye nef'-i 'âmm(5)

İrdi pes ma'nâ yüzünden emr-i hâkķ
Ente haddese ni'mete rabbü'l-felaķ(6)

Aşl-ı a'yân-ı hâķîķât def'aten¹⁵¹⁰
Keşfle ma'lûmum oldu cümleten¹⁵¹¹(7)

Ṭayy-ı cismânî vü hem baş-ı zamân
Hâlüm oldu sırr-ı emr-i kün fe-kân(8)

Olmuşum çün e'r-ricâlü ke'l-cibâl
Ehl-i temkîn oldum aşlâ yok zevâl(9)

Zevķümi ger söylerisem yok hatar
Zîre kim virmez ruḥaş baña zarar(10)

Söyledüm lillâh degüldür lilğaraż
Ṭutdum emrin ummazam ecr ü 'ıvaż(11)

Ĝayb erenler yolıdur bu ey oğul
Olmaz işbu yolda hiç-i cağıl cuğul (12)

Zeyn-i Hâfî mesleginden [ibtidâ]¹⁵¹²(13)
Eylenüb¹⁵¹³ bu yolda bulduķ intihâ¹⁵¹⁴(14)

[26b] Cezbe yolıdur bu yol açıl gözün
Sür erenler hâk-i pâyına yüzün(1)

¹⁵¹⁰ def'aten M1, S1, M2 = cümleten S2, cümle T

¹⁵¹¹ cümleten M1, S1, M2 = def'aten S2, cümle T

¹⁵¹² itdi baña M1 = ibtidâ S1, S2, M2, T

¹⁵¹³ eylenüb M1 = eyleyüb S1, S2, M2, T

¹⁵¹⁴ intihâ M1, S1, S2 = intihâ (beyt) M2

Qılsalar hāke nazar iksir olur
Cāhil iken ‘ālim ü nihrir¹⁵¹⁵ olur(2)

Bī-‘amel bī-zühd ü bī-taḳvā vü vird
Ṭarfetü’l-‘ayn içre kıılır şir-i merd¹⁵¹⁶(3)

Ve bir maḥalde daḥi aḥvālin beyān u ḥamd u şenā-yı müste‘an eyleyüb¹⁵¹⁷(4) mazḥar
olduḡı ni‘am-ı zāhire vü bāṭınayı zıkr eyleyüb buyurmışdur.¹⁵¹⁸ **Beyt**¹⁵¹⁹(5)

Bezm-i elestden çün bize
Qıldıñ muḥabbetden nazar(6)

Yüz biñ şenā olsun saña
Ey Ḥālīḳ-ı ‘arz u semā(7)

Qıldıñ hidāyet rāhuña
Cezb eyledüñ dergāhuña(8)

Bī-ḥadd menāzil ḳāt‘ idüb
‘Işḳuñla kııldıñ¹⁵²⁰ āşinā(9)

‘İlm-i ledünniden bize
Virdüñ sebaḳ bī-keyf-i kem(10)

‘Ayne’l-yaḳin ḥāşıl olub
Bildüñ özini bi’l-liḳā(11)

‘Işḳuñ yolunda nice kez
Bulduḳ fenā-ender-fenā(12)

¹⁵¹⁵ ‘ālim ü nihrir M1, M2, S2 = ‘ālim-i taḥrīr S1, ‘ālim ü taḥrīr T

¹⁵¹⁶ merd M1, S1, M2, T = merd (neşr) S2

¹⁵¹⁷ eyleyüb M1, S1, M2 = idüb S2, T

¹⁵¹⁸ buyurmışdur M1, M2, S1, S2 = buyurmışlardur T

¹⁵¹⁹ beyt M1, M2 = nazm-ı şerif S1, nazm S2; (NY) T

¹⁵²⁰ kııldıñ M1, M2, S1, S2 = olduḡ T

Ahîr rızâ-yı ber-devâm

Virdüh bize ‘ayn-ı liķā¹⁵²¹(13)

Bir maħâlde daħi Ĥazret-i Risâlet-penâhuñ rûĥ-ı mutahharlarıyla(14) ĥaşr olduĥın beyân idüb buyurmuşlar.¹⁵²² **Beyt**¹⁵²³(15)

[27a] Āĥir zamân peygamberi ol şadr-ı bedr işbu gice

‘Arşdan yürür sancaķları itdi nażar işbu gice(1)

Didi baña kim tiz yûri it ĥıdmeti gel ilerü

Maķsûduma buldum vuşûl oldu eşer işbu gice(2)

Vâcib durur kim varavuz gönüller içre girevüz

Ola ki ķuţbı¹⁵²⁴ bulavuz oldu ĥaber işbu gice(3)

Keşf-i niķâb etseydi ger olur münevver bu cihân

Ėavşı gören ‘âriflere sidre memerr işbu gice¹⁵²⁵(4)

Ehl-i ĥal ‘ârif¹⁵²⁶ olanlara¹⁵²⁷ mestûr degüldür ki bu zıkr itdügümüz gice ol Ĥazret-i(5)

Sultân-ı kevneyn ü Resûl-i seķaleyn tarafından ‘azîm ‘inâyetler ü bî-ĥadd iltifâtlar¹⁵²⁸(6) u

himmetler¹⁵²⁹ olub¹⁵³⁰ ķuţb¹⁵³¹ olacağına işâret vardur ve bir maħalde daħi¹⁵³²

buyurmuşlar(7) **Beyt**¹⁵³³

¹⁵²¹ liķā M1, M2, T = beķā (neşr) S1, S2

¹⁵²² buyurmuşlar M1, M2, S1, S2 = buyurmuşlardur T

¹⁵²³ beyt M1, M2 = nazm-ı şerîf S1, (NY) S2; nazm T

¹⁵²⁴ ķuţbı M1, S1, M2, T = ķalbi S2

¹⁵²⁵ gice M1, S2, M2, T = gice (neşr) S1

¹⁵²⁶ ‘ârif M1, S2, M2 = ‘ârif-i (aĥvâl-i ricâl) S1, ‘âriflere T

¹⁵²⁷ olanlara M1, M2, S1, S2 = (NY) T

¹⁵²⁸ iltifâtlar M1, M2, S1, S2 = iltifâtları T

¹⁵²⁹ himmetler M1, M2, S1, S2 = himmetleri T

¹⁵³⁰ olub M1, M2, S1, S2 = olacaķlarına T

¹⁵³¹ ķuţb M1, S1, M2 = (NY) S2

¹⁵³² ķuţb olacağına işâret vardur u bir maħalde daħi M1, M2, S1, S2 = (NY) işâret (NY) T

¹⁵³³ beyt M1, M2, S1, S2 = nazm T

Sulṭān Hızır ben kılını kıldı naẓar cüst¹⁵³⁴ eyledi(8)
Açıldı andan yol-ı ‘ışk¹⁵³⁵ cān u dili mest eyledi¹⁵³⁶

[Ḥayli zamān gitdüm bile]¹⁵³⁷ aldum elin girdüm yola
Allāh bilür ḥālüm nola¹⁵³⁸(9) cān u dili mest eyledi

Tayy idüben¹⁵³⁹ gitdüm hemān vardum bir ulu meclise
Kāmiller anda toṭṭolu¹⁵⁴⁰(10) cān u dili mest eyledi

ol sulṭān-ı¹⁵⁴¹ kişver-i vilāyet dā’im Ḥazret-i Hızır ‘aleyhi’s-selām(11) ile müşāḥabet idüb
‘ālemi siyāḥat iderler. Ekşer Ḳaf Ṭağı’na giderler(12) imiş.¹⁵⁴² ‘Ālem-i melekūti¹⁵⁴³ seyr
iderler imiş. Dīvān-ı şerīfleründe Ḥazret-i Hızır¹⁵⁴⁴ vaşfinda buyurur¹⁵⁴⁵ **Beyt**¹⁵⁴⁶(13)

Ḳılma¹⁵⁴⁷ Hızır Ḥān’dan ırak kılgıl ‘ināyet ben kula
Gösterdi hem gökde çerāk kılgıl ‘ināyet ben kula(14)

Anı gören devletlüdür geh gāh iken heybetlüdür
Yeşil giyer boz atludur kılgıl ‘ināyet ben kula¹⁵⁴⁸(15)

[27b] Gāh pīr görürüm gāh¹⁵⁴⁹ cüvān kim rüz u şeb olur ‘ıyān¹⁵⁵⁰
Ḳulından olmaz ol nihān kılgıl ‘ināyet ben kula(1)

¹⁵³⁴ cüst M1, M2, S1, S2 = mest T

¹⁵³⁵ yol-ı ‘ışk M1, M2, S1, S2 = ‘ışk yolu T

¹⁵³⁶ cān u dili mest eyledi M1, S2, T = cān u dili mest eyledi *** (ḥayli zamān gitdüm bile) S1, M2

¹⁵³⁷ M1 nüshasında bu kısım hiç yer almaz. S2 nüshasında ise bir sonraki beyitte yer almaktadır.

¹⁵³⁸ Allāh bilür ḥālüm nola M1, S1, M2 = Allāh bilür ḥālüm nola *** (ḥayli zamān oldum bile) S2, T

¹⁵³⁹ idüben M1, S1, M2, T = eyleyüb S2

¹⁵⁴⁰ Tayy idüben gitdim hemān vardum bir ulu meclise *** Kāmiller anda toṭṭolu M1, S1, M2 = vardum bir ulu meclise *** Kāmiller anda toṭṭolu*** Tayy idüben gitdim hemān S2, T

¹⁵⁴¹ Sulṭān M1, S1, M2 = (NY) S2

¹⁵⁴² giderler(12) imiş M1, M2, S1, S2 = giderlerimüş T

¹⁵⁴³ ‘Ālem-i melekūti M1 = mülk-i melekūti S1, S2 ve M2; ‘Ālem-i mülk-i melekūti T

¹⁵⁴⁴ Hızır M1, M2 = Hızır (‘aleyhi’s-selām) S2, T; Hızır (‘aleyhi’s-selāmi aḥub anlarıñ muḥaḳḳar u maḥşüş musāḥibleri olduklarıñ ifāde iderler cümleden bir maḥalde ḥazret-i Hızır ‘aleyhi’s-selām) S1

¹⁵⁴⁵ Buyurur M1, M2, S1, S2 = buyurmuşlardır T

¹⁵⁴⁶ beyt M1, S2, M2 = nazm S1, T

¹⁵⁴⁷ kıлма M1, M2, S1, S2 = kıalma T

¹⁵⁴⁸ Anı gören devletlüdür *** Geh gāh iken heybetlüdür *** Yeşil giyer boz atludur Kılgıl ‘ināyet ben kula M1, S1, M2 = (NY) Yeşil giyer boz atludur Kılgıl ‘ināyet ben kula S2, T

¹⁵⁴⁹ gāh M1, M2, S1, S2 = geh T

¹⁵⁵⁰ kim rüz u şeb olur ‘ıyān M1, M2, S1, S2 = (NY) T

Yeryüzünü cümle görür Ƙaf Tağına geh geh¹⁵⁵¹ varur

‘Ulvide süflide yürür kılgıl ‘ināyet ben kıula(2)

Yürür kıaride¹⁵⁵² Hızır Han İlyās deñizlerde revān

Hāyil degül kevn ü mekān kılgıl ‘ināyet ben kıula(3)

Ve bir maħalde daği Hāzret-i Hızır ‘aleyhi’s-selām¹⁵⁵³ ızhār-ı Őevķ-i niyāz idüb
buyurmuŐlar¹⁵⁵⁴ (4)

[Görüben niĉe ĥāletler dil ü cān Hızır arzular]¹⁵⁵⁵

‘Aceb kıldum¹⁵⁵⁶ siyāħatler dil ü cān Hızır ārzular

Çü fevķ ü taħtı heb gezdüm¹⁵⁵⁷ bu ‘ıŐķ dīvānını yazdum(5)

Yıkuk göñülleri¹⁵⁵⁸ düzdüm dil ü cān Hızır arzular

Hızır Han’dan sebaķ aldum¹⁵⁵⁹ ledünni¹⁵⁶⁰ ‘ilmını ĉün¹⁵⁶¹ bildüm¹⁵⁶²(6)

Yedu’llāħ mazħarı oldum dil ü cān Hızır arzular¹⁵⁶³

ve bir maħalde daği evliyānuñ kendülere(7) teveccüh vü ta‘zimin ü Hācı BekdāŐ Sulţān
himmet itdüklerin beyān idüb¹⁵⁶⁴ buyurur¹⁵⁶⁵ ki¹⁵⁶⁶ **Beyt**¹⁵⁶⁷(8)

¹⁵⁵¹ geh M1, M2, S1, S2 = (NY) T

¹⁵⁵² kıaride M1, S2, M2, T = hevāda S1

¹⁵⁵³ ‘aleyhi’s-selām M1, M2, S1, S2 = ‘aleyhi’s-selāma T

¹⁵⁵⁴ buyurmuşlar M1, M2, S1, S2 = buyurmuşlardur (bu nazm-ı Şerif daği sulţānuñdur. Görüben niĉe ĥāletler
*** Dil ü cān Hızır arzular) S1, buyurmuşlardur (nazm Görüben niĉe ĥāletler *** Dil ü cān Hızır arzular) T

¹⁵⁵⁵ buyurmuşlar M1, S2, M2 = buyurmuşlar(dur bu nazm-ı Şerif daği sulţānuñdur. Görüben niĉe ĥāletler ***
Dil ü cān Hızır arzular) S1

¹⁵⁵⁶ kıldum M1, M2, S1, S2 = kııldı T

¹⁵⁵⁷ gezdüm M1, M2, S1, S2 = gördüm T

¹⁵⁵⁸ göñülleri M1, M2, S1, S2 = göñüller T

¹⁵⁵⁹ aldum M1, S2, M2, T = alub S1

¹⁵⁶⁰ ledünni M1, S2, M2, T = ledün S1

¹⁵⁶¹ ĉün M1, M2, S1, S2 = (NY) T

¹⁵⁶² bildüm M1, S2, M2, T = bilüb S1

¹⁵⁶³ arzular M1, S2, M2, T = arzular (neşr) S1

¹⁵⁶⁴ idüb M1, M2, S1, S2 = (NY) T

¹⁵⁶⁵ buyurur M1, M2, S1, S2 = buyururlar T

¹⁵⁶⁶ ki M1, M2, S1, S2 = (NY) T

¹⁵⁶⁷ beyt M1, S2, M2 = Bu nazm-ı Şerif daği anlaruñdur S1, nazm T

Hünkār hācım¹⁵⁶⁸ Bekdāş gelür ben kılına himmet kıılır(9)
Leşker hısābın kim bilür bir gine görsem yüzlerin(10)

Bizi erenler aldılar ‘ālemleri gezdürdiler(11)
Görmedüğüm gösterdiler bir gine¹⁵⁶⁹ görsem yüzlerin(12)

Pes¹⁵⁷⁰ tırma seyrān eylegil derler kabül etdük seni¹⁵⁷¹(13)
Gördüklerini söylegil bir gine¹⁵⁷² görsem yüzlerin¹⁵⁷³(14)

Ve bir maḥalde daḥi Ḥazret-i Ḥızır ile kūh-ı Kāf’a¹⁵⁷⁴ varub¹⁵⁷⁵ Nil-i Mışır’uñ başın
gördüğün beyān etmişdür.¹⁵⁷⁶ **Beıt**¹⁵⁷⁷(15)

[28a] Deryā-yı Nilüñ aşlını seyr etmişim ey yār men
Kāndan gelür kānda gider seyr etmişem ey yār men(1)

Bu didüğüm¹⁵⁷⁸ Kāf ilidür hem Ḥızır Ḥān’uñ yolıdur
Kullarını alub varur seyr etmişem ey yār men(2)

Nilüñ başın gördüm ‘ayān çıkar bir altun kubbeden
Ġāyet mu‘azzam kubbedür seyr etmişem ey yār men(3)

İki kapu vardur yüce birisi Nil biri Fırat
Biñ biñ melek ḥāzır tırur seyr etmişem ey yār men¹⁵⁷⁹(4)

¹⁵⁶⁸ hācım M1, M2, S1, S2 = hācı T

¹⁵⁶⁹ gine M1, S2, T = yine S1, M2

¹⁵⁷⁰ pes M1, S2, M2, T = sen S1

¹⁵⁷¹ Pes tırma seyrān eylegil *** Derler kabül etdük seni M1 = Derler kabül etdük seni *** Pes tırma seyrān eylegil S1, S2, M2, T

¹⁵⁷² gine M1, S2, T = yine S1, M2

¹⁵⁷³ yüzlerin M1, S2, M2 = yüzlerin (neşr) S1

¹⁵⁷⁴ kūh-ı Kāfa M1, S2, M2, T = kūh-ı Kāfı S1

¹⁵⁷⁵ varub M1, S2, T = seyr idüb S1; seyrān idüb M2

¹⁵⁷⁶ etmişdür M1, M2, S1, S2 = buyurmuşlardır T

¹⁵⁷⁷ beıt M1, S2, M2 = nazm S1, T

¹⁵⁷⁸ bu didüğüm M1, S1, M2 = yürüdiğüm S2, T

¹⁵⁷⁹ men M1, M2, T = men (neşr) S1, S2

ve bir maħalde daħi ol sultān ser-‘asker olub ricāl-i ğaybdan oñ biñ(5) erenler ile varub Āl-i ‘Oşmāna yardım idüb Erzincān¹⁵⁸⁰ yanlarında(6) zuhūr iden ekrāduñ şerr ü fesādların def eyleyüb ol cengde(7) himmet-i ricālu’llāh¹⁵⁸¹ ile Āl-i ‘Oşmān mansūr olduĝın beyān ider. Ğālibā(8) ol zamānda Uzun Ğasan ‘asker gönderüb memleket-i Oşmāniyye’ye¹⁵⁸² qaşd(9) eyleyüb bu cānibden daħi Sultān Muħammed Ğān yāħūd Bāyezīd Ğān(10) ‘asker¹⁵⁸³ gönderüb¹⁵⁸⁴ ceng olıcaķ ceddimiz Sultān Şeyħ ğazretleri Āl-i ‘Oşmān’a(11) yardım itmişdür. Bu kelimāt-ı şerīflerine¹⁵⁸⁵ müṭāla’a¹⁵⁸⁶ iden ehl-i imān¹⁵⁸⁷ u iķān(12) tamām izān ider ki ‘asker-i İslāma cündu’llāh yardım¹⁵⁸⁸ idüb¹⁵⁸⁹ ‘askerin¹⁵⁹⁰ kırarlar imiş.¹⁵⁹¹

Beyt¹⁵⁹²(13)

Sultān Ğācım¹⁵⁹³ Bekdāş gelür şād oldı dīvāne göñül(14)

‘Uryān şücā’iler¹⁵⁹⁴ yürür şād oldı dīvāne göñül(15)

[28b] Çün Ğācı Bekdāşum gelür ben kılına¹⁵⁹⁵ ol görünür¹⁵⁹⁶ (1)

Çaĝırduĝumda bulunur şād oldı dīvāne göñül(2)

Bir boz ata binmiş gelür on iki biñ sancaķ yürür(3)

Ğāmūsı aķ sancaķ durur şād oldı dīvāne göñül(4)

Heb cümlesi bizi bilür saf şaf olub¹⁵⁹⁷ leşker tırur(5)

Ğünkār bizi alub varur şād oldı dīvāne göñül(6)

¹⁵⁸⁰ Erzincān M1, S1, M2 = Azerbeycān S2, T

¹⁵⁸¹ Ricālu’llāh M1, M2, S1, S2 = ricāl T

¹⁵⁸² Oşmāniyye’ye M1, S1, M2, T = Oşmāni’ye S2

¹⁵⁸³ ‘asker M1, S2, M2, T = leşker S1

¹⁵⁸⁴ gönderüb M1, S2, T = gönderdükde S1, M2

¹⁵⁸⁵ kelimāt-ı şerīflerine M1, S1, M2 = mu‘cize āyāta S2, mu‘ciz āyāta T

¹⁵⁸⁶ müṭāla’a M1, S2, M2, T = müṭāla’a (vü im‘ān) S1

¹⁵⁸⁷ ehl-i imān M1, S2, M2, T = ehl-i iz‘ān S1

¹⁵⁸⁸ yardım M1, S1, M2 = nuşret S2, T

¹⁵⁸⁹ idüb M1, S2 = idüb (a‘dā) S1, M2

¹⁵⁹⁰ ‘askerin M1, M2, S1, S2 = ‘asker-i a‘dā T

¹⁵⁹¹ kırarlar imiş M1, M2, S1, S2 = firār itmişlerdür T

¹⁵⁹² beyt M1, M2, S1, S2 = nazm T

¹⁵⁹³ Ğācım M1, M2, S1, S2 = Ğācı T

¹⁵⁹⁴ şücā’iler M1, S1, M2, T = şücā’ eyler S2

¹⁵⁹⁵ kılına M1, M2, S1, S2 = ṭolıya T

¹⁵⁹⁶ Ben kılına ol görünür M1, S1, M2 = Mısra hem “ol görünür” hem de “himmət kılur” şeklinde tamamlanmıştır. S2

¹⁵⁹⁷ olub M1, M2, S1, S2 = olur T

Ben ʔolı¹⁵⁹⁸ yüzler sürüdüm atı öñünce yürüdüm(7)
Bindürdi atına beni şād oldı dīvāne gönül(8)

Bindürdi hünkār atına hem virdi leşker ʔatıma¹⁵⁹⁹(9)
Var bāğıyı¹⁶⁰⁰ döndür didi şād oldı dīvāne gönül(10)

Var bekle şarʔıñ yolların hem gözle ‘Oşmān illerin(11)
Sen hōd bilürsin dillerin şād oldı dīvāne gönül(12)

ʔırmağa iken ʔıymağıl yād ile leşker yaymağıl(13)
Hem degme söze uymağıl şād oldı dīvāne gönül¹⁶⁰¹(14)

Oʔı bu ismi dağı ur¹⁶⁰² düşman ʔamūsı olagör(15)
[29a] Gözle ‘Acem yolını ʔur şād oldı dīvāne gönül(1)

Dir on biñ er virdüm saña dağı gerekse di baña(2)
Biñ biñ dağı virem saña şād oldı dīvāne gönül(3)

Bu leşkeri ısmarladı çün bize himmet eyledi(4)
Şaldı bir ulu hıdmete şād oldı dīvāne gönül(5)

Kendü silāhın ʔuşadub kendü atına bindirüb(6)
Himmet du‘ā yoldaş ʔılıb şād oldı dīvāne gönül(7)

Miskīn ʔolı aldı elin¹⁶⁰³ ʔutdı çü şarʔıstān yolın(8)
Bir şarb işe bağlar belin şād oldı dīvāne gönül(9)

Cem‘ oldı leşker cümle heb¹⁶⁰⁴ pes¹⁶⁰⁵ ʔonya meydānda¹⁶⁰⁶ çün(10)

¹⁵⁹⁸ ʔolı M1, M2, S1, S2 = ʔulı T

¹⁵⁹⁹ ʔatıma M1, M2, S1, S2 = ʔatına T

¹⁶⁰⁰ bāğıyı M1, S2, M2 = bayrağı S1

¹⁶⁰¹ ʔırmağa iken ʔıymağıl yād ile leşker yaymağıl***Hem degme söze uymağıl şād oldı dīvāne gönül M1, M2, S1, S2 = (NY) T

¹⁶⁰² ur M1, S1, M2 = üfür S2, T

¹⁶⁰³ elin M1, S2, M2, T = adın S1

¹⁶⁰⁴ cümle heb M1, S2, T = cümlesi S1, M2

Aḥṣām namāzın kıldılar şād oldu dīvāne gönül(11)

Emr eyleyüb dir yürü var girgil sen Erzingān'a tiz(12)

Anda salāt-ı subḥı kıl şād oldu dīvāne gönül¹⁶⁰⁷(13)

Leşker yanımda bī-kerān dilümde Hızır ismi revān(14)

Ser-ḥadde varduḡ çün 'ayān¹⁶⁰⁸ şād oldu dīvāne gönül(15)

[29b] Olundu çün ḥıdmet edā def' olunub¹⁶⁰⁹ gitdi 'adā(1)

Oldı ḥüdādan çok 'atā şād oldu dīvāne gönül(2)

Oldı icāzet döndiler yerlü yerüne vardılar(3)

Tañrı rızāsın buldılar(4) Şād oldu dīvāne gönül¹⁶¹⁰(5)

Bu 'abd-ı ḥaḡır eydür ki bu¹⁶¹¹ naḡl olunan enfās-ı ṭayyibeden ma'lūm olur ki(6) sa'ādetlü vü devletlü pādişāhımızuñ bu sene-i mübāreke de eylediḡi(7) ḡazā-yı ekberde ricāl-i ḡāyb¹⁶¹² ile¹⁶¹³ ehlu'llāh 'asker-i İslāma¹⁶¹⁴ mu'in olmuşdur.(8) Sulṭān Şeyḡ ḥazretlerinüñ ser-'askeri¹⁶¹⁵ olub ricāl-i ḡāyb(9) kırduḡı düşman ekrād tā'ifesi olub¹⁶¹⁶ ḡālibā ol zamānda(10) ol memleketlerde¹⁶¹⁷ pādişāh olan Uzun Ḥasan'uñ¹⁶¹⁸ 'askeri imiş.(11) Anlar zālīm ü bāḡī olub ḥaḡḡ Āl-i Oşmān elinde olmaḡın cüнду'llāh(12) Āl-i Oşmān tarafına yardım etmişler. İki cānib muvaḡḡid iken ḡāl böyle olıcaḡ(13) düşman-ı küffār ḡāk-sār olub¹⁶¹⁹ pādişāhımız gibi bir niyyet-i ḡālişe(14) ve ḡalb-i şāfi¹⁶²⁰ 'azīmet etmiş ve nām-ı

¹⁶⁰⁵ pes M1, S2, T = heb S1, M2

¹⁶⁰⁶ meydānda M1, S2 = meydānında S1, M2; meydānına T

¹⁶⁰⁷ Şād oldu dīvāne gönül M1, S2, M2, T = Şād oldu dīvāne gönül *** (Girdük çün Erzingāna biz *** Kılduḡ ferāde hem namāz *** Geçdük acem yolun ṭutub *** şād oldu dīvāne gönül) S1

¹⁶⁰⁸ 'ayān S1, S2, M2, T = revān M1

¹⁶⁰⁹ olunub M1, M2, S1, S2 = olub T

¹⁶¹⁰ gönül M1, S2, M2 = gönül (neşr) S1

¹⁶¹¹ ki bu M1, M2, S1, S2 = (NY) T

¹⁶¹² ricāl-i ḡāyb M1, S2, M2, T = ricāl-i ḡāyb ('askeri bile olub) S1

¹⁶¹³ ile M1, S1 = bile olub S2, M2; ile olub T

¹⁶¹⁴ 'asker-i islāma M1, M2, S1, S2 = 'asker-i islāma (ricāl-i ḡaybile) T

¹⁶¹⁵ ser-'askeri M1, M2, S1, S2 = ser-'asker T

¹⁶¹⁶ ricāl-i ḡāyb(9) kırduḡı düşman ekrād tā'ifesi olub M1, M2, S1, S2 = (NY) gitdüḡi T

¹⁶¹⁷ memleketlerde M1, S1, M2, T = vilāyetlerde S2

¹⁶¹⁸ Ḥasan'uñ M1, M2, S1, S2 = Ḥasan nām şaḡinüñ T

¹⁶¹⁹ olub M1, M2, S1, S2 = olıcaḡ T

¹⁶²⁰ şāfi M1, M2, S1, S2 = şāfi (ile) T

şerîf Hâzret-i Muḥammed ile müşerref(15) [30a] olmuş¹⁶²¹. Pâdişâh Maḥmûd sîret ü ḥaydar şecâ'at ḥâmî dîn Muḥammed(1) olmağla i'tikâdımız budur ki kuṭbül-aḳṭâb bir miḳdâr leşker¹⁶²² göndermekle(2) iktifâ itmeyüb cemî' ricâl-i ğayb u evliyâu'llâh ile bi'z-zât ḥâzır(3) olmuşlardır.¹⁶²³ Bu cihâd-ı ekber ve ğazâ-yı a'zamda teveccüh-i ervâḥ ve himmet-i evtâd¹⁶²⁴(4) u aḳṭâb muḳarrer ü muḥaḳḳaḳdur¹⁶²⁵. Pâdişâh ḥazretleri bu ni'met-i celilenün(5) ḳadrin bilüb 'adl u dâda meyl ü raġbeti¹⁶²⁶ ziyâde eyleyüb şükri¹⁶²⁷ Memâlik-i(6) Oşmânî'de olan zûlmün¹⁶²⁸ ref'ine¹⁶²⁹ vü zâlimlerün 'ırḳın ḳat' u ḳam'ına¹⁶³⁰(7) sa'y u ictihâd buyurmaḳdur¹⁶³¹. 'İlm-i şerîflerine ḥafî olmaya ki dîn-i İslâm¹⁶³² İni'd-dîn 'inda'llâhi'l-islâm¹⁶³³ (8) naşş-ı şarîhince¹⁶³⁴ sâ'ir edyân 'umûmen bâtıladur. Lâkin küfr ile mülk ḳâyim¹⁶³⁵ zûlm ile(9) ḳâyim olmaduġı mübeyyen ü müberhen¹⁶³⁶ olub taḥḳîḳ olunmuşdur. Pes bu(10) câ'izdür ki ümerâ ve 'ummâl u mübâşir-i emvâl olan ricâlimüz¹⁶³⁷ fuḳarâ¹⁶³⁸ vü zu'afâya(11) itdükleri cevri-i firâvân u zûlm-i bî-pâyân sebebiyle¹⁶³⁹ ve sū'-i şun'-ı seyyi'ât-ı (12) a'mâlimiz ḥasebiyle nuşret ü zafer cānib-i aḥire muḳadder olub şekli-aḥir zuhûr(13) ide.¹⁶⁴⁰ Egerçi evliyâu'llâh 'asker-i İslâmı ḳırmaḳ¹⁶⁴¹ olmaz. Ammâ ba'zı inhizâm(14) vâḳı' olan maḥalde irâdetu'llâh taraf-ı aḥire müte'alliḳ olmağla¹⁶⁴² ricâl-i ğayb yardım(15) [30b] itmeyüb belki eyyühe'l-kefere uḳtülü'l-fecere diyü ḥitâb etmişlerdür.(1) Keşret-i zûlm ü 'isyânları sebebiyle ehl-i İslâm u a'yâna¹⁶⁴³ ğazâbu'llâhı(2) i'lâm u i'lân içün küffâra böyle ḥiṭâbı¹⁶⁴⁴ eşḫâb-ı zâhirden(3) niçe kimesneye işitdürmüşler.¹⁶⁴⁵ Ta ki bu

¹⁶²¹ nâm-ı şerîf ḥazret-i Muḥammed ile müşerref olmuş M1, S1, M2 = (NY) S2, T

¹⁶²² leşker M1, S2, M2, T = 'asker S1

¹⁶²³ olmuşlardır M1, M2, S1, S2 = olmuşlar T

¹⁶²⁴ himmet-i evtâd M1, S2, T = himmet-i evliyâ S1; himmet-i ervâḥ M2

¹⁶²⁵ muḥaḳḳaḳdur M1, S2, T = muḥaḳḳaḳdur (sa'âdetlü) S1, M2

¹⁶²⁶ raġbeti M1, M2, S1, S2 = raġbet ü 'azîmeti T

¹⁶²⁷ şükri M1 = (NY) S1, S2, M2, T

¹⁶²⁸ zûlmün M1, S2, M2 = mezâlimün S1, zûlm T

¹⁶²⁹ ref'ine M1, S2, T = rif'ate S1, M2

¹⁶³⁰ ḳam'ına M1, M2, S1, S2 = ḳam'a T

¹⁶³¹ buyurmaḳdur M1, S2, M2, T = buyurmaḳ gerekdür S1

¹⁶³² İslâm M1, S2, T = İslâm (egerçe 'inda'llâh te'âlâ mü'eyyed ü mükerrem ü mü'azzamdur.) S1, M2

¹⁶³³ "İni'd-dîn 'inda'llâhi'l-islâm" diġer nüshalardan farklı olarak M1 nüshasında ḥâşiyeye olarak yazılmıştır.

¹⁶³⁴ şarîhince M1, S1, M2 = şarîḥ üzere S2; şarîḥ üzere (mufaşşal olub ve) T

¹⁶³⁵ ḳâyim M1, M2 = ḳâyim (olur) S2, T; ḳayim (olub) S1

¹⁶³⁶ mübeyyen ü müberhen M1, S1, M2 = zâhir S2, T

¹⁶³⁷ ümerâ u 'ummâl u mübâşir-i emvâl olan ricâlimüz M1, S1, M2 = (NY) S2; ümerâ vü 'ummâl u mübâşir-i emvâl olan ricâl-i zevâbıtınun T

¹⁶³⁸ fuḳarâ M1, S1, M2, T = faḳr S2

¹⁶³⁹ sebebiyle M1, M2, S1, S2 = sebebi ile T

¹⁶⁴⁰ ide M1, M2, S1, S2 = ider T

¹⁶⁴¹ ḳırmaḳ M1, M2, S1, S2 = ḳayırmamak T

¹⁶⁴² olmağla M1, M2, S1, S2 = olmaḳ ile T

¹⁶⁴³ a'yâna M1, S2, M2 = imâna S1, a'yâna (olan) T

¹⁶⁴⁴ ḥiṭâbı M1, S2, M2 = ḥiṭâb idüb S1, ḥiṭâb T

¹⁶⁴⁵ işitdürmüşler M1, M2, S1, S2 = işitdürüb (söylerlerimiş) T

söze¹⁶⁴⁶ ba‘zı¹⁶⁴⁷ muṭṭalı‘ olub(4) mütenebbih olalar ve bu naql itdügümüz ma’nā-yı kütüb-i mu‘tebere-i şūfiyye ve eş‘ār-ı(5) muḥāzarāt menkūlede¹⁶⁴⁸ mestürdur. Nice bunuñ gibi¹⁶⁴⁹ ḥikāyet manzūrımız olmuşdur.(6) Eyle¹⁶⁵⁰ olsa sa‘ādetlü pādişāhımız daḥi dāyım cenāb-ı ḥaḫḫa tevekkül ü i‘tikādın(7) muḥkem eyleyüb def‘-i zūlm ü şer‘le¹⁶⁵¹ ‘amele¹⁶⁵² sa‘y¹⁶⁵³ bisyār etmek gerekdür ki eyyām-ı sa‘ādetlerinde her(8) vaḫtde¹⁶⁵⁴ böyle nuşret ü fetḫler müyesser olub bizüm sū‘-i şun‘-ı seyyi‘āt-ı¹⁶⁵⁵ a‘mālimüz¹⁶⁵⁶ muḫābelesinde(9) cenāb-ı ḥayy lā yenām ve Ḥazret-i Rabb zi‘l-celāl ve‘l-ikrām ehl-i İslāma inhizāmı revā(10) görmeyüb pādişāhumuzuñ şafā-yı ḫalbi berekātiyle şaḫā‘if-i cürm ü ‘isyānımıza ḫalem-i ‘afv(11) u ḡufrān çekilüb her zālīm-i bī-inşāfa ḥaḫḫ ḫazreti¹⁶⁵⁷ inşāf vire Āmīn(12) ve sa‘ādetlü pādişāhımıza lāzım ü mühimdür ki bu mefūle¹⁶⁵⁸ ḡazālar olub sa‘ādetle(13) kendüler¹⁶⁵⁹ bir cānibe teveccüh buyursalar¹⁶⁶⁰ ve yāḫud bir ser-dār naşb idüb ‘asker gönderseler(14) ḫalb-i şerīfleri ricālu’llāh ile olub dāyım himmet ṭalebinde olub ve ḫayātda¹⁶⁶¹ meşāyih ü¹⁶⁶² ‘ulemāya mezīd ri‘āyetle(15) [31a] cenāb Ḥazret-i Risālete ḫaşd-ı taḫrīb¹⁶⁶³ buyurub ḫuşūl-i murādlarına vesīle(1) ‘add ideler. Ervāḫdan¹⁶⁶⁴ istimdād idüb meşāyih-i kirāma küllī i‘timād(2) buyuralar. Zīrā bu cā‘izdür ki bir ṭā‘ife-i ‘aleyhden¹⁶⁶⁵ birinüñ ḫalbine kendüler(3) ṭarafından yāḫūd¹⁶⁶⁶ vezīr ü vekīlleri ṭarafından inkisār etmekle¹⁶⁶⁷ bir maşlaḫat-ı(4) ‘aẓīme el virüb¹⁶⁶⁸ bir kār-ı müşkil ḫuşūla yüz ṭutmuş iken te’ḫīr-i(5) şūrı görüne ceddimiz sultān şeyḫ ḫazretlerinüñ naql olunan kerāmātından(6) Mesīḫ Paşa’ya incinilmekle¹⁶⁶⁹ Rodos Ḳal‘ası¹⁶⁷⁰ fetḫe ḫarīb olmuşken(7) fetḫine rızā

¹⁶⁴⁶ söze M1, S2, M2 = sırra S1

¹⁶⁴⁷ ba‘zı M1, M2 = ba‘zı (ḡāfiller) S1, S2, T

¹⁶⁴⁸ menkūlede M1, S2, M2, T = maḫbūlede S1

¹⁶⁴⁹ gibi M1, S1, M2 = emşāli S2, T

¹⁶⁵⁰ eyle M1, S1, M2, T = eyle (ever)S2

¹⁶⁵¹ şer‘le M1, S2, M2 = neşr S1, şer‘ ü fesādı T

¹⁶⁵² ‘amele M1, S2, M2 = ‘adle S1, (NY) T

¹⁶⁵³ sa‘y M1, M2, S1, S2 = (NY) T

¹⁶⁵⁴ vaḫtde M1, M2, S1, S2 = ḫanda T

¹⁶⁵⁵ seyyi‘āt M1, M2, S1, S2 = seyyi‘ātımız T

¹⁶⁵⁶ a‘mālimüz M1, M2, S1, S2 = (NY) T

¹⁶⁵⁷ ḫaḫḫ ḫazreti M1, S1, M2 = ḫazret-i ḫaḫḫ te‘ālā S2, ḫaḫḫ te‘ālā ḫazreti T

¹⁶⁵⁸ mefūle M1, M2, S1, S2 = (NY) T

¹⁶⁵⁹ kendüler M1, S1, M2 = kendüler (gidüb ve sa‘ādetle) S2

¹⁶⁶⁰ bir cānibe teveccüh buyursalar M1, M2, S1, S2 = gidüb T

¹⁶⁶¹ ḫayātda M1, M2, S1, S2 = ḫayātda (olan) T

¹⁶⁶² meşāyih ü M1 = sādāt u S1, S2, M2; meşāyih ü (sādāt u) T

¹⁶⁶³ ḫaşd-ı taḫrīb M1, M2 = ḫaşd-ı teḫarrüb S1, S2, T

¹⁶⁶⁴ ervāḫdan M1, M2, S1, S2 = (ve) ervāḫ-ı evliyādan T

¹⁶⁶⁵ ṭā‘ife-i ‘aleyhden M1, S2, M2, T = meşāyihden S1

¹⁶⁶⁶ yāḫūd M1, M2, S1, S2 = ve yāḫūd T

¹⁶⁶⁷ etmekle M1 = gelmekle S1, S2, M2, T

¹⁶⁶⁸ bir maşlaḫat-ı ‘aẓīme el virüb M1 = bir maşlaḫat-ı ‘aẓīme el virmeyüb S1, S2, M2; (NY) T

¹⁶⁶⁹ incinilmekle M1, S2, M2 = incinüb S1, incinmekle T

virneyüb nerd-bān kırılıb nice zamāndan şoñra fetḥ olunduğı¹⁶⁷¹(8) bu müdde‘āmıza delīldür ve bu ihtimāl muḳarrerdür ki zimmī taḳvā¹⁶⁷² ve süret-i şalāḥda¹⁶⁷³(9) olan kimesne ḥuşusan meşāyih zümresinden¹⁶⁷⁴ olan velīyyu’llāh olub¹⁶⁷⁵(10) şāḥib-i taşarruf ola¹⁶⁷⁶. Bizüm ma‘lümümüz olmaya yukarıda naḳl olunan ḥikāyātdan(11) üclerin ikisi¹⁶⁷⁷ şulṭān şeyḫüñ dervişi bir düğünde yemek taşırken(12) görüb ba‘de şeyḫe bunlar ol sizün ḥuzūruñda gördüğüm üclerden midür¹⁶⁷⁸(13) didükde hey ebleh sen ricālu’llāḥı ḥalḳdan¹⁶⁷⁹ ḥāric mi şanduñ buyurdıkları(14) bu müdde‘āmuzı mü‘eyyeddür ve sa‘ādetlü pādīşāḥımuñ ‘ilm-i şerīflerine ḥafī(15) **[31b]** olmaya ki ceddımız şulṭān şeyḫ ḥazretlerinün dīvān-ı şerīfleri¹⁶⁸⁰ ebyātından¹⁶⁸¹(1) beyt¹⁶⁸² hem gözle āl-i¹⁶⁸³ Oşmān illerin didüğü¹⁶⁸⁴ kelām-ı şerīflerinde delālet(2) ü işaret vardur ki ‘inda’llāḥ te‘ālā Āl-i Oşmān’uñ ḳādrleri ‘ālā(3) imiş. Şeyḫimizün¹⁶⁸⁵ ol zamānda Āl-i Oşmān¹⁶⁸⁶ memleketinde¹⁶⁸⁷ gözcisi imiş. Rūḥ-ı(4) şerīflerinün ḥālā daḥi taşarrufları muḳarrerdür. İstimdād buyurulmaḳdan¹⁶⁸⁸(5) ḥālī olmayalar ve ma‘lüm-ı şerīfleri evlā ki şulṭān şeyḫüñ laḳabları(6) evliyāu’llāḥ¹⁶⁸⁹ içinde Ṭolı imiş. Hızır¹⁶⁹⁰ ‘aleyhi’s-selām Ṭolı diyü ad¹⁶⁹¹ virmiş.¹⁶⁹² Ol(7) Şulṭānuñ kerāmātına ḥadd u ḡāyet yoḳdur. Dīvān-ı şerīfin tamām oḳıyan(8) kimesne tamām ululuḡın iz‘ān ider. Numüne için¹⁶⁹³ bir miḳdārın bu risālede naḳl ile¹⁶⁹⁴(9) iktifā itdük. Ḥaḳḳ Subḥāne ve¹⁶⁹⁵ te‘ālā himmet-i rūḥāniyyetlerin sa‘ādetlü(10) pādīşāḥımuñ üzerine cemī‘

¹⁶⁷⁰ Ḳal‘ası M1, M2, S1, S2 = Ḳal‘asın T

¹⁶⁷¹ olunduğı M1, M2, S1, S2 = olunduğımı T

¹⁶⁷² taḳvā M1 = (NY) S1, S2, M2, T

¹⁶⁷³ süret-i şalāḥda M1, M2, S1, S2 = şalāḥ süretinde T

¹⁶⁷⁴ zümresinden M1, M2, S1, S2 = zümresinde T

¹⁶⁷⁵ olub M1, S1, T = ola S2, M2

¹⁶⁷⁶ ola M1, S1 = olub S2, M2, T

¹⁶⁷⁷ ikisi M1, M2, S1, S2 = ikisini T

¹⁶⁷⁸ üclerden midür M1, S1, M2 = ücler degül midür S2, T

¹⁶⁷⁹ ḥalḳdan M1, M2, S1, S2 = ḥalḳla olduḡım bilmeyüb T

¹⁶⁸⁰ dīvān-ı şerīfleri M1, M2, S1, S2 = dīvān-ı şerīflerinde T

¹⁶⁸¹ ebyātından M1, M2, S1, S2 = ebyātında T

¹⁶⁸² beyt M1, M2, S1, S2 = (NY) T

¹⁶⁸³ āl M1, M2, S1, S2 = (NY) T

¹⁶⁸⁴ didüğü M1, M2, S1, S2 = buyurduğı T

¹⁶⁸⁵ şeyḫimizün M1, S2, M2 = şeyḫ-i mezbūr S1

¹⁶⁸⁶ ḳādrleri ‘ālā imiş. Şeyḫimizün ol zamānda āl-i Oşmān M1, S1, M2 = (NY) S2, T

¹⁶⁸⁷ memleketinde M1, M2, S1, S2 = memleketinün T

¹⁶⁸⁸ buyurulmaḳdan M1, S2, T = buyurulmadan S1, M2

¹⁶⁸⁹ evliyāu’llāḥ M1, S1, M2 = evliyā-yı ‘izām S2, T

¹⁶⁹⁰ Hızır M1, M2, T = Ḥazret-i Hızır S2; Hızır Ḥān S1

¹⁶⁹¹ ad M1, M2, S1, S2 = ‘add T

¹⁶⁹² virmiş M1, M2, S1, S2 = itmişler T

¹⁶⁹³ numüne için M1, S1, M2 = anuñçün S2, T

¹⁶⁹⁴ ile M1, M2, S1, S2 = (NY) T

¹⁶⁹⁵ Subḥāne ve M1, M2, S1, S2 = (NY) T

himmet-i evliyā ile¹⁶⁹⁶ irşād eyleye Āmin. Bi-ḥürmete¹⁶⁹⁷(11) seyyidü'l-mürselin ve bi-ḥürmetihi ālihi't-ṭayyibin eṭ-ṭahirin ve bi-ḥaḳḳu'l-evliyā¹⁶⁹⁸(12) ve's-ṣūhedā ve's-ṣıddıḳın *Faşlu*¹⁶⁹⁹ *fi-kerāmeti's-ṣeyḫü'r-(13) rabbānī ve'l-mürşidü's-ṣamadānī eṣ-ṣeyḫ Seyyid Burhāne'd-dīn Muḥammed*¹⁷⁰⁰ *ḳuddise(14) sırruhü'l-'azīz*¹⁷⁰¹ 'udül-ı müslimīn u fuḫül-ı müvāḫḫidīnden¹⁷⁰² ḥadd-ı tevātüre irişen(15) [32a] kerāmātından¹⁷⁰³ beyān idelüm. Evvelā ṣāḫibetü'l-kerāmāt vālideleründen rivāyetdür¹⁷⁰⁴ ki(1) Şeyḫ Burhāne'd-dīn dünyāya geldükden sonra kırk güne dek beşigi içinde¹⁷⁰⁵(2) telḳin üzere¹⁷⁰⁶ ḍarb ile¹⁷⁰⁷ zıkr iderdi ve anlarıñ mürşid-i kāmīl ve müceddid-i dīn(3) idüğine hicret-i nebeviyyenüñ toḳuz yüz yılı başında dünyāya geldi¹⁷⁰⁸(4) delīldür. Şeyḫ-i ekber¹⁷⁰⁹ ḳuddise sırruhü futūḫātinden¹⁷¹⁰ zıkr eder ki Ḥazret-i(5) Resūl'llāh şalla'llāhü 'aleyhi ve's-sellem¹⁷¹¹ buyurur inna'llāhü te'ālā¹⁷¹² yeb'aşü(6) ḥāzihi'l-ümmeṭi 'alā re'si külli miete min tecidü lehā ve dīnühā ya'nī Allāh te'ālā benüm ümmeṭimden her(7) yüzyıl başında¹⁷¹³ añlarıñ¹⁷¹⁴ dīnleri emrine¹⁷¹⁵ nazm-ı revnāḳ virüb tecdīd(8) ü işlāḫ ider bir kimesne gönderür. Māye-i tāsi'ada müceddid¹⁷¹⁶ şeyḫ Burhāne'd-dīn(9) idüğine şebhe yoḳdur. **Hikāyet** Şeyḫüm¹⁷¹⁷ ü mürşidüm mūmā-ileyh şeyḫ(10) Burhāne'd-dīn'ün¹⁷¹⁸ bir kerāmātı budur ki merhūm Rüstem Paşa erkān-ı sa'ādetden(11) olmadın¹⁷¹⁹ āsitāne-i 'izzetde muḳarribü'l-ḥazret iken

¹⁶⁹⁶ ile M1 = ile (ḥāzır eyleyüb neslinden bu oñmaduḳ(??) bendesin ṭarīḳına rüḫ-ı pāki) S1, S2, M2, T

¹⁶⁹⁷ bi-ḥürmete M1, S1, M2 = bi-ḥaḳḳu S2, T

¹⁶⁹⁸ bi-ḥaḳḳü'l-evliyā M1, S2, T = bi-ḥaḳḳü'l enbiyā ve'l-evliyā S1, M2

¹⁶⁹⁹ Faşlu M1, M2, S1, S2 = (NY) T

¹⁷⁰⁰ Fi-kerāmeti's-ṣeyḫü'r-rabbānī ve'l-mürşidü's-ṣamadānī eṣ-ṣeyḫ Seyyid Burhāne'd-dīn Muḥammed M1, S2, M2 = Fī kerāmāt-ı faḫrū'l-meşāyihü's-sālikin vü zuḫrū's-sādetü'l-kāmīlin (??) āl-i ṭaha vü yāsīn es-seyyid Burhāne'd-dīn S1; Fī-kerāmeti's-ṣeyḫü'r-rabbānī ve'l-mürşidü's-ṣamadānī eṣ-ṣeyḫ Burhāne'd-dīn Muḥammed T. (Ayrıca bu kısımdan sonra şu şekilde bir ḥāşiyeye yer almaktadır: Şeyḫ Burhāne'd-dīn Efendi Çelebi Muḥammed Sultānuñ kıızı oḳlıdır.) S1

¹⁷⁰¹ ḳuddise sırrahü'l-'azīz M1, S2, M2, T = azīz müşārü'n-ileyh ḳuddise sırrahü S1

¹⁷⁰² fuḫül-ı müvāḫḫidīnden M1, S2, M2, T = şıḳāt-ı müvāḫḫidīnden S1

¹⁷⁰³ M1 nüshasında bu kelimenin yazımında hata vardır.

¹⁷⁰⁴ rivāyetdür M1, S1, M2 = mervīdür S2, T

¹⁷⁰⁵ beşigi içinde M1, M2, S1, S2 = beşiginde T

¹⁷⁰⁶ üzere M1, M2, S1, S2 = (NY) T

¹⁷⁰⁷ ile M1, M2, S1, S2 = (NY) T

¹⁷⁰⁸ geldi M1, S1, M2 = geldi (didükleri) S2, T

¹⁷⁰⁹ şeyḫ-i ekber M1, S2, M2 = şeyḫ-i ekber (Muḫyi'd-dīn İbnü'l-'Arabī) S1

¹⁷¹⁰ futūḫātinden M1, M2, S1, S2 = futūḫātinde T

¹⁷¹¹ ḥazret resūl'llāh şalla'llāhü 'aleyhi ve's-sellem M1, S2, M2 = resūl 'aleyhi's-selām S1, ḥazret resūl 'aleyhi's-selām T

¹⁷¹² te'ālā M1, M2, S1, S2 = (NY) T

¹⁷¹³ yüzyıl başında M1, M2, S1, S2 = yüzyılda T

¹⁷¹⁴ añlarıñ M1, M2, S1, S2 = (NY) T

¹⁷¹⁵ emrine M1, M2, S1, S2 = emrinde T

¹⁷¹⁶ müceddid M1, M2, S1, S2 = müceddid (ü) T

¹⁷¹⁷ Şeyḫüm M1, M2, S1, S2 = şeyḫ (ü) T

¹⁷¹⁸ Burhāne'd-dīn'ün M1, M2, S1, S2 = Burhāne'd-dīn Efendi'nün T

¹⁷¹⁹ olmadın M1, M2, S1, S2 = olmağın T

bir tarîkle müfsidler(12) şarfa geçüb vezâret ömrügün Teke Sancağı'na atmışlar. Teke'ye gelüb¹⁷²⁰ Hamîd iline(13) uğrayub şeyh Burhâne'd-dîn Efendiyi işidüb hüsn-i irâdet ile(14) dâmânına düşüb¹⁷²¹ himmet recâ itdükde şeyh paşayı bir gice mihmân idinüb(15) **[32b]** bir şūfisine bunuñ niyyetine istiḥâre itdürüb irtesi iki kerre vezîr-i a'zam¹⁷²²(1) olmasına işâret¹⁷²³ buyurur. Baba oğul olurlar. Rüstem Paşa¹⁷²⁴ Teke iline¹⁷²⁵ gidüb(2) şeyh¹⁷²⁶ âşinâ olmağla şeyh¹⁷²⁷ himmet idüb du'âsına meşğul olurlar.¹⁷²⁸ Az zamânda(3) Rüstem Paşa kat'-ı merâtib idüb vezîr-i a'zâm olur. Şeyh Burhâne'd-dîn¹⁷²⁹(4) ḳuddise sırruhū¹⁷³⁰ ḥâzretlerine envâ' ri'âyet ü ikrâm u eşnâf-ı i'zâz u ihtirâm ider.(5) Şeyh emr-i ḥaḳḳıyla oğulların görmege İstanbul'a geldükde ibrâm idüb şeyhe(6) Küçük Ayaşofye zâviyesin virür. Şeyh Rüstem Paşa ilḥâhiyle biriyle ḳarîb(7) ṭururlar. Ba'de ecdâdınıñ rûḥâniyeti Hamîd iline¹⁷³¹ tekyeleri olub mezâr-ı şerîf(8) dimekle ma'rûf¹⁷³² maḳâm-ı laṭîfün ḥâlî ḳalduğuna râzı olmayıcaḳ¹⁷³³ şeyh bir gün(9) ḳalkub Rüstem Paşa'ya varur. Oğul bir tağ civârında büyüyüb 'uzlete(10) mu'tâd olmuşuz. İstanbul'da keşrete düşüb ekâbir üşmekle ölünce¹⁷³⁴ ḥâlimüz(11) daḫi zâyi' ideyorduruz.¹⁷³⁵ Bizüm ḥayr du'âmuz isterseñ yine mekânımuza gönder.(12) Sağ olursuz üç dört yılda bir sizi İstanbul'da bulunan(13) ḳadı vü müderris evlâdımız gelüb şıla ideriz¹⁷³⁶ dir¹⁷³⁷. Rüstem¹⁷³⁸ Paşa daḫi mübârek(14) nefesin¹⁷³⁹ şımayub Sulṭân Süleymân ḥâzretine¹⁷⁴⁰ 'arz idüb kifâyet miḳdârı Egirdir'de(15) **[33a]** nîs¹⁷⁴¹ keferesi ḥarâcından vazîfe emr iderler. Şeyh me'net-i 'iyâlîme otuz(1) aḳce ḳâfidür buyurur. Otuz aḳce¹⁷⁴² vazîfe idüb yine mezâr-ı şerîfe gelürler.(2) Rivâyet olunur

¹⁷²⁰ gelüb M1, M2, S1, S2 = giderken T

¹⁷²¹ düşüb M1, M2, S1, S2 = yapışub T

¹⁷²² vezîr-i a'zam M1, M2, S1, S2 = vezîr T

¹⁷²³ işâret M1, S2, M2, T = işâret (ü beşâret) S1

¹⁷²⁴ Paşa M1, S2, M2, T = Paşa (sancağı) S1

¹⁷²⁵ Teke iline M1, M2, S1, S2 = Teke'ye T

¹⁷²⁶ şeyh M1, M2, S1, S2 = ḥâzret-i şeyh T

¹⁷²⁷ şeyh M1, M2, S1, S2 = (NY) T

¹⁷²⁸ olurlar M1, M2, S1, S2 = olur T

¹⁷²⁹ Burhâne'd-dîn M1, M2, S1, S2 = Burhân Efendi T

¹⁷³⁰ ḳuddise sırruhū M1, M2, S1, S2 = (NY) T

¹⁷³¹ ecdâdınıñ rûḥâniyeti hamîd iline M1, M2, S1, S2 = hamîd iline ecdâdınıñ rûḥâniyeti T

¹⁷³² tekyeleri olub mezâr-ı şerîf dimekle ma'rûf M1, M2, S1, S2 = (NY) ve ol T

¹⁷³³ olmayıcaḳ M1, S1, M2 = olmayub S2, T

¹⁷³⁴ ekâbir üşmekle ölünce M1, M2, S1, S2 = ölünce

¹⁷³⁵ ideyorduruz M1, M2, S1, S2 = ideyoruz T

¹⁷³⁶ Sağ olursuz üç dört yılda bir sizi İstanbul'da bulunan ḳadı ve müderris evlâdımız gelüb şıla ideriz M1, S1, M2 = (NY) S2, T

¹⁷³⁷ dir M1, S1, M2 = didükde S2, T

¹⁷³⁸ Rüstem M1, S2, M2, T = (Vezîr) Rüstem S1

¹⁷³⁹ nefesin M1, M2, S1, S2 = nefeslerin T

¹⁷⁴⁰ ḥâzretine M1, M2, S1, S2 = ḥâzretlerine T

¹⁷⁴¹ Nîs M1, M2, S1, S2 = (NY) T

¹⁷⁴² ḳâfidür buyurur otuz aḳce M1, M2, S1, S2 = (NY) T

ki vezîr şeyhi¹⁷⁴³ Sultân Süleymân hazretlerine buluşdurmak¹⁷⁴⁴(3) murâd itdükde¹⁷⁴⁵ şeyh mülâkât-ı mülük dervişlere zarârdur diyü râzî olmamış(4) varub Rüstem Paşa'ya du'â üzere olmuşlar.¹⁷⁴⁶ Ba'de baba Çelebi şeyhe hased(5) idüb bir t̄arîkle Rüstem Paşa'ya kad̄h idüb i'tikâd u iltifâtın(6) noqşân üzre ider¹⁷⁴⁷. Şeyh vâkıf olub paşanuñ teveccühi ve hıfz(7) devleti emrinde ihmâl ider. Paşaya muhkem incinür. Sultân Muştafâ vaq'asında(8) ma'zül olıcaq niye uğradığını¹⁷⁴⁸ bilüb şeyh hazretine âdem gönderüb¹⁷⁴⁹(9) âdem âdem üstüne gelmege başlar. Qatî çok i'tizârlar¹⁷⁵⁰ ider. Aher bir(10) âdemisi gelüb bizüm kuşurımuza kalmayub himmet eylesünler. Bizi yabâna(11) atmasunlar diyü vâfir niyâz ider¹⁷⁵¹ ve tazarru'-nâmesi gelür. Şeyh gelen âdeme(12) ider evvelki sözimüz¹⁷⁵² şahîh oldıysa şonraki dahi¹⁷⁵³ zühür ider¹⁷⁵⁴ buyurur.¹⁷⁵⁵(13) Herîf şeyhün¹⁷⁵⁶ gönli oldı diyü varub Rüstem¹⁷⁵⁷ Paşa'ya muştular.¹⁷⁵⁸(14) Fi'l-hakîka şeyh teveccüh ider çok zamân geçmeyüb Rüstem Paşa yine vezîr olur.¹⁷⁵⁹(15) **[33b] Hikâyet** Bizüm şehrden Hâcî Ferhâd hikâyet ider Antalya¹⁷⁶⁰ deryâsında(1) Mışr'dan gelürken gemimüz sâkin giderken ardımızdan¹⁷⁶¹ kâfir gemisi dahi¹⁷⁶² irişdi.(2) Ol hâlde gördüm. Şeyh Burhân ve dedesi Muhammed Çelebi Sultân geminün yanında¹⁷⁶³(3) otururlar. Bize teşviş çekmeñüz Allâh te'âlâ sizi halâş itdi didiler.(4) Fi'l-hakîka¹⁷⁶⁴ biz halâş olduk.¹⁷⁶⁵ Kâfir gemisi helâk oldı. **Hikâyet(5)** Ispartalı Abdül-kâdir den fakîr işitdüm ki eydür. Bir gün Karadeniz'e(6) sefer itdük. İttifâki¹⁷⁶⁶ gemiye girer olıcaq yoldâşım aher yire gitmiş idi. Esbâbum(7) dahi gemiye girmişdi.¹⁷⁶⁷

¹⁷⁴³ şeyhi M1, M2, S1, S2 = hazret-i şeyhi T

¹⁷⁴⁴ buluşdurmak M1, S1, M2 = 'arz itdüklerinde Sultân Süleymân mülâkât S2, T

¹⁷⁴⁵ itdükde M1, S1, M2 = ider S2, T

¹⁷⁴⁶ varub Rüstem Paşa'ya du'â üzere olmuşlar / imişler M1, S1, M2 = (NY) S2, T. Ayrıca bu cümlelerin fiili de nüshalarda farklılık gösterir: olmuşlar M1 = imişler S1, M2

¹⁷⁴⁷ ider M1, S2, M2, T = idüb (baba çelebiye artıcaq mâ'il olur) S1

¹⁷⁴⁸ uğradığını M1, M2, S1, S2 = uğradığın T

¹⁷⁴⁹ âdem gönderüb M1, S2 = (NY) S1, M2, T

¹⁷⁵⁰ i'tizârlar M1, M2, S1, S2 = i'tizâr T

¹⁷⁵¹ ider M1, S2, M2, T = (NY) S1

¹⁷⁵² sözimüz M1, M2, S1, S2 = sözüüm T

¹⁷⁵³ dahi M1, S2, M2, T = dahi (gelüb) S1

¹⁷⁵⁴ ider M1, M2, S12, S2 = ider (diyü) T

¹⁷⁵⁵ buyurur M1, M2, S1, S2 = buyururlar T

¹⁷⁵⁶ şeyhün M1, S2, M2, T = şeyhün (size)

¹⁷⁵⁷ Rüstem M1, S2, M2, T = (NY) S1

¹⁷⁵⁸ muştular M1, M2, S1, S2 = tebşîr ider T

¹⁷⁵⁹ olur M1, M2, S1, S2 = olurlar T

¹⁷⁶⁰ Antalya M1, S2, M2, T = Antâkiyye S1

¹⁷⁶¹ ardımızdan M1, M2, S1, S2 = ardımızdan (bir) T

¹⁷⁶² dahi M1, M2, S1, S2 = (NY) T

¹⁷⁶³ yanında M1, S2, T = başında S1, M2

¹⁷⁶⁴ fi'l-hakîka M1, S2, M2, T = fi'l-vâkı' (bir kuvvî fırtına olub) S1

¹⁷⁶⁵ olduk M1, M2, S1, S2 = olub T

¹⁷⁶⁶ ittifâki M1, S1, M2 = (NY) S2, T

¹⁷⁶⁷ girmişdi M1, M2, S1, S2 = girmişidi T

Hemān gördüm şeyh Burhān¹⁷⁶⁸ Efendi¹⁷⁶⁹ zāhir oldu¹⁷⁷⁰ didi ki(8) ‘Abdü’l-kādir¹⁷⁷¹ bu gemiye girme bu gemi Allāh¹⁷⁷² emriyle ğarķ olur. Anda¹⁷⁷³ bir şafra gemisi(9) var¹⁷⁷⁴ aña gir didi. Şeyh esbābumı benüm ile bile taşadı ve daħi ğā’ib(10) oldu. Yoldaşum gelüb envā’ nizā’¹⁷⁷⁵ eyledi. Aħir gücle rāzı olub(11) benüm ile¹⁷⁷⁶ girüb bir mil miķdārı gitdük.¹⁷⁷⁷ Hemān¹⁷⁷⁸ ol gemi ğarķ oldu.(12) Yoldaşum ayağuma düşüb haķķa şükr itdi. Ben didüm ki bir şeyhüm var.(13) Ol sultān irişdi. Yoħsa hāli göreydün¹⁷⁷⁹ didüm.¹⁷⁸⁰ **Hikāyet(14)** Ispartalu¹⁷⁸¹ ‘Oşmān Dede eydür Mışır¹⁷⁸² diyārında¹⁷⁸³ gelürken¹⁷⁸⁴ ardımızdan kāfir gemisi irişdi.(15) [34a] Ben daħi tācumı elüme¹⁷⁸⁵ aldum. Didüm ki ya şeyh Burhān beni tācuñla kāfire hendek(1) qazmağa lā’iķ görür misün beni¹⁷⁸⁶ gel¹⁷⁸⁷ kırtar yoħsa deñize¹⁷⁸⁸ atarın didüm.(2) Hemān¹⁷⁸⁹ gördüm ki Burhān Efendi deryādan yürüyüb geldi. Bizüm(3) gemiye ardından bir depme urdı. Hemān gemimiz¹⁷⁹⁰ kuş gibi ucdı. Kāfir¹⁷⁹¹(4) gemisi ol arada qaldı. **Hikāyet** Uluborlu’dan Ħasan Dede(5) ve¹⁷⁹² Seyyid ‘Ali Dede eydür. Çünki Ħacca gider olduķ. Şeyh Burhān Efendi’ye(6) varduķ. Mezār-ı şerīfde mescidde oturub¹⁷⁹³ şeyh bizi görüb eyitdi¹⁷⁹⁴ ki(7) siz de Ħacı koķusu var ne Ħāldesiz. Biz didük ki sultānım niyyet(8) itdük¹⁷⁹⁵ himmet eyle. Şeyh buyurdı ki¹⁷⁹⁶ varuñ sizi Allāh¹⁷⁹⁷ te’ālāya¹⁷⁹⁸

¹⁷⁶⁸ Burhān M1, S2, M2, T = Burhān (Allāh emriyle) S1

¹⁷⁶⁹ Efendi M1, S2, M2, T = (NY) S1

¹⁷⁷⁰ oldu M1, M2, S1, S2 = olub T

¹⁷⁷¹ ‘Abdü’l-kādir M1, S2 = (bre) Abdü’l-kādir S1, M2; ya Abdü’l-kādir T

¹⁷⁷² Allāh M1, S2, M2, T = Allāh (te’ālā) S1

¹⁷⁷³ anda M1, S2 = öte S1, M2

¹⁷⁷⁴ var M1, M2, S1, S2 = var idi T

¹⁷⁷⁵ nizā’ M1, S2, M2, T = nizā’ (u cidāl) S1

¹⁷⁷⁶ benüm ile M1, M2, S1, S2 = benümle T

¹⁷⁷⁷ gitdük M1, S1, M2 = gitdük (bir fırtına zāhir olub) S2, gitdük T

¹⁷⁷⁸ hemān M1, M2, S1, S2 = hemān (bir fırtına zāhir olub) T

¹⁷⁷⁹ göreydün M1, M2, S1, S2 = müşkil T

¹⁷⁸⁰ didüm M1, M2, S1, S2 = itdi T

¹⁷⁸¹ Ispartalu M1, M2, S1, S2 = Ispartalı T

¹⁷⁸² Mışır M1, M2, S1, S2 = Mışır’dan T

¹⁷⁸³ diyārında M1 = deryāsında S1, S2, M2; (NY) T

¹⁷⁸⁴ gelürken M1, M2, S1, S2 = deryāda T

¹⁷⁸⁵ elüme M1, M2, S1, S2 = ele T

¹⁷⁸⁶ beni M1, S2, M2, T = beni (istersen) S1

¹⁷⁸⁷ gel M1, M2, S1, S2 = (NY) T

¹⁷⁸⁸ deñize M1, M2, S1, S2 = deryāya T

¹⁷⁸⁹ hemān M1, M2, S1, S2 = hemān dem T

¹⁷⁹⁰ gemimiz M1, M2, S1, S2 = gemi T

¹⁷⁹¹ kāfir M1, M2, S1, S2 = küffār T

¹⁷⁹² Dede ve M1, M2, S1, S2 = Dede’ye T

¹⁷⁹³ oturub M1, M2, S1, S2 = oturur T

¹⁷⁹⁴ eyitdi M1, S2, T = didi S1, M2

¹⁷⁹⁵ itdük M1, S2, M2 = eyledük S1

¹⁷⁹⁶ ki siz de Ħacı koķusu var ne Ħāldesiz. Biz didük ki sultānım niyyet itdük himmet eyle. Şeyh buyurdı ki M1, M2, S1, S2 = (NY) T

¹⁷⁹⁷ Allāh M1, M2, S1, S2 = Allāh’a T

ismarladum(9) ašlā qorqmañuz didi. Çünkü himmet yarağın taqunduk. Şağ u sālīm(10) giderken Cidde deryāsına yegirmi gün¹⁷⁹⁹ miqdārı zamanda¹⁸⁰⁰ irişdük.(11) Bir gice fırtına olub gemide olan Müslimānlar esbābın deryāya¹⁸⁰¹ dökmege(12) qaşd idicek gördüm. Şeyh Burhān Efendi dedesi Muḥammed Çelebi¹⁸⁰² Sulṭān¹⁸⁰³(13) gelmişler. Gemi kenārında tururlar. Buyurdılar¹⁸⁰⁴ ki ḥavf etmen Müslimānlar(14) ašlā bir esbāb¹⁸⁰⁵ dökmen¹⁸⁰⁶ in-şā'-Allāh¹⁸⁰⁷ rüzgār şabāha dek sākīn olur. Çünki(15) **[34b]** şabāha dek¹⁸⁰⁸ rüzgār sākīn olub¹⁸⁰⁹ Müslimānlar¹⁸¹⁰ şükr-i firāvān etdiler.(1) Şeyh ḥazretleriniñ Borlu'dan alduğı ḥātūn Borlu'ya gelüb vālideme¹⁸¹¹(2) oğullarıñ deryāda¹⁸¹² ramazān ayında fūlan ıztırābı çekmişler mi¹⁸¹³ ol daḥi¹⁸¹⁴(3) ḥikāyet idicek ramazānda aḥşām şeyh ile¹⁸¹⁵ bile¹⁸¹⁶ cem' olduk. Hemān¹⁸¹⁷(4) şeyh hey Ḥasan Dede hey Seyyid 'Ali Dede diyüb qaḥkub şavma'asına(5) gitdi. Ğayrı¹⁸¹⁸ bilmedük diyü¹⁸¹⁹ ḥaber virmiş¹⁸²⁰. Şeyh Burhān Efendi'nün güyegüsi(6) 'Ali Çelebi eyitdi. Şeyhün kızından olan oğlancığıum bir gün¹⁸²¹ ḥaste oldı.(7) Qayınanam eydür. Bir gün şeyh heybetle ol ṭarafa nazar idüb benim kuzucağıum(8) ḥiṣārda papasa efsūn¹⁸²² etdiler.¹⁸²³ Şimden gerü du'a te'şir itmez didi. Vāqı'ada(9) ol sā'at¹⁸²⁴ kefāret içün bir papasa iletmişler idi.¹⁸²⁵ Hem¹⁸²⁶ oğlancık

1798 te'ālāya M1, M2, S1, S2 = (NY) T
1799 gün M1, M2, S1, S2 = günde T
1800 miqdārı zamanda M1, M2, S1, S2 = (NY) T
1801 deryāya M1, M2, S1, S2 = (NY) T
1802 Çelebi M1, M2, S1, S2 = Çelebi (ile) T
1803 Sulṭān M1, M2, S1, S2 = (NY) T
1804 buyurdılar M1, M2, S1, S2 = didiler T
1805 esbāb M1, S1, M2 = şey' S2, şey T
1806 dökmen M1, M2, T = dökmesünler S1; dökmesün S2
1807 in-şā'llāh M1, S2, T = in-şā'llāh (te'ālā) S1, M2
1808 -a dek M1, S2, M2, T = olub S1
1809 olub M1, S2, M2, T = oldı S1
1810 Müslimānlar M1, S2, M2, T = Müslimānlar (ḥalāş olub) S1
1811 vālideme M1 = vālideme (dir ki) S1, S2, M2; vālideye (dirler ki) T
1812 deryāda M1, M2, S1, S2 = (NY) T
1813 çekmişler mi M1, S1, M2 = çekmişler S2, çekmişler mi (didüklerinde) T
1814 daḥi M1, M2, S1, S2 = daḥi (kışşayı) T
1815 şeyh ile M1, M2, S1, S2 = şeyhle (bir yerde) T
1816 bile M1, S2, M2, T = bile (ṭa'āma) S1
1817 hemān M1, M2, S1, S2 = hemān (sa'āt) T
1818 Ğayrı M1, S2, M2 = Ğayrı (ḥāli) S1, (aşlını) Ğayrı T
1819 diyü M1, M2, S1, S2 = dimiş T
1820 ḥaber virmiş M1 = ḥaber virmiş (ḥikāyet) S1, S2, M2; (NY) (ḥikāyet) T
1821 gün M1, M2, S1, S2 = (NY) T
1822 efsūn M1, S2, M2, T = efsūna S1
1823 etdiler M = ilettiler S1, itdirdiler S2, T; itdiler M2
1824 sā'at M1 = sā'at (Borlu'da oğlancığı) S1; sā'at (Borlu'da) S2, M2, T
1825 idi M1, M2, S1, S2 = (NY) T
1826 hem A, S1, M = çok zamān geçmeyüb S2, T

vefât(10) etdi didi¹⁸²⁷. **Hikâyet** Borlu'dan 'Abdu'llâh Dede eydür çün(11) Burhân Efendi ilk¹⁸²⁸ şeyh olduğu¹⁸²⁹ eşnâlarda¹⁸³⁰ Borlu'ya geldi. Ol(12) zamanda¹⁸³¹ yegirmi yaşında idi. Câmi'de naşihatın diñledüm varub(13) tevbe etdüm.¹⁸³² Şoñra Müslimânlar da câmi'den¹⁸³³ şeyhi evine dek¹⁸³⁴ gönderdi.¹⁸³⁵ (14) Dervîşler çıkub¹⁸³⁶ gitmek üzere idiler. Hişâr tarafından ba'zı kimesneler(15) [35a] bizi taş çıkarmağa ücrete tutmuşlar idi. Şehr halkı şeyhün ardına(1) düşüb gönderdi¹⁸³⁷ gitdüklerini gördük. Yanımda Hâlvetî dervîşlerinden(2) iki kimesne var idi.¹⁸³⁸ Bizüm ile işler idi. Bunlar didiler ki bir oğlanuñ(3) şeyh diyü ardına düşmelerini¹⁸³⁹ göre¹⁸⁴⁰ diyü şeyhe ta'n idüb mühmelât(4) söylediler. Cigerüm kan ile¹⁸⁴¹ taldı. Çünkü şeyh tağ ardına taldı¹⁸⁴². Ğâyret-i(5) Hakk hücüm idüb üzerimize bir büyük taş kopub¹⁸⁴³ düşdi.(6) Ben cümleden ilerü idim. Hemân bir el ensemden yapuşub¹⁸⁴⁴ beni ardıma¹⁸⁴⁵(7) atdı. Ol iki şüfiyi basub hürd¹⁸⁴⁶ eyledi¹⁸⁴⁷. Müslimânlar şoñra didiler ki(8) şeyh ile bir mekânda idük. Öyle namâzını kılduk¹⁸⁴⁸. Şeyh bir iplik virün(9) didi¹⁸⁴⁹. Virdiler bir def'a döndi. Bir def'a dahî düğmeleyüb yere bıraktı. (10) Emr Allâh'ın didi hikmeti bu imiş didiler ve bir maşşûş dervîşi şeyhi(11) tenhâlayub şormuş. Bir dervîşüm var idi¹⁸⁵⁰ kurtardum. İki¹⁸⁵¹ kişiyi¹⁸⁵²(12) taş başdı diyü buyurmuşlar. **Hikâyet** Yine Borlu'dan Hasan Dede(13) eydür Barla tarafına vardum anda bir Hâlvetî dervîş¹⁸⁵³ ile bahş itdük.¹⁸⁵⁴(14) Erkân-ı tarikatden ol dervîş kendü şeyhün¹⁸⁵⁵

¹⁸²⁷ didi M1 = (NY) S1, S2, M2, T

¹⁸²⁸ ilk M1, S2, M2, T = ibtidâ S1

¹⁸²⁹ olduğu M1, M2, S1, S2 = oldı T

¹⁸³⁰ eşnâlarda M1, M2, S1, S2 = ol eşnâda T

¹⁸³¹ ol zamanda M1, M2, S1, S2 = henüz T

¹⁸³² etdüm M1, M2, S1, S2 = itdüm T

¹⁸³³ câmi'den M1, M2, S1, S2 = câmi'de T

¹⁸³⁴ dek M1, M2, S1, S2 = (NY) T

¹⁸³⁵ gönderdi M1, M2, S1, S2 = gönderdiler T

¹⁸³⁶ çıkub M1, S1, M2 = (NY) S2, T

¹⁸³⁷ gönderdi M1, M2, S1, S2 = gönderdiler (ve) T

¹⁸³⁸ var idi M1, M2, S1, S2 = varıdı T

¹⁸³⁹ düşmelerini M1, M2, S1, S2 = düşmüşler T

¹⁸⁴⁰ göre M1, S2, M2, T = (NY) S1

¹⁸⁴¹ kan ile M1, M2, S1, S2 = kanla T

¹⁸⁴² taldı M1, S2, M2, T = taldı S1

¹⁸⁴³ kopub M1, S1, M2 = (NY) S2, T

¹⁸⁴⁴ yapuşub M1, S1, M2 = çeküb S2

¹⁸⁴⁵ ardıma M1, M2, S1, S2 = ardına T

¹⁸⁴⁶ hürd M1, S2, M2, T = hürd (u haşhâş) S1

¹⁸⁴⁷ eyledi M1, S1, M2 = etdi S2, T

¹⁸⁴⁸ şeyh ile bir mekânda idük. Öyle namâzını kılduk M1, S1, M2 = (NY) S2, T

¹⁸⁴⁹ virün didi M1, S1, M2 = istedi S2, T

¹⁸⁵⁰ var idi M1, M2, S1, S2 = varıdı T

¹⁸⁵¹ iki M1, S1, M2 = ikisini S2, T

¹⁸⁵² kişiyi M1 = münkiri S1, M2; (NY) S2, T

¹⁸⁵³ dervîş M1, M2, S1, S2 = dervîşi T

medh idüb el-ân(15) [35b] kutb-ı zamân¹⁸⁵⁶ oldur¹⁸⁵⁷ didi. Ben daği didüm ki ehl-i riyâ ve ehl-i raqş¹⁸⁵⁸ olan(1) mel'ündür. Ol derviş varub şeyhine ğammaz itmege gitdi.¹⁸⁵⁹ Sen şabâha(2) çıkmak yok¹⁸⁶⁰ diyü hayli yağandı. Ben daği ol gice havfla yatdum uyudum.(3) Gördüm Şeyh Burhân¹⁸⁶¹ ve dedesi Şeyh Muhammed Çelebi Sultân¹⁸⁶² birer ata binmişler(4) yanlarınca bir heybetlü arslan.¹⁸⁶³ Çünkü bunlar geldiler ol şūfinūñ şeyhini arslana(5) gösterdiler. Ol sâ'at päre päre eylediler¹⁸⁶⁴ dönüb gitdiler. Şabâh kalkub¹⁸⁶⁵(6) yola girdük¹⁸⁶⁶ gördük¹⁸⁶⁷ bir yerde ziyâde halk çoğmuşlar.¹⁸⁶⁸ Yoldâşum ile¹⁸⁶⁹ varduğ(7) Bu vefât iden kimesne¹⁸⁷⁰ kimdür¹⁸⁷¹ diyü şorduk¹⁸⁷² Didiler¹⁸⁷³ ki bir şeyh var idi¹⁸⁷⁴(8) gice da'vetde idi. Dün yarısına dek şöbet etdiler. Evüne varduğda¹⁸⁷⁵(9) döşeginde ölüsi çıkdı. Ol nizâ' iden dervîşi gördüm. (10) Qabrūñ başı ucunda¹⁸⁷⁶ dede ne hâldür¹⁸⁷⁷ diyicek saña şimdi sözüm yok(11) didi. Şoñra konağumda gelüb envâ' ri'âyetler ü tazarru'lar idüb(12) didi ki bu gice¹⁸⁷⁸ şeyhūñi gördüm¹⁸⁷⁹ bir ulu heybetlü sultân¹⁸⁸⁰ daği¹⁸⁸¹ şeyhi bir(13) arslana paralatdılar. Baña daği işâret etdiler. Ben ağladum aman(14) diledüm¹⁸⁸² didi.¹⁸⁸³ Andan şoñra Aşaköy nâm qaryeye varduğ. Şeyhūñ bu kerâmâtını¹⁸⁸⁴(15) [36a]

1854 itdük M1, S2 = iderdük S1, M2, T
1855 şeyhūñ M1, M2, S1, S2 = şeyhūni T
1856 kutb-ı zamân M1, M2, S1, S2 = kutb T
1857 oldur M1, M2, S1, S2 = oldı T
1858 ehl-i raqş M1, S1, M2, T = (NY) S2
1859 gitdi M1, M2, S1, S = gitdi (baña) T
1860 çıkmak yok M1 = çıkmazsın S1, S2, M2, T
1861 Burhân M1, S2, M2 = Burhân (Efendi) S1, T
1862 Sultân M1, M2, S1, S2 = Sultân (ile) T
1863 arslan M1, M2, S1, S2 = arslan (var) T
1864 eylediler M1, M2, S1, S2 = eyledi T
1865 kalkub M1, S1, M2 = (NY) S2, T
1866 girdük M1, M2, S1, S2 = girdüm T
1867 gördük M1, M2, S1, S2 = (NY) T
1868 ziyâde halk çoğmuşlar M1, S2 = halk ziyârete çıkmışlar S1, M2; halk cem' olmuşlar T
1869 yoldâşum ile M1, M2, S1, S2 = yoldâşumla (biz de) T
1870 kimesne M1, S2, M = ne S1, M2
1871 kimdür M1, S2 = kişidür S1, M2
1872 Bu vefât iden kimesne kimdür diyü şorduk M1, S1, M2 = (NY) S2
1873 didiler M1, M2, S1, S2 = diler T
1874 var idi M1, M2, S1, S2 = varıdı T
1875 varduğda M1, S1 = varduğdan şoñra S2, M2, T
1876 ucunda M1, T = ucunda (ağlar) S1, S2, M2
1877 hâldür M1, M2, S1, S2 = hâl T
1878 gice M1, M2, S1, S2 = gice (senūñ) T
1879 gördüm M1, M2, S1, S2 = gördüm (yanında aña benzer) T
1880 sultân M1, T = sultân (u yanında aña benzer bir sultân) S1, S2 ve M2
1881 daği M1, M2, S1, S2 = daği (var) T
1882 diledüm M1, S1, M2, T = Yazım yanlışı mevcuttur. S2
1883 didi M1, M2, S1, S2 = (NY) T
1884 kerâmâtını M1, M2, S1, S2 = kerâmâtın T

hikāyet etdüm. Şoñra Tanabaş derler bir ehl-i dünyā münkir¹⁸⁸⁵ var idi.¹⁸⁸⁶ Şeyhüm(1) didügün kim bilür ne aşl kimesnedür dir imiş¹⁸⁸⁷ hikāyet itdiler.¹⁸⁸⁸ Gice(2) gördüm Şeyh¹⁸⁸⁹ Burhān Efendi gelmiş bir bağçede oturur ğazabla¹⁸⁹⁰ aşlā(3) söylemez. Hıdmet-kārlarından¹⁸⁹¹ birine ağladum¹⁸⁹² şordum didi ki şeyhün ğazabı saña(4) degildir. Anda¹⁸⁹³ Atraköy’ünde olan Tanabaşadur¹⁸⁹⁴ didi. On gün gecdi¹⁸⁹⁵. Ol(5) herif ehl ü ‘ıyālī ile helāk olub¹⁸⁹⁶ ve niçesi¹⁸⁹⁷ aher yerde vañan tutub¹⁸⁹⁸(6) ol köy hālī¹⁸⁹⁹ kaldı didi. **Hikāyet** Faķir¹⁹⁰⁰ bī-çāre çünki ecdādımız(7) Hācı Bayrām Sultān halifeleri Faķih Paşa ve İşhāk Paşa Sultān’uñ(8) kitābların müñālā’a idüb ğalbime cenāb-ı haķķdan¹⁹⁰¹ sülük talebi düşüb¹⁹⁰²(9) bī-ğarar oldum. Ol kitāblarda meşāyihün şerāyitin ve ehlu’llāh ahevālin(10) görüb imtiñān ü tettebbu‘ iderken ittifaķ Şeyh Burhān Efendi Borlu’ya(11) gelmiş. Babam merhūm¹⁹⁰³ ziyārete gitmek¹⁹⁰⁴ ğaşd idüb didüm ki(12) şeyhden bir tevbe etsem olur mı pederüm¹⁹⁰⁵ merhūm didi ki bu kişi ğāyet(13) ulu kişidir. Çok kerāmetin gördük. Hem nefesinden atañdur. Anuñ(14) nefesi ile ve¹⁹⁰⁶ du‘āsıyla¹⁹⁰⁷ vücūda¹⁹⁰⁸ geldük. Ol ‘aziz her zamānda saña¹⁹⁰⁹ (15) **[36b]** oğul diyü çağırur. Ammā şimdiki hālde dünyāya meyl etdi. Gel oğul(1) seni Isbartadağı¹⁹¹⁰ Piri Hālīfe’ye iletetin evvelden muşāhibimizdür(2) tazarru‘ ideyin. Seni irşād etsün. Ammā¹⁹¹¹ şeyh Burhān¹⁹¹² kerāmetin(3) yitürmedi¹⁹¹³ ise

¹⁸⁸⁵ ehl-i dünyā münkir M1, M2, S1, S2 = münkir ehl-i dünyā T

¹⁸⁸⁶ var idi M1, M2, S1, S2 = varıdı T

¹⁸⁸⁷ dir imiş M1, M2, S1, S2 = dimiş T

¹⁸⁸⁸ itdiler M1, M2, S1, S2 = itdiler (ki) T

¹⁸⁸⁹ şeyh M1, M2, S1, S2 = (NY) T

¹⁸⁹⁰ oturur ğazabla M1, M2, S1, S2 = ğazabla oturur T

¹⁸⁹¹ hıdmet-kārlarından M1, M2, S1, S2 = hıdmet-kārlardan T

¹⁸⁹² ağladum M1, M2, S1, S2 = ağlayub T

¹⁸⁹³ anda M1, M2, S1, S2 = (NY) T

¹⁸⁹⁴ Tanabaşadur M1, S2, M2 = Tanabaş diyü bir herifedür S1, Tanabaş didükleri münkiredür T

¹⁸⁹⁵ gecdi M1 = geçmedin S1, S2, M2, T

¹⁸⁹⁶ olub M1, S1, S2, T = olub (ol köy ğalkına bile şe’āmeti irüşüb) M2

¹⁸⁹⁷ niçesi M1, S1, M2 = tevābi’i S2, T

¹⁸⁹⁸ tutub M1, M2, S1, S2 = idüb T

¹⁸⁹⁹ hālī M1, S2, M2 = hālī (vü baññāl) S1

¹⁹⁰⁰ faķir M1, M2, S1 = faķir (ü) S2, T

¹⁹⁰¹ cenāb-ı haķķdan M1, S2, M2 = cenāb-ı haķķa S1, T

¹⁹⁰² düşüb M1, M2, S1, S2 = düşdi T

¹⁹⁰³ merhūm M1, M2, S1, S2 = merhūm (ile) T

¹⁹⁰⁴ gitmek M1, M2, S1, S2 = gitmege T

¹⁹⁰⁵ pederüm M1, M2, S1, S2 = peder T

¹⁹⁰⁶ nefesi ile ve M1, S2 = (NY) S1, M2; nefesiyle (NY) T

¹⁹⁰⁷ du‘āsıyla M1, M2, S1, S2 = (NY) T

¹⁹⁰⁸ vücūda M1, S1, M2 = dünyāya S2, T

¹⁹⁰⁹ her zamānda saña M1, M2, S1, S2 = saña her zamān T

¹⁹¹⁰ Isbartadağı M1, S1, M2 = Isbartalı S2, T

¹⁹¹¹ ammā M1, M2, S1, S2 = ammā (eger) T

¹⁹¹² Burhān M1, T = Burhān (eger) S1, S2, M2

¹⁹¹³ yitürmedi M1, S2, M2, T = zāyi‘ itmedi S1

bu def'a tevbeye müte'allık kelimât etsün.¹⁹¹⁴ Eger bir işâret(4) eylerse ben saña işâret iderin ıallıub hemân¹⁹¹⁵ dâmânına yapuıub(5) tevbeye Őürü' eyle¹⁹¹⁶ didi. Bu ıavli idüb hıdımetine varduı. Hemân ibtidâdın(6) bu âyet-i kerîme'i oıadı.¹⁹¹⁷ E'üzü bi'llâhi min'eı-ıeytân'ir-râcîm inn'el-lezîne(7) yubâyineke innemâ yubâyî'ünü'llâh¹⁹¹⁸ âyetin bi't-tamâm tefsîr idüb(8) buyurdı ki resül¹⁹¹⁹ 'aleyhi's-selâm hâzretinden bî'at idüb¹⁹²⁰ Allâh te'âlânın(9) yedd-i kudretine yapuıub bî'at etmiş gibidür. Biz daıı silsilesinin¹⁹²¹(10) bir hıdımetkârıyuz. İlla lehu bir el hâıııdır. Benden¹⁹²² daıı tevbe iden Allâh'dan¹⁹²³(11) tevbe vü bî'at etmiş gibidür didi. Babam merhüm¹⁹²⁴ gördüm ki hemân sâ'at(12) aı Őaıalından gözyaıı incü gibi döküldi. Oıul ıurma didi.¹⁹²⁵(13) Hemân ıallıub tevbe itdüm. Ardımca babam¹⁹²⁶ daıı tevbe eyledi¹⁹²⁷. Őoıra(14) Isbartalu¹⁹²⁸ Pîri Hâlıfeye varduı ol¹⁹²⁹ daıı mürıidün anlardur ve fetıün¹⁹³⁰(15) [37a] anlardandır didi. Őoıra hıdımetine vardum. Bir ıac gün¹⁹³¹ ıurdum. Vâlideye(1) çekindüm¹⁹³². Yine halvet zamânında¹⁹³³ gelem diyü icâzet¹⁹³⁴ taleb eyledüm.¹⁹³⁵ İcâzet(2) virdi.¹⁹³⁶ Vedâ' eyleyüb eve geldüm. Vâlideme¹⁹³⁷ mülâkât oldum¹⁹³⁸. Birkac gün(3) gördüğümden¹⁹³⁹ Őoıra haste olub civâr-ı rahmete intikâl itdi. Andan Őoıra(4) 'alâıam ıalmayub zârürî hıdımet-i Őerîfine¹⁹⁴⁰ varduı. Erba'in(5) ıııarub maıııuda vâııl olduı. **Hıkâyet** Ol zamânda(6) ıaraıııâr'dan Hâcı Bayrâm Sultân

¹⁹¹⁴ etsün M1, M2, S1, S2 = idüb (eı'âr eylesün) T

¹⁹¹⁵ ıallıub hemân M1, M2, S1, S2 = hemân ıallıub T

¹⁹¹⁶ eyle M1, S2, M2, T = eyle (tevbeye Őürü' ile dâmânına yapıı) S1

¹⁹¹⁷ oıadı M1, S2, M2, T = baıladı S1

¹⁹¹⁸ yubâyî'ünü'llâh M1, S2, M2, T = yubâyî'ünü'llâh (fevka eydihim) S1

¹⁹¹⁹ resül 'aleyhi's-selâm M1, S2, M2 = resülü'llâh Şalla'llâhü te'âlâ ve sellem S1, resülü'llâh'aleyhi's-selâm

T

¹⁹²⁰ idüb M1, S2 = iden S1, M2, T

¹⁹²¹ silsilesinin M1, S2, M2, T = silsilesinde S1

¹⁹²² benden M1, S2, M2, T = bizden S1

¹⁹²³ Allâh'dan M1, S2, M2, T = resüla'llâhdan S1

¹⁹²⁴ merhüm M1, M2, S1, S2 = merhümü T

¹⁹²⁵ Oıul ıurma didi M1, M2, S1, S2 = (hemân saât) oıul ıurma didi T

¹⁹²⁶ babam M1, S2, M2, T = babam (kendüsi) S1

¹⁹²⁷ eyledi M1, M2 = eyledi (andan) S1, etdi S2, T

¹⁹²⁸ Isbartalu M1, S2 = Isbarta'da S1, M2; Ispartalı T

¹⁹²⁹ ol M1, M2, S1, S2 = anlar T

¹⁹³⁰ fetıün M1, M2, S1, S2 = fetıün (daıı) T

¹⁹³¹ gün M1, S1, M2, T = kez S2

¹⁹³² çekindüm M1, S2, M2 = ıelindüm S1, ıekinüb T

¹⁹³³ yine halvet zamânında M1, M2, S1, S2 = halvet zamânında yine T

¹⁹³⁴ icâzet M1, M2, S1, S2 = icâzet (aldum) T

¹⁹³⁵ eyledüm M1, M2, S1, S2 = idüb T

¹⁹³⁶ virdi M1, S2, M2, T = virdi (Hâıı te'âlâ habîbine elem yecidke yetîmen fevâya'nî Rabbin seni yetîm bulub terbiye itmedi mi minnet itdi diyün anamın vefâtına işâret itdi. Analara meyl ziyâde olur rizâıün gözlemek daıı lâzımdır didi. Hüsni icâzet ile izin virdi şeyıe) S1

¹⁹³⁷ vâlideme M1, M2, S1, S2 = vâlideye T

¹⁹³⁸ oldum M1, M2 = itdüm S1, S2, T

¹⁹³⁹ gördüğümden M1, M2, S1, S2 = gördükden T

¹⁹⁴⁰ hıdımet-i Őerîfine M1, M2, S1, S2 = hıdımet-i Şerîflerine T

ḫalīfesi Şeyḫ ‘Abdü’r-raḫīm evlādundan(7) bir yigit var idi.¹⁹⁴¹ Ol yigit¹⁹⁴² didi ki ben¹⁹⁴³ daḫi senüñ gibi ḫacı Bayrām(8) ocağından idüm. Ḥattā bir gice Qaraḫişār’a¹⁹⁴⁴ ḫarāmiliğe çıqub¹⁹⁴⁵(9) Hızır nebī¹⁹⁴⁶ ‘aleyhi’s-selām gelüb bre zālīm diyü şayḫa¹⁹⁴⁷ itdi. Hemān tevbe(10) eyledüm¹⁹⁴⁸. Şühüdlü alay beginüñ bir maḫbüb oğlu ile saḡdıç(11) olduq. Ba‘zı münāfiqlar alay begine oğlunu sever diyü nifāq(12) etmişler. Ol daḫi iki kimesne ardımca¹⁹⁴⁹ gönderüb bigi de¹⁹⁵⁰ giderken öldürün(13) dimiş. İttifāq ol big de¹⁹⁵¹ giderken saḡ taraftan bir nidā geldi ki(14) Bre ‘Abdü’r-raḫīm ol yola¹⁹⁵² gitmege izn yoqdur. Ardınca ḫaşm gelür didi.(15) **[37b]** Evvel muḫayyed olmadum. Tekrār nidā gelicek sen¹⁹⁵³ kimsin didüm ceddinün¹⁹⁵⁴ rüḫiyum(1) didi. Çünkü bu ḫāli gördüm yuḫar¹⁹⁵⁵ yola gitdüm. Yine nidā geldi ki saḡ yaña(2) nazār¹⁹⁵⁶ eyle ervāḫ-ı evliyāu’llāḫ¹⁹⁵⁷ gelürler. Öñlerince¹⁹⁵⁸ saña mürşiddür¹⁹⁵⁹. Çünkü nazār etdüm(3) gördüm evliyā¹⁹⁶⁰ ‘alemler ile gelürler. Öñlerinde bir heybetlü sultān gelür ayağına(4) yüzüm¹⁹⁶¹ sürdüm. Ol sā‘at rüḫum bedenden¹⁹⁶² ervāḫ-ı¹⁹⁶³ asmāna gitdi.¹⁹⁶⁴ Ba‘de(5) zaman ‘aqlum başuma gelüb¹⁹⁶⁵ ol mürşid olıcaq şeyḫi aradum niçe zaman(6) bulamadum. Bir gün Sandıqlu qaşabasına vardum gördüm. Ol baña mürşid(7) olıcaq¹⁹⁶⁶ sultān Şeyḫ Burḫān Efendi imiş. Şandıqlı’ya¹⁹⁶⁷ da‘vete gelmiş(8) varub ayağına yüz¹⁹⁶⁸ sürdüm. Tevbe qaşd idicek aşlā

¹⁹⁴¹ var idi M1, M2, S1, S2 = vardı T

¹⁹⁴² ol yigit M1, M2, S1, S2 = (NY) T

¹⁹⁴³ ben M1, M2, S1, S2 = bende T

¹⁹⁴⁴ Qaraḫişār’a M1, S1, M2, T = Qaraḫişār’a (biline) S2

¹⁹⁴⁵ çıqub M1, S2, T = çıqdum S1, M2

¹⁹⁴⁶ Hızır nebī M1, S1, M2, T = ḫazret-i Hızır S2

¹⁹⁴⁷ şayḫa M1, S2, M2, T = naşihat S1

¹⁹⁴⁸ eyledüm M1, S2, M2, T = itdüm (ba‘de) S1

¹⁹⁴⁹ daḫi iki kimesne ardımca M1, M2, S1, S2 = daḫi ardımca iki kimesne T

¹⁹⁵⁰ bigi de M1, M2, S1, S2 = bilde T

¹⁹⁵¹ big de M1, M2, S1, S2 = bilde T

¹⁹⁵² yola M1, M2, S1, S2 = (NY) T

¹⁹⁵³ sen M1, M2, S1, S2 = (NY) T

¹⁹⁵⁴ ceddinün M1, S2, M2, T = ceddün Abdu’raḫīm’in S1

¹⁹⁵⁵ yuḫar M1, M2, S1, S2 = yuḫaru T

¹⁹⁵⁶ nazār M1, S1, M2 = ḫaṭr S2

¹⁹⁵⁷ ervāḫ-ı evliyāu’llāḫ M1, S2, M2, T = ervāḫ-ı evliyā S1

¹⁹⁵⁸ öñlerince M1, M2, S1, S2 = öñlerince (gelen) T

¹⁹⁵⁹ mürşiddür M1, S2, M2, T = mürşid olacaqdur S1

¹⁹⁶⁰ evliyā M1, M2, S1, S2 = ervāḫ-ı evliyā T

¹⁹⁶¹ yüzüm M1, M2, S1, S2 = yüz T

¹⁹⁶² bedenden M1, S2, M2 = beden S1, bedenden (çıqub) T

¹⁹⁶³ ervāḫ-ı asmāna M1, S2, T = evc-i asmāna S1, M2

¹⁹⁶⁴ gitdi M1, M2, S1, S2 = çıqdı gitdi T

¹⁹⁶⁵ gelüb M1, M2, S1, S2 = geldi T

¹⁹⁶⁶ şeyḫi aradum niçe zaman bulamadum. Bir gün Sandıqlu qaşabasına vardum gördüm. Ol baña mürşid

olıcaq M1, M2, S1, S2 = (NY) T

¹⁹⁶⁷ Şandıqlı’ya M1, M2, S1, S2 = Şandıqlu qaşabasına T

¹⁹⁶⁸ yüz M1, M2, S1, S2 = yüzüm T

rızā virmedi.(9) Senün oturduğun ocağ Hācı Bayrām¹⁹⁶⁹ ocağıdır diyü¹⁹⁷⁰ ağlıyorağ¹⁹⁷¹(10) menzilime¹⁹⁷² vardum. Ol gice meşğül oldum oturdum Hācı Bayrām Sultān'ın¹⁹⁷³(11) rūh-ı muḳaddesleri geldi ider. Oğul fethün ü irşādun bu şeyhdendir.(12) Şimdiki hālde benüm oğlanlarum da bunun akrānı mürşid-i kāmil yoğdur.(13) Ammā kisvet ü icāzet¹⁹⁷⁴ bizden olsun didi. Şabāh nazarına vardum.(14) Bu def'a tamām izn oldu diyü tevbe virdi. Şoñra hıdmetine vardum.¹⁹⁷⁵ (15) **[38a]** Hālvete giricek yedi günden şoñra şeyh şavma'asından birgün¹⁹⁷⁶ çıkub(1) elinde bir mektüb¹⁹⁷⁷ baña eydür Bu mektübü tiz var¹⁹⁷⁸ Anğaru'ya Edhem Baba'ya vir anların¹⁹⁷⁹(2) aḫrete gitmesi yağındur. İcāzet virsün¹⁹⁸⁰ hālveti şoñra bulasın¹⁹⁸¹ didi. Mektübda(3) dağı dimiş ki Edhem Baba şimden şoñra¹⁹⁸² ahirete teveccüh idersün ve hāmil(4) varğa-i du'āya icāzet-nāme viresün.¹⁹⁸³ Çünki anda vardum Edhem Baba(5) ḫāzretleri¹⁹⁸⁴ görüb ağladı. İcāzet-nāme yazub beni gönderdi.(6) Şoñra¹⁹⁸⁵ çok zaman gecmeyüb dergāh-ı Hāğğa intiḳāl itdükden¹⁹⁸⁶ şoñra ol yigit¹⁹⁸⁷(7) receb ayında¹⁹⁸⁸ eydür.¹⁹⁸⁹ İn-şā'llāh te'ālā¹⁹⁹⁰ bayrāmda¹⁹⁹¹ saña ve beş kişiye(8) ḫilāfet virürüz. Zīrā gördüm 'arş-ı a'zamda ḫāzret-i Resūlū'llāh¹⁹⁹²(9) 'aleyhi's-selām¹⁹⁹³ oturur. ḫalīfe olacağ kimesneleri¹⁹⁹⁴ getirüb her birine(10) bir seccāde virdiler. Amma saña bir seccāde ile bir raḫle virdiler didi¹⁹⁹⁵(11) Fi'l-vāḳı' bayrāmda beş kimesne ile bu¹⁹⁹⁶ faḳire ḫilāfet

¹⁹⁶⁹ Bayrām M1, S2, T = Bayrām (Sultān) S1, M2

¹⁹⁷⁰ diyü M1 = didi S1, S2, M2, T

¹⁹⁷¹ ağlıyorağ M1, M2, S1, S2 = ağlayub T

¹⁹⁷² menzilime M1, S1 = menzile S2, M2; menziline T

¹⁹⁷³ sultānün M1, S2, M2, T = sultān ḫuddise sırrahunün S1

¹⁹⁷⁴ icāzet M1, S2, M2, T = icāzet (zāhiren) S1

¹⁹⁷⁵ vardum M1, S2, M2, T = varub S1

¹⁹⁷⁶ birgün M1, S2, M2 = (NY) S1, T

¹⁹⁷⁷ mektüb M1, M2, S1, S2 = (NY) T

¹⁹⁷⁸ bu mektübü tiz var M1, M2, S1, S2 = tiz var bu mektübü T

¹⁹⁷⁹ Edhem Baba'ya vir/ilet anların M1, S2, T = Ethem Baba ḫāzretlerinün S1, M2. Ayrıca M1 ve S2 nüshalarındaki yüklem farklıdır: vir M1 = ilet S2

¹⁹⁸⁰ icāzet virsün M1, M2, S1, S2 = (NY) T

¹⁹⁸¹ bulasın M1, M2, S1, S2 = bulasın (icāzet al) T

¹⁹⁸² şoñra M1, S2, M2, T = gerü S1

¹⁹⁸³ hāmil varğa-i du'āya icāzet-nāme viresün M1, M2, S1, S2 = (NY) T

¹⁹⁸⁴ ḫāzretleri M1, M2, S1, S2 = ḫāzretleri (beni) T

¹⁹⁸⁵ şoñra M1, M2, S1, S2 = ba'de T

¹⁹⁸⁶ itdükden M1, S2, M2 = itdi (raḫmetu'llāh te'ālā) S1, eyledi T

¹⁹⁸⁷ yigit M1, M2, S1, S2 = yigit de ider

¹⁹⁸⁸ receb ayında M1, S1, M2, T = (NY) S2

¹⁹⁸⁹ eydür M1, M2, S1, S2 = (NY) T

¹⁹⁹⁰ te'ālā M1, M2, S1, S2 = (NY) T

¹⁹⁹¹ bayrāmda M1, S2, M2, T = bayrāmda (şeyh) S1

¹⁹⁹² ḫāzret-i resūlū'llāh M1, S2, M2 = ḫāzret-i resūlū'llāh (şalla'llāhü te'ālā) S1, ḫāzret-i resūl T

¹⁹⁹³ 'aleyhi's-selām M1, S1, M2, T = 'aleyhi ve sellem S2

¹⁹⁹⁴ olacağ kimesneleri M1, S2, M2 = olacakları S1, olacağ kimesne (geri) T

¹⁹⁹⁵ Amma saña bir seccāde ile bir raḫle virdiler didi M1, S1, M2 = (NY) S2, Amma saña bir raḫle ile bir seccāde virdi didi T

virilüb(12) ba‘de fakîre ‘ilm ü kır’an daği¹⁹⁹⁷ müyesser oldu. Ol yigit bizimle erba‘in(13) tamām idüb şehrine gitdi. Ba‘de¹⁹⁹⁸ şehride tā‘ün olmuş.(14) Rivāyet iderler ki ol yigit bir gün¹⁹⁹⁹ Müslimānlar’a kendüm kırbān²⁰⁰⁰ virdüm(15) **[38b]** dimiş. Ol vefāt itdükdēn şöıra tā‘ündan bir kimesnenüñ²⁰⁰¹ burnı kıanamamış.²⁰⁰²(1) **Hikāyet** Fakîr bî-çāre ricālu’llāh emri ile Bursa’ya varub anda Hācı(2) Bayrām hālīfe dirler bir vā‘iz ü nāşih ‘ālim ü fāzıl²⁰⁰³ kimesne var idi²⁰⁰⁴ anuñla uḥuvvet (3) fi’llāh idüb²⁰⁰⁵ ‘aḳd-i muḥabbet²⁰⁰⁶ itdük. Şeyḫ Burhān Efendi’nüñ aḫvālını(4) işidüb ‘āşih olub imtiḥān için bir mu‘temed suḥtesini benüm ile(5) şeyḫe gönderdi. Ol yigidüñ adı Zeynī idi. Şaḫīḫü’n-neseb evlāddan(6) idi.²⁰⁰⁷ Çünkü şeyḫüñ ḫıdmetine vardum²⁰⁰⁸. Fakîr tazarru‘ idüb şeyḫe didüm ki(7) sulṭānum iḥsān idüb buña esrārdan²⁰⁰⁹ bir miḳdār gösterüñ ol ‘ālemüñ(8) şalāḫına sebebdür didüm. Ba‘de o Zeynī eydür Çünkü şeyḫ Burhān Efendiniñ(9) ḫıdmetine vardum. Dedesi²⁰¹⁰ Sulṭān Muḫammed Çelebi’nüñ²⁰¹¹ türbesi miftāḫın elüme(10) elüme²⁰¹² virüb türbe ḫıdmetine emr eyledi. Çünkü türbe kıapusını açub içerü(11) girdüm. Gördüm yeşil ‘imāmelü bir sulṭān yatur niyāz idüb²⁰¹³ ben daği evlāddan(12) bir yetimüm²⁰¹⁴ baña himmet eyle didüm. Kıabrinden²⁰¹⁵ nidā²⁰¹⁶ eyleyüb²⁰¹⁷ saña himmet iderdüm(13) ammā dīvānesin didi. Çünkü bu kıadar āşinālık oldu feryād u fiḡān(14) idüb tazarru‘ eyledüm.²⁰¹⁸ Hemān sā‘at²⁰¹⁹ gördüm ki kıabr yarılıb bir²⁰²⁰ heybetlü(15) **[39a]** sulṭān taşra çıkub oturdı. Baña²⁰²¹ yeşil

¹⁹⁹⁶ bu M1, M2, S1, S2 = (NY) T

¹⁹⁹⁷ daği M1, M2, S1, S2 = (NY) T

¹⁹⁹⁸ ba‘de M1, S2, T = ba‘de (zamān) S1, M2

¹⁹⁹⁹ bir gün M1, M2, S1, S2 = kendüyi T

²⁰⁰⁰ kendüm kırbān M1, M2, S1, S2 = (NY) T

²⁰⁰¹ kimesnenüñ M1, M2 = ferdüñ S1, S2, T

²⁰⁰² kıanamamış M1, S2, M2, T = kıanamayub bir kimesne ölmemiş S1

²⁰⁰³ ü fāzıl M1, S2, T = ‘ālim-i rabbānī S1, M2

²⁰⁰⁴ var idi M1, M2, S1, S2 = varıdı T

²⁰⁰⁵ idüb M1, S2, M2, T = eyleyüb S1

²⁰⁰⁶ ‘aḳd-i muḥabbet M1, M2, S1, S2 = muḥabbet T

²⁰⁰⁷ Ol yigidüñ adı Zeynī idi. Şaḫīḫü’n-neseb evlāddan idi. M1, S2, M2 = Mükāşif kimesne idi S1, Ol yigidüñ adı Zeynī idi. Şaḫīḫü’n-neseb evlāddandı T

²⁰⁰⁸ vardum M1 = varıdı S1, S2, M2, T

²⁰⁰⁹ esrārdan M1, S2, M2 = sizden S1

²⁰¹⁰ Şeyḫ Burhān Efendiniñ ḫıdmetine vardum. Dedesi M1, M2, S1, S2 = (NY) S2, S1

²⁰¹¹ Sulṭān Muḫammed Çelebi’nüñ M1, S1, M2 = Muḫammed Çelebi Sulṭānuñ S2, Muḫammed Çelebi Sulṭān T

²⁰¹² elüme M1, M2, S1, S2 = (NY) T

²⁰¹³ idüb M1, M2, S1, S2 = (NY) T

²⁰¹⁴ yetimüm M1, S1, M2 = yetimüm (fakîrüm) S2, yetim (fakîrüm) T

²⁰¹⁵ kıabrinden M1, S2 = kıabr-i şerīfinden S1, M2; kıabrden T

²⁰¹⁶ nidā M1, M2, S1, S2 = bir āvāz T

²⁰¹⁷ eyleyüb M1, M2, S1, S2 = geldi T

²⁰¹⁸ eyledüm M1, M2, S1, S2 = etdüm T

²⁰¹⁹ sā‘at M1, M2, S1, S2 = sā‘at (anı) T

²⁰²⁰ bir M1, S2, M2, T = bir (ulu) S1

şemle viridi.(1) Hemān gördüm Şeyh Burhān ḥāzretleri²⁰²² çıkageldi. Şemleyi alub öte yanına(2) ḳodı. Bu yigit tāzedür daḫi şabr idemez didi. Ben ağladum sulṭān(3) buyurdu ki²⁰²³ şabr eyle²⁰²⁴ bu derd ile²⁰²⁵ ḥıdmet idüb²⁰²⁶ ıraqların yaḳardum **Hikāyet(4)** Yine ol yigit eydür²⁰²⁷ mezār-ı şeriflerine ıraqları²⁰²⁸ vü ḳandilleri yaḳub ḥıdmet(5) iderdüm. Her gice dōrt dane mum gā'ib olur miftāḥ benüm elümde ierü kimse(6) girmege imkān yoḳ²⁰²⁹ aḫer bir gice şafa-i mescide²⁰³⁰ oturdum. ünkü seḫer²⁰³¹ vaḳti (7) oldı²⁰³² gördüm. Sulṭānuñ başı²⁰³³ ucundaḡı²⁰³⁴ demür penereden dedesi(8) Şeyḫü'l-islām sulṭānuñ rūḫı ıḳdı. Elünde bir mum²⁰³⁵ andan(9) Ḳutb-ı 'ālem sulṭān şeyḫüñ rūḫı ıḳdı anuñ²⁰³⁶ ardınca(10) bir pīr-i fānī²⁰³⁷ elinde bir mum hemān sā'at Oluḳ Taḡına toḡrı(11) semāya²⁰³⁸ aḡdılar heybetden²⁰³⁹ ditredüm. Şabāḫa dek gitmege mecālüm olmadı. Şabāḫ(12) olıcaḳ Burhān Efendi gelüb mum uḡurlarını²⁰⁴⁰ gördüñ mi didi. **Hikāyet(13)** Yine ol yigit eydür.²⁰⁴¹ Bir gün Şeyh Burhān Efendi²⁰⁴² Gönen'e(14) da'vete gitdi. Baña hücreden taşra ıḳma diyü işmarladı.²⁰⁴³ ünkü şeyḫ gitdi(15) **[39b]** Şeyḫ gitdi göñlüm Bursa'nuñ tāze incirin arzu idüb şehrde bulunur(1) ola diyü şeyḫüñ tekyesi olan²⁰⁴⁴ maḳām-ı şerifden²⁰⁴⁵ şehre²⁰⁴⁶ toḡrı(2) gitdüm. Hemān Şüretī Dede²⁰⁴⁷ türbesi yanına vardum. Şeyḫ atla²⁰⁴⁸ şehrden berü gelür²⁰⁴⁹(3) arduma dönüb gitdüm. Bre ḳanda ḳacarsın²⁰⁵⁰ didi başumı önüme

²⁰²¹ baña M1, M2, S1, S2 = baña (bir) T

²⁰²² ḥāzretleri M1, M2, S1, S2 = ḥāzreti

²⁰²³ buyurdu ki M1, S2, M2 = buyurdu ki (eyüdür) S1, T

²⁰²⁴ eyle M1, M2, S1, S2 = idebilür T

²⁰²⁵ bu derd ile M1, S2, M2 = (NY) S1

²⁰²⁶ idüb M1, S1, M2 = idüb (nie zamān) S2, T

²⁰²⁷ eydür M1, S2, M2, T = naḳl ider S1

²⁰²⁸ ıraqları M1, M2, S1, S2 = erāḡlar T

²⁰²⁹ imkān yoḳ M1, M2, S1, S2 = ḳādir degül T

²⁰³⁰ şafa-i mescide M1 = mescidüñ şafasında S1, S2, M2, T

²⁰³¹ seḫer M1, S1, M2, T = gie S2

²⁰³² oldı M1, S1, M2, T = oldum S2

²⁰³³ başı M1, S2, M2, T = (NY) S1

²⁰³⁴ ucundaḡı M1, M2, S1, S2 = ucundaki T

²⁰³⁵ mum M1 = mum (ardınca Pīrī Ḥalife sulṭānuñ rūḫı ıḳdı elinde bir mum) S1, S2, M2, T

²⁰³⁶ anuñ M1, M2, S1, S2 = elinde bir mum T

²⁰³⁷ pīr-i fānī M1, S2, M2 = pīr-i nūrānī S1, pīr T

²⁰³⁸ semāya M1, S2, M2, T = āsmāna S1

²⁰³⁹ heybetden M1, M2, S1, S2 = heybetlerinden T

²⁰⁴⁰ uḡurlarını M1, M2, S1, S2 = uḡrusını T

²⁰⁴¹ eydür M1, S2, T = hikāyet ider S1, M2

²⁰⁴² Efendi M1, S2, M2, T = Efendi (Ḥāzretleri) S1

²⁰⁴³ işmarladı M1, M2 = emr eyledi S1, S2, T

²⁰⁴⁴ olan M1, S1, M2, T = yanına S2

²⁰⁴⁵ maḳām-ı şerifden M1, S1, M2 = maḳām-ı şerife S2, T

²⁰⁴⁶ şehre M1, M2 = taşra S1; (NY) S2, T

²⁰⁴⁷ Dede M1 = Baba Sulṭān S1; Baba S2, M2, T

²⁰⁴⁸ atla M1, S1, M2 = at ile S2, ile şüfiler T

²⁰⁴⁹ gelür M1, M2, S1, S2 = gelürler T

şalub(4) cevāba kâdir olmadum. Atı öñünce mezār-ı şerīfe geldük. Atından indi²⁰⁵¹(5) şavma‘asına girdi²⁰⁵². Ben atı aḥura bağladum.²⁰⁵³ Ba‘de²⁰⁵⁴ öyle zamānı²⁰⁵⁵ oldı.²⁰⁵⁶(6) Ezān²⁰⁵⁷ okudum muntazır oldum.²⁰⁵⁸ Vaḳt gecmege qarīb oldı²⁰⁵⁹ kapu çaldum.(7) Efendi namāza çıkar²⁰⁶⁰ mı didüm. Çelebiler şeyḫ ḥōd da‘vete²⁰⁶¹ gitmişdür²⁰⁶² kaçan²⁰⁶³ geldi(8) didiler.²⁰⁶⁴ İçerü girüb her tarafı yoḳladum.²⁰⁶⁵ Ba‘de aḥura girdüm bağladuḡum(9) atı yoḳladum²⁰⁶⁶ ḡā‘ib olmuş. Şoñra bir hafta geçüb şeyḫ Gönen‘den gelüb(10) baña şehre varduḡumı öylelik yoldan senüñ ḥālünü bilmezler mi şanduñ(11) ol arzu etdüḡüñ nesne‘i mescidde ḳodum var al didi.²⁰⁶⁷ Vardum(12) gördüm bir kaç dāne tāze incir bulub²⁰⁶⁸ yabraḡıyla²⁰⁶⁹ alub ḳomuş²⁰⁷⁰ yedüm²⁰⁷¹ şükr²⁰⁷² itdüm didi.(13) **Hikāyet** Uluborlu‘dan Ḥasan Dede²⁰⁷³ hikāyet ider.²⁰⁷⁴ Şeyḫ Burhān²⁰⁷⁵(14) ile ḥacc-ı şerīfe²⁰⁷⁶ gidüb²⁰⁷⁷ recebiler ile²⁰⁷⁸ Medīne-i münevvereye²⁰⁷⁹ varduḡ²⁰⁸⁰.(15) **[40a]** Ḳuṭb-ı ‘ālem şeyḫ Muḥammed Çelebi²⁰⁸¹ ḥulefāsından bir ‘azizün²⁰⁸² oḡlı(1) anda mücāvir olmuş.²⁰⁸³ Şeyḫ Burhān

²⁰⁵⁰ kaçarsın M1, S1, M2 = gidersin S2, T

²⁰⁵¹ indi M1, S1, M2 = inüb S2

²⁰⁵² girdi M1, S2, M2 = gitdi S1

²⁰⁵³ şavma‘asına girdi (gitdi S1, T). Ben atı aḥura bağladum M1, M2, S1, S2 = atı aḥura bağladum şeyḫ içerü gitdi T

²⁰⁵⁴ ba‘de M1, M2, S1, S2 = soñra T

²⁰⁵⁵ zamānı M1, S1, M2 = namāzı S2

²⁰⁵⁶ zamānı(namāzı S2) oldı M1, M2, S1, S2 = (NY) T

²⁰⁵⁷ ezān M1, M2, S1, S2 = ezānını T

²⁰⁵⁸ muntazır oldum M1, M2, S1, S2 = (NY) T

²⁰⁵⁹ Vaḳt gecmege qarīb oldı M1, S2, M2 = Vaḳt gecmege qarīb olıcaḡ S1, zamān geçdi şeyḫ çıkmaz (āḥir) T

²⁰⁶⁰ çıkar M1, S2 = çıkmazlar S1; çıkmaz mı M2, T

²⁰⁶¹ da‘vete M1, M2 = Gönan‘a S1, S2, T

²⁰⁶² gitmişdür M1, M2, S1, S2 = gitdi T

²⁰⁶³ kaçan M1, S2, M2 = ne vaḳt S1, T

²⁰⁶⁴ didiler M1, M2, S1, S2 = diyü T

²⁰⁶⁵ İçerü girüb her tarafı yoḳladum M1, M2, S1, S2 = her tarafı aradılar bulamadılar T

²⁰⁶⁶ Ba‘de aḥura girdüm bağladuḡum atı yoḳladum. M1, M2, S1, S2 = varub aḥurda atı gördüm T

²⁰⁶⁷ didi M1, M2, S1, S2 = buyurdılar T

²⁰⁶⁸ bir kaç dāne tāze incir bulub M1, M2, S1, S2 = üç dāne lüb inciri tāze T

²⁰⁶⁹ yabraḡıyla M1, S2, M2 = yabraḡıyla (bile) S1, yabraḡı bile T

²⁰⁷⁰ ḳomuş M1, M2, S1, S2 = (NY) T

²⁰⁷¹ yedüm M1, S1, M2 = yeyüb S2

²⁰⁷² şükr M1, M2, S1, S2 = şükürler T

²⁰⁷³ Dede M1, S1, M2, T = (NY) S2

²⁰⁷⁴ hikāyet ider M1, M2, S1, S2 = ider ki T

²⁰⁷⁵ Burhān M1 = Burhān (Efendi) S1, S2, M2; (NY) T

²⁰⁷⁶ ḥacc-ı şerīfe M1, M2, S1, S2 = ḥacca (bile) T

²⁰⁷⁷ gidüb M1, M2, S1, S2 = gitdük T

²⁰⁷⁸ recebiler ile M1, M2, S1, S2 = (NY) T

²⁰⁷⁹ Medīne-i münevvereye M1, M2, S1, S2 = Medīne-i münevvere (şerrefeha‘llāh te‘ālā) T

²⁰⁸⁰ varduḡ M1, S2, M2, T = varduḡda S1

²⁰⁸¹ Çelebi M1, M2, S1, S2 = Sulṭān T

²⁰⁸² bir ‘azizün M1, M2, S1, S2 = birisinin T

²⁰⁸³ olmuş M1 = olmuş (gördük şālih ü ālim kimesne imiş) S1; olmuş (gördük şālih ü ālim olmuş) S2, M2; olmuş (şālih kimesne imiş. Şeyḫe gelüb sulṭānuñ evlādundan kimesne var mıdur diyüb) T

Efendi'nün²⁰⁸⁴ kıızı oğlu olduğın²⁰⁸⁵ (2) haber alub²⁰⁸⁶ şeyhe gelüb²⁰⁸⁷ elin²⁰⁸⁸ öpüb²⁰⁸⁹ t̄alib-i
 haqqum amma²⁰⁹⁰ sultānuñ(3) aḥvālin gördüğümüzden degme bir şeyhe iktidā
 idemedüm.²⁰⁹¹ Siz ne 'ameldesiz(4) diyicek şeyh daḥi²⁰⁹² ben de²⁰⁹³ t̄alibüm²⁰⁹⁴ diyü cevāb
 virdükde ol²⁰⁹⁵ kişi 'Acem(5) diyārında bir 'aziz var imiş.²⁰⁹⁶ Sizünle²⁰⁹⁷ aña gidelüm
 didi.²⁰⁹⁸ Qavl u qarār²⁰⁹⁹ (6) itdiler. Ba'de yine irşād aḥvāli añlub muşāḥabet
 olunduḡda²¹⁰⁰ (7) şeyh aña²¹⁰¹ cemī' 'ālemün mürşidi ve ḥādişi faḥr-ı enbiyā vü aşfiyā²¹⁰²
 bunda²¹⁰³ (8) yatur²¹⁰⁴. Rūḥ-ı muḡaddesinün²¹⁰⁵ taşarrufātına²¹⁰⁶ k̄āt'en²¹⁰⁷ şübhe yoḡdur
 istiḥāre idelüm.(9) Ümīddür ki kendü seccādesinde bir mürşid-i kāmil i'lām ide diyü(10)
 söyledükde²¹⁰⁸ ol 'aziz eydür²¹⁰⁹ istiḥāre bilmezem. Şeyh eydür mübārek ravzasında(11) on
 gün miḡdārı 'uzlet²¹¹⁰ ile mercūdur ki bir işāret ola didi.²¹¹¹ (12) Ol 'aziz eydür²¹¹² varub
 Ravza-i Muḡahhara'da²¹¹³ meşḡul olub münācāt(13) iderken bir gün aḡlıyorak
 çıkaḡeldi.²¹¹⁴ Şeyh Burhān Efendinün(14) ayaḡınıñ üzerine²¹¹⁵ düşüb beni ferdāya²¹¹⁶

²⁰⁸⁴ Şeyh Burhān Efendinün M1 = Şeyh Burhān sultān şeyhün S1, M2; Şeyh Burhān şeyhinün S2; Şeyh anuñ
 T
²⁰⁸⁵ olduğın M1, M2, S1, S2 = idüğini T
²⁰⁸⁶ haber alub M1, M2, S1, S2 = i'lām itdük T
²⁰⁸⁷ şeyhe gelüb M1, M2, S1, S2 = şeyhün T
²⁰⁸⁸ elin M1, M2, S1, S2 = elin ayaḡın T
²⁰⁸⁹ öpüb M1, M2, S1, S2 = öpüb (ben daḥi) T
²⁰⁹⁰ amma M1, M2, S1, S2 = amma (ol) T
²⁰⁹¹ idemedüm M1, M2, S1, S2 = idemem T
²⁰⁹² daḥi M1, M2, S1, S2 = daḥi (aña)
²⁰⁹³ ben de M1, M2, S1, S2 = ben daḥi T
²⁰⁹⁴ t̄alibüm M1, S1, M2, T = t̄alib-i haqqum S2
²⁰⁹⁵ ol M1, M2, S1, S2 = o T
²⁰⁹⁶ var imiş M1, M2, S1, S2 = varımış T
²⁰⁹⁷ sizünle M1, M2, S1, S2 = gel T
²⁰⁹⁸ didi M1, M2, S1, S2 = diyü T
²⁰⁹⁹ u qarār M1, M2, S1, S2 = (NY) T
²¹⁰⁰ yine irşād aḥvāli añlub muşāḥabet olunduḡda M1, M2, S1, S2 = (NY) T
²¹⁰¹ aña M1, M2, S1, S2 = aña (didi ki) T
²¹⁰² aşfiyā M1, M2 = zaḥr-ı aşfiyā S1, T; (NY) S2
²¹⁰³ bunda M1, S1, M2, T = bundadur S2
²¹⁰⁴ yatur M1, S1, M2, T = (NY) S2
²¹⁰⁵ rūḥ-ı muḡaddesinün M1, S1, M2 = rūḥ-ı şerīflerinün S2
²¹⁰⁶ taşarrufātına M1, M2, S1, S2 = taşarrufına T
²¹⁰⁷ k̄āt'en M1, M2, S1, S2 = şoñra T
²¹⁰⁸ diyü söyledükde M1 = didi S1, S2, M2, T
²¹⁰⁹ eydür M1, M2, S1, S2 = eydür (ben) T
²¹¹⁰ 'uzlet M1, S2, M2 = 'uzlet (ü şuḡl) S1, 'uzlet (ile şuḡl) T
²¹¹¹ didi M1, M2, S1, S2 = diyü T
²¹¹² eydür M1, S2, M2 = (NY) S1, T
²¹¹³ ravza-i muḡahharada M1, M2, S1, S2 = ravza-i muḡaddesesinde T
²¹¹⁴ çıkaḡeldi M1, M2, S1, S2 = gelüb T
²¹¹⁵ ayaḡınıñ üzerine M1, M2 = ayaḡına S1, S2
²¹¹⁶ ferdāya M1, S1, M2 = feryāda S2

şalarsın²¹¹⁷ diyüb tevbe(15) **[40b]** etdi.²¹¹⁸ Şeyh²¹¹⁹ aña ol ramazānda ravzada²¹²⁰ h̄alvet itdirüb terbiye(1) vü irşād eyledi ve²¹²¹ icāzet virdi. Aña su'al idüb²¹²² istiḥārede ne gördün(2) diyicek²¹²³ didi ki sulṭān-ı enbiyā şalla'llāhü²¹²⁴ aleyhi ve sellem zūhūr idüb ol(3) kimesne evlādumdan mürşid-i kāmildür. Saña zarāfet etdi²¹²⁵ ğāfil olma²¹²⁶(4) diyü buyurdi²¹²⁷ andan²¹²⁸ Mekke'ye²¹²⁹ varduq.²¹³⁰ Şerrefehā te'ālā²¹³¹ bir gün ḥaremde²¹³²(5) şeyh²¹³³ otururken²¹³⁴ şeyh İbrahīm ḥulefāsından²¹³⁵ şeyhe bir derviş gönderüb(6) şeyh nice ḥacc itdi cevāb²¹³⁶ virsün Beytu'llāh'dur Teḡgri ne içinde(7) var ne tışında var gelsün sulṭān gelişini ṭavāf eylesün(8) ki biñ ḥacc-ı ḥaḳıki bula diyüb şer'-i şerife²¹³⁷ muḥālif niçe sözler söyliycek²¹³⁸(9) şeyh daḡi niçe cevāb virüb²¹³⁹ bī-ḥuzūr olub naşihat idicek ol zālīm²¹⁴⁰(10) tekrār ḥaber gönderüb dilin tıtsun illā²¹⁴¹ başın alurum dir.²¹⁴² Şeyh daḡi(11) eger zāhir kılıcı ile olursa bir zā'if faḳirüm nihāyet şehid olam(12) sa'ādet benüm. Eger bāṭın kılıcı ile da'vet²¹⁴³ iderse²¹⁴⁴ elinden geleni ardına²¹⁴⁵(13) ḳomasın²¹⁴⁶ diyüb ḥaber gönderdi.²¹⁴⁷ Yarındası ḥacc ḳāfilesi Mekke'den(14) çıkub ol²¹⁴⁸ daḡi deveye binüb²¹⁴⁹

²¹¹⁷ Efendinüñ ayaḡınıñ üzerine düşüb beni ferdāya şalarsın M1, S2, M2 = Efendinüñ ayaḡına düşüb beni ferdāya şalarsın ketm-i irşād idersin he mi S1, beni ferdāya şalarsın diyüb hemān eline ayaḡına düşüb T

²¹¹⁸ etdi M1, M2, S1, S2 = idüb T

²¹¹⁹ şeyh M1, M2, S1, S2 = (NY) T

²¹²⁰ aña ol ramazānda ravzada M1, M2, S1, S2 = mübārek ravzada aña ramazānda

²¹²¹ vü irşād eyledi ve M1, S1, S2 = var dicek şād eyledi M2, vü irşād idüb T

²¹²² idüb M1, M2, S1, S2 = itdük T

²¹²³ diyicek M1, M2 = didüm S1, (NY) S2, T

²¹²⁴ şalla'llāhü M1, S2, M2, T = Şalla'llāhü (te'ālā) S1

²¹²⁵ etdi M1, M2, S1, S2 = ider T

²¹²⁶ ğāfil olma M1, M2, S1, S2 = (NY) T

²¹²⁷ buyurdi M1, M2, S1, S2 = buyurdılar T

²¹²⁸ andan M1, M2, S1, S2 = andan (şoñra) T

²¹²⁹ Mekke'ye M1, S2, M2 = Mekke-i Allāh'a S2, Mekke-i Mükerrerme şerrefeha'llāh te'ālāya T

²¹³⁰ varduq M1, M2, S1, S2 = (NY) T

²¹³¹ Şerrefehā te'ālā M1, S1 = şerrefa'llāh te'ālā S2, şerrefeha'llāh M2; (NY) T

²¹³² bir gün ḥaremde M1, M2, S1, S2 = ḥaremu'llāhda T

²¹³³ şeyh M1, S2, M2 = şeyh (ile) S1, (NY) T

²¹³⁴ otururken M1, M2, S1, S2 = oturduq T

²¹³⁵ ḥulefāsından M1, S2, M2 = ḥulefāsından (bir kimesne) S1

²¹³⁶ cevāb M1, S2, M2 = ḥaber S1, idi T

²¹³⁷ şer'-i şerife M1, M2, S1, S2 = şer'e T

²¹³⁸ söyliycek M1, S2, M2, T = söyliycek (aḡir) S1

²¹³⁹ virüb M1, S1, M2 = virdi S2, virüb (aḡir) T

²¹⁴⁰ zālīm M1, M2, S1, S2 = (NY) T

²¹⁴¹ illā M1, M2 = (ve) illā S1; yoḡsa S2

²¹⁴² dir M1 = dirken S1, S2, M2; didükde T

²¹⁴³ da'vet M1, S2 = da'vā S1, M2; (NY) T

²¹⁴⁴ iderse M1, M2, S1, S2 = alursa T

²¹⁴⁵ ardına M1, M2, S1, S2 = dirığ T

²¹⁴⁶ ḳomasın M1, M2, S1, S2 = etmesün T

²¹⁴⁷ ḥaber gönderdi M1, M2, S1, S2 = (NY) T

²¹⁴⁸ ol M1, S2, M2 = ol (mülhid) S1, T

²¹⁴⁹ binüb M1, S2, M2 = binmiş S1, T

gider²¹⁵⁰. Bir kiři şeyhe gelüb²¹⁵¹ ol kimesne²¹⁵²(15) [41a] dilin tutmayub yine²¹⁵³ size mühmelât söyler derken²¹⁵⁴ şeyh²¹⁵⁵ kıtır²¹⁵⁶ başın(1) çeküb didi ki ilāhī bir mülhiddi.²¹⁵⁷ Müslimānlar’a²¹⁵⁸ izlāle musallaḥ²¹⁵⁹ eyledüñ.²¹⁶⁰ Ol(2) mel’ün dilin tutmayınca ben bir ayak daḥi²¹⁶¹ yürümezem²¹⁶². Hemān²¹⁶³ anı²¹⁶⁴ gördüm(3) ol kiři deveden²¹⁶⁵ yıķılıb düşdi²¹⁶⁶. Dili bir kırış şarkub(4) gözi řaıra²¹⁶⁷ kıķıub bir demde cān virdi. Şeyh ha şöyle(5) diyüb yola müteveccih oldu.²¹⁶⁸ **Hikāyet** Bizüm ecdādımızdan²¹⁶⁹ Faķih Pařa(6) kıddise sırruhū mescid-i şerifinde Burhān Efendi yatub řabāh(7) gitmek muķarrer olıcaķ²¹⁷⁰ Armağan adlu bir yigit hıdmet için(8) bile gider ol hikāyet ider. řabāha yaķin olunca²¹⁷¹ varub²¹⁷² gördüm(9) şeyh mescidde kıalkmış oturur. Etrāfında kıırķ kiři oturub²¹⁷³(10) kıraķlar yanar şeyhle müşāḥabet iderler. ‘Aķlum zāyil oldu²¹⁷⁴ düşdüm(11) řabāha dek şeyh gitmedi. řabāh ‘aķlum başuma geldi²¹⁷⁵. Yolda²¹⁷⁶ giderken(12) şeyh baņa didi ki senüñ²¹⁷⁷ daḥi nařībüñ var imiř²¹⁷⁸ gördüñ²¹⁷⁹(13) ammā²¹⁸⁰ sırrı ‘ayān etme diyüb ol yigit řabr idemeyüb²¹⁸¹(14) dergāh-ı haķķa vāřıl oldu. **Hikāyet** Faķir bī-çāre bulurlar²¹⁸² dervişleri(15) [41b] alub şeyhe²¹⁸³ varub²¹⁸⁴ baġın bellerdük²¹⁸⁵. Şeyh

²¹⁵⁰ gider M1, S1, M2, T = giderken S2

²¹⁵¹ şeyhe gelüb M1, M2, S1, S2 = gelüb şeyhe (didi ki yine) T

²¹⁵² ol kimesne M1, S2 = ol kimesne (ol kimesne) S1, M2 Aynı kelimeler iki defa üstüde yazılmıştır.

²¹⁵³ yine M1, M2, S1, S2 = (NY) T

²¹⁵⁴ derken M1, S2, M2 = dir S1, didükde T

²¹⁵⁵ şeyh M1, M2, S1, S2 = şeyh (daḥi) T

²¹⁵⁶ kıtır M1, M2, S1, S2 = kıtırın T

²¹⁵⁷ mülhiddi M1, M2, S1, S2 = mülhid T

²¹⁵⁸ Müslimānlar’a M1, M2, S1, S2 = Müslimānlar’ı T

²¹⁵⁹ musallaḥ M1, S2, M2, T = sebeb S1

²¹⁶⁰ eyledüñ M1, M2, S1, S2 = (NY) T

²¹⁶¹ bir ayak daḥi M1, M2, S1, S2 = daḥi ayrıķ T

²¹⁶² yürümezem M1 = yürümezem (didi) S1, S2, M2; yürümezem (didükde) T

²¹⁶³ hemān M1, S2, M2 = hemān (sā’at) S1, T

²¹⁶⁴ anı M1, M2, S1, S2 = (NY) T

²¹⁶⁵ deveden M1, S2, M2, T = deve üzerinden ardına S1

²¹⁶⁶ düşdi M1, S1, M2 = (NY) S2, T

²¹⁶⁷ şarkub gözi şaıra M1, M2, S1, S2 = (NY) T

²¹⁶⁸ Şeyh ha şöyle diyüb yola müteveccih oldu M1, S2, M2, T = (NY) S1

²¹⁶⁹ ecdādımızdan M1, S2, M2, T = ecdādımız S1

²¹⁷⁰ olıcaķ M1, S2, M2, T = idicek S1

²¹⁷¹ olunca M1, S2, M2, T = olıcaķ S1

²¹⁷² varub M1, M2, S1, S2 = (NY) T

²¹⁷³ oturub M1, S2, T = otururlar S1; oturur M2

²¹⁷⁴ oldu M1, S2, M2 = olub S1, T

²¹⁷⁵ geldi M1 = gelüb S1, S2, M2, T

²¹⁷⁶ yolda M1, M2, S1, S2 = (NY) T

²¹⁷⁷ didi ki senüñ M1, S1, M2, T = (NY) S2

²¹⁷⁸ var imiş M1, M2, S1, S2 = varımış T

²¹⁷⁹ gördüñ M1, M2, S1, S2 = (NY) T

²¹⁸⁰ ammā M1, M2, S1, S2 = ammā (bu) T

²¹⁸¹ idemeyüb M1, S2 = söyleyüb S1, M2; itmeyüb T

²¹⁸² bulurlar M1, S2 = Borlu’dan S1; bu M2, T

Burhān²¹⁸⁶ gelüb faķiri kenāra(1) çeküb buyurdı ki Hızır²¹⁸⁷ ‘aleyhi’s-selām yüz yılda bir mübārek libāsın²¹⁸⁸ deġiştirüb(2) eyyām-ı hacda Minā²¹⁸⁹ bazārında saķķā şüretinde saķķālİK ider.²¹⁹⁰ Bir gün(3) saķķālar arasında döġüş olub²¹⁹¹ Hızır’uñ mübārek²¹⁹² başın yardılar.(4) Hıyli zamān²¹⁹³ zaħmet²¹⁹⁴ çekdi diyü²¹⁹⁵ sultān Hızır’uñ²¹⁹⁶ evşāfin beyān²¹⁹⁷(5) idüb faķir daħi gönülden²¹⁹⁸ niyāz idüb didüm ki Dedegöz Şeyh Muhammed Çelebi²¹⁹⁹(6) Hızır peyġamber ‘aleyhi’s-selāmı taleb iden şādıķlara gösterir imiş²²⁰⁰ niçün(7) siz göstermezsiniz didüm. Hemān sâ‘at şeyh mescide gelün ta‘ām yeñ didi.²²⁰¹(8) Cem‘ olub ta‘am yedüğümüzden şoñra şeyh²²⁰² gelüb tiz varuñ deryā kenārında(9) namāzı kılun²²⁰³ didi. Faķir didüm²²⁰⁴ ki bu ‘acele ancaķ dervişlere²²⁰⁵ ola²²⁰⁶(10) namāzı kılub dervişler ġitsün mescidde kendü ile bunda kıluyum²²⁰⁷(11) didüm²²⁰⁸. Şeyh baña sen de bile var elbette didi.²²⁰⁹ Dervişler yügürüşüb(12) deryā kenārına varub abdest aldılar. Anı gördük bir pîr-i²²¹⁰ nürānî(13) yanında bir derviş ile yoldan geğer gibi namāz²²¹¹ māħallinde gelüb(14) namāza müteveccih oldı. Şeyhün yüzi münevver ve²²¹² şaķalı aķ arķasında²²¹³(15) [42a] aķ ‘abā. Bizüm dervişler şeyhe yabāndan şūfiler gelmiş zann

²¹⁸³ şeyhe M1, S2, M2 = Şeyh Burhān Efendi’ye S1, şeyhün S2, T

²¹⁸⁴ alub şeyhe varub M1, S1, M2 = (NY) S2, T

²¹⁸⁵ belledük M1, S1, M2 = bellerdük S2, bildük T

²¹⁸⁶ Burhān M1, S2, M2, T = Burhān (Efendi) S1

²¹⁸⁷ Hızır M1, S2, M2, T = Hızır (nebî) S1

²¹⁸⁸ libāsın M1, S2, M2, T = dişlerin S1

²¹⁸⁹ Minā M1, M2, S1, S2 = Mine T

²¹⁹⁰ ider M1, M2, S1, S2 = iderken T

²¹⁹¹ olub M1, M2 = olub (Sultān) S1, S2, T

²¹⁹² mübārek M1, M2, S1, S2 = (NY) T

²¹⁹³ zamān M1, M2, S1, S2 = (NY) T

²¹⁹⁴ zaħmet M1, M2, S1, S2 = zaħmetin T

²¹⁹⁵ diyü M1, M2, S1, S2 = diyüb T

²¹⁹⁶ Hızır’uñ M1, S2, T = (NY) S1, M2

²¹⁹⁷ beyān M1, S1, M2 = (NY) S2, T

²¹⁹⁸ gönülden M1, S2, T = gönlümden S1, M2

²¹⁹⁹ Şeyh Muhammed Çelebi M1, M2 = Şeyh Muhammed Çelebi (Sultān) S1, S2; Sultān Şeyh T

²²⁰⁰ gösterir imiş M1, M2, S1, S2 = gösterirlerimiş T

²²⁰¹ didi M1, M2, S1, S2 = didi (biz daħi) T

²²⁰² şeyh M1, S2, M2, T = şeyh (‘acele ile) S1

²²⁰³ kılun M1, S2, M2, T = kılun (cemā’atle) S1

²²⁰⁴ didüm M1, S2, M2, T = eyitdüm S1

²²⁰⁵ ancaķ dervişlere M1, M2, S1, S2 = dervişlere ancaķ T

²²⁰⁶ ola M1, M2, S1, S2 = (NY) T

²²⁰⁷ namāzı kılub dervişler ġitsün mescidde kendü ile bunda kıluyum M1, S2, M2 = Ben namāzı kılub mescidde kendüler ile kıluyun S1; namāzı mescidde namāzı kendüler ile kıluyum T

²²⁰⁸ didüm M1, S2, M2, T = didüm (Bu re’y üzere iken) S1

²²⁰⁹ Şeyh baña sen de bile var elbette didi M1, M2, S1, S2 = Şeyh baña elbette sen de bile var didi T

²²¹⁰ pîr-i nürānî M1, S2, M2, T = ‘azîz-i nürānî S1

²²¹¹ namāz M1, S2, M2, T = namāz (kılınacağı) S1

²²¹² ve M1, M2, S1, S2 = (NY) T

²²¹³ arķasında M1, S2, M2, T = arķasında (aķ şūf dervişün arķasında) S1

idüb²²¹⁴(1) Piri Efendi²²¹⁵ hulefâsından bir ‘azîz eglediler. Cümlemüz aña müteveccih olub(2) imâmete teklîf itdük. Bize öyle namâzın kılvirdi. Du‘â itdügi(3) zamânda teveccühden²²¹⁶ gögsi gürüldüsünden ‘aqlımız²²¹⁷ çâk olub²²¹⁸(4) Hızır²²¹⁹ ‘aleyhi’s-selâm idüğini idrâk itdüm. Ayağına düşmek kaçdın²²²⁰(5) idicek ol sulţân bātından rızâ virmedi²²²¹. Dervîşlere ifşâdan(6) kaçdı. Ba‘de dönüb mezâr-ı şerîfe müteveccih olduğ. Ol sulţân²²²²(7) yanımızdan gelürken²²²³ ğā’ib oldu. Şoñra²²²⁴ su’âl idicek²²²⁵ ata ve dede ol(8) sulţānuñ²²²⁶ mübârek ayağı bunda²²²⁷ öğrenmişdür²²²⁸ buyurdılar. **Hikâyet(9)** Faķîr haķîr Muhammed bin Muştafâ el-ma‘rûf Hâlife-zâde²²²⁹ eydür İstanbul’a gider idüm.²²³⁰(10) İttifâķî²²³¹ yolımız Bursa'dan gecmek²²³² muķarrer olıcaķ bi-izni’llâh te‘âlâ Bursa’ya(11) varduğ. Birkaç gün²²³³ turmaķ lâzım gelicek hâtırım²²³⁴ arzu itdi ki(12) Emîr Sulţân hâzretlerinüñ kabr-i şerîflerine varub ziyâret idem.²²³⁵ Refiķlerimüz²²³⁶(13) ile ol sulţānuñ türbe-i şerîflerine varduğ.²²³⁷ İki türbe-dârın gördük.(14) Ben faķîr rûh-ı şerîfleri çün²²³⁸ bir miķdâr tilâvet²²³⁹ idüb du‘âdan şoñra türbe-dâr ile(15) **[42b]** bir miķdâr müşâhabet itdük. Birisi ne vilâyetdensiz²²⁴⁰ diyü baña²²⁴¹ su’al(1) itdi. Hâmîd ilinde Gönen dirler bir kaçabadanuz diyü cevâb virdüm.²²⁴²(2) Ol kimesne sizün vilâyetinüz Egirdir’de²²⁴³ bir

²²¹⁴ idüb M1, S1, M2, T = itdiler S2

²²¹⁵ Efendi M1, S2, M2, T = (NY) S1

²²¹⁶ teveccühden M1, M2, S1, S2 = teveccühde T

²²¹⁷ ‘aqlımız M1, M2, S1, S2 = ‘aqlım T

²²¹⁸ olub M1, S2, M2 = oldu S1, oldu (faķîr) T

²²¹⁹ Hızır M1, S2, M2, T = Hızır (nebî) S1

²²²⁰ kaçdın M1, M2, S1, S2 = kaçd T

²²²¹ virmedi M1, S1, M2 = virmeyüb men’ etdi S2, T

²²²² sulţân M1, S1, M2 = (NY) S2, T

²²²³ gelürken M1, S2, T = gelürken (dervîşiyle) S1; gelürken (ol sâ’at) M2

²²²⁴ şoñra M1, S1, M2 = şoñra (şeyhe) S2, T

²²²⁵ idicek M1, S1, M2 = itdüm S2, itdüm (bize ol sulţānuñ) T

²²²⁶ ol sulţānuñ M1, M2, S1, S2 = (NY) T

²²²⁷ bunda M1, M2, S1, S2 = (NY) T

²²²⁸ öğrenmişdür M1, M2, S1, S2 = öğrenmişdür (diyü) T

²²²⁹ hâlife-zâde M1, M2, S1, S2 = neclife-zâde T

²²³⁰ idüm M1, S1, M2 = oldum S2, T

²²³¹ ittifâķî M1, M2, S1, S2 = ittifâķ T

²²³² gecmek M1, S2, M2, T = gitmek S1

²²³³ gün M1, S2, M2, T = gün (anda) S1

²²³⁴ hâtırım M1, M2, S1, S2 = hâtır T

²²³⁵ idem M1, S1, M2, T = itmege S2

²²³⁶ refiķlerimüz M1, M2, S1, S2 = refiķlerüm T

²²³⁷ varduğ M1, M2, S1, S2 = varub T

²²³⁸ çün M1, M2, S1, S2 = için T

²²³⁹ tilâvet M1, S2, M2, T = tilâvet-i ķur’ân S1

²²⁴⁰ vilâyetdensiz M1, M2, S1, S2 = diyârdansız T

²²⁴¹ baña M1, S2, M2 = haķire S1, (NY) T

²²⁴² diyü cevâb virdüm M1, M2, S1, S2 = didüm T

²²⁴³ vilâyetinüz Egirdir’de M1, M2, S1, S2 = vilâyetinüzde T

‘azîz vardur. Burhân Efendi dirler(3) anı²²⁴⁴ bilür misün²²⁴⁵ didi. Ol zamanda aḥrete intikâl etmişler idi bî-iḥtiyâr²²⁴⁶(4) ağladum.²²⁴⁷ Aḥrete intikâl eylemişlerdür²²⁴⁸ diyü cevâb virdüm. Ol kimesne(5) bu haberi işiticek ağlayub merḥümüñ²²⁴⁹ ḥayli evşâf-ı ḥamîdelerin²²⁵⁰ zıkr(6) itdi²²⁵¹. Bu²²⁵² fakîr siz anları neden bilürsüz diyicek didi ki anlar şâbıkâ(7) bunda merḥüm Şeyḥ Naşûḥ ḥazretlerine gelüb erba‘îne cülüs itdüklerinde(8) anlar ile²²⁵³ bile idük. Şoñra İstanbul’dan sılaya giderken Bursa’ya(9) uğradılar. Bursa halkı bir kaç gün mübârek naşihatleriyle²²⁵⁴ ve dîdâr-ı(10) şerîfleriyle muḡtenim oldular. Ba‘de gidecek zamanlarda²²⁵⁵ dervîşlerinden(11) birine²²⁵⁶ bir altun virdiler²²⁵⁷ ki çarşudan²²⁵⁸ esbâb alıvire²²⁵⁹. Dervîş(12) daḥi emr²²⁶⁰ olunduḡı²²⁶¹ üzere varub²²⁶² bir ehl-i dükkândan murâd olunan(13) esbâbı alduḡdan şoñra altunı deḡişdirüb sizün altunuñız ḡalb imiş(14) diyü esbâbı beyi‘ iden bed-baḡt gelüb²²⁶³ telbîs ider²²⁶⁴. Ḳapuda dervîşleri ile²²⁶⁵(15) [43a] ceng iderken²²⁶⁶ şeyḥ işidüb hay kişi bu altun bizüm degildür. Bizüm²²⁶⁷ virdüḡümüz(1) altun ḡalb degildür dir.²²⁶⁸ Bazarcı daḥi²²⁶⁹ dinlemeyüb altun sizündür deḡişdirün(2) ve yâḥüd esbâbumı virün diyü edebsizlik idicek²²⁷⁰ şeyḥ ḡazaba gelüb(3) virün²²⁷¹ şu bed-baḡtuñ esbâbın yıkılsun gitsün didi²²⁷². Esbâbı²²⁷³ virdiler²²⁷⁴.(4) Birazdan

²²⁴⁴ anı M1, M2, S1, S2 = (NY) T

²²⁴⁵ bilür misün M1, M2, S1, S2 = bilür misüz T

²²⁴⁶ bî-iḥtiyâr M1, S2, M2, T = bî-iḥtiyâr (riḡkat gelüb) S1

²²⁴⁷ ağladum M1, S2, M2, T = ağladum (dâr-i) S1

²²⁴⁸ eylemişlerdür M1, M2, S1, S2 = etmişlerdür T

²²⁴⁹ merḥümüñ M1, M2, S1, S2 = merḥüm ḥazretlerinün T

²²⁵⁰ ḥamîdelerin M1, S1, M2 = (NY) S2, T

²²⁵¹ zıkr itdi M1, S1, M2 = eyitdi S2, T

²²⁵² bu M1, M2, S1, S2 = (NY) T

²²⁵³ anlar ile M1, M2, S1, S2 = (NY) T

²²⁵⁴ naşihatleriyle M1, S2, M2 = naşihatleriyle (müşerref) S1, naşihatlerin (istima’) T

²²⁵⁵ zamânlarda M1, M2, S1, S2 = zamânda T

²²⁵⁶ birine M1, S2, M2 = bir kimesneye S1, birisine T

²²⁵⁷ virdiler M1, S1, M2 = virüb S2, T

²²⁵⁸ çarşudan M1, S2, M2, T = çarşuya varub S1

²²⁵⁹ alıvire M1, S1, M2 = alıvire (didiler) S2, alıvir (didiler) T

²²⁶⁰ emr M1, M2, S1, S2 = emrleri T

²²⁶¹ olunduḡı M1, M2, S1, S2 = (NY) T

²²⁶² varub M1, M2, S1, S2 = (NY) T

²²⁶³ gelüb M1, M2, S1, S2 = (NY) T

²²⁶⁴ ider M1, S1, M2, T = (NY) S2

²²⁶⁵ ile M1, M2, S1, S2 = (NY) T

²²⁶⁶ ceng iderken M1, M2 = cengün S1, ceng (ü nizâ’) iderken S2; ceng (ü nizâ’) iderlerken T

²²⁶⁷ bizüm M1, M2, S1, S2 = biz T

²²⁶⁸ dir M1, M2, S1, S2 = dirler T

²²⁶⁹ daḥi M1, M2, S1, S2 = (NY) T

²²⁷⁰ idicek M1, M2, S1, S2 = ider T

²²⁷¹ virün M1, M2, S1, S2 = vir T

²²⁷² didi M1, S2, M2, T = didi (dervîş) S1

²²⁷³ esbâbı M1, S2, M2, T = esbâbı (eline) S1

²²⁷⁴ virdiler M1, S2, M2, T = virdi S1

şoñra²²⁷⁵ şeyh henüz ata binmedin ol şahsuñ ‘avratı²²⁷⁶ feryād iderek(5) geldi. Şeyhün²²⁷⁷ üzengisini²²⁷⁸ öpüb²²⁷⁹ eyitdi²²⁸⁰ sultānum ol zālīm benüm²²⁸¹ zevcümdür(6) tama‘-ı hāmından²²⁸² sizün²²⁸³ altunuñız değışdirüb telbīs eylemiş.²²⁸⁴ Eve gelicek²²⁸⁵ sancu(7) tutub feryādı eflāke çıķdı. Bu²²⁸⁶ cāriyegi²²⁸⁷ hākden²²⁸⁸ ҡaldırın²²⁸⁹(8) virdüğünüz²²⁹⁰ altını daħi bile²²⁹¹ getürdüm²²⁹². Ol ‘azīze ben telbīs idüb bed-du‘āsına(9) uğradum didi.²²⁹³ ‘İnāyet²²⁹⁴ eyleñ sultānum diyü tazarru‘ u niyāzlar²²⁹⁵ itdi.(10) Şeyh gāyet gāzabından buyurdı ki²²⁹⁶ atılan oķ gerü²²⁹⁷ dönmez aña²²⁹⁸ ‘ināyet(11) işi tamām oldu diyüb yoluna revāne oldu. Ol hātun(12) nā-ümīd²²⁹⁹ olub evine geldi.²³⁰⁰ Eglenmeyüb²³⁰¹ eri²³⁰² vefāt etdi ol(13) türbe-dār şeyhün²³⁰³ bu kerāmātın²³⁰⁴ müşāhede itdüm²³⁰⁵ diyü haber²³⁰⁶ virdi²³⁰⁷. **Hikāyet(14)** Şeyh Burhān²³⁰⁸ menākıb-ı celīlesinden birisi daħi budur²³⁰⁹. Şeyh Muħammed Çelebi Sultān(15) **[43b]** aħirete intikāl itdi. Mezār-ı şerīf

²²⁷⁵ birazdan şoñra M1, M2 = bir zamāndan şoñra S2, bir zamān geçdi S1; biraz zamāndan şoñra T

²²⁷⁶ ‘avratı M1, S1, M2 = hātūnı S2, T

²²⁷⁷ şeyhün M1, S2, M2 = şeyhi şordı gelüb S1

²²⁷⁸ üzengisini M1, M2, S1, S2 = üzengüsün T

²²⁷⁹ öpüb M1, S2, M2, T = ağlayub S1

²²⁸⁰ eyitdi M1, S2, M2, T = didi ki S1

²²⁸¹ benüm M1, M2, S1, S2 = (NY) T

²²⁸² tama‘-ı hāmından M1, S1, M2 = hām-tama’ S2, hām-tama’ (idüb) T

²²⁸³ sizün M1, M2, S1, S2 = (NY) T

²²⁸⁴ eylemiş M1, S2, M2 = idüb (bir yaramaz altun getirüb sizündür dimiş) S1, etmiş T

²²⁸⁵ gelicek M1, M2, S1, S2 = gelince T

²²⁸⁶ bu M1, S2, M2, T = ben S1

²²⁸⁷ cāriyegi M1, S2, M2, T = cāriyeñi S1

²²⁸⁸ hākden M1, S2, M2, T = hāk-pāya S1

²²⁸⁹ ҡaldırın M1, M2 = gönderdi S1, ҡaldırın (‘afv eylünüz) S2; ref’ buyurub (‘afv eylünüz) T

²²⁹⁰ virdüğünüz M1, S1, M2 = (NY) S2, T

²²⁹¹ bile M1, M2, S1, S2 = (NY) T

²²⁹² getürdüm M1, S2 = gönderdi S1, M2; getürdüm (ben) T

²²⁹³ didi M1, M2, S1, S2 = der T

²²⁹⁴ ‘ināyet M1, S1, M2 = ‘afv S2, T

²²⁹⁵ niyāzlar M1, S1, M2 = (NY) S2, T

²²⁹⁶ buyurdı ki M1, S1, M2 = (NY) S2, T

²²⁹⁷ gerü M1, S2, M2, T = yine S1

²²⁹⁸ aña M1, M2, S1, S2 = (NY) T

²²⁹⁹ nā-ümīd M1, S2, M2, T = nevmīd S1

²³⁰⁰ geldi M1, S2, M2, T = geldi (erinün marazı müştedd olmuş) S1

²³⁰¹ eglenmeyüb M1, S2, M2, T = bulub (bir kaç sā’at geçmeden) S1

²³⁰² eri M1, S2, M2, T = (NY) S1

²³⁰³ şeyhün M1, S1, M2 = hāzret-i şeyhün S2, T

²³⁰⁴ kerāmātın M1, S2, M2, T = kerāmātın (bi’z-zāt) S1

²³⁰⁵ itdüm M1, S2, M2, T = itdüm (vilāyetinde aślā şübhemiz yokdur) S1

²³⁰⁶ haber M1, S1, M2 = naķl S2, T

²³⁰⁷ virdi M1, S1, M2 = eyledi S2, itdi T

²³⁰⁸ Burhān M1, S2, M2 = Burhān (Efendinün) S1, T

²³⁰⁹ budur M1 = budur (ki babam Hācı Hālife’den mesmū’umdur iderdi ki) S1, S2; budur (ki babam Hācı Hālife’den mesmū’dur ider ki kaçan) M2, T

bir²³¹⁰ zamān şöyle²³¹¹ hāli kaldı. Yerlerine(1) kıyım maķām olur hālifesi²³¹² kalmadı. Şoñra Burhān Efendi yukāridan(2) gelüb mezār-ı şerīflerinde²³¹³ karar eylediler.²³¹⁴ Yine tarik-i Zeyniyi ihya etmek murād(3) itdiler²³¹⁵. Şeyhe Sultān Şeyh'ün eski derviřleri²³¹⁶ didiler²³¹⁷ ki bu kağıya böyle²³¹⁸(4) kiři kendüden şeyh olmaz. Beher hāl bir řāhib-i seccāde mürşid-i kāmil(5) hıdmetine varub mecāz olmak lāzımdur. Pes²³¹⁹ Burhān Efendi dağı(6) anuñ gibi bir 'azizi tetebbu' idüb şimdiki hālde řāhib-i şerī'at ü tarikāt²³²⁰(7) mürşid-i kāmil²³²¹ Şeyh Tāce'd-dīn zāviyesinde 'uzlet-nişin Şeyh Naşūh(8) hāzretleri vardır. Bu haberi virdüklerinde Sultān Şeyh²³²² hāzretlerinüñ kıızı ki²³²³(9) Burhān Efendi'nün vālideleridür istiḥāre idüb babasınıñ rūḥundan²³²⁴(10) istimdād idicek ođluñı²³²⁵ Naşūh'a gönder zāhiren fetḫi anuñ elindedür(11) diyü işāret olıcaķ Burhān Efendi on yedi²³²⁶ yaşında iken Bursa'ya(12) gidüb²³²⁷ beni bile alub gitdi. Bursa'ya²³²⁸ şeyh Naşūh hāzretleriyle mülākāt(13) müyesser²³²⁹ oldu. Bir miķdār muřāḫabet itdüklerinden řoñra²³³⁰ niye geldükleri(14) ma'lüm-ı şerīfleri olub şeyh hāzretleri nazar idüb gördü ki(15) [44a] bir kābil vücūd²³³¹ adını terbiye[ye]²³³² muḫtāc. Hemān ḫalvete²³³³ emr idüb(1) şeyhi ḫalvete koyub²³³⁴ bu faķire dağı şeyh ile²³³⁵ ḫalvet emr etdi.²³³⁶ ḫalvete(2) girdük terbiye-i meřāyiḫ üzere her gün vākı'²³³⁷ olan ru'yāmızı(3) varub²³³⁸

²³¹⁰ bir M1, S2, M2 = biraz S1, T

²³¹¹ şöyle M1, M2, S1, S2 = (.....) T

²³¹² hālifesi M1, S1, S2, T = hūlefāsi M2

²³¹³ mezār-ı şerīflerinde M1, S2, M2, T = mezār-ı şerīflerinde (olan zāviyelerinde) S1

²³¹⁴ karar eylediler M1, M2, S1, S2 = (NY) T

²³¹⁵ itdiler M1, S2, M2 = idindiler S1, eyledi T

²³¹⁶ dervişleri M1, M2, S1, S2 = dervişlerinden biri T

²³¹⁷ didiler M1, M2, S1, S2 = didi T

²³¹⁸ böyle M1 = böyle (olmaz) S1, S2, M2, T

²³¹⁹ pes M1, S1, M2 = didükde S2, T

²³²⁰ tarikāt M1, S2, M2 = (řāhib-i) tarikāt S1, tarikāt (ve) T

²³²¹ mürşid-i kāmil M1, S2, M2, T = mürşid-i kāmil (Bursa'da) S1

²³²² hāzretleri vardır. Bu haberi virdüklerinde sultān şeyh M1, M2, S1, S2 = (NY) T

²³²³ kıızı ki M1, S2 = kıızı ki (şeyh) S1, M2

²³²⁴ rūḥundan M1, S1, M2 = rūḫ-ı şerīflerinden S2, T

²³²⁵ ođluñı M1, M2, S1, S2 = ođluñı (şeyh) T

²³²⁶ on yedi M1, S2, T = on yedi (on sekiz) S1, M2

²³²⁷ gidüb M1, S2, M2, T = gelür S1

²³²⁸ Bursa'ya M1, S2, M2 = Bursa'ya (varub) S1, Bursa'da

²³²⁹ müyesser M1, S2, M2, T = (NY) S1

²³³⁰ itdüklerinden řoñra M1, M2, S1, S2 = itdüklerinde T

²³³¹ vücūd M1, M2, S1, S2 = vücūd (ki) T

²³³² terbiyeye T = terbiye M1, M2, S1, S2

²³³³ ḫalvete M1, M2, S1, S2 = ḫalvet T

²³³⁴ koyub M1, S1, M2, T = girüb S2

²³³⁵ şeyh ile M1, M2, S1, S2 = şeyhle T

²³³⁶ ḫalvet emr etdi M1, S1, M2, T = (NY) S2

²³³⁷ meřāyiḫ üzere her gün vākı' M1, S1, M2, T = (NY) S2

²³³⁸ varub M1, S2, M2 = varub (şeyhe) S1, (NY) T

‘arz iderdük. Günlerde bir gün yine vâkı‘amı ‘arz etmege(4) şeyh şavma‘asına teveccüh etdüm²³³⁹. Kapudan²³⁴⁰ gördüm şeyh içerüde bir kimesne ile(5) muşâhabet iderler.²³⁴¹ Hüsn ile²³⁴² fehm etdüm ki şeyh²³⁴³ hazretlerinün²³⁴⁴ muşâhabet(6) etdügi²³⁴⁵ mu‘allim-zâdedür. Kapuda istimâ‘ etdüm. Ešnâ’-i kelâmda mu‘allim-zâde(7) şeyh hazretlerine dir²³⁴⁶ ki sulţânüm Egirdirli Burhân Çelebi’nün hâli nicedür.²³⁴⁷ (8) Şeyh Naşûh hazretleri cevâb virüb²³⁴⁸ buyurdi ki²³⁴⁹ Egirdirli Çelebi’nün hâlini(9) ne²³⁵⁰ şorarsın²³⁵¹ bir Ebu’l-müslim-i sânidür. Eline bir tîr alub²³⁵² ormana girmişdür.(10) Öñüne geleni kesüb ormanı açub²³⁵³ gider. Öñüne²³⁵⁴ yuvalanmağ²³⁵⁵ olmaz.(11) Az zamanda bir şâhib-i seccâde ve bir şâhib-i tarîkat mürşid-i(12) kâmil olur²³⁵⁶ ki lisânla²³⁵⁷ ta‘bîr olunmaz²³⁵⁸ diyü buyurdılar. Fi’l-vâkı‘ erba‘în(13) çıkardıktan²³⁵⁹ sonra hazret-i şeyh hilâfet ü icâzet virdiler. Şeyh kendü diyârında Hamîd(14) ilünde dedeleri mezârına geldükde²³⁶⁰ fevkü’l-ḥadd şugller ü mücâhideler etmişdür.²³⁶¹ **[44b]** diyü cevâb virdiler²³⁶². **Hikâyet** Yine babam Hâcî Hâlîfe eydür.²³⁶³ (1) Şeyh Burhân Efendi zamânında²³⁶⁴ oğlancıklarımız vefât idüb(2) hic oğlum kalmadı. Her zamanda²³⁶⁵ ağlayub²³⁶⁶ yürürdüm. Her bâr varub(3) şeyh hazretlerine tazarru‘ idüb sulţânüm himmet eyle ümîddür ki(4) Hâkğ te‘âlâ hazreti²³⁶⁷ bir oğul vire

²³³⁹ etdüm M1, S2, M2, T = etdüm (savma’a) S1

²³⁴⁰ kapudan M1, M2 = (NY) S2, T; kapusına vardum S1

²³⁴¹ iderler M1, M2, S1, S2 = ider T

²³⁴² hüsn ile M1, S1, M2 = hağîr S2, fakîr T

²³⁴³ şeyh M1, S2, T = şeyh (Naşûh) S1, M2

²³⁴⁴ hazretlerinün M1, S1, M2 = ile S2, T

²³⁴⁵ etdügi M1, S1, M2 = iden S2, T

²³⁴⁶ dir M1, S2, T = didi S1, M2

²³⁴⁷ nicedür M1, M2, S1, S2 = nedür T

²³⁴⁸ cevâb virüb M1, S1, M2 = (NY) S2, T

²³⁴⁹ buyurdi ki M1, S2, M2 = buyurdi ki (sulţânüm) S1, didi ki (sulţânüm) T

²³⁵⁰ hâlini ne M1, M2, S1, S2 = ne hâlin T

²³⁵¹ şorarsın M1, S2, M2 = şorarsın (hemân) S1, su‘âl idersiz T

²³⁵² eline bir tîr alub M1, S1, M2 = elinde bir tîr S2, elinde tîr T

²³⁵³ açub M1, S2, T = açub (açub) S1, M2

²³⁵⁴ öñüne M1, S2, M2, T = öñünde S1

²³⁵⁵ yuvalanmağ M1, S2, M2 = bulunmağ S1, yol olmağ T

²³⁵⁶ olur M1 = ola S1, S2, M2, T

²³⁵⁷ lisânla M1, M2, S1, S2 = (NY) T

²³⁵⁸ olunmaz M1, S2, M2, T = (kâbil) olmaya S1

²³⁵⁹ çıkardıktan M1, M2, S1, S2 = çıkardıklarından T

²³⁶⁰ geldükde M1, M2, S1, S2 = geldüklerinde T

²³⁶¹ etmişdür M1, M2 = idüb (niçe kerâmât ezhâr etmişler) S2, (nice kerâmât u hevârîk-ı ‘adât ezhâr eylemişdür) S1; idüb (niçe kerâmât ezhâr etmişlerdür) T

²³⁶² cevâb virdiler M1, S2, T = Hâcî Hâlîfe rivâyetler ü hikâyetler iderdi. S1; Hâcî Hâlîfe rivâyetler iderdi M2

²³⁶³ eydür M1, S2, T = (rivâyet idüb) eydür S1, M2

²³⁶⁴ zamânında M1, S1, M2 = zamân-ı şeriflerinde S2, T

²³⁶⁵ zamânda M1, M2, S1, S2 = zamân T

²³⁶⁶ ağlayub M1, M2, S1, S2 = ağlar T

²³⁶⁷ hazreti M1, M2, S1, S2 = hazreti T

ocağımız hâli kalmaya didüğümce şabr eyle(5) Allâh te‘âlâ kâdirdür²³⁶⁸ dirdi. Bunun üzerine zamân gecdi²³⁶⁹. Bir gün(6) Borlu’ya²³⁷⁰ şeyhi ehibbâ²³⁷¹ da‘vet etmişler. Giderken Gönen’e uğrayub(7) bu fakîri bile alub girdiler. Borlu’ya varub²³⁷² bir²³⁷³ miqdâr tururlar²³⁷⁴.(8) Yine da‘vet²³⁷⁵ olunub²³⁷⁶ Çanağ nâm maħalle gelünüb²³⁷⁷ âb-ı revân Kevşer(9) mişâl²³⁷⁸ aħar²³⁷⁹. Öyle namâzınun²³⁸⁰ vaħtı²³⁸¹ daħi olmuş idi.²³⁸² Şeyh emr eyledi.(10) Bu maħâmde şalât-ı zuhrî²³⁸³ edâ idelüm didiler. Heb abdest yarağına²³⁸⁴(11) meşğul oldılar. Şeyh daħi mübârek kolların şıgayub bir tenhâ(12) yere çıkub²³⁸⁵ kıbleye karşı²³⁸⁶ müteveccih olub tırdı. Her kişi²³⁸⁷ aħvâlinde²³⁸⁸(13) bu fakîr²³⁸⁹ şeyhün bu hâline nazâr idüb ‘aceb şeyh ne hâl²³⁹⁰ ola neye(14) müteveccih ola diyü mülâhaza iderdüm. Hemân şeyh gözün açub fakîrden yaña(15) [45a] nazâr idüb²³⁹¹ işâret etdi. Yanına vardum didi ki Hâcı Ĥalîfe oğul(1) diyü ağlayub yürime. Hâkğ te‘âlâ ĥazreti saña²³⁹² oğul virdi. Adını(2) Muħammed koyasın didi. Ben daħi mübârek elin²³⁹³ öpdüm²³⁹⁴. Babam Hâcı Ĥalîfe ĥikâyet(3) ider. Ba‘de sen vücûda geldün adını Muħammed ĥodığ didi.²³⁹⁵ Soñra(4) bu fakîr²³⁹⁶ Uluborlu’da ‘Ömer Çelebi Efendi’den oħudum.²³⁹⁷ Şeyh Burhân Efendi(5)

²³⁶⁸ kâdirdür M1, M2, S1, S2 = kâdirdür (virür) T

²³⁶⁹ gecdi M1, M2, S2, T = mürür idüb (günlerde) S1

²³⁷⁰ Borlu’ya M1 = Uluborlu’ya S1, S2, M2, T

²³⁷¹ ehibbâ M1, S1, M2 = ehibbâsı S2, T

²³⁷² varub M1, S2, M2, T = varılıb S1

²³⁷³ bir M1, S2, M2, T = muħadder olan S1

²³⁷⁴ tururlar M1, S1 = tırdılar S2, M2, T

²³⁷⁵ da‘vet M1, S2, M2, T = ‘avdet S1

²³⁷⁶ olunub M1, S2, M2, T = olunub (Borlu belinden aşılub) S1

²³⁷⁷ gelünüb M1, M2, S1, S2 = gelüb T

²³⁷⁸ mişâl M1, S1, M2 = mişâl (şular) S2, T

²³⁷⁹ aħar M1, S1, M2 = varıdı S2, var idi T

²³⁸⁰ namâzınun M1, S1, M2, T = namâzı S2

²³⁸¹ vaħtı M1, S1, M2, T = (NY) S2

²³⁸² daħi olmuş idi M1, M2, S1, S2 = olmuş T

²³⁸³ şalât-ı zuhrî M1, S2, M2, T = zuhrî S1

²³⁸⁴ abdest yarağına M1, S1, M2 = abdeste S2, T

²³⁸⁵ çıkub M1, S2, M2, T = (NY) S1

²³⁸⁶ karşı M1, M2, S1, S2 = (NY) T

²³⁸⁷ her kişi M1 = kişi (kendü) S1, S2, M2; herkes (kendü) T

²³⁸⁸ aħvâlinde M1, S1, M2 = hâlinde S2, T

²³⁸⁹ bu fakîr M1, M2, S1, S2 = (NY) T

²³⁹⁰ hâl M1 = hâl (üzere) S1, S2, M2, T

²³⁹¹ idüb M1, S2, M2, T = idüb (mübârek eliyle) S1

²³⁹² saña M1, S2, M2 = saña (in-şâ-Allâh) S1, saña (bir) T

²³⁹³ elin M1, M2, S1, S2 = ellerin T

²³⁹⁴ öpdüm M1, S2, M2, T = öpüb S1

²³⁹⁵ Babam Hâcı ĥalife ĥikâyet ider. Ba‘de sen vücûda geldün adını Muħammed ĥodığ didi M1 = Ba‘de sen vücûda geldün adını Muħammed ĥodığ didi. Babam Hâcı ĥalife ĥikâyet ider S1, S2, M2; Ba‘de sen vücûda geldün adını Muħammed ĥodum diyü babam Hâcı ĥalife ĥikâyet ider T

²³⁹⁶ bu fakîr M1, S2, M2 = bu ĥakîr S1, ben fakîr T

²³⁹⁷ oħudum M1, S2, T = oħudum (ittifâğ) S1, M2

Uluborlu'ya geldi²³⁹⁸ 'Ömer²³⁹⁹ Efendi'ye kondılar. Bir kaç gün anda tırdılar.(6) Fakîr daği 'Ömer Çelebi'nün tekyesinde bir fevkanî hücrede olurdum. Bir gün(7) hücrede otururken²⁴⁰⁰ nerdü-bāndan yukarı²⁴⁰¹ bir ayak sesi geldi(8) gördüm Burhān Efendi²⁴⁰². Hemān ayağ²⁴⁰³ üzere kalkub sa'ādet²⁴⁰⁴(9) benüm hücreme yüz tıtdı diyü sürürümdan²⁴⁰⁵ mübārek elin²⁴⁰⁶(10) öpdüm. Buyurdı²⁴⁰⁷ ki Mevlānā Muhyi'd-dīn senün bunda olduğı bildüm²⁴⁰⁸(11) geldüm. Bir miqdār istirāhat ideyin didüklerinde haķır²⁴⁰⁹ daği fakîrāne(12) yorğanımı²⁴¹⁰ döşeyüb²⁴¹¹ bir miqdār yatdılar²⁴¹². Bizüm ile²⁴¹³ muşāhabet(13) itdiler. Ešnā'-i kelāmda babam Hācı Hālīfe bu fakîrün vücūda gelmesine(14) kendülerün itdüğü işāreti²⁴¹⁴ söyledüm buyurdılar ki Hācı Hālīfe(15) [45b] bunu bize isnād ider.²⁴¹⁵ Ancaķ didiler ğayrı cevāb etmediler. Mābeynde(1) niçe yıl mürür itdi. Bir gün yine şeyh Gönan'a geldi²⁴¹⁶. Bu fakîr bir(2) derviş gönderüb hāk-pāylarına²⁴¹⁷ vardum didiler ki Muhyi'd-dīn Hālīfe(3) seni anuñ için istedüm. Aħir evkātımızdur in-şa'-Allāh te'ālā bir daği Gönan'a(4) gelmeziz. Aħrete müteveccih oluruz. Dervişler aħvāli²⁴¹⁸ saña sipāriş²⁴¹⁹(5) olundi²⁴²⁰. Mümkün olduķca göresin²⁴²¹ bizüm nefis oğlımuzsun.(6) Baban Hācı Hālīfe'nün didüğü²⁴²² vāķı'dur. Dervişler vāķı'aların(7) saña disünler daği Zeyni'd-dīn Hāfi hāzretlerinin Risāle-i Kudsiyye'lerinde(8) olan ta'bīrlere muķtezāsınca görüb ta'bīr idesin²⁴²³ diyü buyurdılar(9) du'ā itdiler. Ba'de yine Egirdir'e varub çok zamān²⁴²⁴

²³⁹⁸ geldi M1, S2, T = gelüb S1, M2

²³⁹⁹ 'Ömer M1, S2, M2, T = 'Ömer (Çelebi) S1

²⁴⁰⁰ bir gün hücrede otururken M1, S1, M2 = (NY) S2, T

²⁴⁰¹ yukarı M1, S1, M2, T = (NY) S2

²⁴⁰² Efendi M1, S2, M2 = hāzreti S1, Efendi hāzretleridür T

²⁴⁰³ ayağ M1, M2, S1, S2 = ayak T

²⁴⁰⁴ sa'ādet M1, M2, S1, S2 = sa'ādetle T

²⁴⁰⁵ sürürümdan M1 = sürürümdan (ķarşu varub) S1, S2, M2, T

²⁴⁰⁶ elin M1, M2, S1, S2 = ellerin T

²⁴⁰⁷ buyurdı M1, M2, S1, S2 = buyurdılar T

²⁴⁰⁸ bildüm M1, S2, T = bilüb S1, M2

²⁴⁰⁹ haķır M1, M2, S1, S2 = fakîr T

²⁴¹⁰ yorğanımı M1, S2, M2, T = yorğanımı (vü kebemi) S1

²⁴¹¹ döşeyüb M1, S2, M2 = döşeyüb (virdüm) S1

²⁴¹² yatdılar M1, S1, M2 = yatduķları S2, T

²⁴¹³ bizüm ile M1 = yerden S2, T; yerden bir miqdār S1, M2

²⁴¹⁴ işāreti M1, M2, S1, S2 = işāret T

²⁴¹⁵ ider M1, M2, S1, S2 = (NY) T

²⁴¹⁶ geldi M1 = gelüb S1, M2; (.....) S2, T

²⁴¹⁷ şeyh Gönen'e geldi. Bu fakîr bir derviş gönderüb hāk-pāylarına M1, S1, M2 = (NY) S2, T

²⁴¹⁸ dervişler aħvāli M1, M2, S1, S2 = dervişlerün aħvālin T

²⁴¹⁹ sipāriş M1, S2, M2, T = sipārişini S1

²⁴²⁰ olundi M1 = iderin (cemi' aħvāllerini) S1, iderim S2, M2; itdüm T

²⁴²¹ göresin M1, M2, S1, S2 = göresin (sen) T

²⁴²² didüğü M1, S1, M2, T = didüğü (kelām) S2

²⁴²³ idesin M1, S2, T = idüviresin S1, M2

²⁴²⁴ zamān M1, M2, S1, S2 = (NY) T

gecmeyüb²⁴²⁵ mizāclarına²⁴²⁶(10) ihtilāl vāqı‘ olub aḥir ol marazdan vefāt²⁴²⁷ itdiler²⁴²⁸. *İnnā lillāhi ve innā-ileyhi*(11) rāci‘ün²⁴²⁹ merḥūmuñ kerāmātı ḥadd-ı tevātüre vāşıl olub²⁴³⁰ şübhemiz yoḡdur.²⁴³¹(12) **Hikāyet** Merḥūm maḡfūrun leh Hınalı-zāde²⁴³² ‘Ali Çelebi’den rivāyet(13) olunur ki Bursa’dan İstanbul’a gitmege²⁴³³ niyyet²⁴³⁴ idüb ol gice(14) aḡrān u emşālden ba‘zı müderrisīn ü mülāzımīn ile şoḡbet iderken²⁴³⁵(15) **[46a]** ešnā’-i kelāmda meşāyīḡ zıkrı cārī olub ḡayātında olanlardan²⁴³⁶(1) Burhān Efendi ḡuddise sırruhū yād olundu. ‘Ali Çelebi şeyḡ ḡaḡḡında(2) zen-dostdur²⁴³⁷ diyü²⁴³⁸ isnād etmişler. Ertesi Budaniye’ye²⁴³⁹ gelüb(3) gemiye girüb giderken²⁴⁴⁰ rüz-gār muḡālif olub Boz²⁴⁴¹ Burun nām(4) maḡalde²⁴⁴² gemileri²⁴⁴³ ḡarḡ mertebesine varub²⁴⁴⁴ ben daḡı²⁴⁴⁵ ḡayātumdan(5) nevmīd²⁴⁴⁶ olub ḡarḡ ile²⁴⁴⁷ mevte muntazır iken²⁴⁴⁸ anı gördüm. Şeyḡ Burhān(6) Efendi²⁴⁴⁹ derüñ²⁴⁵⁰ dibinden zāhir olub derüñi²⁴⁵¹ ḡucaḡlayub gemiyi(7) bir cānibe²⁴⁵² toḡrultdı²⁴⁵³ ḡarḡdan²⁴⁵⁴ ḡalāş eyledi²⁴⁵⁵. Benüm²⁴⁵⁶ daḡı bir miḡdār²⁴⁵⁷(8) ‘aḡlum başuma geldi²⁴⁵⁸. Ḳaḡḡub şeyḡ ḡazretlerine²⁴⁵⁹ seren dibine müteveccih(9) oldum²⁴⁶⁰. Yaḡın varıcaḡ

²⁴²⁵ gecmeyüb M1, S2, M2, T = geçmeden S1

²⁴²⁶ mizāclarına M1 = mizāc-ı şerīflerine S2, T; mizāc-ı şerīflerine (i’tilāl u) S1

²⁴²⁷ vefāt M1, S2 = intikāl S1, M2

²⁴²⁸ itdiler M1, S2, M2 = eyleyüb (‘inde melikin muḡtedir ḡarār itdiler) S1

²⁴²⁹ rāci‘ün M1, S2, M2, T = rāci‘ün (bu vaşıyyeti itdikden Gönan’a daḡı gelmek müyesser olmadı rahmetu’llāhi rahmete vāsi’a) S1 // Bakara Suresi/ 156: Biz Allah’ın kullarıyızve biz O’na döneceḡiz.

²⁴³⁰ olub M1 = irişüb S2; S1, olub (aşlā) M2

²⁴³¹ merḥūmuñ kerāmātı ḡadd-ı tevātüre vāşıl olub şübhemiz yoḡdur M1, M2, S1, S2 = (NY) T

²⁴³² Hınalı-zāde M1, M2, S1, S2 = Hınalı-zāde (dimekle ma’rūf) T

²⁴³³ gitmege M1, M2, S1, S2 = gitmek T

²⁴³⁴ niyyet M1, M2, S1, S2 = taşmīm T

²⁴³⁵ iderken M1, S1, M2, T = idüb S2

²⁴³⁶ olanlardan M1, M2, S1, S2 = olan a’izzeden T

²⁴³⁷ zen-dostdur M1, M2, S1, S2 = zen-dost T

²⁴³⁸ diyü M1, S2, M2, T = diyü (ba’zı meşālib) S1

²⁴³⁹ Budaniye’ye M1, M2, S1, S2 = Mudaniye’ye T

²⁴⁴⁰ giderken M1, M2, S1, S2 = (NY) T

²⁴⁴¹ Boz M1, S1, S2, T = (NY) M2

²⁴⁴² maḡalde M1, S2, T = maḡalle (geldiklerinde) S1, M2

²⁴⁴³ gemileri M1, M2, S1, S2 = gemimüz T

²⁴⁴⁴ varub M1, S2 = varub (gemide olanlar ḡarḡ olmalaruñ muḡarrer bilüb) S1, M2; (NY) T

²⁴⁴⁵ daḡı M1, M2 = daḡı (re’islikte oturur idüm) S1, S2, T

²⁴⁴⁶ nevmīd M1, S2, M2 = nevmīd (u me’yūs) S1, nā-ümīd T

²⁴⁴⁷ ḡarḡ ile M1, M2, S1, S2 = ḡarḡla T

²⁴⁴⁸ iken M1, S2, M2, T = iken (hemān anı) S1

²⁴⁴⁹ Efendi M1, S2, M2, T = Efendi (geminüñ) S1

²⁴⁵⁰ derüñ M1, S2, T = sereni S1; seren M2

²⁴⁵¹ derüñi M1, S1, S2, T = sereni M2

²⁴⁵² cānibe M1, S2, M2, T = cānibe (çeküb) S1

²⁴⁵³ toḡrultdı M1, S2, M2, T = toḡrultdı (gemi daḡı bir miḡdār) S1

²⁴⁵⁴ ḡarḡdan M1, S2, M2, T = ḡarḡ ihtimālinden

²⁴⁵⁵ eyledi M1, M2 = oldı S1; olduḡ S2, T

²⁴⁵⁶ benüm M1, M2, S1, S2 = ben T

²⁴⁵⁷ bir miḡdār M1, S1, S2, T = bu ḡalden M2

²⁴⁵⁸ geldi M1 = cem’ idüb S1, S2, M2, T

şeyh gözümde gâ'ib oldu. Gemide(10) olanların cümlesin deñiz tutmuş lâ-ya'kıl yaturlar. Derüñ dibine²⁴⁶¹(11) qarîb yerde bir²⁴⁶² yolcu zimmi²⁴⁶³ oturur gördüm ki²⁴⁶⁴ aña şordum. Şu(12) maķûle bir 'azîz derüñ²⁴⁶⁵ dibinde idi sen de gördüñ mi didüm.²⁴⁶⁶ Belî(13) gördüm gelüb gemimüz tođrudı²⁴⁶⁷ yine²⁴⁶⁸ deryâ yüzünden yürüyüb kenâra(14) toğrı çıkub gitdi diyüb²⁴⁶⁹ haber virdi.²⁴⁷⁰ Ba'de imâna geldi.(15) **[46b]** Bi'avni'llâh te'alâ²⁴⁷¹ gemimüz ğarķdan ğalâş oldu. İstanbul'a vâşıl(1) olduĝ. Hikmetu'llâh²⁴⁷² şeyh ğazretleri daği İstanbul'a gelmişler. Faķîr(2) bu vertadan ğalâş olduĝ²⁴⁷³ mübârek ellerin öpmeĝe²⁴⁷⁴ vardum²⁴⁷⁵. Mülâķât(3) olduĝda²⁴⁷⁶ ğâk-pâylarına yüz sürüb sulţânım gemimüzi²⁴⁷⁷ ğarķdan(4) ğalâş etdiñüz. 'Ayne'l-yaķîn ğazretiñizi²⁴⁷⁸ gemide gördüm didüĝümde(5) be hey 'Ali Çelebi ol senüñ ğayâлиндür. Bizüm gibi zen-dost şûfiden(6) hic²⁴⁷⁹ bu maķûle kerâmet²⁴⁸⁰ gelür mi²⁴⁸¹ diyüb Bursa'da²⁴⁸² söyleşdüĝümüz²⁴⁸³(7) kelimât-ı nâ-sezâmuz²⁴⁸⁴ ile bizi²⁴⁸⁵ şerminde kılub bir²⁴⁸⁶ kerâmet daği izĝâr itdiler.²⁴⁸⁷(8) Bir²⁴⁸⁸ ğacâlet ğâşıl oldu ki ķâbil-i ta'bîr²⁴⁸⁹ degüldür.²⁴⁹⁰ Mübârek ellerin²⁴⁹¹ öpüb(9) istiĝfâr itdüm diyü şeyh

²⁴⁵⁹ ğazretlerine M1, S1, M2 = ğazretlerine (ķarşu) S2, ğazret-i şeyh ğuzurına T
²⁴⁶⁰ müteveccih oldum M1, S1, M2 = vardum S2, T
²⁴⁶¹ dibine M1, M2, S1, S2 = dibinde T
²⁴⁶² qarîb yerde bir M1, M2, S1, S2 = kâfir T
²⁴⁶³ zimmi M1, M2, S1, S2 = (NY) T
²⁴⁶⁴ gördüm ki M1, M2, S1, S2 = görüb T
²⁴⁶⁵ derüñ M1, S2, T = seren S1, M2
²⁴⁶⁶ didüm M1, S2, M2 = didüm (cevâb virüb) S1, didüm (eyitdi) T
²⁴⁶⁷ toğrudı M1, S2, M2, T = tođruduĝdan S1
²⁴⁶⁸ yine M1, S2, M2, T = şoñra S1
²⁴⁶⁹ diyüb M1, M2, S1, S2 = diyü T
²⁴⁷⁰ virdi M1, S2, M2, T = virüb S1
²⁴⁷¹ te'alâ M1, S1, S2, T = (NY) M2
²⁴⁷² ğikmetu'llâh M1, S2, T = ğikmet-i ilâhiyye S1, M2
²⁴⁷³ olduĝ M1 = olıcaķ S1, S2, M2, T
²⁴⁷⁴ öpmeĝe M1, S2, M2, T = öpmek için ziyâretlerine S1
²⁴⁷⁵ vardum M1, S2, M2, T = müteveccih oldum S1
²⁴⁷⁶ olduĝda M1, S2, M2, T = itdükde S1
²⁴⁷⁷ gemimüzi M1, S2, M2, T = gemimüzi (ĝarķa müşrif iken himmetiñüz ile) S1
²⁴⁷⁸ ğazretiñizi M1, S2, M2 = (NY) S1, T
²⁴⁷⁹ hic M1, M2, S1, S2 = (NY) T
²⁴⁸⁰ kerâmet M1, M2, S2, T = kerâmeti mi S1
²⁴⁸¹ gelür mi M1, S2, M2, T = olur ve zuhûr mı ider S1
²⁴⁸² Bursa'da M1, M2, S1, S2 = Bursa'daki T
²⁴⁸³ söyleşdüĝümüz M1, S2, M2 = söyledüĝümüz S1
²⁴⁸⁴ nâ-sezâmız M1, M2 = nâ-sezâmıza (ta'riż ü tevbiĝ) S1; nâ-sezâmızı (anub) S2, T
²⁴⁸⁵ ile bizi M1, M2, S1, S2 = (NY) T
²⁴⁸⁶ bir M1, M2, S1, S2 = bu T
²⁴⁸⁷ itdiler M1, M2, S1, S2 = eylediler T
²⁴⁸⁸ bir M1 = bir (mertebe) S1, S2, M2, T
²⁴⁸⁹ ķâbil-i ta'bîr M1, M2, S1, S2 = ta'bîri ķâbil T
²⁴⁹⁰ degüldür M1, M2, S1, S2 = degül T
²⁴⁹¹ ellerin M1, T = ellerin (tekrâr) S1, S2, M2

hazretlerinin²⁴⁹² menâkıbını²⁴⁹³ zıkr idüb²⁴⁹⁴(10) bu kerâmetlerin tevâbi‘lerine vü ba‘zı ‘ulemâya²⁴⁹⁵ şerh²⁴⁹⁶ itdüklerin maḥdūmları(11) Ḥasan Çelebi Efendi’den²⁴⁹⁷ bu üslûb üzere²⁴⁹⁸ nakl iderdi. Müşârün ileyh(12) Ḥasan Efendi’den Mevlânâ ‘Abdü’l-mu‘tî Çelebi’den mesmû‘ımız olmağın(13) taḥrîr olunub kerâmât-ı sâbıkaya²⁴⁹⁹ ilḥâk olundu.²⁵⁰⁰

Hikâyet Geresin(14) nâm kıryeden Ḥâce İslâm eydür. Evâyil ḥâlümde Mıṣır’a ticâret seferin iderdüm.(15) [47a] Bir gün Mıṣır’dan gelürken rûz-gâr muḥâlif olub deryâ ziyâde²⁵⁰¹ temevvüc(1) idüb ‘azîm fırtına oldı. Ḥattâ ğarḳ mertebesine varduḳ deryâya(2) çok esbâb itdiler²⁵⁰². Herkes ḥayâtundan²⁵⁰³ ümîdin kaç‘ idüb²⁵⁰⁴(3) ğarḳ olmağı²⁵⁰⁵ muḳarrer bilüb feryâd u fiğâna başladılar. Bu faḳîr²⁵⁰⁶ daḫi geminüñ(4) küşesinde otururdum.²⁵⁰⁷ Hemân ḥâtıruma Şeyḫ Burhân Efendi gelicek(5) istiğâse²⁵⁰⁸ idüb cân u dilden meded taleb itdüm²⁵⁰⁹ müteveccih oldum²⁵¹⁰(6) Gözüme²⁵¹¹ uyḫu²⁵¹² gelüb²⁵¹³ uyudum²⁵¹⁴. Düşümde Burhân²⁵¹⁵ Efendi’yi gördüm²⁵¹⁶ baña(7) eydür. Ḥâce İslâm kırḳma bu kaçâ sizün üzeriñizden def‘ olundu²⁵¹⁷(8) bi-‘inâyeti’llâh²⁵¹⁸ dinledi²⁵¹⁹. Gözüm açub²⁵²⁰ gördüm şabâḫ qarîb olmuş(9) eṭrâfumda Müslimânlar aĝlaşurlar. Ben eyitdüm

²⁴⁹² hazretlerinin M1, M2, S1, S2 = hazretlerinin (bu kerâmetin) T

²⁴⁹³ menâkıbını M1, M2, S1, S2 = menâkıbları T

²⁴⁹⁴ idüb M1 = olunduḳda S1, olunduḳca S2, T; olduḳca M2

²⁴⁹⁵ ‘ulemâya M1, S1, S2 = ‘ulemâ’-i ‘ızâma M2

²⁴⁹⁶ şerh M1, S2, M2 = şerḫ (ü beyân) S1

²⁴⁹⁷ Çelebi Efendi’den M1, S2, M2 = Çelebi S1

²⁴⁹⁸ bu üslûb üzere M1, S1, M2 = (NY) S2. “bu kerâmetlerin tevâbi‘lerine vü ba‘zı ‘ulemâya şerḫ itdüklerin maḥdūmları Ḥasan Çelebi Efendi’den bu üslûb üzere” kelimeleri T nüshasında yoktur.

²⁴⁹⁹ kerâmât-ı sâbıkaya M1, S1, S2 = kerâmât-ı sâbıkaya M2

²⁵⁰⁰ “Müşârün ileyh Ḥasan Efendi’den Mevlânâ ‘Abdü’l-mu‘tî Çelebi’den mesmû‘ımız olmağın taḥrîr olunub kerâmât-ı sâbıkaya ilḥâk olundu” kelimeleri T nüshasında yoktur.

²⁵⁰¹ ziyâde M1, M2, S1, S2 = (NY) T

²⁵⁰² itdiler M1 = atdılar S1, S2, M2, T

²⁵⁰³ ḥayâtundan M1, M2, S1, S2 = ḥayâtdan T

²⁵⁰⁴ ümîdin kaç‘ idüb M1, S1, M2 = nâ-ümîd olub S2, T

²⁵⁰⁵ ğarḳ olmağı M1, S1, M2 = ğarḳı S2, T

²⁵⁰⁶ faḳîr M1 = faḳîr (maḥzûn) S1, M2

²⁵⁰⁷ Bu faḳîr daḫi geminüñ küşesinde otururdum. M1, S1, M2 = (NY) S2, T

²⁵⁰⁸ istiğâse M1, S1, T = isti‘âre M2; isti‘âne S2

²⁵⁰⁹ itdüm M1, S1, M2 = itdüm (kıbleye) S2, T

²⁵¹⁰ oldum M1, M2, S1, S2 = olub T

²⁵¹¹ gözüme M1, S1, M2 = bir miḳdâr S2, T

²⁵¹² uyḫu M1, S2, M2, T = ḫ‘âba S1

²⁵¹³ gelüb M1, S2, M2, T = ğâlib olmuş S1

²⁵¹⁴ uyudum M1, S2, M2, T = damışım (yazım hatası: dalmışım) S1

²⁵¹⁵ Burhân M1, S1, M2 = ḥazret-i Burhân S2, T

²⁵¹⁶ gördüm M1, S2, M2, T = gördüm (yeşiller giyüb yeşil ‘imâme şarınmış) S1

²⁵¹⁷ olundu M1, M2, S1, S2 = oldı T

²⁵¹⁸ bi-‘inâyeti’llâh M1, S1, M2, T = bi-‘inâyeti’llâh (te‘âlâ ḫalâş olursuz bu kelâmı) S2

²⁵¹⁹ dinledi M1 = işidüb S1; diyücek S2, M2, T

²⁵²⁰ açub M1, M2, S1, S2 = açdum T

2521 ²⁵²¹ kōrkmañ in-şā'llāh ²⁵²² ḥalāş oluruz ²⁵²³ .(10) Anlar ²⁵²⁴ nice kōrkmayalum ²⁵²⁵ rüz-gār
 sâkin olmaz ²⁵²⁶ diyü ²⁵²⁷ söyleşirlerken rüz-gār(11) bir miqdār sâkin ²⁵²⁸ olıcağ ²⁵²⁹ gemi
 ḥalkı baña eyitdiler. ²⁵³⁰ Sen ²⁵³¹ beşâreti(12) neden bildün ben daḥi ²⁵³² vâkı'amı ḥaber
 virdüm. Gemide nekadâr âdem ²⁵³³ var ise ²⁵³⁴ (13) bu kışşa'i ²⁵³⁵ gūş idüb şeyḥe muḥibb
 oldular. Ba'de şılaya gelüb(14) Şeyḥ Burhân Efendi ḥazretlerinüñ ḥāk-pāy-ı şeriflerine ²⁵³⁶
 yüz sürüb ²⁵³⁷ (15) [47b] bu rāzı ben ḥayâtda iken kimesneye ²⁵³⁸ acma buyurdılar. **Ḥikâyet**
 Egirdirli(1) Ḥacı Dede ḥikâyet ider bir gün Şeyḥ Burhân Efendi baña eydür Ḥacı Dede(2)
 var Egirdir'de bize ²⁵³⁹ tâze balık var ise ²⁵⁴⁰ alıvir evde isterler didi.(3) Ben daḥi vardum
 şehrde çarşuda şordum. Ḥalk baña be hey şüfi(4) deli mi olduñ zemherİRde ²⁵⁴¹ balık çıkar
 mı diyü baña ²⁵⁴² gülüşdüler. Şeyḥ(5) bu zamânda tâze balık olmaduğın bilmez mi didiler
 şeyḥe varub(6) aḥvâli ḥaber virdüm ²⁵⁴³ . Şeyḥ yüzüme bir baķış baķdı hemân ḥayâtum(7)
 gideyazdı ²⁵⁴⁴ . Yüri ²⁵⁴⁵ var tiz getür didi. Emre imtişâl idüb ²⁵⁴⁶ gitdüm.(8) Şüretİ Baba
 tekyesi ²⁵⁴⁷ önüne varduğum vaķt ²⁵⁴⁸ göl ²⁵⁴⁹ kenârında ²⁵⁵⁰ baķdum(9) gördüm çağıl ²⁵⁵¹
 arasında bİ-ḥisâb balık yatur. ²⁵⁵² Hemân peştamalı(10) taldurub şeyḥüñ ²⁵⁵³ ḥuzûrına

2521 kōrkmañ M1, S1, M2 = kōrkmañ (müslümânlar) S2, T

2522 in-şā'llāh M1, S2, M2, T = in-şā'llāh (te'alā) S1

2523 oluruz M1 = oluruz (didüm) S1, S2, M2, T

2524 anlar M1, S2, M2 = (NY) S1, anlar (didiler) T

2525 kōrkmayalum M1, S2, M2, T = kōrkmayalum (gemi ġarķa ķarİb oldı) S1

2526 olmaz M1, S1, M2 = olmaz (ḥâl müşkil) S2, T

2527 diyü M1, S2, M2 = didiler bunu S1

2528 bir miqdār sâkin M1, S2, M2, T = mu'tedil S1

2529 olıcağ M1, M2, T = oldı S1, S2

2530 baña eyitdiler M1, S2, M2, T = (NY) S1

2531 sen M1, S2, M2 = sen (bu) S1, T

2532 bildün ben daḥi M1, S2, M2, T = eyledün diyü ibrām itdiler S1

2533 adam M1, S1, M2 = müslümânlar S2, T

2534 var ise M1, M2, S1, S2 = varısa T

2535 kışşa'i M1, S2, M2, T = ķaźıyyeyi S1

2536 ḥāk-pāy-ı şeriflerine M1, S2, T = ḥāk-pāyına S1, M2

2537 sürüb M1, M2, T = sürdüğümde S1; sürdüm S2

2538 kimesneye M1, M2, S1, S2 = (NY) T

2539 bize M1, M2, S1, S2 (NY) T

2540 var ise M1, M2, S1, S2 = varıse T

2541 zemherİRde M1 = zemherİ S1, S2, M2, T

2542 balık çıkar mı diyü baña M1, M2, S1, S2 = balık mı çıkar diyüb T

2543 aḥvâli ḥaber virdüm M1, S2, M2, T = nice oldı didi bulunmaz ḥalk baña gülüşdiler sultānım didim S1

2544 gideyazdı M1, S1, M2 = gitdi S2, T

2545 yüri M1, M2 = yine S1; (NY) S2, T

2546 idüb M1, S1, M2 = idüb (yine) S2, T

2547 tekyesi M1, S2, M2, T = (NY) S1

2548 varduğum vaķt M1, S2, M2, T = varduğümde S1

2549 göl M1, M2, S1, S2 = gölüñ T

2550 kenârında M1, M2, S1, S2 = kenârına T

2551 çağıl M1, S2, M2 = çağıl S1, T

2552 arasında bİ-ḥisâb balık yatur M1, S2, M2, T = arasında şol iri bİ-naźİR bİ-ḥisâb balıķlar bİ-ḥadd kenâra urmuşlar ķaynaşub yatur ḥaddı ḥesâbı yoķ S1

geldüm²⁵⁵⁴ ha şöyle diyüb baña dede gördün mi(11) didi.²⁵⁵⁵ Kendüler sağ oldukça bu sırrı kimesneye açmadum²⁵⁵⁶. Raḥmetu’llāh ‘aleyh²⁵⁵⁷(12) Ḥaḫḫ Subḥāne ve te‘ālā zıkr olunan ‘azizlerün rūḥ-ı reyḥānın ziyāde idüb(13) cümlemizün üzerine²⁵⁵⁸ rūḥāniyyetlerini ziyāde ide²⁵⁵⁹. Āmīn²⁵⁶⁰. Mürettib-i menākıb(14) olan ‘abd-ı faḫīr ü bende-i keşirü’t-taḫşir²⁵⁶¹ müşārün ileyh²⁵⁶² Burhāne’d-dīn Efendi’nün(15) [48a] oğlu oğlu şerīf ü za‘if eydür ki²⁵⁶³ çün²⁵⁶⁴ menākıb-ı celīleyi(1) ceddümün eḫibbā’ ve aşdikāsından ve mürīd ü²⁵⁶⁵ mu‘teḫıdlerinde²⁵⁶⁶ ḫalīfe-zāde(2) dimekle ma‘rūf Muḥammed Çelebi’nün cem‘ itdügi üzere ḫomayub(3) terḡiben li’t-ḫālibīn sulṫān şeyḫ ḫazretlerinün dīvānlarından(4) ba‘zı kelimāt-ı şerīfelerin ilḫāk idüb ve ba‘zı ‘ibārātın ḫayy(5) u iḫtişār²⁵⁶⁷ etdüm. Aşl nüşḫada olan kerāmātın²⁵⁶⁸ bu maḫāmda²⁵⁶⁹ tamām olub(6) benüm daḫi mesmū‘um bir kaç kerāmetleri olmaḡın bir vech-i icāz-ı ilḫākın²⁵⁷⁰(7) münāsib gördüm. Ba‘de şeyḫ-i mezbūruñ nesebi beyānı²⁵⁷¹ ile iḫtitāmı(8) revā²⁵⁷² gördüm.²⁵⁷³ **Hikāyet**²⁵⁷⁴ Bu faḫīr-i keşirü’t-taḫşir sene-i ḫamse ü tis‘in ü tis‘amiye(9) tāriḫinde maḫmiye-i Edirne’de yegirmi beş aḫce ile²⁵⁷⁵ müderris iken Ḥamīd ili(10) civārında Teke ilinde²⁵⁷⁶ ba‘zı tüccār bāveḫār ile müşāḫabet itdüm.(11) Bu faḫīr²⁵⁷⁷ merḫūm şeyḫün evlādından olduḡum bilüb ta‘zīm ü terkīm²⁵⁷⁸(12) itdiler. Elmalu’dan Ḥāce Muşliḫi’d-dīn²⁵⁷⁹ eydür. Ceddinüz Burhān

²⁵⁵³ şeyḫün M1, S2, M2, T = şeyḫ Burhān Efendi S1

²⁵⁵⁴ geldüm M1, S1, M2 = vardum S2, T

²⁵⁵⁵ didi M1, M2, S1, S2 = didiler T

²⁵⁵⁶ açmadum M1, S2, M2, T = açmadum (diridi) S1

²⁵⁵⁷ ‘aleyh M1, S2, M2, T = ‘aleyh (raḥmete vāsi’a) S1

²⁵⁵⁸ üzerine M1, S2, M2, T = üzerine (himmet ü) S1

²⁵⁵⁹ ide M1 = eyleye S1, M2, T; ola S2

²⁵⁶⁰ Āmīn M1, S2, M2, T = Āmīn (bi’n-nebiyyü’l-āmīn) S1

²⁵⁶¹ bende-i keşirü’t-taḫşir M1, S1 = dā’i-yi pür-taḫşir S2, T; bende-i keşir-i pür-taḫşir M2

²⁵⁶² ileyh M1, M2, S1, S2 = ileyh (şeyḫ) T

²⁵⁶³ ki M1, M2, S1, S2 = (NY) T

²⁵⁶⁴ çün M1 = çün (bu) S1, S2, M2, T

²⁵⁶⁵ ü M1, M2, S1, S2 = (NY) T

²⁵⁶⁶ mu‘teḫıdlerinde M1, M2, S1, S2 = mu‘teḫıdlerinden T

²⁵⁶⁷ ü iḫtişār M1, S1, M2 = (NY) S2, T

²⁵⁶⁸ kerāmātın M1, M2, S1, S2 = kerāmāt T

²⁵⁶⁹ maḫāmda M1, S1, M2, T = Sözcüğün yeri bir kelime yazılması gerekiyor gibi boş bırakılmıştır. S2

²⁵⁷⁰ ilḫākın M1, M2, S1, S2 = ilḫāk etmesin T

²⁵⁷¹ beyānı M1, M2, S1, S2 = (NY) T

²⁵⁷² revā M1, S2, T = re’y S1, M2

²⁵⁷³ gördüm M1, S2, M2, T = gördüm (tezbil ibn risāle-i bī-naẓīr) S1

²⁵⁷⁴ hikāyet M1, S2, M2, T = (NY) S1

²⁵⁷⁵ ile M1, M2, S1, S2 = (NY) T

²⁵⁷⁶ ilinde M1, M2, S1, S2 = ili (nām vilāyetden) T

²⁵⁷⁷ faḫīr M1, M2, S1, S2 = faḫīri T

²⁵⁷⁸ terkīm M1, M2, S1, S2 = tekrīm T

²⁵⁷⁹ Muşliḫi’d-dīn M1, S2, M2, T = Muşliḫi’d-dīn (hikāyet) S1

Efendi(13) bir gün Elmalu'ya geldi. İttifāk²⁵⁸⁰ Elmalu'nun bazar²⁵⁸¹ gününe rāst geldi²⁵⁸².(14) Cemī' çarşu halkı karşı çıkub bazar yeri²⁵⁸³ hāli kaldı. Etrāfdan(15) [48b] kesb için gelmiş üç nefer fāriḡāncı²⁵⁸⁴ kāfir²⁵⁸⁵ hazır imiş. Türkün(1) papası geldi karşı çıktılar²⁵⁸⁶ diyü şeyhi²⁵⁸⁷ müsahhāreye alub mā-lā-ya'nī söylemişler.(2) Ol gice vākı'alarında üçi bile hāzret-i risālet penāhi şalla'llāhu 'aleyh ve sellemi²⁵⁸⁸(3) görüb hūzūrunda Müslimān olmuşlar. Her birine birer ism kōmuşlar.(4) Ol şeyh-i şahīh benim evlādumdandır. Şeherden varuñ hūzūrında Müslimān oluñ.(5) Size imān telkīn etsün buyurmuşlar. Şeyh şeherden virdin okurken(6) bu üç zımmī gelüb şeyhe mülākāt taleb idicek şeyh izin virüb²⁵⁸⁹(7) imān telkīn²⁵⁹⁰ idüb üçine daḡi²⁵⁹¹ birer²⁵⁹² ism kōmuşlar. Ol mühtediler²⁵⁹³(8) şeyhün ayaḡına düşüb vākı'amuzda hāzret daḡi²⁵⁹⁴ bu isimleri(9) kōmışdı²⁵⁹⁵ diyüb kerāmāt-ı şeyhe kemāl-i mertebe²⁵⁹⁶ mu'tekid olmuşlar. Ol hikāyet(10) iden kimesne²⁵⁹⁷ daḡi isimlerin²⁵⁹⁸ ta'yīn itmişdi. Fakīrūñ yādından²⁵⁹⁹(11) gitmegin tafşīle mecāl olmadı. Bu kışşa'i şeyhün²⁶⁰⁰ meclisinde²⁶⁰¹ hāzır olandan(12) istimā' itdük diyü haber virdiler. **Hikāyet** Akrabāmuzdan(13) Seyyid Hāydar Efendi rivāyet ider ki merhūm Sulṭān Selīm ile(14) Sulṭān Bāyezīd muḡārebesinde²⁶⁰² babam Seyyid 'Abdü'l-hāyır²⁶⁰³ Çelebi kaziyye neye(15) [49a] müncerr olur evvelā²⁶⁰⁴ bir haber alayum diyü²⁶⁰⁵ Şeyh Burhān Efendi'ye teveccüh etmişdür.²⁶⁰⁶(1) Şeyhi tenhā düşürüb ba'zı söz²⁶⁰⁷ açub 'acabā

²⁵⁸⁰ Elmalu'ya geldi ittifāk M1, M2, T = Elmalu'ya (da'vete) geldi ittifāk S1; (NY) S2

²⁵⁸¹ bazar M1, M2, S1, S2 = bazarı T

²⁵⁸² geldi M1 = gelüb S2, T; gelmegin S1, M2

²⁵⁸³ yeri M1, M2, S1, S2 = (NY) T

²⁵⁸⁴ fāriḡāncı M1, M2, S1, S2 = kazgāncı T

²⁵⁸⁵ kāfir M1, M2, S1, S2 = kāfirler T

²⁵⁸⁶ çıktılar M1, M2, S1, S2 = çıktı T

²⁵⁸⁷ şeyhi M1, S2, T = şeyhi (vü müslümānları) S1, M2

²⁵⁸⁸ şalla'llāhu 'aleyh ve sellemi M1, S2 = (NY) S1, M2; şalla'llāhu 'aleyh ve sellemi (hāzretlerini) T

²⁵⁸⁹ virüb M1 = virüb (üçine bile) S1, S2, M2, T

²⁵⁹⁰ imān telkīn M1, M2, S1, S2 = telkīn-i imān T

²⁵⁹¹ üçine daḡi M1 = her birine S1, S2, M2, T

²⁵⁹² birer M1, S2, M2, T = bir S1

²⁵⁹³ mühtediler M1 = mühtediler (tekrār) S1, S2, M2, T

²⁵⁹⁴ daḡi M1, S2, M2, T = daḡi (her birimize) S1

²⁵⁹⁵ kōmışdı M1, M2, S1, S2 = kōmuşlar idi T

²⁵⁹⁶ kemāl-i mertebe M1, S2, T = kemāliyle S1, M2

²⁵⁹⁷ kimesne M1, M2, S1, S2 = kimesneler T

²⁵⁹⁸ daḡi isimlerin M1, M2, S1, S2 = isimlerin daḡi T

²⁵⁹⁹ yādından M1, M2, S1, S2 = hātırımdan T

²⁶⁰⁰ şeyhün M1, S1, M2 = hāzret-i şeyhün S2, T

²⁶⁰¹ meclisinde M1, S1, M2 = meclis-i şerīfnde S2, T

²⁶⁰² muḡārebesinde M1, S2, M2, T = muḡārebesi eşnāsında S1

²⁶⁰³ 'Abdü'l-hāyır M1, S2 = 'Abdü'l-hābīr S1, M2, T

²⁶⁰⁴ olur evvelā M1 = evvelā S2, olur evvelā S1, M2; ola T

²⁶⁰⁵ diyü M1, M2, S1, S2 = diyüb T

²⁶⁰⁶ etmişdür M1, M2, S1, S2 = itmişdüm T

şehzâdelerün²⁶⁰⁸ ahvâli(2) neye müncerr olur²⁶⁰⁹ evvelâ²⁶¹⁰ diyüb Sultân²⁶¹¹ Bâyezîd tarafını tutub anuñ²⁶¹² ğâlib(3) olmasına müte'allik söz²⁶¹³ söylemişin.²⁶¹⁴ Şeyh yok yok Çelebi saltanat(4) Sultân Selîm'ündür in-şâ'llâh buyurmışlar²⁶¹⁵. Fi'l-hakîka buyurdıkları gibi(5) vâkı' oldı²⁶¹⁶. **Hikâyet**²⁶¹⁷ 'Ammem Seyyîd Maḥmûd Efendi ki şeyh seccâdesin(6) anlara vaşiyet idüb benden sonra bir kaḍılıktan²⁶¹⁸ ğayrı olursuñ(7) rızâm yokdur. Ziyân görürsün hemân gel seccâdeye otur buyurmışlar²⁶¹⁹.(8) Fi'l-hakîkâ merḥûm şeyḥden sonra bir def'a kaḍı olub duyûndan²⁶²⁰ ḥalâş(9) olmayıcağ²⁶²¹ bir daḥi kaḍı olduĝda²⁶²² Rûm ilinde kaḍılıktan²⁶²³(10) gelürken bir köyde cemî'i esbâbı yanub ziyân-ı âzîme uğradı.(11) **Hikâyet** Vâlidüm Seyyid Muḥammed Efendi merḥûmuñ ekber evlâdı idi.(12) Ehl-i 'ilm ü şâhib-i ma'rifet şâfâ-yı kalb ü ḥatîm-i sîret²⁶²⁴ kimesne olub(13) Şerîfi taḥallüş iderdi. O aḥîr 'ömründe şeyḥi görmege varub(14) kaḍılığına geldükde²⁶²⁵ seccâde'i küçük karındaşları²⁶²⁶ Seyyid Maḥmûd'a²⁶²⁷(15) **[49b]** vaşiyet itdüklerin²⁶²⁸ istima' idüb²⁶²⁹ muḥkem bî-ḥuzûr olub²⁶³⁰ bize²⁶³¹ niçün(1) lâyıķ görmeyeler.²⁶³² Bizüm hod firâğa meylimüz ekşerdür²⁶³³ diyü ḥayli ğamm-nâk olmuşlar.(2) Ba'de²⁶³⁴ ba'zı eḥibbâ²⁶³⁵ yine²⁶³⁶ biz de şeyḥden sonra²⁶³⁷ mu'ammer olmazız gibi ve illâ(3) şeyḥ bize vaşiyet

²⁶⁰⁷ söz M1, M2, S1, S2 = sözler T

²⁶⁰⁸ şehzâdelerün M1, M2, S1, S2 = şehzâdeler T

²⁶⁰⁹ olur M1, M2, S1, S2 = (NY) T

²⁶¹⁰ evvelâ M1, S1, M2 = ola S2

²⁶¹¹ Sultân M1, S1, M2 = (NY) S2

²⁶¹² anuñ M1, M2, S1, S2 = (NY) T

²⁶¹³ söz M1, S2, M2, T = (NY) S1

²⁶¹⁴ söylemişin M1, M2, S1, S2 = söylemiş T

²⁶¹⁵ saltanat Sultân Selîm'ündür in-şâ'llah buyurmışlar M1, S2, M2, T = saltanat Sultân Selîm 'ırkınuñdur manşûr u muzaffer olacak in-şâ'llah te'âlâ sultân Selîmdür S1

²⁶¹⁶ vâkı' oldı M1, S2, M2, T = vâkı'da olmuş S1

²⁶¹⁷ hikâyet M1, S1, M2 = (NY) S2, T

²⁶¹⁸ kaḍılıktan M1, S2, M2, T = kaḍılıktan (kaḗā) S1

²⁶¹⁹ buyurmışlar M1 = buyurmışlar idi S1, S2, M2, T

²⁶²⁰ duyûndan M1, S2, M2, T = duyûndan (tamâm câh) S1

²⁶²¹ olmayıcağ M1 = olmayıcağ (tama'a düşüb) S1, S2, M2, T

²⁶²² olduĝda M1, S1, M2 = olub S2, T

²⁶²³ kaḗılıktan M1, M2, S1, S2 = kaḗılığından T

²⁶²⁴ ḥatîm-i sîret M1, S2, M2, T = ḥatîm-i sîret-i (saḥî) S1

²⁶²⁵ geldükde M1, M2, S1, S2 = geldi T

²⁶²⁶ karındaşları M1, M2, S1, S2 = karındaşı T

²⁶²⁷ Maḥmûd'a M1, S2, T = Maḥmûd Efendi'ye S1, M2

²⁶²⁸ itdüklerin M1, M2, S1, S2 = itdüklerinde T

²⁶²⁹ idüb M1, S2, M2, T = idicek (kaḗî) S1

²⁶³⁰ olub M1, S2, M2 = olub (seccâdeye) S1, olıcağ T

²⁶³¹ bize M1, S2, M2, T = beni S1

²⁶³² görmeyeler M1, M2, S1, S2 = görmeye T

²⁶³³ ekşerdür M1, S2, M2, T = ekşer (ü evferdür) S1

²⁶³⁴ ba'de M1, M2, S1, S2 = (NY) T

²⁶³⁵ eḥibbâ M1, M2, S1, S2 = eḥibbâsına T

²⁶³⁶ yine M1, M2, S1, S2 = (NY) T

iderdi²⁶³⁸ diyü şeyhün kerāmeti ile²⁶³⁹ ecellerinüñ(4) qarīb olduğına istidlāl etmişler. Fi'l-vāqı' vālidüm merhūm(5) şeyhden şoñra iki yıl²⁶⁴⁰ ancak mu'ammer oldı.²⁶⁴¹ Merhūm şeyh bu sırrı ceddlerimizden²⁶⁴²(6) birine²⁶⁴³ açub seccādeyi Seyyid Maḥmūd Efendi'ye vaşiyetinüñ vechin(7) beyān etmiş. Vālidüm merhūm vefātından şoñra ceddüm²⁶⁴⁴ añub²⁶⁴⁵ ağlardı. **Hikāyet(8)** Vālidüm²⁶⁴⁶ vefāt etdüğü eşnāda şeyhün mezār-ı şerīfnde āzīm cem'iyet(9) olub eṭrāfından dervişler geldi. Vāfir zıkr ü tevḥid olunub(10) cümleden şeyhün kendüye mu'adil ḥalīfesi Uluborlu'dan 'Abdü'l-vahāb(11) Efendi gelüb vālidün mevtime²⁶⁴⁷ ḥāzır oldılar. Merhūmuñ evlād-ı sığarı(12) ḫalmanın üzerine bişen²⁶⁴⁸ aşdan²⁶⁴⁹ dervişler eklinde²⁶⁵⁰ şübhe etmişler.(13) Ol gice şeyh Burhān Efendi ḫarındaşları ve ḥalīfeleri Muḥammed Çelebi'nin(14) vāqı'asına girer. Vāqı'ada görür ki Şeyh Burhān Efendi²⁶⁵¹ eteklerin(15) **[50a]** bellerine²⁶⁵² şoḫub içrü ve ṭaşra girüb çıkarlar ne ḫaydedesiz(1) diyü şorarlar.²⁶⁵³ Buyururlar ki bizüm Seyyid Muḥammed geldi. Misāfirimizdür birāder(2) altı dāne fuloricağın var ise²⁶⁵⁴ ödünc vir ṭa'ām idelüm dirler.(3) Merhūm Muḥammed²⁶⁵⁵ Çelebi²⁶⁵⁶ eydür²⁶⁵⁷ fi'l-ḫaḫīḫa mal ḫısmından altı dāne fuloriye²⁶⁵⁸(4) mālīk idüm.²⁶⁵⁹ Şandüğümde yatur idi.²⁶⁶⁰ Bir zarūretüm olursa şarf idem dirdüm.(5) Uyanub merhūmı²⁶⁶¹ gördüm²⁶⁶² sürürümden²⁶⁶³ ve böyle bir teklif²⁶⁶⁴

²⁶³⁷ şoñra M1, S1, S2 = şoñra (çok) M2

²⁶³⁸ iderdi M1, M2, S1, S2 = ider T

²⁶³⁹ kerāmeti ile M1, M2, S1, S2 = kerāmetiyle T

²⁶⁴⁰ yıl M1, M2, S1, S2 = (NY) T

²⁶⁴¹ oldı M1, M2, S1, S2 = oldılar T

²⁶⁴² ceddlerimizden M1, M2, S1, S2 = ecdādımızdan T

²⁶⁴³ birine M1, S2, T = birisine S1, M2

²⁶⁴⁴ şoñra ceddüm M1 = şoñra (NY) S2, M2, T; (NY) S1

²⁶⁴⁵ añub M1, S1, S2, T = añub (anub) M2

²⁶⁴⁶ vālidüm M1, M2, S1, S2 = vālidüm (merhūm) T

²⁶⁴⁷ mevtime M1, S2, M2, T = Bu kelime yazım hatası nedeniyle okunamamıştır. S1

²⁶⁴⁸ bişen M1, S2, M2, T = sürülen S1

²⁶⁴⁹ aşdan M1, S2, M2 = ṭa'āmda S1, aşda T

²⁶⁵⁰ eklinden M1, M2, S1, S2 = (NY) T

²⁶⁵¹ Efendi M1, S2, M2, T = Efendi (mübārek) S1

²⁶⁵² bellerine M1, M2, S1, S2 = beline T

²⁶⁵³ şorarlar M1, S2, T = şorıcaḫ S1, M2

²⁶⁵⁴ var ise M1, M2, S1, S2 = varısa T

²⁶⁵⁵ Muḥammed M1, M2, S1, S2 = (NY) T

²⁶⁵⁶ Çelebi M1, M2, S1, S2 = Çelebi'nüñ T

²⁶⁵⁷ eydür M1, M2, S1, S2 = yanında T

²⁶⁵⁸ fuloriye M1, M2, S1, S2 = fulori T

²⁶⁵⁹ mālīk idüm M1, M2, S1, S2 = olub (eger) T

²⁶⁶⁰ şandüğümde yatur idi M1, M2, S1, S2 = (NY) T

²⁶⁶¹ merhūmı M1, M2, S1, S2 = merhūm (Efendi'yi) T

²⁶⁶² gördüm M1, M2, S1, S2 = gördi ki T

²⁶⁶³ sürürümden M1, M2, S1, S2 = sürürümden T

²⁶⁶⁴ teklif M1, S2, T = teklif-i laṭif S1, M2

itdüginden²⁶⁶⁵ (6) ‘azîm²⁶⁶⁶ şafâ kesb idüb²⁶⁶⁷ ol gün altı dâne²⁶⁶⁸ fulori²⁶⁶⁹ (7) şarf idüb dervîşlere²⁶⁷⁰ ta‘âm bişirdi. Bir ‘azîm tevḥîd oldı(8) merḥûm bu vâkı‘ayı mirâren ḥikâyet idüb ağlar idi.²⁶⁷¹ **Hikâyet**(9) Seyyid Ḥaydar Efendi merḥûm şeyḥüñ²⁶⁷² qarındaşı²⁶⁷³ merḥûm Muḥammed Çelebi’nüñ(10) ağızından²⁶⁷⁴ rivâyet ider ki benüm ḥilâfetüm ‘aceb vâkı‘ olmuşdur(11) dir imiş.²⁶⁷⁵ Ben erba‘inde iken qarındaşum şeyḥ bir kaç kimesneye(12) ḥilâfet virür. Beni añmayıncaḡ baña bir ḥüzn geldi. Ol gice ceddüm²⁶⁷⁶(13) şeyḥi gördüm oturmış Burhân Efendi ka[r]şusunda²⁶⁷⁷ eydür²⁶⁷⁸(14) Ben kapu yanında²⁶⁷⁹ ṭurur idüm²⁶⁸⁰. Beni göricek ya oğul Muḥammed gel berü(15) **[50b]** dir. İlerü erdüm²⁶⁸¹. Bizüm²⁶⁸² Burhân Efendi²⁶⁸³ saña niçün ḥilâfet virmedi(1) dir. Ben sükût itdüm. Eger ol virmezse ben virdüm sen benüm(2) ḥalîfem ol buyurdılar. Ertesi dervîşler ile²⁶⁸⁴ vâkı‘a söylemege varduḡ²⁶⁸⁵ (3) bu vâkı‘ayı²⁶⁸⁶ söylemege²⁶⁸⁷ ḥicâb iderken²⁶⁸⁸ qarındaşum şeyḥ Burhân Efendi(4) beni söyletmege²⁶⁸⁹ ḡomayub ḡo ma‘lûm oldı. Birâder biz de²⁶⁹⁰ ḡalkub²⁶⁹¹(5) senüñ icâzet-nâmeñi yazmışduḡ diyü seccâdesi altından icâzet-(6)nâme çıkarub elüme şundı. Mübârek olsun didi biz seni(7) daḡı çalışub²⁶⁹² ḡaṭ‘-ı merâtib etsün dirdük. Çünki ol makâma(8) lâyıḡ buyurdılar²⁶⁹³ diyü ḥikâyet ider.²⁶⁹⁴ Ba‘d zamân ol

²⁶⁶⁵ itdiginen M1, S2, M2, T = itdiginen (nice zamân medhüş oldum) S1

²⁶⁶⁶ ‘azîm M1, S2, M2, T = (NY) S1

²⁶⁶⁷ idüb M1, S2, M2, T = itdüm (dir idi) S1

²⁶⁶⁸ dâne M1, S2, M2 = ḥelâl S1, (NY) T

²⁶⁶⁹ fulori M1, M2, S1, S2 = fuloriyi T

²⁶⁷⁰ dervîşlere M1, S2, M2, T = dervîşlere (rûḡ için) S1

²⁶⁷¹ ağlar idi M1, M2, S1, S2 = ağlardı T

²⁶⁷² merḥûm şeyḥüñ M1, M2, S1, S2 = merḥûmuñ T

²⁶⁷³ qarındaşı M1, M2, S1, S2 = birâderi T

²⁶⁷⁴ Çelebi’nüñ ağızından M1, S2, M2, T = Çelebi’den ḥikâyet ü S1

²⁶⁷⁵ dir imiş M1, M2, S1, S2 = (NY) T

²⁶⁷⁶ ceddüm M1 = ceddüm (sultân) S1, S2, M2, T

²⁶⁷⁷ ḡaşusunda M1, M2, S1, S2 = ḡarşusunda T

²⁶⁷⁸ eydür M1 = muşâḡabet iderler S1, S2, M2; ṭurur muşâḡabet ider T

²⁶⁷⁹ kapu yanında M1, M2, S1, S2 = ḡapuda T

²⁶⁸⁰ ṭurur idüm M1, S2, M2 = ṭururken S1, ṭururın T

²⁶⁸¹ erdüm M1, M2 = vardum S1, S2, T

²⁶⁸² bizüm M1, S2, M2, T = (NY) S1

²⁶⁸³ Efendi M1, S2, M2, T = (NY) S1

²⁶⁸⁴ dervîşler ile M1, M2, S1, S2 = dervîşleriyle T

²⁶⁸⁵ varduḡ M1 = varduḡımda S1; varduḡda S2, M2, T

²⁶⁸⁶ vâkı‘ayı M1, S2, M2, T = vâkı‘ayı (nice) S1

²⁶⁸⁷ söylemege M1, S2, T = söylesem S1, M2

²⁶⁸⁸ iderken M1, M2, S1, S2 = itdüm T

²⁶⁸⁹ söyletmege M1, M2, S1, S2 = söylemege T

²⁶⁹⁰ biz de M1, M2, T = biz de (gice) S1, (NY) T

²⁶⁹¹ biz de ḡalkub M1, S1, M2 = (NY) S2, biz de (NY) T

²⁶⁹² çalışub M1, S2, M2, T = çalışsun (ziyâde) S1

²⁶⁹³ Çünki ol makâma lâyıḡ buyurdılar M1, S2, M2 = Çünki buyurdılar lâyıḡsın ol makâma S1, Çünki ol makâma lâyıḡ gördiler T

²⁶⁹⁴ ider M1, M2, S1, S2 = iderler idi T

kerāmet ile²⁶⁹⁵(9) yazılan icāzet-nāme bu fakīrūn eline girmiştir. Şeyhün²⁶⁹⁶ haṭṭı iledür.²⁶⁹⁷(10) Teberrüken ü teyemmünen mażbūṭumuzdur. **Hikāyet** Çün ceddüm Şeyh²⁶⁹⁸ Burhān(11) Efendi²⁶⁹⁹ raḥmet-i ḥāḳḳa intikāl idüb seccādeyi āmmem Maḥmūd Efendi'ye(12) vaşiyet etdi. Anlara²⁷⁰⁰ mevāni'-i eyyām ḥasebiyle ferāğ müyesser olmayıcaḳ(13) yerlerine küçük²⁷⁰¹ birāderi şeyh Aḥmed'den²⁷⁰² tarīḳ görüb maḳām-ı(14) irşāda²⁷⁰³ vardılar. Şeyh Aḥmed Efendi²⁷⁰⁴ yegirmi yıldan ziyāde²⁷⁰⁵(15) **[51a]** ziyāde²⁷⁰⁶ ocağa ḥıdmet idüb eḥibbāya irşād eylerdi. Bu(1) aralıḳda Şeyh Maḥmūd Efendi fāriğ olmayub ḳādı olur yürürdi.²⁷⁰⁷(2) Esbābı yandıḳdan ōnra felāḥ bulmayub Ebu'l-benāt olmuşdı(3) duyūndan ḥalāş olmadı. Bir gün Lofca'da abdest alurken(4) ḥucub mürtefi²⁷⁰⁸ olur.²⁷⁰⁹ Egirdir'de şeyhün mescidi görünür. Şeyh miḥrābdan(5) çıkar oḡul ḳanı²⁷¹⁰ 'ahd ü peymān²⁷¹¹ niçün dünyādan ferāḡat(6) idüb seccādeye gelmezsin derler.²⁷¹² Bu beyti oḳurlar:²⁷¹³ **Beyt**(7)

Gider ḳalbünden işbu ṭumṭuraḳı

Bulasın ḥaḳḳ ḳatında yār bāḳi(8)

'ammem Maḡşī 'aleyh olur²⁷¹⁴ bir²⁷¹⁵ zamandan ōnra şıḥḥate²⁷¹⁶ gelür²⁷¹⁷ bu işāretten(9) ōnra çoḳ te'ḥir-i ḥayr²⁷¹⁸ etmediler. Ferāḡ semtine sālīk oldı. Bu fakīr(10) üstādum

²⁶⁹⁵ kerāmet ile M1, M2, S1, S2 = kerāmetle T

²⁶⁹⁶ şeyhün M1, M2, S1, S2 = ḥazret-i şeyhün T

²⁶⁹⁷ haṭṭı iledür M1, M2, S1, S2 = haṭṭıyladur T

²⁶⁹⁸ şeyh M1, S2, M2, T = (NY) S1

²⁶⁹⁹ Efendi M1, S2, T = Efendi (ḳuddise sırrahü'l-'aziz)S1; Efendi (ḳuddise sırrahu) M2

²⁷⁰⁰ anlara M1, M2, S1, S2 = anlar T

²⁷⁰¹ küçük M1, S2, M2, T = küçücek S1

²⁷⁰² Aḥmed'den M1, S2, T = Aḥmed (Efendi'den) M2; Aḥmed (Efendi seccāde-nişin olub şeyhün ḥalifeleri 'Abdü'l-vahāb Efendi'den) S1: ...

²⁷⁰³ maḳām-ı irşāda M1, M2, S1, S2 = maḳām-ı irşād T

²⁷⁰⁴ Şeyh Aḥmed Efendi M1 = Şeyh Aḥmed S1, S2, M2; (NY) T

²⁷⁰⁵ ziyāde M1, S1, M2 = mütecāviz S2, T

²⁷⁰⁶ ziyāde M1 = (NY) M2, S1, S2, T

²⁷⁰⁷ yürürdi M1, M2, S1, S2 = yürür idi T

²⁷⁰⁸ mürtefi' M1, M2, S1, S2 = mürtefi'a T

²⁷⁰⁹ olur M1, M2, S1, S2 = olub T

²⁷¹⁰ ḳanı M1, S2, M2, T = ḳanı (senüñle) S1

²⁷¹¹ peymān M1, S2, T = peymānımız S1, M2

²⁷¹² derler M1, M2, S1, S2 = diyü T

²⁷¹³ oḳurlar M1, M2, S1, S2 = oḳur T

²⁷¹⁴ olur M1, S2, M2, T = olub (yıkılır) S1

²⁷¹⁵ bir M1, M2, S1, S2 = biraz T

²⁷¹⁶ şıḥḥate M1, S2, M2 = şaḥve S1, şıḥḥat T

²⁷¹⁷ gelür M1, M2, S1, S2 = bulub T

²⁷¹⁸ ḥayr M1, M2, S1, S2 = (NY) T

Zekeriya Efendi'ye²⁷¹⁹ ahvālini iz'ān²⁷²⁰ itdürdüm²⁷²¹. Muhibb-i 'ulemā²⁷²²(11) vü şulehā²⁷²³ merhūm mağfūr[un leh²⁷²⁴ sultān Murad Hān²⁷²⁵ hāzretlerine 'arza(12) sebeb oldılar. Cezire-i nīs hārācından kefāf miqdārı vazīfe²⁷²⁶(13) itdürürler.²⁷²⁷ Varub beş²⁷²⁸ altı yıl miqdārı²⁷²⁹ seccāde-nişin olmak(14) müyesser oldı.²⁷³⁰ Şeyhün nefes-i mübāregi yerde kalmadı. Dervişler(15) **[51b]** rivāyet idüb Şeyh Ahmed Efendi'nün otuz yılda vāşıl olduğı(1) mertebeye Şeyh Maḥmūd Efendi bir iki yılda vāşıl oldı dirler.(2) Raḥmetu'llāh 'aleyhim ecma'in. Hāḳḳ²⁷³¹ te'alā bu menākıb-ı şerīfeyi²⁷³² oḳuyub²⁷³³(3) ve dinleyenlere himmet-i rūḫāniyetlerin hāzır idüb sa'ādetlü pādişāhimuz(4) Ğāzi sultān Muḥammed Hān'ın²⁷³⁴ daḫi 'adl u dādın ziyāde²⁷³⁵(5) eyleyüb üzerlerinden himmet-i evliyāyi²⁷³⁶ bir an ḫālī kılmayub²⁷³⁷(6) 'asākır-i nuşret me'serin²⁷³⁸ dāyimā manşūr u muẓaffer²⁷³⁹ kılvire ve ol(7) der-i deryā-yı salṭanat u şems-i semā-yı ḫilāfetün şādef-i(8) sa'ādet-i maẓhar u burc-ı ferḫunde-i aḫteri 'aleyhi'z-zāt şāfiyyetü's-şifāt(9) şāhibetü'l-ḫayrāt²⁷⁴⁰ sa'ādetlü²⁷⁴¹ sultān 'Ali-şān hāzretlerinün daḫi(10) himmet-i evliyā vü aşfiyā ile murādāt-ı dünyā vü ahiret ve sa'ādāt-ı(11) ḫuşul-ı şefā'at-i kübrā²⁷⁴² ve vuşul-i ḫüsnā²⁷⁴³ ve eyyām-ı(12) pādişāh-ı cem-şāhda²⁷⁴⁴ mezid 'ömr ü istidāmet-i²⁷⁴⁵ devleti müyesser²⁷⁴⁶ ola²⁷⁴⁷(13) Āmin.

²⁷¹⁹ Efendi'ye M1, M2, S1, S2 = Efendi T

²⁷²⁰ iz'ān M1, S1, M2 = 'arż S2, T

²⁷²¹ itdürdüm M1, S1, M2 = itdüm S2, T

²⁷²² muhibb-i 'ulemā M1, S2, M2, T = muhibb-i 'ulemā (mürīd-i meşāyih) S1

²⁷²³ şulehā M1, S2, M2, T = şulehā (cennet-i mekān nevrūs-ı aşiyān) S1

²⁷²⁴ Mağfūr leh M1 = mağfūrın leh S1, S2, M2, T

²⁷²⁵ Hān M1, S2, M2 = Hān (şālis) S1, (NY) T

²⁷²⁶ vazīfe M1, S1, M2 = vazīfe (ta'ayyün) S2, vazīfe (ta'yin) T

²⁷²⁷ itdürürler M1 = itdiler S1, S2, M2, T

²⁷²⁸ beş M1, S1, M2 = (NY) S2, T

²⁷²⁹ T nüshasında yazım hatası vardır.

²⁷³⁰ olmak müyesser oldı M1, M2, S1, S2 = oldılar T

²⁷³¹ hāḳḳ M1 = hāḳḳ (Subḫāne) S1, S2, M2, T

²⁷³² menākıb-ı şerīfeyi M1, M2, S1, S2 = menākıb-ı şerīfeye (yazanlara ve) T

²⁷³³ oḳuyub M1, M2, S1, S2 = oḳuyanlara T

²⁷³⁴ Hānuñ M1, M2, S1, S2 = Hān (hāzretlerinün) T

²⁷³⁵ ziyāde M1, S2, M2, T = ziyāde (vü dünyevī ü uhrevī maḳşūd u murādın āmade) S1

²⁷³⁶ himmet-i evliyāyi M1, S2, M2, T = himmet-i evliyāyi (aḳ) S1

²⁷³⁷ kılmayub M1, S1, M2, T = olmayub S2

²⁷³⁸ me'serin M1, M2, S1, S2 = me'sere T

²⁷³⁹ manşūr u muẓaffer M1, M2, S1, S2 = nuşret ü zafer rüzı T

²⁷⁴⁰ şāhibetü'l-ḫayrāt M1, S2, M2, T = şāhibetü'l-ḫayrāt (rāğibetü'l-müberrāt) S1

²⁷⁴¹ sa'ādetlü M1, S2, M2, T = (NY) S1

²⁷⁴² ḫuşul-ı şefā'at-i kübrā M1, M2, S1, S2 = ḫuşul-ı ḳanā'at- ekber T

²⁷⁴³ ḫüsnā M1 = cenneti S1; ḫasebi S2, T; ḫissī M2

²⁷⁴⁴ cem-şāhda M1, M2, S1, S2 = cem-cāhda T

²⁷⁴⁵ istidāmet M1, S2, M2 = (NY) S1, istidāmeti T

²⁷⁴⁶ müyesser M1, S2, M2, T = müyesser (u muḫaşşıl) S1

²⁷⁴⁷ ola M1, S2, M2 = ide S1, eyleye T

Bi'l-beniyü'l-âmin zıkr-i neseb-i eş-şeyhü'l-mezbür²⁷⁴⁸ 'azîz mezbür(14) şeyh Burhâne'd-dîn quddise sırruhü el-âzîz hazretlerinün(15) [52a] vâlidî tarafından neseb-i şerîfleri tokuzuncı atada Seyyid(1) Hâkîm 'Ali Termîdî'ye çıkar. Kendi²⁷⁴⁹ hatt-ı şerîflerinden(2) menkûldür. Bu minvâl üzredür. Eş-şeyh Burhâne'd-dîn²⁷⁵⁰ el-Hüseynî(3) ez-Zeynî İbnü's-seyyid Muhammed²⁷⁵¹ Ebyaz İbnü's-seyyid Hasan²⁷⁵² İbnü's-seyyid(4) Kûtbü'd-dîn el-Höyî İbnü's-Seyyid Pîr Hasan İbnü's-Seyyid Muhammed²⁷⁵³(5) İbnü's-Seyyid Hâkîm 'Ali Tirmîdî şâhib-i nevâdirü'l-uşûl(6) fî-eḥâdişü'r-resûl Hâkîm 'Ali Tirmîdî hazretlerinün(7) neseb-i şerîfleri bahrû'l-ensâbda ma'lûm u meşhûr olmağız²⁷⁵⁴(8) kaçınıcı atada muttaşıl olduklarını hâlâ beyâna mecâl olmadı(9) ve lâkin anaları tarafından tafşîl-i ittişâlleri²⁷⁵⁵ mahtûm şecereden(10) ihrâc olunub Muhammed Çelebi²⁷⁵⁶ Sultân hazretleri²⁷⁵⁷ anaları tarafından olmağın(11) bu cihetden neseb-i şerîfleri katî meşhûr u müteârifdür.(12) Vâlidleri Aḳca Muḫyi'd-dîn²⁷⁵⁸ demekle meşhûr bir seyyid ehl-i fazl(13) olub²⁷⁵⁹ Toḳat u Amâsiyye semtinde²⁷⁶⁰ zuḫûr idüb²⁷⁶¹ elli aḳce(14) müderris²⁷⁶² ba'de sultân-ı 'Alemsâh'a ḫâce olub Toḳat'da(15) [52b] vefât itdüklerinde Burhân Efendi on beş yaşında²⁷⁶³(1) ḳalub Egirdir'de Sultân Şeyh hazretlerinün ocaḳların(2) ihyâya gelmegin babaları tarafından neseblerin işbât idüb(3) hüccet almamağâ²⁷⁶⁴ muḳayyed olmamağın²⁷⁶⁵ anaları tarafından işbât-ı neseb²⁷⁶⁶(4) idüb²⁷⁶⁷ Emîr Muḫarrem'den gelüb İstanbul'da hüccet almışlardır.²⁷⁶⁸(5) Toḳat tarafına muḳayyed olmayub²⁷⁶⁹ çıḳmağâ imkân

²⁷⁴⁸ zıkr-i neseb-i eş-şeyhü'l-mezbür M1, S2, M2, T = zıkr-i nesebü'ş-şeyh S1

²⁷⁴⁹ kendi M1, M2, S1, S2 = kendü T

²⁷⁵⁰ Burhâne'd-dîn M1, M2, S1, S2 = Burhâne'd-dîn (Muḫammed) T

²⁷⁵¹ Muḫammed M1, M2, S1, S2 = (NY) T

²⁷⁵² Hasan M1, S2, M2 = Hasan (el-hâc) S1, Hasan (İbnü's-seyyid Muḫammed) T

²⁷⁵³ İbnü's-seyyid Muḫammed M1, S2, T = İbnü's-seyyid Muḫammed" 3 defa yazılıdır S1; İbnü's-seyyid Muḫammed" 2 defa yazılıdır. M2

²⁷⁵⁴ olmağız M1 = olmağın S1, S2, M2, T

²⁷⁵⁵ tafşîl-i ittişâlleri M1, S2, M2, T = tafşîl-i işâlleri S1

²⁷⁵⁶ Muḫammed Çelebi M1 = (NY) S1, S2, M2, T

²⁷⁵⁷ hazretleri M1, M2, S1, S2 = şeyh T

²⁷⁵⁸ Muḫyi'd-dîn M1, S2, M2, T = Muḫyi'd-dîn (Efendi) S1

²⁷⁵⁹ ehl-i fazl olub M1, S2, M2 = ehl-i fazldur S1, T

²⁷⁶⁰ Toḳat u Amâsiyye semtinde M1, M2 = Toḳat'da u Amâsiyye'de S1; Toḳat u Amâsiyye tarafından S2, T

²⁷⁶¹ zuḫûr idüb M1, S2, M2, T = olurlar imiş S1

²⁷⁶² müderris M1 = müderris (olub) S1, S2, T; müderris (ve) M2

²⁷⁶³ yaşında M1, S2, M2, T = yaşında (tâze) S1

²⁷⁶⁴ hüccet almamağâ M1 = hüccet almağâ S1, S2, M2; (NY) T

²⁷⁶⁵ muḳayyed olmamağın M1, S2, M2 = muḳayyed olmayub S1, (NY) T

²⁷⁶⁶ işbât-ı neseb M1 = işbât S1, S2, M2

²⁷⁶⁷ işbât-ı neseb(işbât S1, S2, M2) idüb M1 = (NY) T

²⁷⁶⁸ Emîr Muḫarrem'den gelüb İstanbul'da hüccet almışlardır M1, S2, M2 = Emîr Muḫarrem'den İstanbul'da gelüb hüccet almışlardır S1, Emîr Muḫarrem'den gelüb İstanbul'a hüccet almışlardır T

²⁷⁶⁹ muḳayyed olmayub M1 = (NY) S1, S2, M2, T

olmağın²⁷⁷⁰ haṭṭ-ı(6) şerīfleri ile olan silsile-i nesebe i'timād olundu. Neseb-i(7) meşhūrları budur ki zıkr olunur. Eş-şeyḥ Burhāne'd-dīn(8) Muḥammed el-ḥüseynī ez-zeynī . İbnü's-şerīfe şehri-bānī. Bint-i ḳuṭbu'l(9)-ākṭāb fi²⁷⁷¹ ḡavṣü'l-'ālem-i fi-dehre şāhibü'l-Ḥızr en-nebī(10) vārişü'l-'ilmü'l-ledünnī es-seyyid Muḥammedü'l-meşhūr Çelebi Sulṭān(11) İbnü's-şerīfe Zeyneb Ḥātūn bintü's-şeyḥü'l-ecel ü ḳuṭbu'l-(12) mübeccel²⁷⁷² Es-seyyid Şeyḥü'l-islām el-Berda'ī. İbnü's-Seyyid Aḥmed(13) İbnü's-Seyyid Ḥasan²⁷⁷³ İbnü's-Seyyid Yaḥyā²⁷⁷⁴ İbnü's-Seyyid Ḥüseyn(14) İbnü's-Seyyid Ḥasan İbnü's-Seyyid Eseda'llāh ibnü's-Seyyid Caḡfer(15) **[53a]** İbnü's-Seyyid Ḥalīl İbnü's-Seyyid İbrāhīm İbnü's-Seyyid Şālīḥ(1) İbnü's-Seyyid 'Alī²⁷⁷⁵ İbnü's-seyyid İsmā'īl İbnü's-Seyyid(2) 'Abdu'llāh İbnü's-Seyyid Ḥasan²⁷⁷⁶ 'Alī İbnü's-Seyyid Ḥüseyn(3) el-aşḡar İbn Ebī el-Ḥasan 'Alī Zeyne'l-Ābidin. İbnü'l- (4) Ḥüseyn²⁷⁷⁷ eş-şehīd fi-Kerbelā²⁷⁷⁸ İbn Eseda'llāh el-Ġālib(5) Emīrū'l-mü'minīn 'Alī bin Ebī Ṭālib²⁷⁷⁹ şümme vālidetü'l²⁷⁸⁰-Ḥüseyn eş-(6) şehīd Fāṭimatü'z-Zehrā bint-i Ḥabību'llāh Muḥammed(7) Resūlu'llāh²⁷⁸¹ Seyyidü'l-kā'ināt u ḥulāseti'l-mevcūdāt(8) 'aleyh efzalu's-şalāt u ekmelü't-taḥiyyāt²⁷⁸² İbn 'Abdu'llāh(9) İbn²⁷⁸³ 'Abdu'l-muṭṭalib yegirmi beşinci atada vāşıl olur.(10) 'Azīz mezbūruñ²⁷⁸⁴ nesebi²⁷⁸⁵ şeyḥ²⁷⁸⁶ tarafından beyān olundu.(11) Lākin Muḥammed Çelebi²⁷⁸⁷ Sulṭān'ın babaları Piri Ḥalīfe Sulṭān(12) daḡi şāḥiḥü'n-neseb evlād-ı resūl²⁷⁸⁸ olduğında²⁷⁸⁹ şübhe(13) yokdur. Nitekim menākıbında iş'ar olundu. Bu taḡdīrce(14) ceddimiz Şeyḥ Burhāne'd-dīn'ün ḳuddise sırruhū el-'azīz üc(15) **[53b]** taraftan Ḥazret-i Risālet penāha intimā²⁷⁹⁰ olub²⁷⁹¹ soñra(1) kendüler Şanduklu'da ṭarīḳ-i ḡalveti²⁷⁹² ulularından Seyyid

²⁷⁷⁰ olmağın M1, S2, M2 = olmamağınız S1, olmamağın T

²⁷⁷¹ fi M1 = fi ('aşra) S1, S2, M2, T

²⁷⁷² (??) M1, M2, S1, S2 = mübeccel T Bu kelime T nüshası sayesinde okunmuştur.

²⁷⁷³ Ḥasan M1, T = Ḥasan (İbnü's-seyyid Ḥüseyn) S1, S2, M2

²⁷⁷⁴ İbnü's-Seyyid Yaḥyā M1, M2, S1, S2 = (NY) T

²⁷⁷⁵ 'Alī M1, S2, M2, T = 'Alī (İbnü's-seyyid Muḥammed) S1

²⁷⁷⁶ Ḥasan M1, S2, M2, T = (NY) S1

²⁷⁷⁷ İbnü'l- Ḥüseyn M1, S2, M2, T = İbnü'l-(‘āmm) Ḥüseyn S1

²⁷⁷⁸ fi-Kerbelā M1, M2, S1, S2 = Kerbelā T

²⁷⁷⁹ 'Alī bin Ebī Ṭālib M1, S2, M2, T = 'Alī bin Ebī Ṭālib (İbn 'Abdu'l-muṭṭalib) S1

²⁷⁸⁰ vālidetü'l-Ḥüseyn M1, S2, M2, T = vālidetü'l-(imām) Ḥüseyn S1

²⁷⁸¹ Muḥammed Resūlu'llāh M1, S1, M2 = (NY) S2, T

²⁷⁸² aleyh efzalu's-şalāt u ekmelü't-taḥiyyāt M1, S2, M2 = (NY) S1

²⁷⁸³ ibn M1, S2, M2 = bin S1, T

²⁷⁸⁴ Mezbūruñ M1, M2, S1, S2 = mezkūr T

²⁷⁸⁵ nesebi M1, S2, M2, T = nesebi (sulṭān) S1

²⁷⁸⁶ şeyḥ M1, S2, M, T2 = şeyḥ (ḡazretlerinün anaları şeyḥü'l-islām sulṭānuñ kerīmeleri Zeyneb Ḥātūn) S1

²⁷⁸⁷ Çelebi M1, S2, M2, T = (NY) S1

²⁷⁸⁸ evlād-ı resūl M1, S2, M2, T = evlād-ı resūlden S1

²⁷⁸⁹ olduğında M1, M2, S1, S2 = olduğına T

²⁷⁹⁰ intimā M1, M2, S1, S2 = intimāları T

²⁷⁹¹ olub M1, S2, M2, T = olur S1

Muhammed(2) Efendi'nün kerîmelerin alub vâlidüm merhûm anlardan(3) olmağın bu fakîrde dağî²⁷⁹³ neseb-i siyâdet dört²⁷⁹⁴ olmuştur.(4) Ol silsile-i şerîfede²⁷⁹⁵ dağî ecille-i sâdât²⁷⁹⁶ olmağın teşerrüfen(5) ü teberraiken esâme-i şerîfeleri mahtûm u mûmzî²⁷⁹⁷ nağîb mûkerrem Emîr(6) Muhterem hüccetinden nağl olundu. Seyyid Muhammed Efendi²⁷⁹⁸ eş-Şerîfî(7) İbnü's-şerîfe Selîm şâh bint-i kûţbu's-sâlikîn es-seyyid(8) Pîr²⁷⁹⁹ Muhammed İbnü's-Seyyid Hâmza²⁸⁰⁰ İbnü's-Seyyid 'Ali Baba İbnü's-Seyyid(9) el-hâc İbrahîm Es-seyyid²⁸⁰¹ el-hâc 'Abdu'llâh İbnü's-Seyyid 'Ömer²⁸⁰²(10) İbnü's-Seyyid Nâşre'd-dîn²⁸⁰³ el-mehdî Ebû el-fütûhu'l-ecel²⁸⁰⁴(11) es-Seyyid Murtağî nağîb Sermen Zârî İbnü's-Seyyid Hüseyn(12) bin Cemâle'd-dîn Yûsuf el-Celîl el-ğadr İbnü's-Seyyid 'Abdu'llâh(13) İbnü's-Seyyid Râziye'd-dîn İbnü's-Seyyid Mağmûd²⁸⁰⁵ İbnü's-Seyyid Hâmîd²⁸⁰⁶(14) İbnü's-Seyyid Hâbîb 'Abdu'l-vahâb İbnü's-Seyyid Te'allüb(15) [54a] İbnü's-Seyyid Qays İbnü's-Seyyid Gânim İbnü's-Seyyid Mâlik İbnü's-(1) Seyyid Hızır İbnü's-Seyyid 'Abdu'llâh İbnü'l-imâm Mûsâ el-Kâzım(2) İbnü'l-imâm²⁸⁰⁷ eş-Şâdıq İbnü'l-imâm Muhammed el-bâkîr İbnü'l-İmâm(3) Zeyne'l-'Âbidin İbnü'l-imâm el-Hüseyn eş-şehîd²⁸⁰⁸ İbnü'l-imâm(4) emîrû'l-mü'minîn 'Ali bin²⁸⁰⁹ Ebî Tâlib ve vâlidetü'l-Hüseyn(5) Fâţumatü'z-Zehrâ bint-i Seyyidü'l-beşer²⁸¹⁰ Muhammedü'l-(6) Mustafâ 'aleyhi ve 'âlâ âlihi²⁸¹¹ mine't-tahîyyeti ve's-selâm(7) Mâ hüve'l-eşkâ mine'd-dürri'l muşaffâ Allâhümme(8) el-ğiknâbihim ve ağşirnâ(9) ma'aş-şâlihin²⁸¹²(10)

²⁷⁹² tarîk-i halveti M1, M2, S1, S2 = tarîk T

²⁷⁹³ dağî M1, M2, S1, S2 = (NY) T

²⁷⁹⁴ dört M1 = dört (ğat) S1, S2, M2, T

²⁷⁹⁵ silsile-i şerîfede M1, S1, M2 = silsile-i şerîfe S2, silsile-i şerîfeden T

²⁷⁹⁶ ecille-i sâdât M1, S1, M2, T = ecille-i sâdâtdan S2

²⁷⁹⁷ mahtûm u mûmzî M1, M2, S1, S2 = mûmzî u mahtûm T

²⁷⁹⁸ Efendi M1, S2 = (NY) S1, M2, T

²⁷⁹⁹ Pîr M1, M2, S1, S2 = (NY) T

²⁸⁰⁰ Hâmza M1 = Hâmza (İbnü's-seyyid Hasan İbnü's-seyyid Hüseyn İbnü's-seyyid Resûl İbnü's-seyyid 'Ömer İbnü's-seyyid el-hâc Hüseyn) S1, Hâmza (İbnü's-seyyid Hasan İbnü's-seyyid Resûl İbnü's-seyyid 'Ömer İbnü's-seyyid el-hâc Hüseyn) S2, M2; İbnü's-seyyid Resûl İbnü's-seyyid 'Ömer İbnü's-seyyid el-hâc Hüseyn) T

²⁸⁰¹ es-seyyid M1, M2, S1, S2 = ibnü's-seyyid T

²⁸⁰² 'Ömer M1, S2, M2 = Yemîn S1

²⁸⁰³ İbnü's-Seyyid Nâşre'd-dîn M1, M2, S1, S2 = İbnü's-Seyyid Nâşre'd-devlet ve'd-dîni'l-mehdî T

²⁸⁰⁴ el-fütûhu'l-ecel M1, S2, M2 = el-fütûhu's-seyyidü'l-ecel S1, el-fethü'l-ecel T

²⁸⁰⁵ Mağmûd M1, S2, M2, T = Mağmûd (İbnü's-seyyid 'Abdu'llâh) S1

²⁸⁰⁶ Hâmîd M1, S2, M2, T = Hâmîd (İbnü's-seyyid 'Ali el-mevlevî) S1

²⁸⁰⁷ İbnü'l-İmâm M1, S2, M2 = İbnü'l-İmâm (Cağfer) S1

²⁸⁰⁸ eş-şehîd M1, S2, M2 = eş-şehîd (fi Kerbelâ) S1, eş-şehîd es-sa'id T

²⁸⁰⁹ bin M1, M2, S1, S2 = ibn T

²⁸¹⁰ seyyidü'l-beşer M1, S2, M2, T = (NY) S1

²⁸¹¹ âlihi M1, S2, M2, T = âlihi (şihhiyye) S1

²⁸¹² ma'aş-şâlihin M1, S2, M2 = ma'aş-şâlihin (ve's-şühedâ ve's-şiddîkin âmin âmin bihürmete seyyidü'l-enbiyâ ve'l-mürselîn ve'l-ğamdül'illahi rabbü'l-'âlemîn) S1, ma'ahüm birağmetike yâ erğame'r-râğimin ve'l-ğamdülillahi rabbi'l-'âlemîn T

SONUÇ ve ÖNERİLER

“Şerif Muhammed Efendi'nin Menâkıbu'l-Evliyâ'sı (İnceleme-Metin-İndeks)” adlı yüksek lisans tezimizde Menâkıbu'l-Evliyâ adlı eserin 5 nüshası karşılaştırılarak eksiklikler tamamlanmış ve bazı dilbilgisi hataları düzeltilmiştir. Eserin ilk sayfalarındaki bilgilere bakıldığında Şerîf Muhammed Efendi'nin Macaristan'daki Eğri Kalesi'nin alınışı üzerine III. Mehmed'e sunduğu ve XVII. yüzyılın başlarında kaleme aldığı anlaşılmaktadır. Metin üzerinde yapılan incelemelerden sonra 5 nüshanın hiçbirinin müellif hattı olmadığına karar verilmiştir. Milli Kütüphane'deki 06 Mil Yz A 8836 arşiv numaralı nüsha(M1) dizgi bakımından düzgün olmasa bile tezhibi ve en eski nüsha olması nedeniyle karşılaştırma bu metin üzerinden yapılmış, diğer 4 nüshadaki farklar da belirtilerek yeni ve en düzgün metin oluşturulmaya çalışılmıştır. Bu çalışmayla birlikte inceleyebildiğimiz 5 nüshasının dışında Mısır'daki kütüphanelerde bulunan 2 nüshası daha olduğu tarafımızdan tespit edilip tüm çabalara rağmen temin edilememiştir.

Şerîf Muhammed Efendi'nin de dâhil olduğu bu seyyidler ailesinin bireyleri hakkında eserleri üzerinden yapılan bazı araştırmalar dışında yeterli çalışma yapılmamıştır. Bu nedenle bazı çalışmalara kaynak olmuş fakat tam metni yayınlanmamış olan Şerif Muhammed Efendi'nin “Menâkıbu'l-Evliyâ” adlı eserinin tenkitli metni hazırlanmış ve böylece aile bireyleri hakkındaki çalışmaları tamamlayacak ve menâkıbnâme türünün gelişimi içerisinde yer alabilecek bir eser Türk Edebiyatı'na kazandırılmaya çalışılmıştır. “Menâkıbu'l-Evliyâ”nın bu çalışmadan sonra da içerisindeki halk edebiyatı motifleri, tarikat zihniyeti ve bu tarikatların Türk geleneği içerisindeki yeri bakımından halk edebiyatı ve tasavvuf alanında çalışacak olan araştırmacılara konu olabileceği kanısındayız.

Şerîf Muhammed Efendi'nin menâkıbnâmesinde toplam 61 adet hikâye anlatılmaktadır. Bu hikâyelerden 28'i Şeyh Burhaneddin'e, 25'i Şeyh Muhammed Çelebi'ye, 4'ü Pir Muhammed Hoyî'ye ve 4'ü de Şeyhülislam Bedaî'ye aittir. Eser bu 4 kişiye ait hikâyeleri barındıran fasıllara ayrılmıştır. Bu hikâyeler ailenin en büyüğü olan

Şeyhülislam Berdaî'nin Anadolu'ya gelme sebebiyle başlar, Şeyh Burhaneddin'in şeyhlik seccadesini bırakırken yaşananlarla biter. Eserin sonunda Şerif Muhammed Efendi'nin aile şeceresi ve tarikat silsilesi takdim edilmiştir.

Bu çalışmayla birlikte Şerîf b. Şerîfi, Şerîfi-zâde Muhammed Çelebi ya da Şerîf Muhammed Çelebi gibi farklı adlarla kayıtlara geçen kişinin tek bir şahıs olduğu anlaşılmıştır. Şerîf Muhammed Efendi'nin ailesi Anadolu'nun Eğirdir kasabası ve çevresinde Zeyniyye tarikatının kurulmasına ve tarikatın o bölgedeki etkinliğine katkıları olan bir şeyh ailesidir. Bu aile bireyleri hem Hz. Muhammed'in soyundandır, hem tarikat ehlidir hem de devletin ileri gelen görevlerinde bulunmuştur.

Menâkıbu'l-Evliyâ dil özellikleri bakımından da XVII. yüzyıl nesir türünün özelliklerini taşıyan mensur bir menâkıbnâmedir. Fakat menâkıbnâmenin bazı yerlerinde beyitler de bulunmaktadır. Bu beyitlerin bazılarının Şeyh Muhammed Çelebi Sultan'ın Hızırnâme'sinden olduğu belirlenmiştir. Menâkıbnâmeler halka hitaben yazılan ya da sözlü olarak aktarılan sade bir tür olmalarına rağmen Şerif Muhammed Efendi'nin Menâkıbu'l-Evliyâ'sının Allah'a şükürler, peygambere ve dönemin padişahı olan III. Mehmed'e övgüler ve Eğri Kale'sinin alınışına dair bilgilerin yer aldığı ilk 10 yapraklık kısmı süslü nesir özelliği göstermektedir. Bu kısımda secili ve birbirine bağlı uzun cümleler yer almaktadır. Bu kısımdan sonra sohbet havasında, Arapça-Farsça ibarelerin bulunmadığı günümüz Türkçesine yakın sade bir dille hikâyeler aktarılmıştır. Hikâyeleri aktaranların sadece adları verilmiş olmasına rağmen şeyhlere yakın kişiler oldukları metnin geneli incelendiğinde anlaşılmaktadır.

Şerîf Muhammed Efendi'nin "Menâkıbu'l-Evliyâ" adlı eseri gerek edebî özellikleri gerekse içerdiği tasavvufî bilgiler nedeniyle Türk Edebiyatı'nın önemli eserleri arasındadır. Bu eser, Şerîfi ailesi hakkındaki bilgilerden ve bu aile mensuplarının faaliyetlerinden yola çıkılarak bölgeyle ilgili birçok konunun aydınlatılmasında önemli roller üstlenebilecek ve başka çalışmalara da kaynak olabilecek niteliktedir.

Sonuç olarak; çalışmamızda Menâkıbu'l-Evliyâ'nın elde edilebilen 5 nüshasının tenkidi yapılarak eserin en düzgün metni ortaya konulmaya çalışılmıştır. Daha önce de belirttiğimiz gibi Mısır'daki kütüphanelerde bulunan ve tarafımızdan tespit edilen fakat

bazı nedenlerle temin edilemeyen 2 nüshası da sonraki çalışmalarda incelenerek esere dair başka tespitlerle incelememize katkı sağlayabileceği düşüncesindeyiz.

YARARLANILAN KAYNAKLAR

Ahmed Eflâkî (2006), **Ariflerin Menkıbeleri**, (Farsça'dan çev. Tahsin Yazıcı), İstanbul: Kabalcı Yayınevi.

Ahmet Nazif (H.1253/ M. 1837), **Riyâzu'n-Nukabâ**, Süleymaniye/ Hacı Mahmut Efendi 4590, İstanbul.

Ahmet Rif'at (1998), **Devhatü'n-Nukabâ**, (Haz. Hasan Yüksel, M. Fatih Köksal), Sivas: Dilek Matbaası.

Ateş, Ahmet (1957), "Menâkıb", **İslam Ansiklopedisi: İslam Alemi, Tarih, Coğrafya, Etnoğrafya ve Biyografya Lügati**, 7. Cilt, İstanbul: Maarif Matbaası.

Ayverdi, İlhan (2005), **Misalli Büyük Türkçe Sözlük**, 3. Cilt, İstanbul: Kubbealtı Neşriyat.

Banarlı, Nihat Sami (2004), **Resimli Türk Edebiyatı Tarihi I-II**, İstanbul: Millî Eğitim Bakanlığı Yayınları.

Bardakçı, Mehmed Necmeddin (2008), **Eğirdir Zeynî Zâviyesi ve Şeyh Mehmed Çelebi Divanı(Hızırnâme)**, Isparta/Eğirdir: Sinan Ofset.

Beyâni Mustafa Bin Carullah (1997), **Tezkiretü'ş-Şuarâ**, (Haz. İbrahim Kutluk), Ankara: Türk Tarih Kurumu Yayınları.

Boratav, Pertev Naili (1969), **100 Soruda Türk Halk Edebiyatı**, İstanbul: Gerçek Yayınevi.

Devellioğlu, Ferit (2007), **Osmanlıca-Türkçe Lûgat**, 24. Baskı, Ankara: Aydın Kitabevi Yayınları.

Dilçin, Cem (Düz.) (1983), **Yeni Tarama Sözlüğü**, Ankara: Türk Dil Kurumu Yayınları.

Ebü'l-Fida İsmail b. Muhammed Acluni, **Keşfü'l-Hafâ** (1749), (thk. Ahmet Kalaş), 2. Cilt, Halep: Mektebetü't-Türasi'l-İslâmî.

Feridüddîn Attâr (2007), **Evliya Tezkireleri**, (Çev. Süleyman Uludağ), İstanbul: Kabalcı Yayınevi.

Gölpınarlı, Abdülbaki (1958), **Menâkıb-ı Hacı Bektaş-ı Velî “Vilayet-name”**, İstanbul: İnkılap Kitabevi.

Gülsevin, Gürer (2007), **Eski Anadolu Türkçesinde Ekler**, 2. Baskı, Ankara: Türk Dil Kurumu Yayınları.

Güzel, Abdurrahman (2004), **Dinî-Tasavvufî Türk Edebiyatı**, 2. Baskı, Ankara: Akçağ Yayınları.

Huncan, Ömer Soner (2009), “Satuk Buğra Han”, **Türkiye Diyanet Vakfı İslam Ansiklopedisi**, 36. Cilt, İstanbul: Türkiye Diyanet Vakfı Yayın Matbaacılık ve Ticaret İşletmesi.

Şahin, Haşim (2004), “Menâkıbnâme” , **Türkiye Diyanet Vakfı İslam Ansiklopedisi**, 29. Cilt, Ankara: Türkiye Diyanet Vakfı Yayın Matbaacılık ve Ticaret İşletmesi.

Kara, Mustafa (2005), **Türk Tasavvuf Tarihi -Tarikatler, Tekkeler, Şeyhler-**, 1. Baskı, İstanbul: Dergâh Yayınları

Karaismailoğlu, Adnan (2001), **Klasik Dönem Türk Şiiri İncelemeleri**, 1. Baskı, Ankara: Akçağ Yayınları.

Kılıç, Filiz ve diğerkleri (2007), **Otman Baba Velâyetnamesi (Tenkitli Metin)**, 1. Baskı, Ankara: Grafiker Yayınları.

Kılıç, Rüya (2005), **Osmanlıda Seyyidler ve Şerifler**, 1. Baskı, İstanbul: Kitap Yayınevi.

Kınalı-zâde Hasan Çelebi (1989), **Tezkiretü's-Şuarâ, I. Cilt**, (Haz. İbrahim Kutluk), Ankara: Türk Tarih Kurumu Yayınları.

Kıyıcı, Mahmut (1998), **Ispartalı ve Isparta'ya Hizmet Etmış Büyük Adamlar**, Isparta: Göltaş Kültür Yayınları No: 4.

Köksal, Hasan (1984), **Battalnâmelerde Tip ve Motif Yapısı**, Ankara: Başbakanlık Basımevi.

Köprülü, Fuad (1943), "Anadolu Selçuklu Tarihi'nin Yerli Kaynakları", **TTK Belleten**, VII/27, 379- 485.

Kutlu, Mustafa (1986), "Menâkıbnâme", **Türk Dili ve Edebiyatı Ansiklopedisi - Devirler/İsimler/Eserler/Terimler-**, 6. Cilt, (253-255), İstanbul: Dergah Yayınları.

Levend, Agah Sırrı (2008), **Türk Edebiyatı Tarihi I. Cilt**, 5. Baskı, Ankara: Türk Tarih Kurumu Yayınları.

Mehmed Süreyya (1996), **Sicill-i Osmanî**, (Haz. Nuri Akbayram), İstanbul: Tarih Vakfı Yurt Yayınları.

Mercan, İsmail Hakkı (2003), "**Türk Tarihinin Kaynaklarından Olan Bazı Menakıbnameler ve Gazavatnameler Hakkında**", BAU Sosyal Bilimler Dergisi, Cilt 6, sayı 10, s. 107-130.

Ocak, Ahmet Yaşar (1983), **Bektaşî Menâkıbnâmelerinde İslâm Öncesi İnanç Motifleri**, İstanbul: Enderun Kitabevi.

_____ (1992), **Kültür Tarihi Olarak Menâkıbnâmeler (Metodolojik Bir Yaklaşım)**, Ankara: Türk Tarih Kurumu Yayınları.

Ortaylı, İlber (2000), **“Menkıbe” Osmanlı Devletinin Kuruluşu Efsaneler ve Gerçekler Panel Bildirileri**, Suavi Aydın ve diğerleri (Ed.), (11-23), Ankara: İmge Kitabevi.

Öngören, Reşat (2003), **Osmanlılar’da Tasavvuf- Anadolu’da Sûfiler, Devlet ve Ulemâ (XVI. Yüzyıl)-** İstanbul: İz Yayıncılık.

Pekolcay, Neclâ (1996), **İslâmî Türk Edebiyatı**, 3. Baskı, İstanbul: Kitabevi Yayınları.

Sakaoğlu, Saim (1992), **Efsane Araştırmaları**, Konya: Selçuk Üniversitesi Yayınları.

Sami, Şemseddin (2005), **Kâmus-ı Türkî**, İstanbul: Çağrı Yayınları.

_____ (1996), **Kâmûsu’l- A’lâm**, IV. Cilt, Ankara: Kaşgar Neşriyat.

Steingass, F., (1975), **A Comprehensive Persian-English Dictionary**, Lübnan: Librairie Du Liban.

Şeker, Mehmet (2006), **Anadolu’nun Türkleşmesi ve Kültürel Hayatı**, İstanbul: Ötüken Neşriyat.

Şerif Muhammed Efendi, **Mecmûatu’l-Letâif**, Ankara Milli Kütüphane Yazmalar Koleksiyonu Arşiv No: 06 Mil Yz A 8836

_____, **Menâkıb-ı Şeyh Burhaned-din (Menâkıb-ı Evliyâ)**, Süleymaniye Kütüphanesi Hacı Mahmut Efendi Koleksiyonu, Arşiv No: 4552, İstanbul

_____, Menâkıb-ı Şeyh Burhaned-din (Menâkıbu'l-Evliyâ), Süleymaniye Kütüphanesi Nafiz Paşa Koleksiyonu, Arşiv No: 1200, İstanbul.

_____, Mecmu'a, Topkapı Müzesi Türkçe Yazma Eserler, Arşiv No: H.1243, İstanbul.

_____, Menakıbu'l-Ârifin, Milli Kütüphane Yazmalar Koleksiyonu, Arşiv No: 06 Mil Yz A9337, Ankara

Üçüncü, Kemal (Kış- 2004), “**Sözlü Kültür / Tarih Bağlamında Edebî Bir Metin Olarak Otman Baba Vilâyetnâmesi**”, Bilig Dergisi, 28. Sayı, s. 1-29.

Taşköprülüzâde İsmüddin Ebu'l-Hayr Ahmet Efendi (2007), **eş-Şakâiku'n-Nu'mâniyye fî Ulemâi'd-Devleti'l-Osmâniyye**, (Çev. Muhammed Tan), İstanbul: İz Yayıncılık.

Tuman, Mehmet Nâil (2001), **Tuhfe-i Nâilî**, II. Cilt, (Haz. Cemal Kurnaz, Mustafa Tatçı), Ankara: Bizim Büro Yayınları.

Tulum, Mertol (2000), **Tarihî Metin Çalışmalarında Usul- Menâkıbu'l-Kudsiyye Üzerinde Bir Deneme-**, İstanbul: Deniz Kitabevi.

TDK (2005), **Yazım Kılavuzu**, 24. Baskı, Ankara: Türk Dil Kurumu Yayınları.

_____ (2005), **Türkçe Sözlük**, 10. Baskı, Ankara: Türk Dil Kurumu Yayınları.

_____ (2009), **Tarama Sözlüğü - XII. Yüzyıldan Beri Türkiye Türkçesiyle Yazılmış Kitaplardan Toplanan Tanıklarıyla-**, 6 Cilt, Ankara: Türk Dil Kurumu Yayınları

Uzel, Nezih (1975), **Mevlana ve İnsan**, İstanbul: Göl Yayınları.

Veziroğlu, Nuri Güngör (2005), **Eğirdir Ansiklopedisi ve Hamidoğlu Tarih Oyun**, Isparta/Eğirdir: Sinan Ofset Tip Matbaacılık.

Yazar, Sadık (2007), “**XVII. Asır Şairlerinden Allme Őeyh, Divanı ve Bir Kasidesi**”, Turkish Studies/ Türkoloji Araştırmaları, Volume 2/3 Summer, 586-605.

_____ (2007), “**Seyyid Őerfi Mehmed Efendi ve Hilyesi**”, Turkish Studies/ Türkoloji Araştırmaları, Volume 2/4 Fall, 1026-1044

_____ (2009), “**XVI. Asır Şairlerinden Eğirdirli Őerfi'nin Őevhid'Ő-Őhed'sı**”, Turkish Studies/Türkoloji Araştırmaları, Volume 4/2 Winter, s.1060-1084.

Yılmaz, Mehmet (1992), **Edebiyatımızda İslam Kaynaklı Sözler (Ansiklopedik Sözlük)**, İstanbul: Enderun Kitabevi.

_____ (2008), **Kültürümüzde Arapça ve Farsça Asıllı Vecizeler Sözlüğü**, 2. Cilt, İstanbul: Sütün Yayınları.

Türkiye Diyanet Vakfı (1993), **Kur'an-ı Kerm ve Açıklamalı Meli** (Haz.lar: A. Özek, H. Karaman ve diğerleri), Ankara: Türkiye Diyanet Vakfı Yayınları

http://www.ispartaya.com/y-betiklik/bocuzade_ismarta_tarihi_1922.pdf (17.01.2011)

https://www.yazmalar.gov.tr/detay_goster.php?k=110165# (17.03.2011)

https://www.yazmalar.gov.tr/detay_goster.php?k=123464 (17.03.2011)

KİŞİLER VE YER ADLARI İNDEKSİ

A

Afşar 16a

Ağrus 15b, 18b, 21b

Ağur nām 21a

Ağca Muḥī'd-dīn 52a

Ağşemse'd-dīn 11b

'Ali Çelebi (Burhaneddin'in güveygisi) 34b

'Ali Tirmizī 10b, 52a

Amāsiyye 52a

Anamus 15b

Ankara 8a, 8b, 38a

Antalya 33b

'Arafāt 14a

Açaköy 35b, 36a

Ayasofıye 11b, 32b

B

Barla 8b, 16b, 17a, 22b, 35a

Belköy 20a

Boğaz Ovası 13b

Borlu 19a, 21a, 34b, 36a, 44b

Boz Burun 46a

Budaniye 46a

Burdur 21b

Bursa 9a, 17b, 18a, 38b, 39b, 42a, 42b, 43b, 45b

C-Ç

Cāmi‘-i Benī Ümeyye 11a

Cidde 34a

Çanağ 44b

E-F

Edirne 12b, 47b

Egirdir 7a, 8b, 10a, 15a, 18b, 32b, 42b, 44a, 45b, 47b, 51a, 52b

Egri Kāl‘ası 3a

Emīr ‘Ali Çelebi 22b

Emir Seyyid Sulṭān 9a, 9b, 42a

Erzincān 28a

Faḳīh Paşa 36a, 41a

G

Geresin 46b

Gevges Köyü 18b

Gönān 9a, 14a, 18b, 39a, 42b, 43b, 45b

H

Ḥācı Ḥalīfe (Ḥayre‘d-dīn Ḥalīfenüñ oğlı) 13b, 14a, 45a

Ḥācı ‘Ivaż 16b, 17a

Ḥācı Bayrām Sulṭān 8a, 8b, 11b, 37a, 37b, 38b

Ḥamīd 6b, 7b, 8b, 13b, 17b, 23b, 32a, 42b, 44a, 47b

Ḥayre‘d-dīn Ḥalīfe 18a, 18b, 23b

Ḥızır ‘aleyhi‘s-selām 17a, 21a, 22a, 22b, 27a, 27b, 29a, 37a, 41b, 42a)

Ḥızır Beg 6b, 7a

Ḥōy 7b, 8a, 10b

I-İ

Isparta 36b
İmām Zeyne'l-‘Ābidīn 6b
İmām-ı Hüseyn 6b
İsā Horus Tağı 15a
İshāk Paşa Sultān 36a
İstānbul 3a, 4a, 11b, 12a, 23a, 23b, 24a, 42b, 45b, 46b

K

Karadeniz 33b
Karaḥisār 9b, 37a
Kışlacık 14a

M-N

Medīne 39b
Mekke 12b, 13b, 40b
Mesih Paşa 17b, 18a
Mevlānā Muḥyi'd-dīn 45a, 45b
Mıṣr 33b, 46b
Minā 41b
Muḥammed(Mehmed) Hān Ğāzi 3a, 23b, 28a, 51b
Naşūh Tosyevī 6a, 42b, 43b, 44a

O

Oluğ Tağı 39a

P-R

Pirī Halife Sultān 6a, 6b, 7b, 8a, 8b, 9b, 10b, 11a, 11b, 12a, 12b, 13a, 13b, 17a, 19a, 36b,
39a, 53a
Radumos 22b
Rodos 18a, 18b, 31a

Rüstem Paşa 22a, 32a, 32b, 33a

S

Sandıklı 37b

Seyyid Maḥmūd Efendi(‘ammesi) 49a, 49b, 50a, 51a, 51b

Seyyid Muḥammed Efendi 49a, 49b, 50a

Sulṭān Selīm 48b, 49a

Şüreti Dede 39b, 47b

Ş

Şām 11a

Şerīf bin Şerīfī 2a

Şeyḥ ‘Abdü’l-laṭīf Ḳudsī 6a, 11a, 13a

şeyḥ ‘Abdü’r-raḥīm 37a

Şeyḥ Aḥmed Efendi 50b

Şeyḥ Burhāne’d-dīn 2b, 3b, 6a, 23a, 24a, 31b, 32a, 33b, 34a, 34b, 35b, 36a, 36b, 37b, 38b, 39a, 39b, 40a, 41b, 42b, 43a, 43b, 44b, 45a, 46a, 47a, 47b, 49a, 49b, 50a, 51b, 52b)

Şeyḥ Muḥammed Sulṭān (6a, 9a, 12a, 12b, 13a, 13b, 14a, 14b, 15a, 17a, 17b, 18a, 18b, 19a, 20a, 20b, 33b, 34a, 35b, 38b, 40a, 41b, 43a, 52a, 53a, 53b)

Şeyḥ Tāce’d-dīn 6a, 16b, 17a, 43b

Şeyḥü’l-İslām Berda‘ī (Şeyḥü’l-İslām) 6b,7b, 8a, 8b, 9a, 9b, 18a, 39a, 52b

T

Teke ili 32a, 32b

Toḳat 52a, 52b

Turābī 21b, 22a

U

Uluborlı 20a, 20b, 34a, 39b, 45a

Uzun Ḥasan 28a, 29b

Y-Z

Yaşşivirān 21a

Yazla 7b

Yıldırım Bāyezīd 9a, 28a, 48b, 49a

Zeyni'd-dīn Hāfi 45b

SÖZLÜK

A

‘abd (29b. 6) : Ar. 1. Kul, köle, bende. 2. Mahluk, Allah’ın yarattığı, insan.

‘aduvv (3a. 13) : Ar. Düşman, hasım.

‘akīk (21b. 2) : Ar. ve sair işlerde kullanılan kıymetli bir taş.

‘akşā (25b.10) : Ar. Son, en son, uzak.

‘āmm (26a. 5) : Ar. Peder karındaşı, amca, amuce.

‘arakiyye (9b. 9) : Ar. Dervişlerin giydiği tiftikten ince külah.

‘āşūrā (9a. 8) : Ar. 1. Muharrem ayının onuncu günü, İslam’a göre resmi bir gündür. Yukarıda söylenilen günde, bir miktar meyve ve tahıl karışımından yapılıp dağıtılan tatlı.

‘azīmet (9a. 3) : Ar. Bir yere müteveccihen hareket, yola çıkma.

aḥlām (4b. 15) : Ar. Rüyalar.

aḥyān (3b. 9) : Ar. Hin.

aḳṭāb (3b. 12) : Ar. Kutuplar.

āsān (4b. 11) : Fa. Kolay, sehl yesir.

aşdikā (48a. 2) : Ar. Doğru ve hakiki dostlar.

āsītāne (32a. 12) : 1. Eşik. 2. Payitaht, merkez-i saltanat.

B

bāḡī (29b. 12) : 1. Büyü, efsun. 2. Asi, serkeş.

bānī (52b. 9) : Ar. Bina eden, yapan, kurucu.

bārgīr (23b. 3) : Fa. Yük taşıyan, yük kaldıran, kaldırıcı.

başt (26a. 8) : Ar. Yayma, serme, döşetme, açma.

beşāret (13a. 14) : Ar. Yeni çıkma garib şey, acube.

bezzāzistān (7b. 8) : Fa. Bedesten, esnaf çarşısı.

bī‘at (36b. 9) : Ar. Birinin hakimiyetini kabul ve tasdik etme.

bi-‘aynihā (5b. 9) : Ar. Aynı, olduğu gibi.

bī-hemtā (4a. 12) : Fa. Ortağı ve şirki olmayan.

bī-kerān (29a. 14) : Fa. Kenarsız, sınırsız, hesapsız.
bilād (7a. 4) : Ar. 1. Yer, memleket. 2. Kasaba, şehir.
bī-pāyān (30a. 12) : Fa. Sonsuz, tükenmez.
bisāṭ (2a. 8) : Ar. Kilim, döşek, keçe yaygı.
bisyār (30b. 8) : Fa. Çok.
bī-şumār (25b. 15) : Fa. Sayısız, hesapsız, çok.
bukağı (8a. 2) : Tr. Hayvanın ayağına vurulan köstek.

C

cā'iz (7a. 9) : Ar. İşlenilmesinde cevaz olan, müsaadeli.
cāy-gīr (4b. 1) : Fa. Yer tutan, yerleşen.
cedīr (5a. 1) : Ar. Layık, şayan, şayeste.
celīle (30a. 5) : Büyük, azim, refi' ve mertebesi yüksek.
ceyb (1b. 9) : Ar. Yaka, yaka açıklığı. 2. Cep, kese.
cīfe (16b. 15) : Ar. Leş.
cūndu'llāh (28a. 13) : Ar. Allah'ın askeri.

D

def'āten (26a. 7) : Ar. Bir defada, birden.
dībāc (1b. 4) : Ar. Dallı, çiçekli bir cins ipek kumaş.
dīdār (4a. 8) : Fa. Yüz, çehre.
dihkān (4b. 15) : Fa. 1. Köylü, çiftçi. 2. Köy muhtarı.
dil-pezīr (5a. 1) : Fa. Gönlün beğendiği, beğenilecek.
düşvār (4b. 10) : Fa. Güç, zor.

E

ebleh (15b. 7) : Ar. Çok akılsız, ahmak, bön.
ebrār (5a. 10) : Ar. Hayır sahipleri, iyiler, dindarlar.
ecille (5a. 10) : Ar. Büyükler, rütbesi yüksek olanlar.
ecr (7a. 7) : Ar. 1. Bir işin mukabilinde verilen şey, karşılık. 2. Bir musibete karşı verilen mükafat, sevap.

eḥibbā (23a. 9) : Ar. Dostlar, sevgililer, tanıdıklar, bildikler.
ekāsire (2b. 14) : Ar. Eski Acem padişahları.
ekrād (29b. 10) : Ar. Kürtler.
el-ān (35a. 15) : Ar. 1. Şimdi, şimdiki halde. 2. Hālā, henüz, daha, şimdiye kadar.
emced (12b. 14) : Ar. Çok şeref, onur ve haysiyet sahibi olan.
emvāl (30a. 11) : Ar. Para ile alınan şeyler, mallar.
enfās (29b. 6) : Ar. 1. Nefesler, soluklar.
enīn (3b. 5) : Ar. İleme, inilti.
erba'in (37a. 5) : Ar. 1. Kırk. 2. Rūmī Kānūn-ı Evvel'in (Aralık) dokuzundan (Efrenci 22), Kānūn-ı Sānī'nin (Ocak) on yedisine (Efrenci 31) kadar süren ve kışın en soğuk zamanı sayılan 40 gün. 3. Dervişlerin halvete girip ibadete yöneldikleri ve çile çektikleri 40 günlük süre.
esāme (5a. 8) : Ar. Asker ve yeniçerilerin kaydı, ulūfe defteri.
esfel (25b. 10) : Ar. Pek aşağı, alçak.
eṭfāl (3b. 6) : Ar. Çocuklar.
etkiyā (6a. 4) : Ar. Allah korkusuyla günah işlemekten çekinenler.
evāyil (25b. 3) : Ar. İlk vakitler, birinci günler.
evḳāt (2b. 7) : Ar. Vakitler.
evtād (2b. 1) : Ar. Ağaç veya demir kazıklar, direkler.

F

faḥr (1b. 11) : Ar. Övünülecek şey, medār-ı iftihar, Kendisiyle münasebeti olanlarca şeref addolunan zat.
faḥr u fāḳa (19b. 11) : Ar. Yoksulluk.
fāriḡ (15b. 1) : Ar. 1. Boş, tehī. 2. İşini bitirip kurtulmuş, yapacak işi yok, azade. 3. Vazgeçmiş, terk etmiş.
fāş (22b. 14) : Fa. Maydana çıkmış, efşā olmuş.
fāyiz (1b. 2) : Ar. Taşan, taşkın. (Türkçede; ödünç verilen paraya karşı alınan kār anlamında kullanılır.)
fehṽā (2b. 5) : Ar. Ma'na, me'al, mefhūm.
fe-lā-cerem (5b. 3) : Ar. Muhakkak, şüphesiz.

felâh (51a. 3) : Ar. 1. Kurtuluş, selamet. 2. Saadet, bahtiyarlık.

ferâgat (9b. 4) : Ar. 1. Vazgeçme, el çekme. 2. İstirahat.

ferhunde (51b. 9) : Fa. Mübarek, uğurlu.

fevķ (27b. 5) : Ar. Üst. 1. Üstündeki, daha yukarıda olan. 2. Amir.

fi'l-hāl (11a. 7) : Ar. Bu halde, hemen şimdi.

firāset (23a. 12) : Ar. 1. Derhal anlama, zihin uyanıklığı. Bir adamın çehresinden ve yüzünün şeklinden ahlakī durumunu anlama becerisi.

firāvān (30a. 11) : Fa. Çok, bol, kesir, vafir.

fu'ād (5a. 7) : Ar. Kalp, yürek, gönül.

fuḥūl (31b. 15) : Ar. 1. Aygır. 2. Zevceler, kocalar. 3. İleri gelenler, reisler.

futūhāt (32a. 5) : Ar. Zaferler, fethedilen memleketler.

G-Ğ

ğamz (9a. 11) : Ar. 1. Gözle işaret, köz kıpma. 2. Koğulama, münafıklık.

ğavş (6a. 7) : Ar. Yardım, medet.

ğāyāt (4b. 14) : Ar. 1. Son, bitim, nihayet. 2. Netice, maksad.

ğurre (24b. 5) : Ar. 1. Parlaklık, parlama. 2. Yeni başlayan ay.

guzāt (2b. 14) : Ar. Gaziler.

gürūh (1b. 6) : Fa. Cemaat, takım, bölük.

güşād (4a. 5) : Fa. Açma, fetih.

gūşiş (3b. 3) : Fa. Çalışma.

H

ḥacālet (46b. 9) : Ar. Utanma, mahcubiyet, şerm.

ḥādiş (40a. 8) : Ar. 1. Yeni meydana gelen. 2. Kadim olmayan sonradan meydana gelmiş.
3. Yeni, nev-zuhur.

ḥākāyık (25b. 8) : Ar. Hakikatler, gerçeklikler.

ḥākīr (2a. 12) : Ar. Değeri olmayan, denī, naçiz, hürmet ve itibar olunmayan.

ḥāk-sār (29b. 14) : Fa. Toprakla beraber, zelil, hakir.

ḥalāş (33b. 4) : Ar. Kurtulma, reha.

ḥalvet (37a. 2) : Ar. 1. Tenhaya çekilme, yalnız kalma. 2. تنها yer, boş mahal. 3. İbadet, riyazet ve zikr ile meşgul olmak için تنها bir hücreye çekilmek.

ḥamd (1b. 1) : Ar. 1. Meth, sena, sitayiş. 2. Şükr, şükran, teşekkür.

ḥāmil (1b. 5) : Ar. 1. Yüklü, yüklenmiş. 2. Üzerinde bulunan. 3. Götüren, taşıyan, nakleden. 4. Sahip, mutasarrıf. 5. Gebe. 6. Uhdesinde bir poliçe bulunan.

ḥaşānet (3a. 15) : Ar. Bir bina veya başka yapının zaptolunamayacak derecedeki sağlamlığı.

ḥāşıl (18a. 9) : Ar. 1. Peyda ve zahir olan, vuku bulan. 2. Biten, yerden çıkan. 3. Netice makamında olan.

ḥaşlet (5a. 14) : Ar. Tabiat, huy.

ḥaşr (26b. 15) : Ar. 1. Toplama, bir yere biriktirme. 2. Kıyamet gününde emvatın bilā-hayā amellerine bakılmak için bir yere toplanmaları. 3. Emvatın ḥaşr olunacağı zaman, kıyamet.

ḥaṭar (26a. 10) : Ar. Tehlike, emniyetsizlik.

ḥavārīk (5b. 11) : Ar. Harikalar, insan ve yaratılışın üstünde olanlar.

ḥaydar (30a. 1) : Ar. Asıl anlamı arslan olup Hz. Ali'ye lakap olmuştur(cesur ve yiğit anlamıyla).

ḥāyil (27b. 3) : Ar. İki şey arasında veya bir şey önünde perde olanı mani olan, arayı kapayan, engel.

hemyān (16b. 9) : Fa. Kese, torba, çanta.

ḥerīf (33a. 14) : Ar. 1. Meslektaş. 2. İşret ve cünbüş arkadaşı. 3. Adi ve bayağı adam.

ḥirmān (2b. 3) : Ar. Mahrumluk, ümitsizlik.

ḥil'at (1b. 4) : Ar. Hükümdarlar ve vezirler tarafından birine mükafat yerine giydirilen kaftan.

ḥizb (3b. 15) : Ar. 1. Tayfa, takım, fırka. 2. Bölük, kısım.

ḥulāşa (53a. 8) : Ar. 1. Bir şeyin en ruhlu, en kuvvetli kısmı; zübde. 2. Uzun bir bahs ve makalenin az sözle ifade olunan mefhumu, netice.

ḥüccet (52b. 4) : Ar. Delil, vesika.

I

ıṣdār (4b. 5) : Ar. Bir emir, ferman ya da berat südur ettirme çıkarma.

'ıtret (2a. 9) : Ar. Soy, akraba, ehl-i beyt, aşiret.

‘ıyd (4a. 11) : Ar. Bayram.

ızhār (27b. 4) : Ar. 1. Gösterme, meydana çıkarma. 2. Yalandan gösteriş, satış.

İ

‘iber (4b. 7) : Ar. İbretler, alınan kötü dersler.

i‘lām (40a. 10) : Ar. Bildirme, anlatma.

istinbā (2b. 3) : Ar. Haber sorma, bilgi isteme.

i‘tikād (5a. 3) : Ar. 1. İnanma, kalben tasdik, iman.

i‘tikāf (11a. 4) : Ar. Bir mabed veya şerefli bir makama kapanıp ibadetle vakit geçirme.

i‘tizār (33a. 10) : Ar. Özür dileme.

ibrām (23b. 1) : Ar. Can sıkacak derece ısrar etme, üstüne düşme, zorlama.

ibtihāc (1b. 3) : Ar. Sürur, sevinme, sevinç.

icābet (4a. 6) : Ar. Bir rica veya davetin kabulü, muvafakat.

icāzet (13b. 8) : Ar. İzin, ruhsat, müsaade. 2. Diploma.

işā (42a. 6) : Ar. 1. Meydana çıkarma, faş etme. 2. Yayma, neşr ve ilan etme.

ihdā (4b. 5) : Ar. Hediye verme, hediye gönderme.

iḥlāş (3b. 5) : Ar. 1. Temiz, doğru sevgi. 2. Riyasız samimi ibadet.

iḥrāz (7a. 8) : Ar. Kazanma, nail olma.

iḥtişār (6b. 6) : Ar. Sözün kısa kesilmesi, meramın az sözle ifadesi.

iḥtitām (48a. 8) : Ar. Hitam bulma, bitme, sona erme.

īkān (28a. 12) : Ar. Sağlam biliş, bilme.

iḳdām (7a. 11) : Ar. Gayret ve sebatla devamlı çalışma.

iḳtibās (2b. 3) : Ar. 1. İstiare, istifade. 2. Bir fikrin veya bir sözün olduğu gibi ya da bir kısmının aktarılması.

iḳtizā (26a. 4) : Ar. Lüzum, lazım gelme. 2. İhtiyaç, muhtaçlık, hacet.

ilhāḥ (32b. 7) : Ar. Teklifte ısrar, ibram.

ilhāḳ (5a. 5) : Ar. Zam ve ilave etme, katma.

‘illiyyīn (1b. 8) : Ar. Cennetin ve semanın en üst tabakası.

iltikā (25b. 7) : Ar. Birleşme, kavuşma.

imāmet (42a. 3) : Ar. 1. İmamlık, namazda kendisine iktida olunan kişinin hal ve sıfatı.

imtişāl (8b. 8) : Ar. Bir örneğe göre hareket etme, alınan emre uyma, itaat etme.

inhizām (30a. 14) : Ar. Bozulma, mağlub olma, yenilme.
inkisār (31a. 4) : Ar. 1. Kırılma, şikeste olma. 2. Kalb kırılma, gücenme. 3. Beddua.
insilāh (25b. 6) : Ar. 1. Kesilen hayvanın derisi yüzülme. 2. Soyulma, sıyrılıp çıkma. 3. Ay nihayeti gelme.
intikāl (16b. 12) : Ar. 1. Bir yerden bir yere geçme, tebdil-i mekan. 2. Geçme, sirayet, bulaşma. Miras olarak veya miras gibi kalma.
intimā (53b. 1) : Ar. Bir nesil ve nesebe mensup olma.
irşād (6a. 12) : Ar. Doğru yolu gösterme, doğru yola sevk etme.
istid'ā (2b. 13) : Ar. 1. Yalvararak isteme, dileme. 2. Dilekçe, arz-ı hal.
istidlāl (49b. 5) : Ar. Bir delile dayanarak bir şeyden bir netice çıkarma, delil ile anlama.
istiğāse (47a. 6) : Ar. Yardım ve imdat isteme.
istimdād (2b. 5) : Ar. Yardım, birinin merhametine müracat.
iştibāh (5a. 9) : Ar. Şüphe etme.
ittişāl (52a. 10) : Ar. 1. Ulaşma, bitişme. 2. Birbirine temas, dokunma. 3. Yakınlık.
izān (28a. 13) : Ar. Anlayış, kavrayış.
izlāl (41a. 2) : Ar. Doğru yolu şaşırtma, azdırma.

K

ķabā (1b. 10) : Ar. Üslük, libas, cübbe, kaftan.
ķaddes (10a. 6) : Ar. Muazzez ve mübarek etsin.
ķadh (33a. 6) : Ar. Çekiştirme.
ķam' (30a. 7) : Ar. Ezme, kırma, zaptetme.
ķāmū (28b. 4) : Hep, bütün.
ķarābet (2b. 9) : Ar. Yakınlık, akrabalık.
ķarye (15b. 1) : Ar. Köy.
ķavl u ķarār (40a. 6) : Ar. Bir şeyi sözleşip bitirme.
ķāyimā (25b. 6) : Ar. Ayakta olduğu halde, ayakta olarak.
ķesb (48b. 1) : Ar. Kazanma, kazanç, istifade.
ķeşir (5b. 10) : Ar. 1. Çok bulunan, bol. 2. Sık, birçok defa olan.
ķevneyn (27a. 6) : Ar. 1. Cismani ve ruhani alem. 2. Dünya ve ahiret.
ķitāl (3b. 1) : Ar. Vuruşma, savaş.

kefāf (51a. 13) : Ar. Yaşayacak kadar rızık.

kiḫāyet (24a. 7) : Ar. 1. Yetişme, yetiştirme miktarında olma. 2. İktidar, yararlık.

kimyā (12a. 9) : Ar. Cisimlerin bir araya gelmesi ve değişmesinden bahseden ilimdir.

kişver (27a. 11) : Ar. İklim, memleket.

ḫudūm (4a. 9) : Ar. Gelme, uzak bir memlekette gelip yetişme, kavuşma.

kūh (27b. 15) : Fa. Dağ.

L

lā-siyyemā (4a. 1) : Ar. Hele, bilhassa, en çok.

lā-ya'kıl (46a. 11) : Ar. Akli başında olmayan, yaptığını bilmez.

ledünniyye (2b. 3) : Ar. Allah bilgisine ve sırlarına ait onunla ilgili.

libās (19a. 3) : Ar. Esvap.

likā (3a. 12) : Ar. 1. Buluşma, kavuşma, rastlama.

M

mā-'adā (3a. 13) : Ar. Başka, gayrı, fazla.

ma'ārik (3a. 3) : Ar. Savaş meydanları.

mağrib (2a. 7) : Ar. 1. Güneşin battığı yer ve cihet, batı. 2. Güneşin battığı vakit, akşam.

maḫzūl (4b. 12) : Ar. Hor, hakir, perişan, rüsva.

maḫ'ad (10b. 9) : Ar. Oturulacak yer, minder.

maḫhūr (4b. 12) : Ar. 1. Kahrolmuş, yenilmiş. 2. Mahv ve helak olan. 3. Allah'ın gazabına uğramış.

maḫrūn (1b. 10) : Ar. Ulaşmış, kavuşmuş.

mā-lā-keḫām (24a. 8) : Ar. Söz götürmez, diyecek yok, mükemmel.

mālik (4a. 5) : Ar. 1. Sahip, efendi. 2. Tasarruf ve idare eden. // Cehennem muhafazasına emr olunmuş melek.

manşūr (28a. 7) : Ar. Allah'ın yardımıyla galip gelmiş.

maḫ'ūn (20b. 12) : Ar. 1. Yaralı, mecruh(Ayıplanmış). 2. Vebaya tutulmuş.

māzbūt (3b. 15) : Ar. 1. İstila edilmiş, ele geçirilmiş. 2. Kayıt olunmuş, deftere geçirilmiş. 3. Hatırda tutulmuş. 4. Derli toplu. 5. Muhafazalı. 6. Belli, belirtilmiş.

me'net (33a. 1) : Ar. Yaşayacak kadar rızık, kuvvet layemet.

mecma'(2a. 7) : Ar. 1. Toplanılan yer. 2. Kavuşulan yer, nokta.

mekîn (37a. 8) : Ar. 1. Oturan, yerleşmiş. 2. Nüfuz ve iktidar sahibi.

mel'ün (12b. 5) : Ar. Lanetlenmiş, kovulmuş.

memâlik (30a. 6) : Ar. Memleketler.

memerr (27a. 4) : Ar. Gececek yer, yol.

memlû (3b. 5) : Ar. Dolu, dolmuş, pür.

menkûha (7b. 6) : Ar. Nikahlı kadın, zevce.

mercû (40a. 12) : Ar. Umulan, ümit olunan.

merkad (2a. 4) : Ar. 1. Yatacak yer, yatak. 2. Mezar, kabir.

mersûm (4b. 1) : Ar. 1. Yazılmış, çizilmiş. 2. Zikir olunan, bahsedilen. 3. Adet olunmuş.

mesned-nişîn (1b.7) : Ar. Bir makamda bulunan.

meş'üm(meşyüm) (3a.14) : Ar. Uğursuz.

metānet (53a. 15) : Ar. Dayanma, metin olma, sağlamlık.

mev'üd (7b. 5) : Ar. 1. Söz verilmiş. 2. Vadeli, zamanı belli.

mevāni' (50b. 13) : Ar. Ar. Maniler, engeller.

mevşūk (5b. 15) : Ar. İnanılır, emin, mutemed.

mevvāc (1b. 4) : Ar. Pek dalgalı.

mezid (30b. 15) : Ar. Artma, çoğalma.

mihmān (32a. 15) : Fa. Konuk, misafir.

minvāl (6a. 11) : Ar. Suret, tarz, vech, tarik.

mirāren (50a. 9) : Ar. Defalarca.

monlā (17b. 11) : Ar. Mevleviyet sahibi büyük kadı. 2. Mevleviyet payesinde bulunan kişi. 3. Büyük alim, hoca.

mu'allak (23a. 1) : Ar. 1. Asılmış, asılı. 2. Havada boşta duran. 3. Henüz kararı verilmemiş iş veya mesele.

mu'anven (5a. 13) : Ar. Bir ünvanı olan.

mu'attal (18b. 6) : Ar. 1. Tatil edilmiş, bırakılmış, kullanılmaz. 2. Boş, işsiz.

mu'āvenet (16b. 13) : Ar. Yardım, yardım etme.

mufahham (2a. 4) : Ar. Mükerrerem, saygı, büyüklük, ululuk kazanmış, hürmetli.

muğtenim (42b. 11) : Ar. Ganimet olarak bilen, ganimet olarak alan.

muḥālif (40b. 9) : Ar. 1. Karşı, zıt, akis, benzemez. 2. Birinin aleyhinde bulunan, muvafakat etmeyen.

muḥāzarāt (30b. 6) : Ar. Akılda tutulan hikayeler, faydalı bilgiler.

muḥibb (6b. 12) : Ar. Seven, muhabbetli, muhabbeti olan.

muḥkem (16a. 11) : Ar. Sağlam, metin, kavi.

mu'in (29b. 8) : Ar. 1. Yardımcı, yardım eden. 2. Muavin, refik, yamak.

muḥarrer (24b. 14) : Ar. 1. Kararlaştırılmış, kararı verilmiş. 2. Şüphesiz. 3. Takrir ve ifade olunmuş.

murahḥaş (25b. 4) : Ar. 1. İzinli, ruhsatlı. 2. Delege, devlet veya bir teşekkül, bir kurum adına salahiyyetli olarak bir yere, bir makamına gönderilen kimse.

murākabe (21a. 15) : Ar. 1. Bakıp gözetme. 2. Kendi iç alemine bakma, kendinden geçme.

muşāfaḥa (11b. 15) : Ar. El ele tutuşma, tokalaşma.

mu'tād(e) (3b. 4) : Ar. Alışılmış, adet olunmuş.

muṭāf (6b. 14) : Ar. Tavaf edilecek, etrafı dolaşıp ziyaret edilecek yer.

mu'teber (30b. 5) : Ar. 1. İtibarlı, hatırı sayılır, hürmetli. 2. Sözü geçer, sözüne ve namusuna güvenilir.

mu'tedil (7a. 3) : Ar. 1. Ne pek ziyade ne pek az olup orta halde bulunan. 2. Yavaş, mülayim sert olmayan.

muṭṭali' (30b. 4) : Ar. Haberdar, bir işten haberi olan.

muvaḥḥad (29b. 13) : Ar. Tevhid olunmuş, bir ve tek hale konmuş.

mu'azzam (1b. 4) : Ar. 1. Kocaman, koca. 2. Ulu, koskoca. 3. Mühim, ağır.

mübāşir (30a. 10) : Ar. 1. Bir işe başlayan. 2. Mahkemeden evrakı getirip götürmek ve mahkemeye girecekleri ve şahitleri yüksek sesle çağırarak vazifeli adliye memuru. 3. Muvakkat bir vazife olarak merkezden bazı emirleri götüren ve icra salahiyyeti olan kimse.

müberhen (30a. 9) : Ar. 1. Bürhanlı, vesika ve delil ile isbat edilmiş.

mücāvır (40a. 2) : Ar. Komşu, hem-civar. 2. Mabet veya tekke yakınlarına çekilip oturan ibadet eden.

mücrim (2b. 8) : Ar. Cürm ve kabahat işlemiş, kabahatli.

müdde'ā (31a. 9) : Ar. 1. Dava olunan şey, sebep. 2. İddia olunan şey, asılsız iddia.

mü'eyyed (31a. 15) : Ar. Kuvvet ve metanet veren, takviye eden.

müfid (37b. 1) : Ar. 1. İfade eden, meramı güzel anlatan. 2. Faydalı.

müheyyā (5b. 2) : Ar. Hazırlanmış, tedarik olunmuş.

mühmelāt (16b. 15) : Ar. Manasız sözler.

mühtedī (48b. 8) : Ar. Hidayet bulmuş, İslam dinini kabul etmiş.

mülākī (6b. 15) : Ar. Buluşan, kavuşan, görüşen.

mülhid (41a. 2) : Ar. Dinsiz, dine inanmayan.

mümteşil (2b. 15) : Ar. Aldığı emre uyan, boyun eğen.

mümzī (53b. 6) : Ar. İmza atan.

münācāt (40a. 13) : Ar. 1. Allah'a dua ve niyaz etme. 2. Allah dua konulu manzume.

müncerr (49a. 1) : Ar. 1. Bir tarafa çekilen, sürüklenen, kayıp giden. 2. Varıp nihayet bulan.

mürtefi' (51a. 5) : Ar. Yükselmiş, yüksek, yüce, bülent.

mürür (19a. 13) : Ar. 1. Bir mahalın bir tarafından girip diğer tarafından çıkma. 2. Geçme, gitme.

müsaḥḥar (19b. 14) : Ar. Fethedilmiş.

müsellem (2a. 2) : Ar. Teslim alınmış, kimse tarafından inkar veya itiraz olunamayan, müsbet.

müste'ān (26b. 4) : Ar. Kendisinden yardım beklenen, yardım istenen.

müsted'ā (4b. 7) : Ar. 1. Taleb ve rica olunan. 2. İstida olunan.

müstevlī (3b. 2) : Ar. 1. Zapt ve istila eden. 2. Yayılan, her tarafı kaplayan.

müşāhede (5b. 11) : Ar. 1. Gözle görme. 2. Allah alemini görme.

müşār (46b. 12) : Ar. İşaret olunan, işaretle gösterilen.

müştağıl (2a. 14) : Ar. Bir işle uğraşan, meşgul.

müşta'il (2b. 4) : Ar. Yanmış tutuşmuş, ateş almış.

müte'essif (2b. 2) : Ar. Mahzun, mükedder.

müteḥayyir (13a. 2) : Ar. Şaşmış, şaşırmış, hayrete düşmüş.

mütemerrid (2b. 15) : Ar. İnatçı, bir şeyde ısrar eden.

mütemessik (5b. 14) : Ar. 1. Sıkı sıkı tutan.

müterakḳīb (4a. 10) : Ar. Bir şeyi delil ve şahid gösteren.

müteşā'id (3b. 6) : Ar. Yukarı çıkan, yükselen, ağan.

mütevagğıl (2b. 1) : Ar. Fazla uğraşan, çok meşgul olan, bir şeyin ilerisine, derinliğine varan.

mütevālī (3b. 6) : Ar. Aralık vermeksizin devam eden, bir düzi olan, art arda gelen.

mütevâtir (4a. 7): Ar. Halk yanında söylenen, ağızdan ağza yayılan.

müteverri' (3b. 2) : Ar. Dinin emrettiği şeylere sıkı sıkıya bağlı kalan, perhizkar, takva sahibi.

mevt (49b. 12) : Ar. Ölüm, vefat.

müyesser (5b. 2) : Kolayı bulunan, kolay gelen, kolaylıkla hasıl olan, rastgelen.

N

nâdim (2b. 2) : Ar. Pişman olan.

nâ-gâh (11a. 6) : Fa. 1. Vakitsiz, münasip vakitte olmayan. 2. Ansızın, birdenbire.

nâ-gehân (26a. 2) : Fa. Ansızın, birdenbire.

naķīb (53b. 6) : Ar. 1. Bir kavim veya kabilenin reisi veya vekili. 2. Bir tekkede şeyhin yardımcısı olan en eski derviş veya dede.

nâliş (3b. 3) : Fa. İnleme, inilti, figan.

nâs (1b. 1) : Ar. İnsanlar, halk, umum.

naşr (3b. 15) : Ar. 1. Yardım, imdat. 2. Zafer, galibiyet.

nâ-sezâ (46b. 8) : Fa. Lâyık ve münasip olmayan.

naşş (2b. 15) : Ar. 1. Sarihlik, açıklık. 2. Kur'an-ı Kerim'de veya bir hadis-i sahihde bir iş hakkında olan açıklık ve bunun delil gösterilmesi.

nâzil (25a. 11) : Ar. İnen, nüzul eden.

nevâdir (52a. 6) : Ar. Nadir olan az bulunan şeyler.

neymîd (46a. 6) : Ar. Ümitsiz.

neẓr (9a. 14) : Ar. Adak, adama.

nışf (19a. 7) : Ar. Yarım, yarı.

ni'am (26b. 5) : Ar. Nimetler.

nifâķ (37a. 12) : Ar. 1. Münafıklık, iki yüzlülük, ara bozukluğu. 2. Müslüman görünüp kafir olma.

niħrîr (26b. 2) : Ar. Bilgili, tecrübeli, alim, fazıl.

nîrân (2b. 3) : Ar. 1. Işıklar, nurlar, parıltılar. 2. Cehennem, tamu. 3. Ateş.

nizâ' (35b. 10) : Ar. Çekişme, kavga.

nuşret (4a. 7) : Ar. 1. Yardım, Allah'ın yardımı. 2. Zafer, galibiyet.

nükte-perdâz (3a. 11) : İyi düşünülmüş, dakik ve manalı ince söz söyleyen.

nüzül (8b. 14) : Ar. Aşağı inme.

P

penāh (6a. 12) : Fa. 1. Sığınma, iltica. 2. Sığınılacak yer.

peymān (51a. 6) : Fa. Yemin, and.

pey-rev (1b.8) : Fa. Arkası sıra giden, izinden giden.

R

rāġ (7a. 4) : Fa. 1. Dağ eteği. 2. Çayırılık, çimenlik, bahçelik.

rāz (4a. 5) : Fa. Sır, gizli şey.

rāzık (1b. 1) : Ar. Rızık veren.

ref' (30a. 7) : Ar. 1. Kaldırma, yükseltme, yukarı çıkarma. 2. Kaldırma, fes etme.

refiḳ (42a. 13) : Ar. Arkadaş, yoldaş.

revnaḳ (3a. 10) : Ar. Parlaklık, güzellik, tazelik, süs.

rḥlet (24a. 3) : Ar. 1. Göç, mekan değişikliği. 2. Hareket, sefer.

ridā' (1b.15) : Ar. 1. Belden yukarı örtülen örtü. 2. Hırka. 3. Dervişlerin omuzlarına attıkları post.

riḳāb (4a. 5) : Ar. Boyun, gerdan.

riyāzet (12b. 7) : Ar. Nefsi kırma, zühd ve takva sahibi olması nedeniyle rahatından sakınma, perhizle yaşama.

S

şabāvet (3b. 13) : Ar. Çocukluk.

sābıḳā (42b. 7) : Ar. 1. Geçmiş şey, geçmiş hal. 2. Bir adamın evvelce bir mahkemeye düşüp mahkum olmasını gerektiren suç.

sādāt (53b. 5) : Ar. 1. Efendiler, ağalar, beyler. 2. Hz. Peygamberin soyundan gelenler.

sa'y (19a. 4) : Ar. 1. Çalışma, çabalama, emek. 2. Geçinmek için iş işleme. 3. Koşma, yürüme.

şarīḥ (30a. 8) : Ar. 1. Açık, aşikar. 2. Belli. 3. Karışık olmayan, sade.

şavma'a (34b. 5) : A. Tekke, zaviye, ibadet yeri.

şayf (3b. 1) : Ar. Yaz mevsimi.

şayha (37a. 10) : Ar. Bağırma, nara.

sebak (26b. 10) : Ar. Ders, öğrencinin öğretmeninden bir kerede öğrendiği şey.

selb (19a. 11) : Ar. 1. Kapma, zorla alma. 2. Kaldırma, giderme. 3. İnkâr etme.

ser-firâz (1b. 4) : Fa. Başını yukarı kaldıran, yükselten, benzerinden üstün olan.

sertâc (1b. 3) : Fa. 1. Başa giyilen tac, baş tacı. 2. mec. Baş tacı edilen, sayılan sevilen kişi.

şıkât (12b. 15) : Ar. İnanılır kimseler.

sipâs (1b. 1) : Fa. Şükretme, dua etme.

sîret (30a. 1) : Ar. Bir kimsenin içi, hali, tavrı, gidişi, ahlakı.

siyâdet (53b. 4) : Ar. 1. Efendilik, beylik. 2. Seyitlik.

sūhte (17b. 7) : Fa. Yanmış, tutuşmuş, yanık.

Ş

şāyi' (25b. 1) : Ar. Duyulmuş, herkesin malumu olmuş.

şeh-vār (22a. 14) : Fa. Hükümdara layık ve yaraşır.

şemle (39a. 1) : Fa. Başa sarılan kavuğun ucu.

şuğl (44a. 15) : Ar. 1. İş, uğraşacak şey. 2. Gaile, uğraşma.

şükūh (1b. 6) : Ar. Ululuk, azamet.

şūm (3a. 14) : Ar. Uğursuz.

şūrū' (36b. 6) : Ar. Başlama, mübaşeret etme.

T

ta'ām (17b. 3) : Ar. Aş, yemek.

tafşil (5b. 7) : Ar. Etrafiyla ve her cihetiyle bildirme, uzun uzadıya anlatma.

taḥallūs (49a. 14) : Ar. Şiirde mahlas kullanma.

taḫrīr (4a. 14) : Ar. 1. Yerleştirme, yerini tayin etme. 2. Sağlamlatma. 3. Uzun uzadıya anlatma.

tama' (43a. 7) : Ar. Doymama, aç gözlülük.

ta'n (35a. 4) : Ar. Sövme, yerme, ayıplama.

tanşīş (5a. 11) : Ar. 1. Kayıtları ve teferruatını inceden inceye tetkik etme. 2. Kuran veya hadisten şahit göstererek bir davayı müdafaa etme, savunma.

taşarruf (9a. 12) : Ar. 1. Sahip olma. 2. İdareli kullanma. 3. Bir kadına zevce muamelesinde bulunma.

taşrih (5a. 11) : Ar. Açık olarak şüpheye yer bırakmayacak şekilde anlatma.

tâ'ün (20b. 11) : Ar. Veba, yumurcak denilen salgın hastalık.

tayyibe (3b. 10) : Ar. İyi, hoş.

ta'zīm (27b. 8) : Ar. Büyütme, ağırlama.

tazyik (24a. 1) : Ar. 1. Darlaştırma, sıkıştırma.

te'accüb (11b. 5) : Ar. Şaşa kalmak.

teberrüken (50b. 11) : Ar. Yemin ve bereket addederek, uğur sayarak.

tecessüs (9a. 12) : Ar.1. Yoklama, araştırma. 2. Bir şeyin iç yüzünü araştırıp sırrını çözmeye çalışma.

tedric (21b. 13) : Ar. Derece derece ya da basamak basamak ilerlemek, ilerletmek.

te'hīr (31a. 5) : Ar. Sonraya bırakma, geciktirme.

telakki (25b. 7) : Ar. 1. Alma, kabul etme. 2. Bir suretle kabul etme.

telbis (42b. 15) : Ar. Bir şeyin ayıbını örterek hile yapma, sahtekarlık.

terviye (25a. 7) : Ar. 1.İyiden iyiye derin derin düşünme. 2. Suya kandırma.

teşviş (33b. 4) : Ar. Karıştırma, karma karışık etme.

tetebbu' (36a. 11) : Ar. Bir şeyin arkasına düşüp etraflıca araştırma.

tevātür (31b. 15) : Ar. 1. Bir haberin ağızdan ağza dolaşarak yayılması. 2. Bir hadis-i şerifin cemaat tarafından rivayet edilmesi.

teyemmünen (50b. 11) : Ar. Yemin ve saadet addederek.

tezallüm (16a. 14) : Ar. Şikayet etme.

tezyil (5b. 6) : Ar. Ekleme, katma, ilave etme.

tirāz (2a. 1) : Ar. 1. Süs, ipek veya sırma ile işleme. 2. Üslup, tutulan yol.

tilāvet (3b. 4) : Ar. Güzel sesle ve kaide ile okuma.

U

'uffān (4a. 4) : Fa. Halife.

uḥuvvet (38b. 3) : Ar. Kardeşlik. 2. mec. Dostluk, bağlılık.

'uḫbā (5b. 2) : Ar. Ahiret, dar-ı bekā.

'uḫūd (2a. 2) : Ar. Akitler, bağlar, şartlar.

‘ulyā (3a. 6) : Ar. Pek (daha, en, çok) yüce.

‘urūc (25b. 7) : Ar. Yukarı çıkma, yükselme.

‘uzlet (43b. 8) : Ar. Bir tarafa çekilip kendi kendine yalnız oturma, inziva.

V

vāfir (12a. 7) : Ar. Çok, bol.

vāhib (1b. 2) : Ar. Bağışlayan, bağışlayıcı.

vahīd (12b. 13) : Ar. Bir, tek, münferid, yekta.

vālā (49b. 3) : Fa. Yüksek, yüce, bülent.

vefret (3a. 14) : Ar. Bolluk, çokluk.

verṭa (46b. 3) : Ar. 1. Uçurum. 2. İçinden çıkılması güç iş.

viḳā‘ (20a. 7) : Ar. İnsan eşleşmesi.

viṣāḥ (1b. 9) : Ar. Boyuna çapraz takılan üstü sırma ve mücevherle işlenmiş muska.

Y

yāb (8a. 11) : Yavaş, aheste.

yaḳazān (2b. 6) : Ar. Uyanık.

yarag (34a. 10) : 1. Silah. 2. İmkan, olanak.

yed (36b. 10) : Ar. 1. El, dest. 2. mec. Güç, kuvvet. 3. İmdat, yardım. 4. Vasıta.

Z

zāyil (12b. 4) : Ar. Sona eren, devamlı olmayan. 2. Geçen, geçmiş olan.

zihī (2a.8) : Ar. Ne güzel, ne mutlu.

zimmī (46a. 12) : Ar. İslam Devleti himayesinde bulunan gayr-ı Müslim Hıristiyan, Yahudi)

zinhār (14a. 13) : Fa. Sakın, aman.

zu‘afā (30a. 10) : Ar. Zayıflar.

zūnnār (19a. 3) : Papazların bellerine bağladıkları uçları sarkık, ipten örme kuşak.

EKLER

حمد و سپاس و شکر بی پایان ادا خالق خلقی باری
 و اوست عقل و حواس فایض کرد قیاس حضرت اولی که
 عالمی آید و توحید در عرفانته علم و ادبی سبج آماج و لغت
 رشادتی است بر سر زار و عطر ز خلعت و بیاج موج و دگر
 آدم الاله اکمل الایم که مکرّم قلقد قد ان کسره عالم فرخ و سر اولی
 نوع نبش دان کرد و با شک و انبیا و اولیای بی اصطفا الیوب
 ستم ترش عرفانند انبیا در ساینی سندان اعلی
 علیین و اولیای با سعین ره برین پیر زمین طلب
 جنب جان شریف قبول و تقابلین و شایع است
 مقرون الای و اولی الله لا خوف علیهم و لا هم یخوفون
 بلهترین و معلم و عطف و دامن ردای فقر و بیای اعتباران

ادب

ایزد قد زوق کشی بر کجوه دعوت انما بر بر بنای طلب و دین
 ایله کن نوله دود و عدو انما اول کج و زوق خلج ره خاطر اولی
 هر زنده صاحب اول صحبت اتمش صباح دعوت صاحبای
 زای و در غیوب افوخا نوله زین صوره در مشایخا نوله کج و زوق کج
 شیخ اصلا خلوت ندان طش و محبوب سبب اول شمول بین ایچو
 در شایه بر بس در کج و زوقی ناله عرف اولان اهل تقدیر کج
 اسرار هم و فاض عین انوار هم حکایت روایت اول نور کج
 سلطان حضرت علی قصیده کرده جامه کس کج چون کج کج
 اما جان کج و اول کج کج سلام و بر کج کج سلام و بر کج
 در و شایه رون بر کج صورت کج در و شایه کون صفایه
 شایه کج کج در و شایه کج کج کج کج کج کج کج کج کج کج
 خلق کج کج کج کج کج کج کج کج کج کج کج کج کج کج کج کج
 کج کج کج کج کج کج کج کج کج کج کج کج کج کج کج کج کج
 خیرای جهی کج کج کج کج کج کج کج کج کج کج کج کج کج کج کج کج
 در و شایه کج کج کج کج کج کج کج کج کج کج کج کج کج کج کج کج

2

انگر دی حکایت پری خلیفه ساطانک علی نقیہ در بار پوری
 وارالمش اول روایت ایبرک شمش حضورند خدمت ایبرک
 بریکجه واقعه کورن کوردم واقعی بنه واقعه واسا بنوده
 حاجی برام خلیفه سی ^{تخت} الدین تعمیر آتد بر بن انروانی
 تعمیر ایبرک او با فورین ^{تخت} ایبرک شمشک حضور نشوید
 وار پورین شیخ پری خلیفه ساطانک بنی کورب ویدیک علی نقیہ
 اوقشس الدین واقعی کلکش تعمیر آتدی اول تعمیر ستمک
 معانک دکله شدی ^{تخت} ایبرک ستمک واقعه کلک
 تعمیر ای خاندردیدی ما بینه یخ کوکجه یسکر و شیخ کلک
 استا بنو کله امرا ندی نداخی نوله دیدم آمانه خدر بن کلک
 کتسم کرک دیو صور دم همان محبوب کتسم استا بنو واروم
 اتفاق جمو کوئی ایوی جمعه نانی فلکنا با کون ایصوفیه
 جاسونه واردم ترلر درک دیگله سورف درک وینده جمو کلک
 مقدم نماز در کلک اوقشس الدین حضرتی وعظ آندی دکلم
 کورسیدن اندی خلق مصافحه متوجها ولدی نداخی ماک ^{الآن}

او

اولیای تحت قیامی لایب ^{تخت} محمد مجتبی طارمت یازدها
 دست کلمه دی و جوهر صلوات و سلام و عقود و درود و کلام
 اول درویشیا در هر یازدها محمد مصطفی کلمه کلمه
 روضه مطهره و در قدح ^{تخت} لری اندر زین اول سو که زبان معجزان
 اول ان شیرین کلام طری علم سر و باطلک شمع و کلمه شریف
 بر جمعی و الهام و جنان بقطان لاینام لری بحرین شریعت
 و حقیقت جمعیت در ^{تخت} رسول شرف و موزاب امام الزین
 که بزب طار شرف شمسوار کورین است ^{تخت} نبی بندگی کورین
 و درجی در و جلی ^{تخت} عزت طاهره وال و استخار و سار
 اولیا اوزار زین اول سو که قانان دین و برین زای ای جان
 اول سو که موصوفلر و در ضوان ^{تخت} اقدتالی علمهم اجمعین ^{تخت} ما لید
 اشبه ^{تخت} فخر حقیر خاک پای اولیای ^{تخت} اقیام غلام کمترین خاندان
 الصبا ^{تخت} امر و علم کلمه کلمه ^{تخت} و زین در ^{تخت} سیک حقیر شریفین
 شریفی ایبرک کورچسوق ^{تخت} اجمی ایطاهره و حال علم طاهره ^{تخت} علی
 اولوب شون آیه و اصلیه و علوم عقلیه و نقلیه کتب ^{تخت} است

در کتاب اولیای کتب و بین است

24

گلوب ایام صیف و موسم قبال کجیکر کجا نژاد سینه خصوصا
 علما و بن و صلیا سوره عین الزرع خوف و لفظ است تونی ارفوت
 و آن علما عیان و عا و ناست و تفریح و نیا راه کوشند خانی
 اولیوب خصوصا ایام صیف و ده تلاوت سوخت فتح و انعام ضرب
 ایچون جوامع شریفه عملوا و لوب آو این ایلون جود و عانی علیا
 یا مین مصومین و اطفال تنصاعده و متوالی و لوردی اول
 استا اوده و عجب و محجود می بر سر در سبیل ایل تلاوت انعام و دعا
 تقصیر استیوب جبارت الالمینه حصول فتح و ظفر یونجانی حد
 نیاز لرا و لوردی یعنی حیوان و لوردی کجا ایدر اوز و لوان شایع
 و اولی ای او تا و کی اروج طینه مقدس لریدن استمداد ایدوب
 خصوصا عصر نوزاد عثمان ملک تنک بر زمان کوجسی اولوب لوب
 قطب الاقطاب اول اسکطلان شیخ حضرت نیک روح پر خوشن
 استمداد المیوب و عالم صبا و نون خبر و عا سینه مظهر اولد و مظهر
 شیخ زمان المیوب قدس بر تنک سر لریدن استمداد طلب
 المیوب نظر بعد ایچون نظر شرفی المیوب مطر اولان المیوب

فرزند ان خانی اولوردوم چون ایل اسلما ملک اسب جاسر لیس
 اولان شایع کجیکر کجا و علما اعلما ملک و عوالتی و سرانی عامه لریدن
 و الیج ماجده لرئی علی الدارات و صفیه الصفا حضرت نیک نغرا
 و عقیقه نذیر نیک صمد قاتی مقبول جبارت الارباب
 و ملک ارتقا اولوب بر نحو ای صفت بر تا و کجا کاش نذیرانی
 از کازدی نیاز سوی آسمان رسیده فتح عا هوف ایچا آفتاب
 ایدوب فتح و نصرت خبر لرئی سنوا تر و شفا اولیجی کرسن
 زبان کوشک و نیا ای اجوب جان و دلیدن و دیار شایع همان
 و جمال خلیفه زمانه آند و مندر کمران شرف قدوم سماء
 لرزه لرئی شرف اولور اولوب یوم صعبه کلمه که در موهله ای
 روز عیب اولوب قربان ایدر و علما و صلیا رکاب مهارت
 یوز اسورب بو عوالتی می متاسب اکل و لسون و دیار اول
 است لرده بود و غیره عجب کجیکر کیفیت حصول فتح و ظفری استماع
 اندک و کلان عزا آه ک عقیقه کجیکر لریدن رجال الهک
 عوالتی نام طاهر اولد و غن و ملک کجیکر نینه صفر ده بو صورت

و سلطان در کشت دوزخ و کشت غمی و تقوا و سواد و حقیر
 کرانی است طورا و اولان اشرف اولیا به صفای نیت و صدق
 درون ابراهیم و ایلیوب کسند و ولایت و کرامت متعقد
 و معتقد و لد و فیض ایزد الیای که در بخار بر اصدیای
 اخبار احق ایلیوب رو حائنه نردن استخوان اولیا که
 حسن اعتقاد و سبیل نظر اعدا و حاکماری اولیا بوی
 و اخوی حرا و در فواید نیک و واصل اولیا و ایلیای که کد
 مناقب عالی و اسمی سامی ایزدی که اولاد و لد و فیض جلی
 رو حائنه تیری و سبب لاری حاضر اولاد و غن و اشتباه بود
 حتی بعضی جلای که اسمای اولیا و ابرار ذکر اولاد و غن
 اولان و حائنه قبوله در بوی تصریح و تصدیق است در حاکم
 حسن ارادت و پاک اعتقاد و در در حاکم و بوی طهور
 ایلیای تصدای اولاد اسم شریف ایلیان اولاد اولاد
 پادشاه جم جاهد و جسد عنوان حضرت زبده بوضوح
 کما بین موهود و اولیای که کرامت ایلیان

و بیدار و رسوم جای کبریا و بیک راه و صفت دان استخوان اولاد
 اجداد پاک ترا و مرکز جمع اولان سابقین زینب حسن اولاد
 که از جمع و تالیف ایلیوب نام شریف زبده و فیض و بوی
 و سمع شریف زبده و جلوه که اولاد سابقین بر صف اولاد ایلیوب
 اولاد و بوی مطهر و بی اولاد است جسد اولاد اولاد
 ایدم اسم در که اولاد جمع حائنه زبده جمع شریف زبده و حاکم
 بر جم جلوه که اولاد و بوی *شرف ایلیان* که اولاد
 مجلس سماع خنده و حقیقت ان اسی و احد ان سنجی و فیض
 نامل اولاد اولاد است جم جاهد جسد اولاد که اولاد
 دو کسند و در کسند که در شوار است حضرت ملک شرف
 همه در حال اولاد و همه اولاد بوی بوی حقیقت
 و بوی زبده ایلیوب روز و همه اولاد که اولاد حاکماری و حائنه
 علوه ایلیان ایلیان و بوی کسند لطف حاکم
 سعاد و بوی سمع شریف ایلیان اولاد اولاد ایلیان
 اعلام و ایلیان اعتبار که در حاکم ایلیان و کسند در بوی

در حال الله کمال عتقا و بر سر سود فکر در حق جل و علا و اوستقد
 اولیا و بر بنی علما علوب مراد آ و بنا و عتقاری است و بها
 ظهور بر جزر سید لرسلسین و فایده العز الحکیم فلما جرت
 رس الی عزم الیوم جدم شمشیر مان الدین آتند تکفیر من
 فخر سندان خلیفه زاده محمد جلینک جمیع ابتدی کی متا قنن
 عب ارتقا با زدم کمن بعضی بر لرنده بر عتق از تو بطن و نقل
 تفصیل سنده نوع قصور نعم ابتدی کم بر لرن تکمیل الیوم اول
 جامع مناسقب غریز صاحب حال و مرید صاحب حال
 عباراتی بود در رس سندان بعین ما تبرک قصد اولیون
 نقل اولیون ای آله بالکل که بو غیر کثیر التقصیر عزیز لکن کما
 و حواری عاداتن علم البصیر و عین البصیر مشا پوه ابتدی
 ظاهرده و باطلده صور تده و سفیده شرح قویوم و صرا
 مستقیم آوردن متین بولوب علامت هدایتین قوللری الی
 مست کسین اولعینین ولد کما الملک بعضی کرامت برین بطن
 مستعد علیده و موثوقین کما لرون اشتد کم و بالذات

و ما یستوی بهر المید و کم اوزن بیان ایوم سلسله طریق
 شب برین حضرت فخر عالم صلی الله علیه و آله و سلم واصل اولیای
 و نبی متصل اولو بر بیان فکرمندی بالکل کم شیخ و سلطان سلسله
 و کامل و مرشد مکمل قطب الاولیا و فخر الاقطاب کلامی و دواظری
 کمی شیخ الشیوخ شیخ برمان الدین محمد بن محمد الدین شیخ
 قدس سره توفیق فیضی فخری باطل کند و نکند جدای شیخ الاسلام
 سلطان بری خلیفه سلسله و قطب الاولیا و عورت الاقطاب
 صاحب الخضر النبوی وارث علم کنی شیخ محمد سلطان ارواح
 طیبه لرنده و ظاهر ارضی سلسله کامل مکمل شیخ
 طوبی بوی حضرت بزرگوار شیخ شیخ آج الدین الملک شیخ
 عب الاطیف قدسی حضرت بزرگوار بوسوال اوزن حضرت سلسله
 بنا به سلسله ارشادی واصل از باطن طرفان مرشد
 و شیخ جدی قریبی شیخ محمد سلسله طاهر که نمانده قطب
 الاقطاب اولد و فی السور و دستعار قد حضرت حضرت الهی دایم
 و سلوک اوزن اولد فکری شیخ شیخ در الملک شیخ و شیخ

آسای بری حلیه سلطان در آنک شیخ بابن آسی شیخ الاسلام در
 امام زین العابدین حضرت او را مکتوبی آوده است بنزد حضرت
 مصبوط و وصل اولوب انکون اما حم نیند امام حنین
 حضرت علی الرضا علیه و فاطمه زهرا ان حبیب اکرم محمد مصطفی
 صلی الله علیه و سلم حضرت بنی متصل و مواصل او بقریب
 کشیده می لی حد و بی شمار در آنجا نبورس آوده اخصار ایدوب
 شیخ زینک سلم برین بیان انکون کن جدرای شیخ الاسلام
 حضرت نیک محمدان بود باره کلمه بنی باعث تا اولش رفتل
 صحیح الاستماع ابتکار آورده بیان ایدم در کسب
 شیخ الاسلام شیخ الاسلام البردعی حضرت نیک و بار
 روم کلمه بنی باعث بود که مقدمه او را احمید المینه والی اولان
 در موم حضرت یک کعبت علامت شیخ نیک نیش وجه وارر
 اتفاق شیخ الاسلام البردعی حضرت زری داعی او ان سندر
 شیخ شریفه کلوب مطافه شیخ الاسلام قدس سره حضرت
 ملا قی اولوب مصاحبت ابتکار نده حضرت یک موم شیخ

مصاحبت شریفه و کلام الطیفه از ندران طریق نشانه و مرشد
 کامل به کل برین شاه به البینه و بر که ولایت رود و محمد علی
 مشهور و لایبک و البسم اول و بار کمال مرتبه آب وهو اسمعیل
 و بلاده و حقیقی و قراسی مانع و رابع البسمه و مکتب کن جلدی نیک
 حضرتش و اید و مرشد کلام بود قدر ان انند کن جامع سوا و مظل
 خالی و کلمه عیاس سلطان نام ان ایضا اول بار کن خلیف
 وارث انجون اول باره جرت بیوس کز نوبت جت و اوجی قیاس
 اجاز انکار نه سب به بود عدای اک خصوصیت انکار نه بر مینوی کصو
 جان کور بلور لب بن نو کوز سطل انجون فقید که در جود
 آب و موسی معتمدان بر کلمه بر مقام بنی و البینه و جان کوز
 مظلوم اولم در شیخ حضرت نیکنی دعوی قدام نیک که استخارایم
 دیوبور شریفه استخاره بنی جمع اوله فکر نه شیخ حضرت نیک
 استخاره روم روم طرفه دعوی کجاست کلمات استخاره اولی
 بود نصیر عدیه معارفه و اول کلمه سب سبنا یا الله طرفه و در توم
 ایدم دیوبور و بر حضرت نیکانی بود عدای کوه و اول شیخ حضرت نیک

بر آنکه بولوندر بر خاخرهای صیقل بوند قربان انکار استیلا بوند و این
 است اینم که بر نولری جا و از خلدلوب بر قیون بر نازلوب قان
 القش خلقی بونی کوبیک قاری و قوجالی و بان آندی صانزیر
 ایبه و از غنچه بولوندر جا سوس بوحالی انظار اندک کله بولوندر
 دار اندی باوش به دیکم بر بوجین بر بولوندر صولش و از سب
 اولمک را فی صانسون ویش جا سوس و دروب خبر و یک اتفاق
 انجوب عسکر الی بولوندر کوز و زنده هجوم اندک و شیخ الاسلام
 قدرت همدن برین ملک چهارب امیر سلطان برین پای انظار
 ایبه جا و از خلدن حمله بر الی شیخ الاسلام سلطان بر محمد سن
 حرب الی بولوندر اول و دروب کند و حمله بیدیکه کراسه
 علی و نابوب و باشل و علی الموب بچادام مالک اولش از حمله
 حیران اولوب کلوب امیر سلطان و ملک انظار الی وافی و غیر
 شیخ الاسلام سلطان که از ان ملک ایرون پیش از شیخ الاسلام
 کلوب تفرغ الموب صلح انظار بولوندر امیر سلطان منافع
 دخی سلطورد حکایت را است بولوندر که شیخ الاسلام و همدان

او

او یکا غریب نام بقین واده محمد و بولوندر الی انظار امی قوقور
 کوردم شیخ بری خلدنک قوقسین الشس الی بولوندر
 صالیو بریوب دوست قوقسین الموم و یوب خلق علی
 صکره خلونته الوب کندی بر خلیف سلطان که حال خاطر
 صورت بر مقدار صاهت اندک ان صکره دیدیکه مولانا علی
 بر سنک مقامکی بچشتر واقعه کی بکاشن بچشتر بولوندر
 ویدی و از و عا و فنا الصمدی بنذانی فکر اندم که شیخ بنی
 استانبول کوزند کمدان مراد بولوندر حکایت روایت
 اولوندر که کون او علی شیخ محمد علی سلطان نازه کند کج
 موس ایوب باسی بر خلیف سلطان نه داسه و بر
 بر کون در که او علی خلدن الی بولوندر دیدیکه دخی زمان ستر
 دیو حساب و بر دیکه بر خلیف سلطان اولد و دخی او و
 بر بوش صندوقی و را پیش ایرون که او علی ارشوا صندوق
 الکل کلدله دخی بر مقدار تو صید مشغول اول قدرت الی
 کون سن انروافی صندوق کلدل و بر مقدار تو صید مشغول

نخست تو بدیدی باشنده و اکنون واقعه سنده کور که عالم بر
 اولش غریب در آن ناسریر و آنچه خلق عالم بر طره فیه غیر طور
 محمد علی سلطان دریا اوزرینه اوزانوب کوری کی اولی
 جمیع مخلوقات اوزرندن چکر زونه کور که بر جسمه دنیای
 حلاج با بیله پهنه کس سلطانک دوزینه انار زودهی کور که
 باشی کور که بر اوزر اوستن جمله خلق اک استی دن جهان ر یو و
 با بسی بری خلیفه سلطان خیر و بر دگر که امر دخی شهنش
 عب الاطف قدسی خضر کرای کلپور را که تیر اولم دیو
 عب الاطف قدسی خضر کرای کلده که او خلقی خصون و نظایر
 التوب و اعرسی عرض اید یک شیخ در که ذوالابی بنوا
 قطب الزمان اوج د فوض شیخ شویله صیحو اید که شیخ
 عامه سی باشندن دوش شرطه جمعی با باشند اید
 شیخ قطب زمان دید کی نذر با بسی اید او عکس
 قطب اولماق اشارت اتوی قطب اقد تعالی ک
 بر قولید که حق تعالی عالم بلکه کورت امور الهه خلیفه اولی

اولی را ییو با حوب کور که طبطلط التون اولش
 روایت اولی که بر کون بری خلیفه سلطان اوزینه وار اولی
 بر جهان اوج و یوشهور اولی بر خلیفه سلطان فی اشرب
 بعضی عامه کس که اعتقادن زایل اید و حفظه دین چون اول
 راهی کتوب در که با مضمون اوج کوریم راسب بر طاعتدن
 بر طاعت کورینه کلور بر جمله سلطان در که کور است و کلدر
 ریاضت بدین خلیفه اولی را اهل طری حال کن کور دیو اول
 ساعت غائب اولدی که شریفی و ار بر خطه دینه کلور
 راسب فی کورب اول ساعت سلطان اولی و التی شریف
 داعی سلطان صورتی کورب امتحان چون شیخ مالک است اولی
 حال کورین اظهرا ایدوب قام اوزرین کشف اید یک اید و
 سلطان اولی در کورب فی کرامات شیخ الکما اولی
 الفاضل و صدیقه و غوث دهره صاحب حضرت نبی
 علم لدنی حضرت محمد علی سلطان شیخ الامجد بر
 نقاشه کس استماع آنک که قطب الاول شیخ محمد علی

کجک کون سنو طوطی محمدان بزداخی کردد هر ارشاد برین کجک کون
 سلاطین بر تقصیر خود در روشن دکلر بود حال کجک شیخ بیرون
 وارده خرفه حصار بدرع اسلام الخ و امست بونی کون کون
 اجار کون با رخ قودنی کون اول کون اول کون عده فتح دلمس طوطی
 در دشت کردان برسی در کقطب عالم شیخ محمد حبیبی سلطان ابد
 بر کون اسب خردوس طغانه جندک کجا بله فیسی و کز اندر
 بعهده جمله یا توب او بود بر شیخ کلوب نبی فاله روی ابدی کالی
 قار شو بر سر این ایدلم کجک کوب طاعفک فارسند جندکی طوطی
 شیخ کجاسن بورده طورین شوریه و ایرام اوج و فیاض
 اسم کک او جیحی است تده دخی کلکسن دمی سلاطین وارده
 بر کسان رده او توردی ناکا کورددم کراطافان کجا آمارا جوس کلور
 پنج یوز مقدار ای اوم کلوب سلطان ایلر نیر زمان سولطان و کون
 انکر کیدوب همان اوج کوشنی فاله کجک شیخ اوجی است ایدوب
 بندانی یا تده وارده کوم برسی بر کجک کون کون کون کون
 کجک کون طوطی بر سلطان و دیگر کجک کون مخصوص دوشنور

جنوب کوردم شیخ محمد حبیبی سلطان فارس آخ طور انوار صوفیه
 در کجاق صوفیه بی کجا کردی ارد کجک ایلر بی کجک کردی بر رویه
 اردک شیخ یوردی توردی د کوب او کجک یوردی دریا اوردن دریا ایلر
 حقیقه به عصر کجی او توردی سهل زانده بر حصار ایلر کجک
 جهود الووب او توردی قاپوسند سلطان برخی اوردی بر جهان
 کلوب قاپو بی ابدی شیخ کون کون دوشنی اوینه وارده قی بر طین
 اجلی بی خیر بان طاهر اولدی استخوانک کوردک بر کون شیخ حصار
 معصل و مو ملربا را اول کوشی را اخی کون صورتی کجک ایلر اوج و
 کندی او توردی شیخ کجک صوفیه حصار دمی حصار کوم کوردن
 بر توردی سوکشی تازده بوخی بورر بیرو و فاله کجک سلطان ایلر
 شکران کجک و حصار کجک اول خیزر کجک کجک کون کون کون کون
 جندقی برخی ایلر بر ایلر کجک بر طین جندقی کون کون اولدی
 کوردک شیخ صوفی طوغش نیم ایلر کجک کون ابدی سلطان ایلر
 طغانه دنده بر آری صوفی ایلر بر استال واروب کجک ایلر
 غازی سلطان کجک یوردی ایلر کجک کون کون کون کون کون کون

کجک

برورش اول گفته شیخی اقبال بود قاضی بجزیر زنده مدنی بود و در کتب
 آتش شجک خوانده واقف اولاد در دین شجک کما نقض لغوی
 ابرق القسوم در بجزیر و روی در پیش در دین شجک نام اولش ^{توسین}
 جان تقصی کز زنده و یکتا شاد او که کند کسید و کرنته و ار که در اولی
 طاشوب یا او که رو طاشش بر اقدیر صنوبر و طلا سبای ای جانید
 طاشش بر اقمعه کلان ادبی و کریم او و خنده در شویا و شش اولوب
 سبای ای بخا و مدی و کو کوبینه و ارس سبای ای و شش بولونو طالم الذن
 قور بکوب خضوک المیوش بخا اعتقاد ای حکم اولوب ^{سخت}
 زمانده بار لادان ایکی باجو بوسب کلور بریننه جان بر شویا سبای
 اقبس ن لغو زنده بصر کن انتقال ایدر بولاشی کما جوی عوفی لیل شخت
 دنیا ایلر بولاشک اولدو کنی کو بکک اعلایورق بوسب اوج ^{الذین}
 صفونه واروب توبه ایوبه خلوت کبر شیخ زور دیشلر و در کسرتوفی
 حاج عوفه معانت ایوب ضرب تو حید ایوب کن اکانه فی نسبت ایوب
 جوق اولونونه بخالی بوقدر بر آچ کسند و حاجی عوفی و اخیره سده
 کور کبر وادی ایخده بش ارجانی جیفه و مهتلا ایلر طاشش

جیدر طاشک کبری ایتمش کنه و بی بوغنه ارتق فالش شیخ تراج الون
 بر طایع اولدونه مطاولوب نظر ایدر در دین شجک اعلای و جید
 لوب سیانه اولر ایلر ان صکر توخ تراج الدین الوب فالدرب ^{سخت}
 اولدونه قور صیاح بو واقعه شیخ بجزیر و در کسرتوفی تراج الدین و ک
 قور زکده اولان جیدر لقلکده اولان و سبای جیبی در صک ایلر اولد
 دین سبک اولوبس جھنک اولما سون اسما جھنک اقدتک ^{سخت}
 کر که در شجک عظام مصما جھنک جان عاقل اولک دیوشویا و جاز
 دیوقی حاجی عوفی و کرس طاشم نرم و بارده کسند و کبر کما جھنک
 ایلم شیخ و کبری خلیفه او علی محمد جلی شیخ اولدی اول و کبراک
 اعتقاد هم بوقی اوسون فکر اولر کمره بیزو علی قوشا ز شیخ و ک
 بره طاش ایلد و شمعی اول سب طاشان قطب عالم در ایلر ایلر
 کرفا اولور سن نونی استبداد حاجی عوفی خلیفه تک قلمش
 دوشتر مسلایس بار لید و ارجانی کبری قزرای قالیوب مر لمر لمره و ک
 شیخ محمد سبک طاش دیبا و قوشا او ترش حضرت محفل صفونه ^{سخت}
 واروب کشف راز اتمدین کور کبری شیخ تراج الدین بجزیر و جید

انکار اولایمی دیدار اولی اعلیوا با عهده دو شوق به ابرو خطه کبر
 طریق تکبیل ایدوب ولایت تیشتر شیخ اهل خلافت و برادر بزرگ
 دانی و الیغیش ولایت قدم به شمش اصفی زمانه طعم شرب
 او بملک بولدان طمکان ایدو طعمی سلطان شیخ او کند قدر
 پیشتر برام کونله نده بر جو ملک طعم شرب در تیز مقدار ی
 اوی ضیانت ایدر ایش اول بارده ظهور در حکایت بوسالی
 شت فوج ایدر بن سوخته اکلن اوج توشوخته شیخ محمد شی
 قطب در دربر اگر قطب اول اول عاقله بر فانی و بیدار
 اولو جامعه در حال غیب قتی صفده عاقله نور بر بر فانی بود
 قتی قیودن کبر صورتان خبر و برسون دیو و اوردی شیخ فونه
 طور الی اولوب فر شو طور دق شیخ بیدر که اول شونملک
 نیتنه فاخته اندر که دید که در حال غیب شرفی بوند کبر دق
 او بی صفده نماز قطور در مدی **حکایت** شیخ پادشاه دوم
 صاحب ولایت تکبلی اولوب شیخ محمد سلطان زیارت اولوب
 تفریح و نیاز ایدر در اولت هفت ستر او کبر اولوسم شرفی ی

عرا

خایه الووب کیده ایم دیو محمد ایدر شیخ حاجی قسی خبر الدین طلیفه
 و از استخاره الیکور کم و بر اولوی در اول دانی استخاره ایدر
 کور که شیخ بر شل قوشاق کتور التون مرید الیغیش
 شیخ پادشاه باشند صاحب نامه ایدر در و شیخ صاحب توفیق
 قادر اول شیخ کندوسی الورد صاحب کلکوش شیخ خبر در ملک
 ایلو شیخ سلطان در که خبر الدین قوشاقی سردار می ایشاق
 وزیر اولور دیکده بعده جوق زمان کجیوب وزیر اولوی دوس
 سفرین ایدر شیخ کرس سلطان شیخ خیر الدین دده بیدر که
 اول شیخ بر صفا کوز کوزی حادی وصل اولوی اهل الیغیش
 برنی کدی بیست شیخ الیغیش که کم قلعوی الیغیش در استخاره
 ایدر کور که دوس باشند عی که قوشاق ایلو شیخ شیخ
 اولور بر پادنده دوش شیخ الاسلام سلطان و بر پادنده
 ایدر سلطان اولو شیخ خبر که او غل کم الیغیش الیغیش اولور
 شیخ ایدر بود فو اولما وزیر بر بی شیخ فو الیغیش اولور
 دید که زبانی قوشاق شیخ بولید و بک حضرت حضرت مالک

حصاره نمودند و در آنجا بر سر چوب اوب زربانی باره باره آمدی و در کله
 با کله زربان بر قیاح کون و افقی بنسختن سوزک معان تروش بشکوه کافز
 صحرا عطا علی مدی خیر الدین مخلصه بواغده و یک کله که در سلطان اکبر
 کافر زره افغان اولدی که بوقری قیاح کون بوسر عزمده عاقبت خیر
 مسیح دیکو رسون بیورد بلبرقی تقس الامراول و اوقه صحیح استخوان قیاح
 رودس فاطمی الهادی النجاشی زمانه زنده بود و بوسر عطا علی **ع**
 افرب اوجای یعقوب ابیر که در دره بر قوی دشمنم و اریودی اندک
 عاجز اولمش ایدم اخکار اولدی که تبت اتم کیدر کن در بانی نه تبتی
 مطلب عالم شیخ محمد سلطان اوی چارده غنده بوج اول چار غرب
 در که مای یعقوب بزرگ خرمشده داردم بیوردی که اوانت اتمکله بیام
 اوج کون عری تا مدی مصر الیود قیصره منکوه اولد و اوقده اوج کون مسکن
 اولکش انتقال بقدی سلطان شی و بالدن قورآردگار **ع**
 بر کون مقلب عالم کونان باندک کوش کونینه و ارب صحب الیود
 در که زره بر خلیفه بولوب رشک ایشیخ ابیر عالم الیود بیطه سوز
 رشک ایدم و بیکده در و رشک سلطان اولکش ایل طوقه کافز اولد

خاندان مسکن بودند عین الیود علم و در در خات عالم و عالم کاشکند الی
 ایکد بر ایشیخ اسدغا تبت ایدم در کیمجی عیلا الیود خلیفه و اتمکند
 کورده کاشکند کافز قلیباغی و بلند بوزنار و اوقه مسکنه بر کافز و ارب
 بوجای یخصور اولوب بولاسی کند و دن کیدر کله اول قدر صعی ابیر اصلا
 کیدر بزر بوجا کله مکن بری تحلیف سلطان اهر اولورده که با عیلا الیون
 که کون سستی مسندان او علم شیخ محمد دن عری کسه چقا منه فاد اولمز
 بونی شمشید اول و ایا نوره خات بیخصور اولور معان نصف الیود شیخ
 قیوسنده و ارب قیصره و نیاز ابیر اهر ایدر قیونلی چاکر بکر و بول غار شیخ
 یا عیلا الیود کاجان زمان با ایم بری رشک اوی بچو بولابن بول کونلی
 و اقی کورب توب ایدوب الخاری سستی سلسب ایدو اروت و قوی
 بسلسله بزرین اولور شیخ خدیفته فایم اولور شیخ خلافت بوز
 اهل القهدان اولور **ع** بورد و اهر خلیفه ابیر سلطان شیخ
 بورد و ایشی رایت ایدر شیخ انتقال ایدوب قوی سلیح و ارب کون
 صکره قیصره رشک بر طوقه چوکش اجد کور کول مقلب عالم مبارک
 مرقده نوز مسنون اولمش با نوره مبارک کبری اوقه قیصره اولمش

بریندیش وکیل فرج اولان درویش لوب فرج ایدریش
 کاکان موجود بونویش **حکایت اول سلطان اصفی**
 طمانند شهباز اولان کسه اردعوت اینکارنده دعوت اجابت
 ایدوب طمان مارین واروب برایش بولده کلور استفرغ ایدر
 ایش کچو یالانوب کسه برین استفرغ انکار حال اول شش طمان
 قوتندان حاصل اولان شهوره چارده نوخا تو خا تیرنه زبان ایدر
 اول وفاقندان حاصل اولوب برزطو خا سلطان بورد که بورد
 ایلر طریق طمان فی الواقع اول قرز رنگ اولان در طلب طمان فرج بونویش
 مشهور در **حکایت روایت اولونو که طلب عالم پنج همی**
 سلطان اولوب اولوب دعوت وارنج مسلمان طمان چهارش اولوب
 دعوت استند که برده ویش اونه دعوت ایدوب ایشی شخو
 ایدوب کیدر درویش ایلر بونویش نام خلوار پنج ات باش کوب
 برصوفی سن چاغزب ایدر وار سوال وندان فالقد و غر قدر ویش
 نبوسن حال بر قیاب استه اینخا کراج قدرت حق کور کسن

همان درین کلامی با تو را بخند و شکر برزا دل و قوی و ایدوب اولوب
 نیم اقصم مسا غلغله صیغه طمان ایدر کصفا نندن بریل ویرای
 بر اول علم وار صیغه طمان صفا نندن بر قیال لام ویدی این ایتم کندی
 اختیار ایدر ویر یک بر چی در خا فل اولوب بر لایا ایدر حسن ایتم بقید
 اولای ایدی اولوب ایدی ساطانک مبارک صفا نندن بر قیال لام
 جگدای ایدی کوردی سلطان یوزان اونه دومزدی قول ایدر اولوب
 ایتوب علی بیکیک سلطان طمان او در دیکر هان اولان استیم روج
 ایدی نینای اول ایتندن کندی بیانه ایتم بهر بود اولوب ایدر
 درویش کلوب سلطانک غیر شرفین اورنر لالی ایدی نینای
 خند اولوب ویدی **حکایت روایت اولونو که طلب عالم**
 شویله فقر وفاقا و اوزره کچور ایش کس قابل تعمیر و کلور درویش
 طلب ایدی حیا عتقه طمان بر ایش طمان و قبی کلج کل طمان
 ایش طمانی طمان و کتور سوسوسه نوزار ایش ایدر
 طمان بری طمان ایدر ایش مسکون مالک و کچور ایش ایدر
 ایدر صفا حبت و لجان سجاد همی التذنه منقل التون و اولوب

قیو او کنده او تو در بوکندند ملک استند و کن سوبیوم شیخ استی
 اول دم دکدر طلعوان شکرتند زور بود و یکین بولنگلوب
 بو مشهوره ابوالو تو در یک بزم دفعی خدمت گزار در آنک کک دبار او
 انگر یک لیل ابوی او قیو کسوان کتسوان دودی ندانی کلدر که او را جانی
 قوام کور که غائب اولش اطراف آنجس تمام بولدم کساینگ
 در شب بری نهر و برادر شیخ بولورده یکین طلعون ندان خدمت گزار
 ابوی اما با ذوق انده عالی بر کسند فوت اولدی ابوی امین
 شیخ بولورده بیخوب اخور نام موضعه دک شیخ کوزند بزم
 کبیانی استند که کس مشهوران فریاد و قتلان تو بدی کی ملی و علم
 کی قرقم دیو غلش لره دیو خیر و برده حکایت بر کون قطب عالم
 بولور او استند ایسی ویران نام فریبه واروب خلقی است ابوی
 بدوی دوه در لری کسند ابیر کوزک در کینان بوسون کسوس
 سالما لری قوسونیه دفعی محتاج اولدر چون سلطان کوزنه قدم بیداری
 کوی خلقی لیه واروب دیو کس سلطان بزم صوفیزه سمت ابوی
 حضرت علیات نام حرمتمه دیدک اولو ایلیاق سلطان راقیه واری

وارو صاحبه و بوک شیخ کیدان خرمند بستان اولو سون جمعی
 دنیا ده السون خرمه ناسون دودی ویس صوفی نام و مثال
 ابوب واروب قاپ سزاقران ابو صاحب خانک نصی
 اندر افیو خرمندی ای اول قدر افیو خرمندی ای اول
 کلوشنگ کلاسن نقل ابوب کیدر خراف غلبو قور کر عو
 اول ساعده خرمطیرین حیات ابود دعوت بستان اولوش
 بر کون اولو بولورده قطب عالم محمد علی سلطان حاجی سلطان
 کلوب اولوش کون اصداری الکتوب ابود در که حاجی سلطان
 کلک اوزره در سناک او یک خلقی دک نام بزم شمعون جیان
 دفعی انده عالی کس کورده بزم سلطان کس کس کس کس
 طلعون بر کوزک قایل بولور کل اما حاجی سلطان اصلا بر کس سی
 مطعون اولم دفعی اول زمانه ندان بر اول خانه دن مطعون
 کس کس و کی معلوم کلدر بر حکایت کونانی حاجی محمد
 روایت ابور شیخ اوده خدمت ابودم بر کس کلدی
 شیخ ندان ملک استیو بودی با ندانی واروم کوز شیخ

چونکه طهارت است و بوی صوفی بر زبان صوفی است اسطفا که اسطفا
 ابو یحیی است طهارت و توفیر بیدر منزه و اقیهوه که کوری حیوان است آن برهنه و در
 باطل اولی است و بگفت اسطفا آن که در کرم شمشیری نماند که بوقدر بنا
 انیم و بگفت گفت کی است این شمشیر عیاشی است مقبول اولی از بگفت
 کسی همان است توفیر اندوید و قرنی طویخیر و سکر کوشخ سجا که در برید
 بویچه بویک از زرنیا او توفیر سن و قدسی الهی کوسن و بگفت برانی غنی
 سجاوه او زرنیا و توفیر اولی که رسوال اند صلی الله علیه و سلمی
 و اقیهوه سنده که در بعد به حال غیبی کور بوجین جوق و لایته قدوم بود
 جوق که از توفیر مشهور است **حکایت** باراللی حاجی دوده ابیر که کون است طهارت
 شخیر نضره انیم که حضرت حفصی که ستر دیم بعد به باراللی سنده اولی
 صاحب بجزات و محنتا هر دم رسم پاشا توفیر بود مسلما که در عا
 اند کلاری صرب بولا او خردم اول محلا او خراجک هر کم چون کون بیدر بار
 اشته ابوی ای مرکبیدن اسبندی قطع ابوب و بر یکدن بوز که اولی از طهارت
 بوق ابوی ای کوردم برهنه سوزا جفته کلوب گرمی بویکلی فالدر بود بر
 جشار دبی دخی او زرنیه بندردی هر کجا اندام برهنه بویکوت بود یکم

حکایت

ضعی مبارک صفا اندران اشته در لاندی عالم است توفیر آن زمان که کون
 باش فالدر دخی کون لایعی حقیقه و دشمن بود بر سر کوسر که کون لایعی
 صوفی بر لایع او لاش زلزله بر طاشش هر دن بگفت دو نوب صوفی
 اش که امروز او زوب فالدر دم صوب و بگفت و دندی وارک کون لایعی
 کوی طایعی بویکوب واروب کورب و کرم صوفی چاکان طاهندان بود
 ش او لدر لایع او اسطفا آن او توفیر دخی برون باطنی او و غنی طاشش
 اوج مسل قدر و ابوی دین **حکایت** زبانی در کرم و لایعی
 بر سر س لایع او را ابوی برون و اقیهوه سنده اسطفا شخیر کون لایعی
 شخیر و مرشد ک بود و بر سر دس هر دم دن فراغت ابوی
 بول خرم ابیر که توفیر کلور انده و اقیهوه سنده هر شد که روزه در در ل
 روزه و توفیر ش ابیر از خلب لایع او کلور انده و اقیهوه سنده او و اسطفا
 او توفیر سنده تدریج کلوب بود نام قضیب کلور انده بر کور بیدر سطلایعی
 بولور دخی توفیر ای ش واروب مبارک لایع او بر شخیر فالقوب بر ل
 کیدار اولی لایعی او بگفت در دوش و شایع او بوی شخیر صفت ابوی
 کلده و کون انده زبانی دخی کلوب سطلایعی که صوفی سنده و دعوت بود

قابل سیر و مکرر و شیخ را در رب بر کون سطا ختم حضرت پیغمبر کا کوسر
 دیدم و یکر کب قور زرب سنی بندرن حضرت زین الدین کا حضرت کا کوسر دم
 نهایت سن ملک و دیو کا مسکه و مکتوبه و او فدر کون حضرت علی اب
 کلور در پیش ابرار علیوب نینا اعتقد و شد هم صحت طلب انیم
 بزای استرسک طوبه عکال الدن عاقل اوله نبی شیخ محمد و دو واسطه
 غائب اوله فی حکما **سنت** نینا اول رویش ابرو کون اول هر یله
 بر طاش اندی سلسله کون کون قالدی بو چکلای تو او دور واریدی
 سطا شیخ بار لاله دو کون کله خای بن و در کس سطا نوم دو کون کلان طایفه
 امر ایله در اول طاشی کیدرم شیخ و دیگر یوری اوله شیخ نینا
 غنی لوب واردم چو کونین واردم اول طاش کس طاشی نینا واردم کور کور
 سطا با کونر جهه کله دی اول عظیم طایفه بو شوب اشخو بر قوی کا او
 کور کور دیو کا غائب اوله فی سطا بار لاله واردم کور کور کس طاش
 نصیبت ابر شیخ طمشه هفتدی دیدم هیچ بر نون قاطع ای دیو بر
 شیخ جهوتوه اوله قی بو سرفا نیش اولدم دیو کا **حکایت** رود شوس
 نویسه بندر و در پیش و ارا بو ای امیر علی نینا اوله نقل ابرو کونر کس طاش

چه متوجه این کله دی با آنچه حضرت زین علی السلام او کونده بر سملی حراتی
 بکلور کجا بر بالته و کور کور کور و دیوار بر ویرانه و ادرق بر بری
 انکار ای آدم بر هر قیو قصد ای سبک کی کلیدی اوله اوقیدار اجدی
 ابرو کور کور بر خزینه کوردم که بیانه قایل کل التون نینا صریح
 نیاجوب با سراطر قنده آیکو و یلمیز کونر کسینه کور او شیخ بر قی والدی حقیقی
 قیو به وارده بکل اصلا سینه و در سیر بار بری روانه التون بوسلر کور کور
 امیر دم ناکله شیخ زین عقیق طاش و بر دی در ویش بوئی سنا انا سنا
 غیر ای برده صافه دندی غا سنا بختصوره ادرم بر عقیق نینا بر و اولون
 و بریدی دیدم صکره شیخ اجناسا ججه کسیدی بر مسحت و دردی
 نینا قی سنا نینا کله دم شیخ کور دی و طاش نینا نینا ابرو فرجه نینا
 صقله دم ناکله خاطر و در کله کله کله کله کله کله کله کله کله
 بر بهودی بر صفا نینا سینه واردم نینا سنا بار لوب فرستای کس
 ایدو کون کس حضا دردی کور ستر دم کور کیک نینا سیر و دیو کس
 ابرو کونر کس حضا اولی دیو کور کور کس شیخ کس نینا سوسیتدی کس
 سوسله دیدم اوله نینا سبک ابرو کور کور کور کور کور کور کور کور کور

طاشی طلب استیم یوز بیک یوز التی بیک صوب ابرام المیدی افغانان
 راغی اولدم تا دخی کوکلم انفر یوز دی تام رصا کوکلم کندی اید الیکه
 اقر کترب ت سلیم ندی بن مولی نجه کوکلم ایدیم بر بارک لوب پلا
 اید کتور دم بن بوسکه اول ان اقریه راغی ایدیم بودی کورن اودی
 ایدر دخر ایلدا اول طاشی لکبوز التی بیکه دخی و بر فرم دیدی اول یوش
 اوی او کنده عام بادی بر مقبول ام اولدی مسکو حکایت استوخ
 برمان اقدی دخی و فیندک برن کورنش نجه سب صانع اولوب عبود
 رخصه و اصل اولور **حکایت** قطب عالمک کرمان کور کچ
 سلیمان نجه شول قدر اوش کمانی او کچ اوج بیکه صدرا ایدی
 یوز اولش حرم سلطان محمد خانه حمیدک الای بیکسی برش
 فالدی دیو عرض ایدر انی سنا سور کور امیر اول سلطان
 معلوم اولور خلیفه سی خبر الدین خلیفه بایکدن آماج کوکلم
 اول برقی سور یوز حق تعالی انی سور آماج قور اوج
 امیر بر جانش کلوشنچ در کورن کورن زهملت و راسا بگری
 صلح کورنش رصا و بر ب نظر اولور طش کورن کچ اصلا ایدر

چاوش صوفیله نصیق ایدر انور کور غاکرم ایلوشنک مبارک
 نفس کورنه حاجت نقل سولیک چو کورن کورن عام اولدا
 خیر کله یک سلطان محمد خان اوان کوندرد ارفا به رحلت ایدی چاوش
 شنک باغنده و شوب غار شنج لکسن برمانت لاکر شین
 واکیت و بر سلطانک و ضو کورمان کورن زور بصره بو قدر و بولک
 کیمی و لایکینه نهایت بو قدر نقاشان روایت ایدر جمیع ایدر
 عارفه نهایت حاصلدر آجهو کورن کورن رو حایت و طرا
 خالی اولدا و کرای بالا کلام در آقا بهی حلق دخی رفیج حکایت
 اولندی **حکایت** عالم بانی شنج نورانی و ادم جمهور و
 امیر ایدر قطب عالمک روح مقدسی ایلانما اولوب
 شنج برمان اقدی به اراوت کتورب غل ابرو باطنای
 ایدر کورن کورن ضلوتده او نور کورن شنج ظهور ایدر بجنهور
 اولدم شنج محمد سلطان قدس تره ظا ابرو لوب جهور اولوشنچ
 برمان سنا سور کتورب در شجلم ایشا و املکده دخی رفی
 کوندردی ارکان ارشاد علی او غلک کتورب سندی و ادم جمهور ایدر

تخت سر کرده ولی ستور ایام	لطفکله بر نفس سرور ایام
نخچه در بال پوشیدم چون خموش	تا کما در باری قدرت قلدر خوش
طش و سالوری بومانی همزین	عالم غیب شما دست کورین
کم اقبال بر حقیقت کشتنی	حکایت نقد انصاف اندیانی
سویاندهم زکی و بجز بولکلام	تا کم اوله کر کشی بی تنوع عام
ایردی بس منی روزن در حق	انت خدوت نورت بلب التلیق
احمال اعیان حقیقت زفته	کشفه معلوم اولدی جمله
طیج حسامی دم بر بطر زمان	عالم اولدی ستر امر کن فلکان
اولشم چون الرجال کالجبال	ایلی کیندی اولدم اصلا یوق اول
دونی کر سو بربم بوقی خطر	یزونکم و بریز ز نفس با که ضرر
سو بلمدم نقد دکدر لغوفض	طلوبدم امرین و فرم ابرو عوفض
غیب انزیر بربم در بولی غفل	اوله آرش ببولده هیچ جماع صل
زین خانی کتند نان بیغیا	
الموتوب ببولده بولدرق آنها	

حاشی ۴

جهنم سلطان تحکیم دروان شرعی بودیار درده شایع ذوق	بیان المیوب بیوز شکر
اولمغین بر فاج حمله ده بورس ایله یعنی بیاتن الحاق المکی است	راه تو حیب کده سرم و ایما
کوردم جمله ان اولیل دیوان نرفنده کینفت سکو کون نصیحتن	هم بر جیب لینی ار نفا
و بعضی کر امان خلقه کشف و بیان المکره قرض و ما اولو اولو	کشف ایدوب کتر تصحای علی
	هم و خوشیلر طویورک نطقن
	برده که کوره اسفل انکلاستی
	بو بخوم و نه خاک ادواری
	سیر ایدوب جمله تاش ایلم
	جمله ساماده تفرغ نمرنی
	جمله مالک ناسی استسنی
	حالم اولدی بو عجایب حالر
اشیخ ایدر بنیو که فاما	عقل صغیرنی شام اولو
رد اوله و ام تحب علی التقا	امریک کور کور کور کور کور
نرخ فلک جمله ملت منی	با کور و روک هم کور کور کور
قره کور کور کور کور کور	امریک کور کور کور کور کور
کوز سرب انکلاستی اولانی	جمله علویات انجمنه در
	امریک کور کور کور کور کور
	با کور و روک هم کور کور کور
	امریک کور کور کور کور کور
	عقل صغیرنی شام اولو

ک

خزان پیغمبری • اول صد بدو بشو کویج • عرضشان کویج خزان • اینک
 دین کلکیز تو دنیا • است خدمت کلکیز البر • مصفوب بودم محمد اولی
 و ایصد کم در راه کویج کویج کویج • اولک نظمی اولوز • اولدی کلکیز
 شفق قیاسی کویج • اولوز تو بو دنیا • غوغی کورن عارف • سده کلکیز
 اوج عارف اولانیز س قور و کلکیز که بو ذکر ایته ذکر کلکیز • اول حضرت
 سلطان کویج • رسول الشکلین طرفندان عظیم عثمان کویج
 و مستر اولوب قطب اولان حضرت رت واردر و هر خلده و هر
 سلطان حضرتین قولنی • قلدی است ایلی
 اجدی کلکیز عشق • جان دلی ست لیدی • الدم کلکیز • قدیم عارف اولدی
 جان دلی ست لیدی • علی بدون کتم همان • وارده اولدی • کلکیز اولدی
 جان دلی ست لیدی • اول سلطان خود دلایت • دلم حضرت
 ایوصاصبت ایوب عالمی حاجت ایدر انکراف طافند کسدر
 امش عالم کویج بر سر بر سر کویج • حضرت حضرت حضرت
 قاضی خاندان رونق • قلغی عشق ابن قول • کسرتی کویج کلکیز • قلغی عشق
 انکیز و کلکیز • کلکیز کلکیز • باش کلکیز کویج کلکیز • قلغی عشق

جدید یوسیدر یوبولج عاکلرک	سودار کلر خاکسپاسینه یوزک
قلب ارخان نظر کسیر اولور	جان کلکیز عالم و شخ بر اولور
بی غلن بی زهد بی نسوی دور	طرز المی بین کویج غیب کلکیز
و بر خلده دلی احوال بیان و حمد و ثنای مستغان ایلیوب	
نظر اولور و غی نعم طاهر و باطنی بی ذکر ایلیوب پیوست	
ایلم لادن چون بزه	قلک محبت سند نظر
یوز بیک نانا اولسون کلک	ای حالق ارض و سما
قلک پدایت را بک	جذب ایملک در کلک
بی حد منازل قطع ایوب	عشق کلک قلک اشنا
علم لادن چون بزه	و یوز کلک سستی کلک کلم
عین یقین حاصل اولوب	ملک اوز کلک بالقی
عشق بولنده کویج کلک	بولدی فن انور فنا
اختر صفای بر دوام	و یوز کلک بزه عین فنا
بر خلده دلی حضرت رسالت پناه ملک روح مطهر لیل	
شرا اولور و عین بیان ایوب پیوست	

در بیان جنگ سلمی سیرتشان این است • تمرد کاه و زنده کبیر • سیرتشان این است
 بود • دیدم تا امیر محمد خفایک بولند • تو را زین لب دار • سیرتشان این است
 ننگش کن در دم • چیز التوق • غایت نظر قدر • سیرتشان این است
 یکی کوه در یوج • بر سینه بن بری • سبک سبک طوطی سیرتشان این است
 در بخنده دخی اول سلطان عجز کوه لوب • رجال عیدان او یک
 از کوه لوب و ادوب آل فغانه یاردم بود • از بخان بانگر زنده
 ظهور امیران کراک شرف و لرین دفع المیوب اول منکوه
 همت • رجال تقدال آفغان منصور اول و عین میان امیرخان
 اول زمانه زنده او زان سن که کونورد مملکت فغانه قصد
 المیوب بوجانیدن دفع سلطان محمد خان باخو یار زین خان
 که کونورد جنگ و ایجابی قدر سلطان اشخ حضرتی آل
 برده بحث بر بوطالت شرفنامه مطالبه امیران آل باغیان
 نام او ایدر که کراک خنده تیردم سیرتشان این است
 سلطان جامع بکیش کلور • شاه اولدی دیوانه کل
 عریان شجاع سیرتشان این است • شاه اولدی دیوانه کل

کاه کوردم کاه جوان کوردم شاد و عیاش • تو سزای تو سزای • خلق عیاش
 بیرون ای جنگ کورده فاطمه گفت که وار • علویه سلیقه جبر • خلق عیاش
 بود زنده حضرت خان • السس در کراهه • جان کل کون کلان • خلق عیاش
 در بخنده دخی حضرت حضرت علی السلام انهما شوق باز کوه سیرتشان
 عجب یک صدمه کنور • جان جان هر از دور • عجب سبب کونم • خلق عیاش
 بیوقوف و کلای زدم • جان جان حضرت از اول حضرت خان • بی لایم
 بدلت نظر سیر اولدم • جان جان حضرت از اول • در بخنده دخی اولایم کونور
 تو خیر و مخلص حاجی کونور سلطان عیاش کونور سیرتشان این است
 جنگار حاجم کونور سلطان عیاش کونور
 شاد سبب بن کیم بلور
 سیرتی از نمر الدیر
 کور مودکم کونور سیرتشان این است
 سبب کونور سیرتشان این است
 کونور دگر کی سوب کلور
 در بخنده دخی حضرت خان کونور سلطان عیاش کونور

کوز انجس بولنی طور	شا و اولدی دیوانه کوکل
دیوان ملکر دره کما	دافنی کرکه دی بجا
بیک بک دیرم کما	شا و اولدی دیوانه کوکل
بولشکری اصم لوی	چون بیره همت ایلدی
صالحا راولو حنه	شا و اولدی دیوانه کوکل
کنند و سلامن نوبه	کنند و اتمت بند رب
بخت و حالش کعبه	شا و اولدی دیوانه کوکل
کسین طوی الدین	طوبدی چوش قستان بولن
بر صرب ارش نکلین	شا و اولدی دیوانه کوکل
جمع اولدی کج کلب	بس قویه سبده آنده چون
اختم غازن قلدر	شا و اولدی دیوانه کوکل
امر الیبوب در پوری کله	ککل سن رزنگا نه تیز
انده صلاه صبحی قل	شا و اولدی دیوانه کوکل
شکر باینده بی کران	دلجده خضر اسمی روان
سرحد و دار و قوج کلا	شا و اولدی دیوانه کوکل

چون حاجی بکداشم کلور	بن قزیه اول کور
چاغز و غنده بولسور	شا و اولدی دیوانه کوکل
بر یوزانه بخش کلور	اون ایکی بک سنجاق کور
فاموسی اف سنجاقدر	شا و اولدی دیوانه کوکل
هیب جمله سی بزی کور	صحنف اولوب کلا طور
حکار بزی الوب وار	شا و اولدی دیوانه کوکل
بن طوی یوز لر سورم	الی او کچ یورید م
بند روی اتیه بنی	شا و اولدی دیوانه کوکل
بند روی حکمرا تیه	هم دردی شکر فانه
وار باغی دو قدر دیا	شا و اولدی دیوانه کوکل
وا بکله شکر بو لیرین	هم کوزله عثمان ایلدین
سن خود بولوسچ لیرین	شا و اولدی دیوانه کوکل
قرماغه ایکن قیرمغل	باد ایلد شکر بایه غل
هم دکه سوزده اولمغل	شا و اولدی دیوانه کوکل
اولی بوا سمی دانی اور	دوشمن قومی اول کور

ایوب بلکه آنها اکثره اکتف الالفه و یوه طایر است در
 کثره ظلم و عصبانیه سیب الالسلام و اعبا اولانغیب
 الهی اعلام و اعلان چون کناره بویله خطا الصفا طایران
 بیچکیندا شدت در شکر در تا که بوسوزه بعضی مطلع او که
 منته اولالو بوونعل بند و کفر نفع کتب معتبره صوفیه و اسفار
 محاضرات مستفیده در سطوره در بیچر بوک کی حکایت مظلوم را بشده
 المادله سنی و تلو بادش امر زانی و ایم جتاهده نوکلان عقاید
 حکم ایوب دفع ظلم و سر غلبه سیب الالک که در بام سما و نوزده
 و قنده بویله نصرت و محکم سیر اولوب زوم سونمنبع و سکا اعجاز
 جتاهه لاینام و حضرت رب ذی الجلال و الاکرام اولال سکا انزلی
 کور یوب بادش امر که مغانابی رکاتیه صبح و جمعه ازده ظلم
 عقاران مظلوم بر ظلم بی انصاف همی حضرتی انصاف و بره امان
 و سنی و تلو بادش امر لایزم و هم در کور بوضو غزال اولوب سمانه
 کسدر بویله جانی و صبر سوسر و با خود بر سر دار انصاف بویله کور
 غلبه نصرتی رجال اولال اولال در ستم طالبند آتور جتاهه سکا اعجاز
 طایر

جاب حضرت رسالت قصد تقریب بیورب حصول ادا بیورب
 عبادیه الال و احد ان استمداد ایدوب مشایخ کور کمالی عماد
 بیوره لرزا بویله نوزده که بر طائفه علیه دان برینک قلبیه کندولر
 طرف دران با خود و بر نوزده کجلا طریفان انکس از انکس برینک
 عظمت ان بروب بر کار شکل حصول بویله نوزده کین باخیر
 صورتی کورنه خدیزد سلطان شیخ حضرت برینک نقل اولال اولال
 سچ با شایه انجمله در دمس فلعوس نختیزد اولال کین
 نختیزد بر بویوب نردمان بویوب نختیزد نمانده که نختیزد اولال
 بوعده عازمه در سل بر بواصمال خوردر که بر بویله صورت معلوم
 اولال کسند خصوصاً شیخ نختیزد و سندان اولال اولال اولال
 صاحب تصرف اوله بزم معلوم نوزده اوله بوزده نقل اولال اولال
 اولال کسین سلطان شیخ در دیشی رود کند یک طایر کین
 کورب بعدد شیخ نوزده اولال کسین حضور کور کور کور اولال اولال
 و یکده هی البیست رجال الهی خاندان خارج صانک کور کور
 بو نوزده عازمه موید در و سکا اولال اولال اولال علم نختیزد نختیزد

که تا مدت بیان ایو علم اولیاً صاحبه اکثر امامات و والده از ندان رویان
 شیخ برغان الدین در شب به کلک کلک سکوه قوت کونده و کنگ کنگ
 لمقبولان فدره ضرب الیه و کرا بیدردی و اکثر حرکت کلام و چون
 ایو کنگه جبروت نبویه کنگه طغوز لوز بلی باشنده و نیا به کلوی
 دل سبک شیخ اکثر قدس هر وقت فوجا شده و کرا بیدر که حضرت
 رسول قدس علی الله علیه وسلم میورر ان الله تعالی است
 الهذاه لانه علی رأس کماله شیخ برغان الدین
 یوزرمان باشنده و اکثر و نیکوای امره نظم رونق و برپ پیچید
 و اصل ماج ایدر بر کنگه کونده و ما ناسعه ده مجد و شیخ برغان
 ایدر کنگه شنبه بود قدر حکایت شیخ در شرم موی شیخ
 برغان الدینک بر کرا ایسی بود که هر موم رستم پاشا ارکان سنان
 اولدین اسمانه غوغه و مقرب حضرت الکن بر طریقه ایفدر
 هر وقت خوب طزارت او حرکت کنگه شیخ غایب کنگه کلا کلا شیخ
 اوغز اوب شیخ برغان الدین ایفدر علی استنبه و در مسرت اراوت
 دامانسه و در شوب هفت رجا ایو کنگه شیخ پاشای بر کچر معالی ایو

الدین

اولیه که قدر سلطان شیخ هرگز بیک دیوان شریضای ایست
 سبب حکم کوزال آن خمان الملکین دید و کی کلام شریضای و در کلات
 و اشارت وارد کرد عرفت را قد تعالی آن عهده ک قدر روی عالی
 ایست شیخ اول زمانه ال خمان مملکتده و کوجی شیخ روح
 شریضای یک حاله فی تقریرای مفرود استمداد و بیو ملقدن
 خالی اولیه لر و معلوم شریضای او اکثر سلطان شنگ لقب لای
 اولی الله طوبی ایست حضرت علیات امام طوبی دیوادر شریضای
 سلطانک کرا تا نه حد و غایت بود قدر و یو اکثر شیخ برغان الدین
 کنگه نام اولی و فی خمان ایو شیخ برغان الدین بود کرا در وقت
 اکثر ایفدر کنگه شیخ جازده و تعالی استمداد و ما شریضای سعادتی
 باوفا حرکت او زرنه جمیع اوبیا المارشا و ابلیه آیین حرکت
 سبب المارکین و حرکت الالطین الطاهرین شیخ الالویا
 و استمداد الصدیقین و صمد فی کرامات شیخ
 الربانی و المارک الصمدالی شیخ سبب برغان الدین شیخ
 سرة العزیز عدو الالمان و خول بود قدر ندان حد کرا اوشین

کرا

حکایت بزم شهر روی حاجی فرنا د حکایت ابرار نظامیه در سده
 معرون کور که کینوس کن کید کن ارد فرزان کا فوکسی فی ارسدی
 اول حالده کوردم شیخ برتا دودده سی محمد حبیب لکلیک بانده
 او تورد ایزده نشونیس چکار اندک شتری خلاص ابدی دود بر
 فی تحقیق ز خلاص اولوق کا فوکسی بالاک اولدی **حکایت**
 اسپار تاجی العاص و در ان تغییر شدیم که ایدر بر کون فرود
 سفر اتدک اتفاقی بی کیر اوجان اولدشم افریزه کینش بی بیلم
 وانی که کیر عشق کا سما کوردم شیخ برتان اقدی ظاهر اولدی دیک
 عصب انا کوی کیر بوی کی انا امر علیه غرق اولور انده بصوف کعب
 وارا که بیدی شیخ اسپا بی تم لیل طلاسندی و فی غایب
 اولدی بولدشم کلوب انواع تریح المدی افر کوجلد رانی اولد
 بنیم لیکر بوب بر سب سفاری کندک همان اولی غرق اولدی
 بولدشم ایغمد و غوب محقق کرا ابدی بن دیم کیر شیخ وار
 اول سلطان ابرسنی اویغسه عالی کور بیدک دیم **حکایت**
 اسپار کور عکا دوده ایدر مصر و بارنده کلور کن ارد فرزان کا فوکسی

خواجه باجی العیالدم و بیدک باشیخ برتان نبی آجلیکا کا زینت
 قاصد خالاق کورم سب نبی محس قورسار اویغسه و کن انار برین
 همان کوردم کیر برتان افسندی در باون بوبور بوب کلدی نیم
 کی ایدر ندان برینجه اوردی همان کینغوز فوکس کبی اجدلی کل
 کبسی اول اراده قالدی **حکایت** اولوبور لود حسن و
 د سمدی علی دوده ایدر جهو کچ کیدار اولوق شیخ برتان اولدی
 وارده قزار شریفه مسی دوده او توب شیخ برنی کورب تیک
 سزده حاجی قوقوسی وارنده حالده سزیز بیدک کس طلاسیم
 اتدک سمع اولوشیخ بیوردیک واک سزنی اتدک باصمیروم
 اصلا تورد کاز بوی جهو کسمت راغنی طلاقندوق صایع و
 کیدر کن چند دریا کیر کون سفاری نمانده ابرسن ک
 بیکجه زینت اولوب کسیده اولان سلمی لکراسا برج با کیک
 قصد ایدر بیک کوردم شیخ برتان اقدی دودده سی محمد حبیب
 کلک کبی کازنده طوره رابور بولر کورف انک سلمی لک
 اصلا راسا دودک اساضت رود نکا صبا کس کن اولوبور

او غل و دو جا غررا تا شمد کما حالده و سب به سب الندی کل غل
 سنی سبارتة دخی پیری خلیفه التین اولدن مصاص جهور
 قرض ایون سنی ارش و اسون انباشخ برمان کر اسمن
 برمدی لب بود فونونه به منقلی کلان اسون اگر ارش
 اربس به سکا انشا ایون و القوب همان و اما نه پانویس
 توبه به شرح الی ویدی بوقولی ایوب خدمتند و اردق همان ایوب
 بو انکره اوقدی اعوز با خدمت شیط الرجیم الی الذین
 بیایونک اما بیایونک انقد اینهم البی تم تفسیر ایوب
 سوردی رسول علیات لام حضرتدن بیعت الیوه الله شیک
 مد قدرته پایشوب بیعت انش کبیره زوقی سسکند
 بر خدا سکا یوزال الی بران حقد بر بندن ذوقی توبه ایون التهدین
 توبه و بیعت انش کبیره ویدی با هم حرم کوردم کر تاشست
 اق صفا نندن کوز باشی بخجکی دو کله دی او غل طوره دریا
 همان فالقوب توبه ایونم ارد مجه با هم دخی توبه الیدی مسکو
 اسار کوبیری خلیفه و اردق اولدانی رسن کما لمرور و فخلک

الم

الخردند ویدی صکر و خدمتند و اردم بر قاج کون طوره دم و الیه
 کبندم بن خلوت زمانته کلمه دیوانی طلب الیوم اعازت
 ویدی و دایع البیوب اوده کلمه والده مالتا اولوم بر قاج
 کورد و کما کخسته اولوب حور رهنده انتقال تبدی لندن
 علاقم فاکلیوب ضروری خدمت شز نظریه و اردق ایون
 حصاره بخصوصه و اصل و لدق **حاج** اولد
 قوه حصار دن جان بر ارم سکا خلیفه سی شیخ عبدالرحیم اولد
 برکت و اریدی اول کیت و بو کیت مذاقی سنک کی حاجی ارم
 او جا غندن ایوم خنی بر کجه قوه حصاره حرامینه جنوب
 حضرتنی علیله سلام کلوب بره ظالم و یوسجا تبدی اما توبه
 الیوم شهودی الای سنک بر محبوب و غلی الیه صاع
 اولدق بعضی مناسفت لالی بکنه او غلی سوردی و نقان
 انش کولو لدانی ای کسنه ارجه کوز ب مبلده کبدر کلمی لدر
 دیش انفاق اول مبلده کبدر کن صاع طرفندن بریز لک
 بر عید الرحیم اول بوله کبکله آن بو قدره ارجه خصم کلور ویدی

اول بخند اول دم گرم از کلهک سکن کعبین دیوم جادک اجم
 دیوی چون که بحالی کرد دم و جاد بود که دم نه ترا کلهک کصاع جکا
 نظر ابرار و جاد او با الله کلورار او کلهک کعبین کعبین کعبین
 کرد دم او با عطار ابر کلورار او کلهک کعبین کعبین کعبین
 یوزم سوردم اول ساعت روم بدیدن اوج اسما کندی بود
 زما چکن باشک کلوب اول مرشد او یوحی شیخ از دم نجه رنان
 بولی دم بر کون صند طوق صند و وارد دم کرد دم اول کلام
 اول جوح کلهک شیخ بریان افندی امشب صد قلبه و عویش
 واروب اباغذ یوز سوردم قوبه قصد ایدیک اصلا رسا و عویش
 سکنک و تورد و عک او جاد بی جاد او باغید و یو عویش
 متکره واردم اول کعبی شیخ اول دم او توردم جاد بی جاد
 روح مقدساری کادی ایدر او فعل نجه وارث اول کعبی شیخ
 شمشکی حالده نیم او عکاکم روم و یو عکاکم از مرشد کاعل یو عویش
 اما کسوت یو عکاکم از مرشد کاعل یو عویش واردم
 بود قصد تمام اذن اولدی دیوی قوبه و یو کلهک خدمنه واردم

عوم

خلوت کر یک بوی کوند کلهک شیخ صوم و سندن بر کون جنوب
 الله بر کعبین کعبین کعبین کعبین کعبین کعبین کعبین
 اقر کعبین کعبین کعبین کعبین کعبین کعبین کعبین
 دیوی کعبین کعبین کعبین کعبین کعبین کعبین کعبین
 و قوبه عاتیا جازات نام و بر سکن کعبین کعبین کعبین
 حضر کعبین کعبین کعبین کعبین کعبین کعبین کعبین
 صکاره جوی زمان کعبین کعبین کعبین کعبین کعبین کعبین
 رجب اشده ایدر انشا الله کعبین کعبین کعبین کعبین کعبین
 خلافت و بر زریز کعبین کعبین کعبین کعبین کعبین کعبین
 عطیة السلام او تورد خلیفه اول جاد کعبین کعبین کعبین کعبین
 بر سجاده و بر دل اما کعبین کعبین کعبین کعبین کعبین کعبین
 فی الواقع بر آمده کعبین کعبین کعبین کعبین کعبین کعبین
 بند و یو فقر علم و توان دیوی کعبین کعبین کعبین کعبین کعبین
 تمام ایدر کعبین کعبین کعبین کعبین کعبین کعبین کعبین
 روایت ایدر کعبین کعبین کعبین کعبین کعبین کعبین کعبین

شیخ کندی کو کلمه یوسف تک ناره انجیرین از دایه شکر مویز
 اوله دیوشنجه تکسی اولان معاصم شرفین شمه طوری
 کدم جام صورتی دوه زیه سی بانه واردم شیخ المیز شردن
 اردمه دنوب کدم بره قنده خرسن دمی باخی اولک صلیب
 جوابه تا در اولادم اتی اوکنجه مار شرفیه کلکله آتندن اولی
 صومعه سنه کبر دکان اتی اخوت نهدم بعد او غیر زمان اولی
 ازان او قدم شطرا اولدم وقت کجه زرب اولدی قیوجا لدم
 اقدی خانه جباری ایدم جلیبیلر شیخ خود او کنیشت خلیف
 دیدلر کچو کبروب هر طرفی بو عقدم بعد اخوت کبروم نهدم
 اتی بو عقدم غائب اولمش مسکوره بره فتنه کجوب شیخ کونامان
 کاشمه واردکی اولیک بولدان س تک خالکی بلزیر میانه تک
 اول زرو اتکله نسته مسجدده توردم وال صوبی واردم
 کوردم بر ناره انجیر بو بوب بر افیلک کوب بدم شکر ایدم
 حاکم است اولوبور لودن حسن دوه حکایت ایسج برما
 المیز شرفیه کیدوب رحیبیلر المیز مدینه منوره یه واردم

قلب عالم شیخ محمد جلی صلی سندن بر عزراک اوغلی
 انده مجاور اولمش شیخ برمان اقدیک تری اوغلی اولدی
 خبر الو ب شیخ کلوب الن او بوب طالب حتم اما سلطان
 احوال کورده و زان دکر بر شیخ اقدیک ایدم سر زین غلده سر
 دیکل شیخ و اتی نیده طالبیم بو بوب و برده که اول شیخ حتم
 د بارنده بر تیز وارالمش سر تکله که ایدم دمی قول و قرار
 ایدلر بعد نه ارش و احوالی کلوب مصاحبت اولدوقده
 شیخ الکجه حاکم ارشدی و با و بی خرابیا و اصفیا بده
 یا قوروج مقصد سنک تقرقاته قطعاً شهبود قدر استخاره
 امیب در که کند و سجاده سنده برورش کمال عالم ایدم بو
 سولیک که اول عزیز ایدر استخاره بلر شیخ ایدر ماریک اوستند
 اون کون مقصداری غارت ایدر جو در که برات آت اولدوقدا
 اول عزیز ایدر واروب روضه مطهره مقبول اولدوقدا
 ایدر کن بر کون اعلی سورتی حتم کلدی شیخ برمان اقدیک
 یا غلکله اوز زینه دوشوب بی فریاده صارسن دوشوب

اندی شیخ اگا اول رمضان زده روضه ده خلوت آید تریب
 وارث و امیری و اجازت بر روی اگا سوال آید استخاره ده کون
 دیکه دید که سلطه انبیا صلی الله علیه و سلم ظهور آید اول
 کند اولاد مدین رحمت رکا ملکر کا طرف توی غافل
 دیو بودی انون مکبر وارد قشتم کما برون جرمه
 شیخ او توره کن شیخ ابرهیم خلفا سندان شیخ برده و شکر کرد
 شیخ نجیح اتوی جواب و برسوان بیت الله در کبری ناخیزد
 و از نه طاش ننده و اراکسون سلطان کاشی طاش المون
 که بکلیج حقیقی لوله دیوب نزع شریفه غافل نجح سوز لویج
 شیخ دانی نجح جواب و برده بحضور او نصیحت بویک اولم
 کما اخیز کون ذرب و ان طوسون الا باش لوم در شیخ دانی
 اگر طای هر طلی اراکون بر ضعیف فقیر نه مات شهید اولم
 ستم در ستم اگر طابن طلی اید عورت آید الذین کلنی ارون
 فرما سن دیوب منبر کون دردی بار ناسی حج فایلی کن
 جنوب اول دانی دیو بنوب کید بر کنشی شیخ کلوب اول

دین

دین طلی بوب نین سرفه هاست سو بورد که شیخ با آتشین
 جلوب دید که طلی بر مچوی سالما کما اضلالک بظالمیک اول
 مسمون دین طلی نجیح بن بر باقی دانی بو عزم همان کنی کوروم
 اول کنشی دود و دن یقلوب دوستدی ولی بر کار شیخ صاحب
 کونری طیش ره جنوب برده جان و برده غافل شیخ کما تریب
 دیوب بولایت حیا اولدی کما بزم احمد و خردان فید پاش
 کما س توه نجح زیننده شیخ برمان قدی با توب صباح
 کما کت مقرر اولو جاق ارغمان اولو بر یکت خدمت ایون
 یک کیدرا اول حکایت اید صبح یقین و انجوه ارب کوروم
 شیخ صحیده فاقش او تورا طرافنده فوق کنشی اولو
 چرا فایز شیخ صبا حبت ایدرا عقل زابل اولدی کما
 صباح اول شیخ کندی صباح عظمی اشتم کله یولوه کید
 شیخ کما دید که سکنه دانی نصیبک و اراغش کور ک
 اما ساری عبان اتمه دیوب اول کیمت صبر اید بویوب
 درگاه حقه و اصل اولدی کما بزم حیا اولو تریب

اولو دیو شکر

لوب شیخ واروب باغی بگردن شیخ برمان کلوب قوی که
 کلوب میورد که حضرت علی السلام روز میلاد بر مبارک بکشد که
 ایام حج دو مننه با زرنده سعاصور متده سعاق ایدر کون
 سعارا راستند و دو کوش اولوب حضرت مبارک یا شایان
 خنبلی زمان رحمت جگدی اوبوساط حضرت اول صافین
 ایدوب قهر وافی کوکلدن ناز ایدوب دیم که دوه کو شیخ
 حضرت سینه علی السلامی طلب ایدن صاف و کو ستر ایشین
 ستر کوسر زرنه دیم همان ساعتش مجده ملک طعام یکم
 جمع اولوب طعام بکنزد و کلر شیخ کلوب بتر وارک در
 نمازی ملک ویدی قهر دیم که بوخلایج در ویشرا اولد
 نمازی کلوب در ویشرا کتسون سجده کند و ایلر بونده
 دیم شیخ کلایک سنده بله و ارنه ویدی در ویشرا اولوب
 در یاکن رنه واروب ایدست الدیلرالی کوردک بر ستر
 با سنده در ویشرا ایلر بولدن بکر کبی نماز علقنده کلوب
 نماز متوجه اولدی شیخ اوردی متوجه دستاق انگشتند

ان

اقی با بزم در ویشرا شیخ بیاندن صوفی کلر کشف غن ایدوب
 پیری اقدی خلفا سندن بر عزرا اکلدر جمله الکا متوجه
 امامت تکلیف تک بره اولد نمازان کلوب بوردی دعا ایدوب
 زمانده توه سندن کسی کورلد سندن علقن حاج اولوب
 حضرت علی السلام ایدوب کئی ادرک ایدوب ایاغنه دوستک قصدن
 ایدبیک اولد سلطان ایدوب کئی ادرک ایدوب ایاغنه دوستک قصدن
 قاصدی سعده دنوب عزرا شیخ متوجه اولد اول سلطان
 بانزون کلور کین غائب اولدای مسکروس ال بویکل آدود اول
 سلطانک مبارک باغی بونده او کوش بر میورد **بیر حکایت**
 قهر قهر هم بر صطقی التمش جلقه زاده ایدر سنا سنا کبیر ایدوب
 اتقانی بولوز کس دن کلک قهر اولو باذن الله متوجه
 واروی بریاج کون طومرمان لازم کلک خاطر م از داندکی
 امیر سلطانک قهر کبیر قهرینه واروب زیا ایدوب قهر
 ایلر اول سلطانک زبیر قهرینه واروی ایلر زبیر ایدوب
 این قهر روح زبیر بچون بر مقدار کلا ایدوب دعا و صلوات
 ایلر

42

جنگ بود که شیخ اشرف مای کشی بوالشون نرم و کلد زور کرد
 الشون قلب کلد در باراجی داعی دکلیوب الشون سرکرد کرد
 و با خود اسبابی بود که در واد بنگار میباید شیخ غفص کلوب
 و برک شود و جنگ ساسا بن بکسون کسون و در می شیخ و بر کرد
 برزد که شیخ هنوز آینه نمودن و ال ففصک عورتی و ریام بود که
 کلدی شیخ کلد و کسنی او پوب اندی سطلانم او طالم نرم در دم
 طمع جامندان سرک التو کتکوت ریب سیمای عش او کله کجاست خج
 طلوب و وادی افلا که جعدی بو جابره کی خاکدان فالدرک
 و بر دگر التوقی داعی بکر توردوم او غل غل زور بن تیبس ایوبه در سنا
 او غلام ویدی عشابت ایلک سطلانم در و تقصع و نیاز را اندی
 شیخ غایت غفصندان سبور بود که آلمان اوق کرد و در غزالتی
 البشی کام اولدی دیوب بولنده روانه اولدی او ل غایتک
 نامتیب را دیوب او نه کلدی الکفنیوب اری اوق اندی اول
 تبه دار شیخ بود که آینه نشا همه آیدم در پیور بودی **حکایت**
 شیخ بریان مناقب جلیله سنده برسی داعی بود شیخ **سلطان**

حک

بر حصار صاحب اندک بر سن ذوالایون سر بود کجا سوال
 ابتدای حسب المنده کومان در لر بر فقه و نور بود جواب و بروم
 او که سنده سرک و لایکنز کرد در بر عزیز و ار در برمان افندی کرد
 الی بلور سمن ویدی اول زنده افتره انتقال نشد ایوبی ایوبی
 اعلیم افتره انتقال لیب زور بود جواب و بروم اول کسنه
 بو خبری اشرف کله غلبوب در حوص ک غلبی او سنا حمیده لرین کرد
 ابتدای بو فقیه زانوری شان عبور سز و یک و دیگر کس با
 بونده در حوص شیخ نفعی خصم تر تیه کلوب اربینه حکوس ایوبی کوز
 انرا ایوبی ایوبی سکوه سنا نولدان صلیب کیدر کن بود س
 او غلام لر دیوب خلقی بر جاک کون مبارک ضعیف لر بودیدار
 سز فیکر لر ستم او دل لر به کیدر کله زما لر زور و در و لیر ک
 بر تبه برالتون و بر دیگره جارشون سنا ایوبیه زور و لیر
 داعی اولدوغی اوزره واروب بر ایل کاندان مراد اولان
 اسبابی الدقه فکرتی و کتد رب سز التو کتکوت غایت
 دیوب سبابی سبغ ایوبی کلوب عیبس بو پیور بودی **سلطان**

اخذ استمال تبدی حراز شریف بر زمان سوزناغالی عالی برید
 قایم مقام اولی و خلفی عالی دی سکره بر مان اقتدی بقاریون
 کلوب زار شرفا بنده قرار المدا بر نه طریق زبنی احیا المکره را
 ایثار شیخ سلطان شیخ کمالی در ویشتری ویدر که بوقیسه بید
 کشی کند و در شیخ اولما ز بهر حال بر صاحب مجاهد روش کمال
 خدمتند و ارب مجاز اولما قی لازم در پس بر مان قدی وانی
 المکتبی بی غریزی شیخ ابوب شمید کی حاد صحت نبوت و
 رشده کمال شیخ آج الدین راه بسند و خزان شیخ شیخ شیخ
 حضرت زاری و در بوغری اورد کل بنده سلطان شیخ حضرت زاری
 بر مان اقتدی عالی والده را بر استخاره ایرو با سلف روحند
 استمداد ابوبیک اوغلی نضوج کو در طرا هر فتح المکتب الذره
 دیوانش ترا ابوجا قی بر مان قدی اوین بری باشند المکتب
 کید و بی بلالوب کندهای نورس شیخ نضوج حضرت زاری
 منیر اولدی بر صدراعصاحت اند کل بنده سکره کل کلوری
 معلوم شرفی ابوب شیخ حضرت زاری نظر ابوب کوردیک

بر قابل محمود اولی بر تیبه ایلمو صلح احسان خلوت امر ابوب
 شیخ خلوت بقیوب بوغریه و شیخ المخلوت امر اندی خلوت
 کبودک بر تیبیت مشایخ اوزره هر کون واقع اولان روای
 واروب عرض ابودرک کولم کرده کون نینه واقعه جمعی غرض
 شیخ نضوج حسنه توید اندوم قیود کورد شیخ الجود
 مصاحبت ابودر حبس الم فم اندم که شیخ حضرت زاری حمت
 اندوی معلوم اوده در قیود استخارج اندم انما اطلاده مصاحبه
 شیخ حضرت زاری در کس سلطان کوردی بر مان جلین کمال
 شیخ نضوج حضرت زاری جواب دیو بودر که کوردی جیل
 صور حسن بر ابوالکمال نانی در اند بر تر ابوب اورمان
 اوکله کلای کسوب اورمانی اجوب کیدر اوکله بوغریه اول
 از زمانده بر صاحب مجاهد بر صاحب طریقت رشده
 کامل اولور کس نایم تیسر اولمان بو بسور دیرنه الوافی
 دقد کس که حضرت شیخ ملا و اجازت بودر شیخ کسند و در باره
 المندوده لری حازنه کلکده کوفی احمد شغل و جا بهر اندر

نظر بدوب است آندی بانه واردم دوبر که حاجی خلیفه او نقل
 دیو علیوب یوردم منی عالی حضرتی سکا او علی مردی دانی
 محمد قویسن دوبری بندانی مبارک الهی او بدیم حاجی خلیفه حاجی
 ابدردی لصدرسن وجوده کلدک ادکی محمد قودک دوبری لصد
 بو قضا اولو بود و ده عمر حاجی خلیفه او قودم شیخ بران آمدی
 اولو بود لویه کلدکی حاجی خلیفه او قودم بران کون انده طودر
 فقیر دنی عمر خلیفه یک کتیب ند بر نو فانی حجره ده اولو دردم بر کن
 حجره ده او قور کن زبان ندان بو عا بر و با ای سحسی کلدی
 کوردم بر مان اقدوی عالی ایچ اوزره قانقوب سعادت
 بنیم حجره موز طودر ندی دیوسر و مردان سوو و موطن مبارک الل
 او بدیم سوو دیک مولانا محی الدین سلک بونده اولو علی لیم
 کلدیم بر مقدار استراحت ابدین دیکلک ند و حجره حاجی خلیفه
 بصورت عالی یور فانی دوشنبوب بر مقدار با تدریزم ایوب صفت
 استرا تا کلا کلا صد با م حاجی خلیفه بو فقیرک وجوده کلدیم
 کند و لولک استدی اولی رانی سوو بدیم مهور دیکر حاجی خلیفه

دیو جواب و بر دبر حاجی خلیفه استینه با م حاجی خلیفه او
 شیخ بر مان اقدوی زاننده او علی خلیفه خرو فانی است ابدین
 هیچ او علی قانلادی سر زمانده اغلیوب یور دردم هر بار و ده
 شیخ حضرتت نصیرت ابدوب سلطان صحت ایوب در ک
 حق نشا حضرتت بر او علی و بره او حاجی خلیفه عالی قانلک دیکر صبر ایوب
 استه عالی قادر دیر ایوبی بولک اوزر بند زمان کجی کون
 بود ایوب شیخ اصحاب دعوت انش کسید کن کونا نا و خا یوب
 بو فقیری بلالوب کند لور بود و واروب بر مقدار طودر لر
 نینه دعوت اولوب جناب نام علی کلدنوب اس روان کون
 مشال قرا و بلید خا زینک وقعی دنی اولمشل بری شیخ الطوبی
 بو صفت مده صلوة طهری او ابدیه لم دیو بر سب ابدین را
 مشغول اولد بر شیخ دنی مبارک قودرین صفا یوب بر تنها
 بره جنوب قبله فر شو موجه اولوب طودر دای کشری احوالند
 بو فقیر شیخ بو جانده نظر ابدوب عجب شیخ نه حال دل و نینه
 مشغول اولد و نوحا عطا ابدردم تمام شیخ کوزان احوالند

بیون تقدی که غیر خرقان خلاص اولدی است انبول و اصل
 اولدی حکمت اندیش خضر کرای و افی سنا انبول کف خرق
 بود و ط خلاص اولدی رب اک البرین او یکله و آدم طاق
 اولدی قدوه خاک برینه پوز سورب سطله کم کبری خرقان
 خلاص انزک عین البقیس خضر نری کسیده کوردم و بدو کده
 همی علی جلی اول سنک فبا کدریم کیم زان دوست هر وقت
 هیچ بو یغول که کرامت کلوری دویوب کورده و سوبلشد و کز
 کلان تا سزا اولدی زنی سزیمده و غلوب بر کرامت و فی اظهار انبار
 برجات حاصل اولدی که با بنی بر کلدر مبارک لکین او یوب
 استغفار ایدیم و بو شیخ خضر نریک من قننی ذکر ایدوب
 بو کرامت کین تو اعلی زنه و بعضی علمای شیخ انو کلرین محمد نری
 حسن علی اندی دن بو اسلوب اوزره نقل ابردی شیخ زاید
 حسن تقدیر مولانا عب المصطفی حبیبیدن سموعز اولمین
 خیر اولوب کرامت تقدیر اولدی حکایت کرسین
 نام قریه دن خواجاسلام ابرار اولی جالیده مصره بخاسته سغان ایدیم

بر کون مهر دن کلور کین روز طاقا ف اولوب دریا نایب
 ایدوب عظیم تر نسا اولدی معنی خرق ابرین سنده وارون دریا به
 جوق استکا ایدر کیر کس جهوتندان امیدان قطع ایدوب
 خرق اولدی معر بلوب زیاد و صفایه شایر بو یغول زین کیک
 بر کوشه سنده او تور دردم همان خاطر شیخ برمان اندی کلک
 استغفار ایدو جان و دن حد و طلب ایدیم متوجه اولدم
 کوزدا او یوب کلور کس ایدیم دو شنده برمان اندی کوردم کجا
 ایدر خواجه اسلام قورق بو قضا سنک اوزر کوزان و فی اولدی
 سنا تا سده و نیکدی کوردم اجوب کوردم صباح قریب ایش
 اطرافده سالما اعلی شور ررین ایدیم قورق کمال ایش کلان اولدی
 ایلر خرقو یی ایل روز کار کین اولدی بو سوبلشد لکین روز کار
 برصد کس کین او یجا کی خلقی کجا ایدر کس نیشانی
 ندان لیک نیشانی واقعه می ضرر و بر دم کسیده نقره اوم اولدی
 بو قصد کوش ایدر شیخ حجب اولدی بر سوره صلیده کلور
 شیخ برمان اندی خضر کرایک خاک یک کس بر یغول نوز سوره

او علی او علی شریف و ضعیف ایر که چون مناقب علیک
 حمدک حبا و اصدا سندان و مربر و معتقدان خلیفه
 راده و دیگر که سوف جمع جلیک است و کی اوزر و توست
 رغیب لسطا لیبین سسطا شخ حفر کر تک دیوا لمر ندان
 بعضی کلمات شریف برین طاق ایست و بعضی عبارتین طی
 و اخفصا راندم صل شخده اولاکا کابوسا سده قام اولوب
 نیم و افی سموعم بر جاک کرام سگری اولمنین بر وجه ایچانی
 مناسب کوردم سیده شخ بزور ک نسبی سانی ایچانی
 رو کوردم حکایت بوغیر کثیر التقصیر سینه خف و معونی
 ما یخنده محیه اوزر ده کبروی شش ایچا ایله مدرس ک کرم
 جو از نه کرا مینده بعضی چایا یوقا رابله صاحب انیم
 بوغیر مردم شخکسا و لاندان اولدوغم بلوب تعلیم و کرم
 استلالا لودون خواهد مصلح الدین ایر جدر کریمان اصدی
 بر کون الما لوبه کلدی انفاق الما لوبک بازار کونست راست
 جمیع جارشو خلقی تا رشو خوب بازاریری عالی قالدی

پورانی بن حیا توه ایکی کسینه به اجمه بود و دلخاکت کردی
 حاجی دوه حکایت ایر بر که شخ بر مان اصدی ایچا ایر و
 ورا کر در دونه آناه بانی و اولاب الیور او ده ستر در ویدی
 سبلانی وارد مردم شهر ده چار شوده صدوه و خنق بکا بهی هون
 دلی اولدک زهر برده باقی خنقاری دیو بکا کوشد شخ
 یوز مانده آناه باقی اولما دوشن بزنی و سدر شخ و اوز
 احوالی ضر و یوزم شخ یوزم بر بخش اصدی ایچا صاحب تم
 کیده یازدی یوزی و اوزر کتور دیو ایچا اشتغال بدو کدم
 صورتی با مالک سی او کنه وارد و غم کول کنار نه ایتیم
 کوردم چاقا قیاس نده بی صاب باقی با تورمان شمالی
 طولدر ب شخک صورتی کلدم ما سولیدر بوب بکا دوه کور
 دیو کاند و رصاع اولدوغی بو ستر کسکه آجمه رختا نده علیه
 من شخا و عالی و کرا اولدوغی زکروج ریچانین زبا و اید
 چلو کس اوزر زین رو حاشیله زین زبا و اید مین مرتی
 اولان عبد فقیر و منده کثیر التقصیر شایسته بر الما لوبک

کسب احوال کلمتس و ج قمر فاعلی کاف و حاضرتش زک
 پیکر کلدی فارش و قصد در کوشش سخن بر ابواب مالایستی بوی
 اول کجود اقدار زنده اوچی بر حضرت رسالت نبی است علیکم السلام
 کورب حضور زنده سلمان اولش را بر بر سر بر اسم قوشلر
 اول شیخ شیخ نام اولاد مددند و کردن و اگر حضور زنده سلم اولک
 سزایان مکعبین اسون بیور شیخ شیخ کردن و درون او نور
 بواج ذمی کوشش شیخ مالتا طلب اید یک شیخ از آن دروب
 ایان تلقین ایدوب اوجنه ذمی بر اسم قوشلر اول استلر
 شیخی با یاخته و در شوب و اوجزده حضرت ذمی و او اسمای
 قوشدی دویوب کرامات شیخ کلان نه مستقد اولش اول است
 ایدن کسند ذمی اسلم برین تعیین افندی فیکر با ذنک
 کلمن تفصیل مجال اولی ذمی اوقصد شیخ مجلسنده حاضر اول
 استماع اندک دویوب بر دبلر کرامت اقریا مزون
 سید صید را قندی روایت ایدر که در حوم سلطان کلمن ایلر
 سلطان ایزید جابر سنده با نام سید عبدالعزیز طبعی تصفیه

ح

سحر اولور اولر بر خیر الیم دوشیخ بر مان افندی به تو کلمت
 شیخی تنهاده و شرب بعضی سوزا جوب عیاشا شکر اده رک کور
 شیخ اولور اولر دویوب سلطان ایزید طریقی طوقوب کلمت
 اولک مستحق سوز سوز بوشین شیخ بوق بوق جلپلی سلطان
 سلطان یکمکدر ایشک بیور شکر فی اخصیقه سوز طاری کبی
 واقع اولدی **عزم** سید محمود افندی کر شیخ
 المره و صیت ایزید بندر کلر بر آصفیقدران غیریا اولور مک
 رضام بود قدر زیان کور رس جان کلن بجاده او یوزلر
 فی اخصیقه حوم شیخ کلر صکر بر دوقه فاضلی اولوب دویوب
 اولی ایج برد ذمی قاضی اولد قدره روم ایلنده فاضیقدران
 کلور کن رکوبیده جمعی اسبابی بانوب زیان عظیم او خروا
و الدم سید محمد افندی حوم ملک اکبر اول اولدی
 اهل علم و صاحب معرفت ساقی ملک و نام برت کلمت
 شریفی نقلص ایدر ذمی او افر غم زنده شیخی کو کو اولر و سب
 فاضیقدران کلکده سجاد کوه یک نزدیک سوزا سید محمود

وصیت ایند کلیرین استماع ابود حکم حضور اولوب بز خون
 لایق کوریدر زبیر و زانرا سبیل اکثر در دوش غنا اکثر
 بعد بعضی اصحاب نیز ده شجده کن مکر میر اولما زکی و ال
 شیخ زده وصیت ایدردی دیوشنک کراستی ایا اعلایک
 و سب اولده ناسند لال اشرفی لواقع و الدم مرحوم
 شجده ککره ابکی بل انجی عمر اولدی مرحوم شیخ بو سرتی
 برینه اجوب سجاد بی سید محمود افندی بر وصیتک این
 بیان شرف و الدم مرحوم وفا نده کجه کوم کرای غایب
 و الدم و قانده اولی انا ده شجده زار شریفند و عظیم حبیب
 اولوب اطراف دن در دیش کلدی و افزو کور و جسد اولوب
 جاده ک شجده کدوب معاول خلیفه سی اولوب اولو و علی
 افندی کلوب والدک یوسفه حاضر اولدر مرحومک اولاد
 قالمین اوز زینباش کشدن در دیش کسب بر اکثر
 اول کجه شیخ بر مان افندی قوندا شکر و خلیفه کرای
 و افند کدور و افند کدور کدور کدور شیخ بر مان افندی کلان

سلا

المکرینه صورت ابجو و وطنه کدوب جهارانه قیله
 دیو صورت یور کدور کدور سید محمد کلدی سافونفر زور
 المدی انا فلو جهنگ و الارب اولونج و بر طام ایدو لم درل
 مرحوم محمد علی ایدردی اصبحت مال قسندن التی رانه کلور
 مالک ایدو صند و غنده یا تر ایدردی بر ضرور قو کور ضرور
 او بانوب مرحومی کوردم سرور مدان و اولوب بر کلک صفت
 عظیم صفا کسب ایدوب اول کون اول التی وانه کلور
 صرف ایدو در دیش کدوب طام شردی بر عظیم قیلا اولدی
 مرحوم بو واقعه مرزا احکامت ایدوب اعلایدی
 سید صید افندی مرحوم شجده قوندا شیخ مرحوم محمد
 اخوان روایت ایدر که نیم خلافتیم خجیب واقع اولمش در
 در ایشن بن رعبینه کین قوندا اسم شیخ خراج کسید
 خلافت و بر بر بنی کلایج بکار خزان کلدی اول کجه
 شیخ کوردم او قونش بر مان افندی قوندا شکر
 بن قویاننده طور ایدو بنی کور یک یا او علی محمد کلان رو

زیاد داده و جانف خدوست ایروب اجباریه ارشاد الملووی بود
 الالقدره شیخ محمود افندی فارغ اولما بوب شیخ اولولور
 اسپانی باندقد لشکره علاج بولوسوب اولالین اولین
 دیوندن خلاص اولما دی برکون لوقی ده ایست لوزن
 جب مرتفع اولور کردده شیخ مسیری کورن شیخ حریران
 جبار اول قبی عمد و پیمان نجون دن دن زانفت
 ایرو سجادده به کلزن درلو بوسینی او قورلر **بیت**
 کیدر قلسکدن شبو طمطاتی بولاس چون قنده یارانی
 غم غمشنی علیله اولور زما ند صکره حنه کور یولون
 صکره چون ناخیر اندل فریغ ستنه سالک اولدی بو
 استادم زکریا افندی به احوالنی ادعان استادم حسی
 و سلمی در صوم مغولیه سلطان مراد خان خضر کرینه عرسه
 سبب اولدیله خبره نوبس خراجندن کتفا مقداری اولدی
 استدر اولور اوب بش التی بل مقداری سجادده نشین
 میت اولدی شیخک نفس بسکریزه قالمادی اولور

دیل اولور اودوم بزم برغان فندی سکا نجون خلافت بریدی
 درین سکت استدم کراولع برزن بن ویردم سن بنم
 خلیفم اولم یوردلر ایتسی درویش لایله واقعه سولکله وارد
 بوداقصی سولکله حجاب ایدرکن قزداشم شیخ برافندی
 بنی سولکله قویا یوب قوی معلوم اولدی برادر بزرده قای
 سکا اجاز نامه کی باز سندی دیو سجادده سی اللکله اجاز
 نامه حیات الوم صومندی مبارک اولسون دیوی برشی
 داغی جانلوب قطع مراتب استون دروک چونک اول
 لایق موردر بود حکایت ایدر بیدر زمان اول کراملیم
 بزلان اجاز نامه بونفیر الکریشد شیخک خطی الاید
 تبرکات و کتف مضبوط لیزور **حکایت** چون خدوم شیخ برما
 افندی رحمت حق انتقال ایدو سجادده بی غم محمود افندی
 وصیت ایدی المیزونع اباوم سبیل فریغ مبتدا اولجای
 برلرینه کوبک برادی شیخ احمد دن طریق کوبک معام
 ارشادده وارد اولور **تذکره** شیخ محمد افندی کیمی بیلان

و او بت ایوب شیخ احمد اقدربک و توریلمده و اصل اولدی
 ارینه پیر شیخ محمود اقدربک برابکی سلمده و هسل اولدی و در
 رحمة الله علیه اجمعیان مع شیخ ایوب شریفی اوقیوب
 و دکلمند نمت روحا نبلین حاضر ایوب سنا و پوزانمز
 غازی سلطان محمد خانک و اخی عدال دابین زیاده
 ایوب اورز لر نذران عمت اولیابی بر آن خان ایوب
 عا که نعت مانتران دایا منصور و ظفر علی پور و اول
 در دریای سلطنت و شمس سمای خا فانک صدرف
 سعادت نظر و برج فوضده افری علی الله صفة الصفا
 صاحب کبریا سعادت سلطان عالی ک حفر نربک دانی
 عمت اولیا و اصغیا المبر و آد دنیا و اخرت و سعادت
 حصول شفاعت کبری و وصول حسنی و ایام پادشاه
 جمشاده عزیز عمر و اسد نمت دولتی سبت اولدی
 امین بابنی الامین **ذکر منب الشیخ المبرور** عزیز
 شیخ برمان الدین قدس سره الغریز نظر نربک

والدی

والدی طرفندون نسب شریفاری طوقربخی آناه سید
 حکیم علی تربیدی به جهار کندوی خط شرفار نذران
 مستقولدر بو سوال او زوره در **الشیخ برمان الدین** کجین
 الرئی بن السید محمد امین ابن سید حسن ابن
 قطب الدین ارجونی ابن السید پیر حسن ابن السید محمد
 ابن السید حکیم علی تربیدی صاحب نوزاد الامین
 فی احدث الرسول حکیم علی تربیدی حفر نربک
 نسب شرفاری بحر الانف ابده معلوم و منور اولغیر
 قاجی آناه متصل اولد قریبی حالایانه حال اولدی
 و کس اناری طرفندون تفصیل انصا لاری ختمون
 اخراج اولنوب محضی لک حفر نربکی اناری طرفندون بن
 بوهندون نسب شرفاری قتی مشهور و مستعار و
 والدری القیمی الدین و عیله مشهور بر سید ابا فضل
 اولوب تو قیامت و اما سببه ستمده ظهور ایوب اولدی
 مدرس اهدده سلطان علف اهدده ضواجه اولوب قاتده

52

ابن سيد زليل . ابن سيد ابراهيم . ابن سيد صالح .
 ابن سيد علي . ابن سيد سمعيل . ابن سيد
 عبد الله . ابن سيد حسن . علي ابن سيد الحسين
 الاصغر . ابن ابی الحسن علي بن زين العابدين . ابن
 الحسين الشهيد في كربلاء . ابن سيد الغالب .
 امير المؤمنين علي بن ابی طالب . ثم والده الحسين
 الشهيد فاطم الزهراء بنت حبيب الله محمد
 رسول الله . سيد الكائنات . وخلصه الموت
 على فضل الصلاة . واكل التمساح . ابن عم الله .
 ابن عبد الطلب . كبري شفي بآده واصل اولاد
 عزيز بورك بن شفي طرفندان بيان اولادي
 لكن محمد علي سلطانك بابا پري حليف سلطان
 دفي صحیح النسب اولاد رسول ولد وغده شهيد
 يوفد رنتكم من قبده اشعار اولادي بو تقدير
 جد شفي برمان الدينك قدسي سرة العزير اوج

دوات ايتك زنده برمان اندي اوش باشنده
 قلوب كرده سلطان شفي خضر نكرتك او جانان
 احبابه ملكه كن بابا پري طرفندان شديرين اثبات ايود
 حجت المانع مقيد اولما مقين الماري طرفندان اثبات
 ايود امير محمد بن كلوب اسما نبولده حجت شادي
 نو قات طرفنه مقيد اولما تو جهها خا مكان اولمخين خط
 شريفلي ابو اولان سلسله زنده اعما اولمدي شيب
 مشهور لي بود كه ذكر اولمور الشفي برمان الدين
 محمد الحسين الزيني . ابن شريفه شهر بابي بنت قطب
 الاقطاب في غوث العالم في دوره صاحب حجر البني
 وارث العلم الذي السيد محمد بن نور محمد حلي سلطان
 ابن شريفه زينب خاتون بنت الشفي الاجل وطلب
 الاجل السيد شفي الاسلام البرومي . ابن سيد محمد
 ابن سيد حسن . ابن سيد يحيى . ابن سيد حسين
 ابن سيد حسن . ابن سيد ادا الله . ابن سيد محمد

طردان حضرت رسالت پناه اشعاری اور بیکو
 کند و رصند قلوبه طربین خلوتی اولو لردن سید
 افندیگ کیده لرین الوب و الدم مرحوم المردن
 او لمغین و فخر و انی نسب سبب است او لشد
 اول سلسله شرفده و انی اجلاء است او لمغین
 و بر کا ساسانی شرفداری مخموم و مضی لقب کرم میر
 محترم جنتدن نقل اولدی سید محمد افندی الشرفی
 ابلیش رفند سلیم ش. بنت قطبالت لکلی سید
 پیر محمد. ابن سید حمزه. ابن سید علی بابا. ابن سید
 احاج ابرهیم السید احاج عیاش. ابن سید عمر
 ابن سید ناصر الدین المردی. ابو الفوج الاجل
 السید مرتقی نقیب سرمن زاری ابن سید حسین
 بن جمال الدین یوسف الجلیل القدر ابن سید عبد
 ابن سید رضی الدین ابن سید محمود ابن سید محمد
 ابن سید جمیب عبد الوهاب ابن سید علی

ان

ابن سید فیلس. ابن سید غانم. ابن سید مالک ابن
 سید حمزه ابن سید عبد الله ابن الامام موسی الخنم
 ابن الامام الصادق. ابن الامام محمد الباقر. الامام
 زین العابدین. ابن الامام الحسین الشهید الامام
 امیر المؤمنین علی بن ابی طالب و الکوهین
 فاطمة الزهراء سید البشر محمد
 المصطفی علیه و علی المرتضی و الامام
 مابو الاصفی و الدر المصنوع الامام
 الحقا بهم و احثنا
 مع الصالحین
 محمد

ÖZ GEÇMİŞ

Seda UYSAL, 15.06.1984 tarihinde Tekirdağ'da doğdu. İlkokulu Cumayeri'nde, ortaokul ve liseyi Düzce'de tamamladı. 2002-2007 yılları arasında Eskişehir Osmangazi Üniversitesi Karşılaştırmalı Edebiyatı bölümünü bitirdi. 2007-2008 döneminde Anadolu Üniversitesi Türk Dili ve Edebiyatı bölümünde yüksek lisansa başladı. 2010 yılında Karadeniz Teknik Üniversitesi'ne araştırma görevlisi olarak atandı. Halen aynı kurumda görev yapmakta olan Uysal, iyi derecede İngilizce orta derecede Fransızca bilmektedir.